

Monitor 2025-I

Inhoudsopgave

Monitor 2025-I	1
Inhoudsopgave	3
Inleidende samenvatting	3
Kerntaak 1: Ruimtelijke ordening en waterbeheer	7
Kerntaak 2: Milieu en energie	45
Kerntaak 3: Vitaal platteland	76
Kerntaak 4: Mobiliteit	120
Kerntaak 5: Regionale economie	171
Kerntaak 6: Cultuur en sociale kwaliteit	198
Kerntaak 7: Kwaliteit openbaar bestuur	220
Overhead, financiering en dekkingsmiddelen	239

Inleidende samenvatting

De schouders eronder

Voor u ligt de eerste Monitor van 2025. In deze Monitor rapporteren wij over de afwijkingen en wijzigingen ten opzichte van de Begroting 2025.

We duiden de voortgang van de prestaties in de Begroting 2025 via kleurscores. De inhoudelijke kleurscore laat zien of de acties naar verwachting volledig (groen), deels (oranje) of niet (rood) gerealiseerd zullen worden in het begrotingsjaar. Daarnaast geeft de financiële kleurscore aan in welke mate het budget wordt besteed in het begrotingsjaar; binnen 75% - 100% van het budget (groen), minder dan 75% van het budget (oranje), of een verwachte overbesteding (rood).

In het Statenvoorstel bij de Monitor vindt u een financiële samenvatting op hoofdlijnen. Hieronder beschrijven wij de aandachtspunten bij deze Monitor aan de hand van onze opgaven.

Onze visie en bestuursstijl

Wij geven uitvoering aan de participatievisie en -werkwijze. Dit nieuwe beleid hebben uw Staten geborgd in de participatieverordening. De eerste participatieplannen en verslagen hebt u inmiddels ontvangen. Om de Overijsselse participatiewerkwijze verder te versterken, zal een continue inspanning nodig blijven. Zo zorgen we ervoor dat participatie een vanzelfsprekend en integraal onderdeel van ons bestuur en beleid is (én blijft!).

Ons platteland, landbouw en natuur

Stikstof

De ministeriele commissie Economie en Natuurherstel werkt momenteel aan de ontwikkeling van rijksbeleid over stikstof. Op dit moment zien we nog geen zodanige verbetering dat vergunningverlening mogelijk is.

PAS-melders

Het legaliseren van de PAS-melding met een vergunning met extern salderen is nu niet mogelijk. Sinds de uitspraak van de Raad van State geldt een vergunningplicht voor intern salderen en is oplossingen vinden nog moeilijker geworden.

Bossenstrategie

We werken aan de uitvoering van de boscompensatie (1.400 ha.) en aan mogelijkheden om hier versnelling aan te geven. We spannen ons in om de uitbreidingsopgave (2.500 ha.) en bosrevitalisatie verder te brengen.

Subsidie aandachtsoorten

De subsidieregeling die open staat is inmiddels al overvraagd en is dus erg in trek. Er zijn al acht projecten in uitvoering om het leefgebied van aandachtsoorten te verbeteren.

Monitoring van natuur en landschap

Het landelijke verbeterprogramma VHR-monitoring (Vogel- en Habitatrichtlijnen) levert de eerste resultaten op. Deze zetten wij om in monitoringsplannen voor de Natura 2000 gebieden.

Ons water- en energiesysteem

Water

Vanuit de Overijsselse Wateraanpak werken we samen met onze partners onder andere aan waterkwaliteit (KaderRichtlijn Water), een bovenregionale stresstest voor wateroverlast (wat gebeurt er als er een 'Limburgbui' in Overijssel valt?) en onze drinkwatervoorziening. Het Regionaal Waterprogramma is bijna gereed en gaat binnenkort ter inzage. In het tweede kwartaal ontvangt u een informatiebrief over wat we nog meer doen op het gebied van water.

Drinkwater

Vanuit de gezamenlijke aanpak via de adaptieve strategie drinkwater (Investeringsvoorstel) zal er in 2025 extra capaciteit beschikbaar komen, onder andere door uitbreiding van de winning Vechterweerd. Ook is Vitens gestart met de procedurele voorbereidingen voor een hoofdtransportleiding om de drinkwateraanvoer voor Twente toekomstbestendig te maken. Begin 2025 is er in aanvulling op de Regionale Actieplannen Drinkwaterbronnen per provincie ook het Actieprogramma Beschikbaarheid Drinkwaterbronnen 2023 – 2030 ondertekend. Hierin staan concrete acties met het Rijk om provincies en waterbedrijven in staat te stellen voldoende bronnen aan te wijzen en te behouden.

Windenergie

Eind 2024 zijn wij gestart met de uitvoering van het windbeleid. Dit betekent dat de eerste gebieden voor het indienen van aanvragen voor een projectbesluit voor een windpark zijn opengesteld. In april heeft de selectie van het eerste tijdvak plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot 11 initiatieven die een projectbesluit kunnen aanvragen. Dat een aanvraag geselecteerd is, betekent niet dat het project er ook komt. Om dat te kunnen beoordelen moet de initiatiefnemer eerst nadere onderzoeken doen en omwonenden betrekken. Voordat wij een dergelijk initiatief in behandeling nemen sluiten wij een overeenkomst met de initiatiefnemer. De formele procedure start daarna met een kennisneming voornemen. Inmiddels is het tweede en derde tijdvak inmiddels opengesteld. Eind 2025 is duidelijk hoeveel initiatieven geselecteerd zijn en een aanvraag hebben ingediend.

Onze woningen, bereikbaarheid en ruimte

Woningbouw

Vanuit het Investeringsvoorstel Wonen en het Aanvullend Investeringsvoorstel Wonen werken we met onze partners aan het realiseren van voldoende woningen voor de juiste doelgroepen en aan leefbare steden en dorpen. In de herijking van de woondeals hebben we dit voorjaar afspraken gemaakt met rijk, gemeenten, markt en corporaties over de realisatie van 47000 woningen tot 2030. Hiermee is de opgave voor Overijssel met 5000 woningen verhoogd. De uitvoering van de woondeals ondersteunen we met de instrumenten uit ons investeringsprogramma. Dit jaar zijn ook onze subsidieregelingen opengestaan voor Langer zelfstandig wonen, Betaalbaar wonen in kleine steden en dorpen en de revolverende regeling voor de Woonfaciliteit. We zien dat er veel belangstelling is voor deze regelingen. Op 5 maart heeft u tijdens het werkbezoek wonen kunnen kijken hoe de gemeente Raalte de groeiopgave oppakt en bent u in gesprek geweest met de Brede Bouwcoalitie (Overijsselse versnellingstafel).

Bereikbaarheid

Wij streven ernaar om de infrastructuur goed te laten functioneren. De afgelopen periode zijn in dit kader voor de gladheidsbestrijding het afgelopen seizoen 35 strooiacties succesvol uitgevoerd om onze wegen veilig en bereikbaar te houden. Dit is een verdubbeling van het aantal strooiacties ten opzichte van vorig jaar. Daarnaast zijn de eerste groot onderhoudsmaatregelen uitgevoerd aan de N337. Een groot deel van het tracé tussen Wijhe en Zwolle is voorzien van nieuw asfalt en markeringen. Vanwege de gunstige weersomstandigheden en een goede afstemming met de opdrachtnemers zijn de werkzaamheden 3 weken sneller uitgevoerd dan vooraf gepland.

OV/Spoor

Met onze partners (onze concessiehouders, NS, ProRail, het ministerie van I&W, onze buurprovincies en onze partners aan de Duitse kant van de grens) werken we continu aan de optimalisatie van het Openbaar Vervoer per Spoor in, van en naar onze provincie. Een belangrijke opgave is de elektrificatie van de nog resterende diesel-spoorlijnen in Overijssel: Almelo-Mariënborg en Zutphen-Hengelo-Oldenzaal, waarvoor uw Staten reeds middelen hebben gereserveerd. Beoogd wordt rond de zomer van 2025 zowel het realisatiebesluit voor te leggen voor Almelo-Mariënborg, als de opdracht te verlenen voor de Planuitwerking voor Zutphen-Hengelo-Oldenzaal.

Om een faillissement van vervoerder Eurobahn te voorkomen en om de continuïteit te waarborgen van de grensoverschrijdende spoorverbinding Hengelo-Bielefeld, zijn extra financiële middelen noodzakelijk gebleken. Daaraan gekoppeld zijn afspraken met de Duitse OV-opdrachtgever NWL (Nahverkehr Westfalen-Lippe) over het verbeteren van de kwaliteit van de treindienst, met name op het Nederlandse deel van en naar Hengelo en Oldenzaal.

Openbaar Vervoer

De door vervoerders ingezette (verbeter)maatregelen geven steeds hogere prestaties. Per concessie zijn verschillen te zien, maar de algemene lijn is dat de uitvoering in het tweede kwartaal bijna gelijk of zelfs beter dan de norm is. Dit heeft onze onverminderde aandacht om zeker te zijn dat dit geen tijdelijke verbetering is.

Verkeersveiligheid

Het aantal dodelijke verkeersslachtoffers is in Overijssel in 2024 gestegen met 22%. De (oudere) fietser heeft een groot aandeel bij het aantal ernstige slachtoffers. Hierdoor leggen we meer focus op de interventies en acties voor oudere fietsers en het gebruik van de ebike.

Volgens het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid werken we aan een risico gestuurde (data gedreven) aanpak voor een veilige weginrichting en het stimuleren van veilig (rij)gedrag bij verkeersdeelnemers. Met de door u toegezegde middelen uit het Investeringsvoorstel Verkeersveiligheid geven we een impuls aan diverse acties, campagnes, infrastructurele en gedragsmaatregelen.

De financiële tekorten op de aanleg van fysieke rijbaanscheiding op de Rijkswegen N36 Wierden-Ommen en N50 Kampen-Ramspol blijven zorgwekkend. Het door het kabinet in de Voorjaarsnota extra gereserveerde budget van €115 miljoen is een welkome aanvulling op het budget, maar niet voldoende. Wij blijven samen met onze partners de lobby voortzetten.

Hubs

De interesse in de subsidieregeling voor hubs is groot. De regeling staat open en nu al is er een drietal aanvragen ingediend. Er is ruimte voor 5 á 6 subsidieaanvragen, uitgaande van het maximaal aan te vragen subsidiebedrag. Op 11 juni staat een informatiesessie met Provinciale Staten gepland en maken we ook de (financiële) balans op. Bij de uitwerking van hubs, hebben we komende periode expliciet aandacht voor de hubs in het landelijk gebied. Dit draagt bij aan de gestelde doelen in het coalitieakkoord waarbij gesteld wordt dat het platteland een fijne plek blijft om te wonen, te werken, te ondernemen en te ontspannen.

Onze economie

Vanuit de uitvoering van de in 2024 vastgestelde investeringsvoorstellen, hebben wij onder andere recent de regeling Versnelling toekomstbestendige werklocaties opengezet en investeren wij in het programma Family Next 2.0. Ook hebben wij voorbereidingen getroffen voor het verlenen van cofinanciering aan een aantal Regio Deal projecten in de regio's Stedendriehoek, Twente en Regio Zwolle.

Op het thema arbeidsmarkt hebben we ons onder meer gericht op het waarderen van het vakmanschap en hoe robotisering een bijdrage kan leveren aan het probleem van de arbeidskrapte en afnemende arbeidsproductiviteit.

Voor de vrije tijdssector hebben wij onder andere de MKB regeling 'groen, digitaal en toegankelijk' gelanceerd. Dit zetten wij in voor investeringen in het bedrijfsleven, dat actief is in de vrije tijd en de recreatie. Inmiddels lopen er 50 aanvragen waarvan er 35 zijn gehonoreerd.

In het Comité van de Regio's en het Huis van de Nederlandse provincies hebben we onze positie verbeterd. Hierdoor droegen we actief bij aan doorstart van het "Cohesiebeleid" en genereerden we extra aandacht voor onze regionale economie. Daarnaast zijn we met uw Staten in Brussel geweest.

In samenspraak met Gelderland en het Oost-Nederlandse bedrijfsleven hebben we staatssecretaris Tuinman van Defensie een propositie aangeboden. Hierin beschrijven wij welke mogelijkheden het Oost-Nederlandse bedrijfsleven heeft om de uitdagingen op het gebied van defensie te kunnen ondersteunen.

Onze sociale samenleving

Ondermijning

Het programma Ondermijning is in volle gang. Het Expertteam vormt het hart van de aanpak, met specialisten voor buitengebieden en vakantieparken. Het onderzoek naar effectieve methoden om jongeren weerbaar te maken tegen criminele invloeden is afgerond. Bij de P-nota doen we een voorstel om daar opvolging aan te geven, zodat gemeenten en onderwijsinstellingen deze methoden kunnen aanbieden. Nieuwsbrieven en online sessies voorzien gemeenten van waardevolle kennis, terwijl de nieuwe website van het Expertteam binnenkort live gaat. Campagnes om te bevorderen dat mensen meldingsbereid zijn, bereiken een breed publiek.

Cultuur en Erfgoed, Basisvaardigheden, Sociale Kwaliteit en Leefbaar Platteland

Dit jaar is het eerste uitvoeringsjaar van het Cultuur en Erfgoedbeleid 2025-2028 'Morgen wacht niet'. U hebt op 16 april het nieuwe investeringsvoorstel Basisvaardigheden 2025-2027 vastgesteld.

Leefbaar Platteland gaat het tweede uitvoeringsjaar in en raakt op de drie pijlers van het programma op volle toeren. Ten aanzien van subsidies is onlangs de subsidiemogelijkheid voor grote investeringen toegevoegd aan het palet aan ondersteuning voor lokaal initiatief. De voortekenen zijn dat deze regeling – net als de drie andere regelingen – goed aanslaan bij dorpen en gemeenten. Van deze andere drie regelingen zijn inmiddels de eerste subsidies feestelijk uitgereikt. Er zijn verder een aantal dorpsscholen gepland voor de komende tijd. In dat licht is begin april 2025 in Haarle een bijeenkomst geweest. Ook dit oogst veel positieve geluiden. Voor de plattelandsvisie wordt er gewerkt aan concretisering en uitvoering van het participatietraject.

Regio's

Dit voorjaar hebben we actief geparticipeerd in de regionale congressen van regio's Zwolle en Stedendriehoek. Samen met onze regionale partners werken we toe naar het gericht inzetten van de Rijksmiddelen voor de diverse Regiodeals. De provinciale cofinanciering daarvoor hebt u beschikbaar gesteld.

Het rijk is inmiddels gestart met het Nationaal Programma Vitale Regio's. Daarin zet het Rijk in op een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau en een gezonde kansrijke toekomst

voor inwoners. De inspanning vanuit het Rijk richt zich met name op specifieke Regio's zoals in Overijssel Twente aan de randen van het land en waar behoefte is aan maatwerk. Dit beschouwen wij als ondersteuning van de door ons ingezette koers in de regio's Twente, Stedendriehoek en Zwolle.

Statenvoorstel

Het Statenvoorstel is het besluitvormend stuk bij deze Monitor. Daarin staan de (financiële) voorstellen nader beschreven. Het Statenvoorstel vindt u onder de knop 'Bijlagen' rechtsboven in het scherm.

Kerntaak 1: Ruimtelijke ordening en waterbeheer

Dit is hoe wij denken

Deze kerntaak richt zich op de ruimtelijke inrichting en het waterbeheer in Overijssel. We willen dat het in Overijssel voor iedereen goed wonen, werken en ontspannen is, zowel nu als in de toekomst.

De ruimte in onze steden en ons landelijk gebied wordt steeds schaarser door de druk op de woningmarkt, de overgang naar duurzame energie, klimaatbestendigheid en kringlooeconomie. We werken samen met gemeenten, inwoners en andere partners om lokaal gebiedsgerichte keuzes te maken. De komende tijd moeten we lastige ruimtelijke keuzes maken in onze Omgevingsvisie.

We zetten in op betaalbare, klimaatbestendige en toekomstgerichte woningbouw. We zien erop toe dat de juiste woningen voor verschillende doelgroepen worden (her)ontwikkeld. Dit vraagt maatwerk, omdat de woningmarkt in elke regio anders is.

Bij een aantrekkelijke leefomgeving horen schoon en voldoende (drink)water en bescherming tegen overstromingen. Hierbij vervullen we als provincie een regierol vanuit onze kaderstellende en toezichhoudende taken. De effecten van hitte, droogte en wateroverlast leiden vaker tot grote schade voor natuur, landbouw, industrie, infrastructuur, bebouwing en scheepvaart. Ook nemen de risico's voor de gezondheid van mensen en onze drinkwatervoorziening toe. Daarom willen we onze provincie klimaatbestendig inrichten op korte, lange en middellange termijn. Daarvoor maken we vanuit onze wettelijke taak keuzes zowel voor het waterbeheer als voor de ruimtelijke inrichting, waarbij water en bodem sturend zijn.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

1.1 Een goede ruimtelijke ordening op en onder de grond

Wij zijn als provincie verantwoordelijk voor een goede ruimtelijke ordening op en onder de grond. De grote opgaven in het ruimtelijk domein vragen om herziening van de Omgevingsvisie en -verordening (1.1.1). Om het beleid uit onze Omgevingsvisie uit te voeren, werken we via voorkantsamenwerking en netwerksamenwerking samen met partners. Waar nodig zetten we wettelijke instrumenten en geven invulling aan ons bevoegd gezag rol wat betreft ruimtelijke procedures voor opgaven met een provinciaal belang (1.1.2). Wij werken integraal met onze partners in het NOVEX gebied Regio Zwolle aan de

realisatie van de Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle en werken afspraken met het rijk en de regio's over verstedelijking in Twente en Stedendriehoek verder uit (1.1.3). Wij werken samen met het Rijk aan de verbetering van het Digitaal Stelsel Omgevingswet en verbeteren daarmee onze dienstverlening (1.1.5).

Prestaties

1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid

Acties 2025

1. Wij werken het concept nieuwe Omgevingsvisie uit tot een Omgevingsvisie en uitvoeringsinstrumenten (zoals de Omgevingsverordening en Catalogus Gebiedskenmerken).

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Huidige Omgevingsvisie Overijssel

- Statenvoorstel - Vaststelling Revisie Omgevingsvisie PS/2017/119 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Vaststelling Actualisatie Omgevingsvisie en Omgevingsverordening 2017-2018 PS/2018/494 (bijbehorend besluit)
- Amendement Kerkhoff c.s. - Giethoorn toeristische trekpleister
- Statenvoorstel - Wijziging Omgevingsverordening Geitenstop PS/2019/69 (bijbehorend besluit)
- Amendement Folkerts c.s. - Uitzondering afmesten biologische geitenbokjes deel 1 ; deel 2
- Amendement Wertheim c.s. - Overgangsrecht deel 1 ; deel 2 ; deel 3
- Amendement Brommer c.s. - Uitzondering afmesten geitenbokjes
- Statenvoorstel - Actualisatie Omgevingsvisie en -verordening 2018-2019 2019/1100997 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Regionaal Waterprogramma Overijssel 2019/1101815 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Actualisatie Omgevingsvisie en -verordening 2019/2020 2020/1105210 (bijbehorend besluit)
- Motie Jansen c.s. – Niet meewerken aan olie-afvalwaterinjecties
- Statenvoorstel - Actualisatie Omgevingsverordening 2020/2021, PS/2021/1104496 (behorend besluit)
- Statenvoorstel - Actualisatie Omgevingsvisie en Omgevingsverordening 2021, PS/2021/1104495 (behorend besluit)
- Statenvoorstel - Actualisatie Omgevingsvisie en Omgevingsverordening 2022, PS/2022/1108459 (behorend besluit)
- Statenvoorstel - Actualisatie Omgevingsvisie en Omgevingsverordening 2023, PS23-001103 (behorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Liesbeth Grijzen

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid

Acties 2025

1. Wij werken samen met gemeenten en waterschappen aan de ruimtelijke en waterstaatkundige inrichting van Overijssel.
2. Wij borgen de uitvoering van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening in voorkantsamenwerking met onze partners en zetten indien nodig of wenselijk ons wettelijk ruimtelijk instrumentarium in. Wij geven invulling aan onze bevoegd gezag rol voor wat betreft (ruimtelijke) procedures vanuit een wettelijke verplichting (wind, hoogwaterbeschermingsprogramma e.d) en/of voor opgaven met een provinciaal belang.
3. Wij werken met onze partners aan de ruimtelijke ontwikkeling van Overijssel in de onderstaande netwerksamenwerkingen. We doen dit met een integrale blik op onder andere water (prestatie 1.2.1 en 1.2.2), wonen (prestatie 1.3.1), regionale economie (kerntaak 5) en mobiliteit (kerntaak 4).
 - Perspectief IJssel-Vechtdelta.
 - Samenwerking IJsselmeergebied.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Bijdragen NOVEX-gebied regio Zwolle

Voor het NOVEX-gebied regio Zwolle werken wij samen met onze partners bij de rijksoverheid en regionale overheden aan een klimaatbestendige groeiregio. De provincie Overijssel is penvoerder en kasbeheerder van deze samenwerking. Voor de reeds ontvangen bijdragen in 2024 verhogen wij de baten en lasten van prestatie 1.1.2.

GS Begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.1.2 in 2025 budgettair neutraal te verhogen € 0,7 miljoen.

Meerkosten plaatsen kunstwerk de Feniks

Op 28 september 2024 werd het kunstwerk de Feniks geopend, wat zowel regionaal als landelijk aandacht trok. Het kunstwerk is onderdeel van het project Poort van het Vechtdal en Zwolle, gefinancierd door provincie Overijssel, gemeente Zwolle en andere partners. Op 19 april 2023 werd een motie vreemd aangenomen om geen extra gemeenschapsgeld te besteden aan budget overschrijdende kunst, waarin het college is opgeroepen Provinciale Staten te informeren wanneer er een overschrijding plaatsvindt. Een overschrijding is nu toch aan de orde waarvoor we u informeren. Door een gewijzigde aanrijroute ontstonden extra kosten bij het plaatsen van het kunstwerk. Na gesprekken is het tot een schikking gekomen met de kunstenaar van € 31.000, waarvan gemeente Zwolle € 8.000 en provincie Overijssel € 23.000 betaalt.

PS begrotingswijziging

Wij stellen u voor om een bedrag van € 23.000 te onttrekken aan de Algemene Risico Reserve en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.1.2 van de begroting 2025.

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Liesbeth Grijsen, Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

665

Lasten begrotingswijziging

688

1.1.3 Verstedelijkingstrategieën en Regiostructuur

Acties 2025

1. Wij werken met onze partners in het NOVEX gebied Regio Zwolle aan de realisatie van de Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle inclusief onder andere de Sponsstrategie en Mobiliteitstransitie.
2. Wij werken de in het najaar 2024 te maken afspraken met het rijk en de regio's over verstedelijking in Twente en Stedendriehoek verder uit met een integrale blik op onder andere klimaatadaptatie (prestatie 1.2.1 en 1.4.1), wonen (prestatie 1.3.1) , regionale economie (kerntaak 5) en mobiliteit (kerntaak 4).

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Perspectiefnota 2025 PS24-000319 (bijbehorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema, Liesbeth Grijsen, Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

1.1.5 Implementatie Omgevingswet

Acties 2025

1. Wij maken de resterende interne werkprocessen Omgevingswet-proof en sluiten deze aan op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het DSO moet verbeterd en aangevuld worden. Wij zorgen dat wij hier goed bij betrokken zijn zodat wij ook op de juiste momenten daar op kunnen aanpassen. Dat zal ook onze dienstverlening ten goede komen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Omgevingswet

Bij de jaarrekening 2024 hebben we voorgesteld om de resterende middelen (€ 0,5 miljoen) door te schuiven naar 2025 voor de doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). We verwachten niet alle kosten dit jaar te maken, omdat de timing van landelijke ontwikkelingen rondom de doorontwikkeling van het DSO onzeker zijn. Wel volgen nog kosten voor bijvoorbeeld opleiding, pilot financiële zekerheidsstelling, kosten rondom samenwerking/ monitoring en mogelijk extra softwarekosten. Bij de 2e monitor komen we terug op het bestedingsritme.

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Liesbeth Grijsen

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen

Om te zorgen voor schoon en voldoende (drink)water en bescherming tegen overstromingen en wateroverlast werken we aan een klimaatrobuust en veilig water- en bodemsysteem. We stellen daarbij samen met onze partners een Overijssels Waterakkoord op. Wij werken aan de actualisatie van het Regionaal Water Programma waarbij klimaatadaptatie en de agenda bodem en ondergrond worden toegevoegd. Dit doen we op basis van ons eigen beleid maar ook ter realisatie van Europese wetgeving zoals de Kaderrichtlijn water en Richtlijn Overstromingsrisico's. We besteden veel aandacht aan het Hoog Water Bescherming Programma (HWBP) (1.2.1) Ook werken we samen met ons netwerk aan klimaatadaptatie en waterbeheer (1.2.2) vanuit het deelstroomgebied Rijn-Oost. Hier werken we onder andere aan het programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland. Vanuit onze wettelijke taak zorgen we voor voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst en maken een Overijssels plan van aanpak voor waterbesparing (1.2.3). Wij verlenen vergunningen, houden toezicht en handhaven op grond van de Waterwet, Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en onze Omgevingsverordening (1.2.5).

Prestaties

1.2.1 Werken aan een klimaatrobuust en veilig water- en bodemsysteem

Acties 2025

1. Wij werken op de thema's waterkwaliteit, waterkwantiteit, waterveiligheid, wateroverlast, klimaatadaptatie en bodem en ondergrond in programma's en projecten in samenwerking met onze medeoverheden en partners.
2. Wij stellen een actieplan Water op zoals opgenomen in het coalitieakkoord. Dit doen wij in samenwerking met onze medeoverheden en partners. Daarbij stellen we een investeringsvoorstel 'Actieplan Water' op en gaan over tot het uitvoeren van de acties.
3. Wij werken aan de actualisatie van het Regionaal Water Programma waarbij klimaatadaptatie en de agenda bodem en ondergrond worden toegevoegd.
4. Wij geven uitvoering aan de provinciale maatregelen uit de planperiode 2022-2027 van de Kaderrichtlijn Water en het provinciale deel van het impulsprogramma Kaderrichtlijn Water van het Rijk.
5. Om de waterkwaliteit te verbeteren hebben we een subsidieregeling opengesteld op basis van het Europese gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Motie Kaderrichtlijn Water (KRW)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptatie en waterbeheer

Acties 2025

1. Wij voeren met partners het maatregelenprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland 2022-2027 (onderdeel van het landelijke Deltaprogramma Zoetwater) uit. Wij vervullen hierbij de kassiersfunctie richting het Rijk.
2. Wij vertalen de actualisatie van het waterakkoord Twentekanalen-Overijsselse Vecht naar onze Omgevingsvisie en Omgevingsverordening.
3. Wij werken samen met de andere partners van het deelstroomgebied Rijn-Oost aan de uitvoering van de bestuurlijke grondwateragenda.
4. Wij werken aan voldoende grondwater voor de Overijsselse drinkwaterwinningen, landbouw, industrie en natuur gericht op doelbereik voor de Europese Kaderrichtlijn Water.
5. Wij stemmen onze werkzaamheden in het kader van Kaderrichtlijn Water (zie 1.2.1) af met onze partners in het deelstroomgebied Rijn-Oost en waar nodig voeren we gezamenlijk onderzoeken uit. Wij vervullen hierbij de kassiersfunctie.
6. Wij maken afspraken met onze partners in het deelstroomgebied Rijn-Oost over de tussentijdse evaluatie van de planperiode 2022-2027 van de Kaderrichtlijn Water om het doelbereik zo hoog mogelijk te maken.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Stimuleringsmaatregelen ZON landbouw

In het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland hebben een groot aantal partijen (waterschappen, provincies, Rijk, gemeenten, terrein-beherende organisaties, waterleidingsector, landbouwsector) afgesproken om maatregelen uit te voeren om de huidige zoetwatervoorziening in Oost-Nederland klimaatbestendiger te maken. De afgelopen jaren is hiervoor geld apart gezet in de reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland. We stellen voor om € 1 miljoen uit deze reserve te gebruiken voor de verleende subsidies voor stimuleringsmaatregelen landbouw. Ook hebben we in 2025 een opbrengst ontvangen van € 58.000.

PS begrotingswijziging

Wij stellen u voor om een bedrag van € 1 miljoen te onttrekken aan de Reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.2.2 van de begroting 2025.

GS begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,1 miljoen.

Deltaplan Agrarische Waterbeheer (DAW)

Voor de realisatie van uitvoering van de tweede fase Deltaprogramma hebben wij van het Rijk, voor de periode 2022-2027, een bijdrage ontvangen van 25% in de kosten van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater. In 2025 hebben we een baat ontvangen van het waterschap waarvan we nu voorstellen om deze bij te ramen gelijk met de bijbehorende kosten voor de subsidieregeling.

GS begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 in 2025 budgettair neutraal te verhogen € 0,8 miljoen.

Rijn-Oost

In het kader van Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Oost zijn in 2024 van projectpartners bijdragen ontvangen. Voor het gemeenschappelijke budget Rijn-Oost, als onderdeel van het programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland, ramen wij de baten en lasten conform de begroting Rijn-Oost met een bedrag van € 0,5 miljoen.

Voor het onderdeel Rijn Oost Derdengelden algemeen ramen we de bijdragen die in 2024 zijn ontvangen en nog niet besteed met een bedrag van € 0,2 miljoen.

GS begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,7 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Hitte, Droogte en Wateroverlast 2021/0016746 (bijbehorend besluit).
- Statenvoorstel - Provinciale cofinanciering Europese programma's 2021-2027 2021/1103304 (bijbehorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

1524

Lasten begrotingswijziging

2557

1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst

Acties 2025

1. Wij werken samen met onze partners aan de drinkwatervoorziening in Overijssel. Binnen de adaptieve strategie drinkwater zoeken we naar aanvullende productiecapaciteit door uitbreiden van bestaande winningen en het ontwikkelen van nieuwe bronnen voor winningen.
2. Wij ontwikkelen een gezamenlijke regionale aanpak voor waterbesparing om het groeiende drinkwatergebruik af te vlakken. Deze aanpak sluit aan op de nationale aanpak is gericht op zowel huishoudens als bedrijven.
3. Wij werken samen met onze partners aan de acties uit het in 2024 opgestelde Maatregelenprogramma Gebiedsdossiers Drinkwaterwinning, gericht op het veiligstellen van de bestaande drinkwaterwinningen en voorkomen van verontreinigingen in onze drinkwaterbronnen.
4. Wij werken aan de doelen uit de landelijke bestuursovereenkomst nitraat, gericht op het terugdringen van de uitspoeling van nitraat uit landbouwgronden in grondwaterbeschermingsgebieden.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Drinkwatervergunningen

In het projectplan Beschermen en Versterken Drinkwatervergunningen gaan we uit van de volgende aanpak voor 2025 t/m 2027:

- 2025: Alle 23 winningen worden getoetst op juridische kwetsbaarheid (zowel vanuit effecten als procedureel). Op basis van de resultaten werken we in een tweetal rondes de meest kwetsbare winningen uit naar maatregeleniveau (wat moeten/kunnen we doen om de kwetsbaarheid te verminderen). Inschatting is dat dit ca. de helft (dus 12) van de winningen betreft.
- 2026: 1e deel van 6 winningen uitwerken.
- 2027: 2e deel van 6 winningen uitwerken.

Op basis van deze aanpak stellen we voor om het bestedingsritme aan te passen.

PS begrotingswijziging

Wij stellen u voor om voor prestatie 1.2.3 een budget van € 0,54 miljoen door te schuiven van 2025 naar 2026 (€ 0,27 miljoen) en 2027 (€ 0,27 miljoen).

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel van Presidium bij rapport Rekenkamer Oost-Nederland 'Follow-up grondwaterbescherming voor de publieke drinkwatervoorziening' Statenvoorstel - Opnemen nieuwe drinkwaterwinlocatie Vriezenveen-Daarle in Omgevingsvisie en -verordening PS/2017/674 (bijbehorend besluit)

- Statenvoorstel - Actualisatie Belastingverordening Overijssel en tarieventabel voor het jaar 2019 PS/2018/647 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Rapport Rekenkameronderzoek Oost-Nederland: Drinkwaterbronnen grondig beschermd? 2019/1100893 (bijbehorend besluit)
- Amendement Van Toorn c.s. - Statenvoorstel Rapport Rekenkameronderzoek Oost-Nederland: Drinkwaterbronnen grondig beschermd?
- Motie Brinkhuis c.s. - Drinkwater voor de toekomst
- Statenvoorstel - Regionaal Waterprogramma Overijssel 2019/1101815 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Robuuste Drinkwatervoorziening 2020/1102873 (bijbehorend besluit)
- Amendement Van Moorsel - Benut mogelijkheden van winning drinkwater uit oppervlaktewater als volwaardig alternatief voor de middellange termijn
- Motie Brinkhuis c.s. - Drinkwater voor en door Overijssel
- Statenvoorstel bij rapport Rekenkamer Oost-Nederland 'Follow-up grondwaterbescherming voor de publieke drinkwatervoorziening' 2022/1102259
- Statenvoorstel verklaring van geen bedenkingen bouw reinwaterkelder Hammerfliet 2022/0104705
- Motie Kerkhof Bouw reinwaterkelder Hammerfliet niet ten koste van omwonenden
- Motie Brinkhuis Actieve rol rond drinkwaterwinning
- Motie waterbewust bouwen
- Motie water voor Oekraïne
- Statenvoorstel bij rapport Rekenkamer 'Als elke druppel telt' PS/1109453 (behorend besluit)
- Brief voorstel Afdoening moties en toezeggingen
- Brief voortgang veiligstellen drinkwatervoorziening
- Brief uitbreiding drinkwaterwinning Hammerfliet
- Brief aan PS Herijking Adaptieve strategie drinkwater
- Brief aan PS Terugkoppeling implementatie aanbevelingen RON rapport Als elke druppel telt
- Investeringsvoorstel drinkwater Overijssel 2024 - 2027, PS24-000171 (bijbehorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

-544

1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water

Acties 2025

1. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af, binnen de wettelijke termijn. In overleg met de aanvrager kunnen wij van de wettelijke termijn afwijken.
2. Wij voeren het toezicht op de naleving uit overeenkomstig het jaarprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. We rapporteren hierover in het VTH jaarverslag.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema, Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

1.3 Woningbouwontwikkelingen die aansluiten bij de regionale vraag

De druk op de woningmarkt is ongekend hoog. Om voldoende woningen te realiseren die aansluiten bij de vraag werken wij met onze partners aan een evenwichtige woningmarkt. Vanuit de rijksoverheid krijgen we nieuwe taken vanuit de volkshuisvestingswet en spreidingswet met name waar het gaat om huisvesting van aandachtsgroepen. Belangrijke instrumenten zijn de regionale woonagenda's, landsdekkende woondeals en flexpools (1.3.1). Het financiële beheer van startersleningen van vóór 2016 loopt nog door (1.3.2). Prognoses laten zien dat er ook na 2030 een grote behoefte is aan woningen en soms ook andere woningen dan die we nu hebben. Daarom werken we aan regelingen die de woningbouw versnellen en de woningmarkt toekomstbestendiger maken. Wij ontwikkelen een bouwbrigade die partijen ondersteunt met kennis en of capaciteit bij het realiseren van de opgaven op de woningmarkt. Wij ondersteunen de gemeenten bij het uitvoeren van de regionale woonzorgvisies waaronder het aanstellen van doorstroomcoaches en maken subsidieregelingen voor zowel versnelling als woon-zorg (1.3.3).

Prestaties

1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's

Acties 2025

1. Wij voeren samen met ons netwerk en de rijksoverheid de woonagenda's en de landsdekkende woondeals uit.
2. Wij voeren onze wettelijke taken uit als toezichthouder huisvesten statushouders. Wij stimuleren gemeenten om hierbij regionaal samen te werken.
3. Wij bereiden ons voor op de eventueel aanvullende taak van de provincie op opvang van asielzoekers afhankelijk van besluitvorming bij de rijksoverheid over de spreidingswet.
4. Wij ondersteunen gemeenten bij het versnellen van de procedures voor woningbouwplannen via de regeling flexpools.
5. Wij voeren het initiatiefvoorstel arbeidsmigranten uit.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Specifieke uitkering flexpoolregeling

De flexibele inzet van capaciteit en expertise hebben als doel het bespoedigen van de voorfase van woningbouwprojecten. In de woningbouw en gebiedsontwikkeling ontstaat er vertraging doordat er regionaal onvoldoende capaciteit en expertise beschikbaar is voor de planfase en voor de vergunningverlening. Hiervoor is een specifieke uitkering van het Rijk ingesteld die we bij deze monitor bijramen.

GS begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.3.1 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,7 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Rekenkamerrapport inzake wonen PS/2018/813 (bijbehorend besluit).
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte, Wonen, (Binnen)steden en Retail Fase 1 2019/1101901 (bijbehorend besluit).
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte Wonen en Retail fase 2 2020/1103074 (bijbehorend besluit).
- Motie Tattersall c.s. Versnelling bouwaanvragen 2022/1106660

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Liesbeth Grijzen

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

1662

Lasten begrotingswijziging

1662

1.3.2 Financieel beheer startersleningen

Acties 2025

1. Startersleningen (voor 2016)

Onder deze prestatie wordt het financiële verloop verantwoord van de startersleningen die de provincie tot en met 2015 heeft verstrekt. Het betreft hypotheekleningen met een looptijd van 30 jaar. Het verloop bestaat uit de beheervergoeding aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) en de rentebaten op verstrekte leningen. De baten en lasten op deze kostenpost zijn door ons niet te beïnvloeden.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

SVN Startersleningen

Vanuit de SVN hebben wij voortgangsinformatie ontvangen over de uitgegeven startersleningen. Op basis daarvan en op basis van de gegevens uit de jaarrekening 2024 zien we een verdere afname van de portefeuille van de uitgegeven leningen door vervroegde aflossingen. Dit heeft tot gevolg dat de verwachte rentebaten voor de periode 2025-2029 lager zullen zijn verwacht.

Wij stellen u voor op prestatie 1.3.2 de rentebaten voor de periode 2025-2029 te verlagen met respectievelijk voor 2025 € 33.000, 2026 € 36.000, 2027 € 34.000, 2028 € 39.000 en 2029 € 45.000

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Liesbeth Grijsen

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

-33

Lasten begrotingswijziging

1.3.3 Investeren in de woningmarkt

Acties 2025

1. Wij ondersteunen het netwerk Wonen, zoals de Woonkeuken, met bijeenkomsten, onderzoek, monitoring en evaluatie.
2. Wij ontwikkelen een bouwbrigade die partijen ondersteunt met kennis en of capaciteit bij het realiseren van de opgaven op de woningmarkt.
3. Wij ondersteunen de gemeenten bij het uitvoeren van de regionale woonzorgvisies waaronder het aanstellen van doorstroomcoaches.
4. Wij analyseren welke projecten in aanmerking komen voor de woonfaciliteit en werken indien nodig en gewenst maatwerkafspraken uit.
5. Wij maken een subsidieregeling voor Versnelling Woningbouw en voeren deze uit.
6. Wij maken een subsidieregeling Zorggeschikte, geclusterde en nul-trede woningen en voeren deze uit.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Investeringsvoorstel Wonen PS24-000241 (bijbehorend besluit).
- Statenvoorstel Aanvullend investeringsvoorstel Wonen PS24-000552.

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Liesbeth Grijsen

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving

Vanuit het coalitieakkoord 'Schouder aan Schouder' werken we aan ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving. Wij voeren stresstesten uit ten bate van bescherming tegen hoog water en werken aan een gezamenlijke subsidieregeling met het programma natuur voor elkaar om vergroeningsmaatregelen bij te laten dragen aan het verminderen van hitte, droogte en wateroverlast (1.4.1). We continueren onze financiële verplichtingen uit de vorige coalitieperiode voor ruimte, wonen en retail (1.4.2). Ook ondersteunen wij (het onderzoek naar) het ondergronds brengen van hoogspanningsleidingen in 's Heerenbroek, Deventer, Almelo en Enschede (1.4.4). Tot slot faciliteren en stimuleren wij de regionale samenwerking op ruimtelijke, sociaalmaatschappelijke en economische opgaven langs de corridor Zwolle-Twente-Münster (1.4.5).

Prestaties

1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050

Acties 2025

1. De acties uit het provinciale programma klimaatadaptatie worden ondergebracht in het Regionaal Water Programma (RWP) (zie prestatie 1.2.1).
2. Wij zijn trekker voor de uitvoering van bovenregionale stresstesten met onze partners. Wij verwachten deze stresstesten in 2025 te kunnen afronden.
3. Wij werken aan een gezamenlijke subsidieregeling met het programma natuur voor elkaar. Vergroeningsmaatregelen dragen bij aan het verminderen van hitte, droogte en wateroverlast. Omgekeerd bieden de maatregelen zoals het aanleggen van een wadi, ook kansen voor vergroening. Vanwege deze natuurlijke samenhang is besloten om de subsidieregeling klimaatadaptatie samen te voegen met het programma Natuur voor Elkaar (zie prestatie 3.2.2) om vervolgens de middelen in te zetten voor o.a. initiatieven die hitte, droogte en wateroverlast aanpakken. Door deze middelen te integreren in de subsidieregeling van de programmalijn "Natuur in de buurt", bundelen we onze krachten en verminderen we het aantal verschillende subsidieregelingen.
4. We werken 3 projectvoorstellen uit die integraal bijdragen aan onze doelstellingen op klimaatadaptatie, natuurinclusiviteit en circulariteit en waarbij sprake is van cofinanciering.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Bovenregionale stresstesten

Bij de P-nota 2025 (PS24-000319) die in het voorjaar 2024 door PS is vastgesteld heeft u voor 2024 en 2025 jaarlijks € 0,25 miljoen beschikbaar gesteld voor de coördinatie en uitvoering van bovenregionale stresstesten naar wateroverlast naar aanleiding van de extreme wateroverlast in Limburg. In 2024 is gestart met de voorbereidingen voor de

uitvoering van deze stresstesten maar zijn nog geen uitgaven gedaan. Bij de jaarrekening hebben we voorgesteld om de middelen door te schuiven naar 2025. De stresstesten ronden we in 2025 af. De risicodialogen over de stresstesten kunnen we daarom pas in 2026 houden. Daarom stellen we nu voor om een deel (€ 0,28 miljoen) door te schuiven naar 2026.

PS begrotingswijziging

We stellen voor om € 0,28 miljoen door te schuiven naar jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2025.

Klimaatadaptatiemaatregelen (KVO)

Binnen het programma Hitte, droogte en wateroverlast ondersteunen we de DPRA werkregio's (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie) bij het uitvoeren van hun uitvoeringsprogramma's. Wij doen dat via de 'subsidieregeling Klimaatadaptatie gemeenten en waterschappen'. De regeling kent een looptijd tot en met 2027 gedurende welke periode subsidieaanvragen ingediend kunnen worden. Op basis van de huidige inschatting van aanvragen ramen we € 0,5 miljoen bij vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

GS begrotingswijziging

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2025.

Specifieke uitkering Tijdelijk Impulsregeling Klimaatadaptatie

Het doel van deze tijdelijke regeling is om decentrale overheden in staat te stellen tot het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in hun werkregio. De regeling loopt tot en met 2027. We ramen nu een deel van de middelen (€ 0,9 miljoen) in de jaarschijf 2025.

GS begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.4.1 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,9 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

900

Lasten begrotingswijziging

1120

1.4.2 Investeringsprogramma Ruimte Wonen Retail

Acties 2025

1. Wij handelen een aantal langlopende subsidieverplichtingen af uit het Investeringsprogramma Ruimte Wonen en Retail (2019-2023)
2. **Investeringsvoorstel Retail 2024-2027**
Samen met onze partners investeren wij in minimaal 4 initiatieven, die de centra versterken van Overijsselse kleinere steden en dorpen (10.000 tot 50.000 inwoners). In de uitwerking wordt nauw samengewerkt met het programma leefbaar platteland en de verstedelijkingsagenda.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Instellen prestatie 5.1.6 Retail

Voor Retail is geen logische plek in de huidige doelenboom aan te wijzen. Het is nu onder gebracht bij Kerntaak 1 Ruimtelijke Ordening en Waterbeheer, prestatie 1.4.2

Investeringsprogramma Ruimte, Wonen, Retail. We stellen voor om Retail onder te brengen bij kerntaak 5 Regionale Economie en hiervoor een aparte prestatie 5.1.6 Retail op te nemen in de doelenboom, inclusief de volgende acties:

1. Binnen de actielijn Versterken kleine steden en dorpen verlenen we 10 subsidies op basis van met lokale partners afgesloten arrangementen om de samenwerking in Overijsselse centra te versterken.
2. Voor het netwerk van Overijsselse gemeenten en centrummanagers organiseren we 10 bijeenkomsten voor kennis te ontwikkelen en te delen. We nemen deel in het brede landelijke kennisnetwerk, om hier ook de Overijsselse opgaven en belangen in beeld te brengen.
3. Samenwerken met de leden van het Retail Platform Overijssel de samenwerking verder professionaliseren.

Ook stellen we, bij kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen, voor om de gereserveerde middelen voor Retail in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel te labelen aan deze prestatie 5.1.6 Retail.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte, Wonen, (Binnen)steden en Retail Fase 1 2019/1101901 (bijbehorend besluit).
- Motie Brinkhuis c.s.- Groen bouwen.
- Motie Veltmeijer c.s. - Retail II.
- Motie Courtz c.s. - Retail en centra in en na Corona.
- Statenvoorstel - Crisisarrangementen voor de Retail 2020/1102359 (bijbehorend besluit).
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte Wonen Retail fase 2 2020/1103074 (bijbehorend besluit).
- Amendement Duitman - Monitoring investeringsprogramma Ruimte Wonen en Retail.
- Amendement Wissink - Sleutelprojecten compacte centra en wonen.
- Motie Wissink c.s. - Aanvullende ambities deel 1
- Statenvoorstel - Aanvullende ambities begroting 2022 PS/2021/110451 (bijbehorend besluit).
- Statenvoorstel onderzoeksrapport Rekenkamer Oost-Nederland 'Meer vitaliteit, minder leegstand? - De inzet van de provincie Overijssel bij leegstand' 2022/1102301
- Statenvoorstel Investeringsvoorstel Retail 2024-2027 PS24-000402

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

1.4.4 Ondergrondse verkabeling van hoogspanningsleidingen

Acties 2025

1. De fysieke werkzaamheden voor de verkabeling van hoogspanningsleidingen in 's Heerenbroek worden in 2025 uitgevoerd. Wij maken in 2025 het resterende deel van onze financiële bijdrage over.
2. Voor de verkabeling in de gemeenten Deventer, Almelo en Enschede wordt uitvoering pas voorzien na 2025. Hier wordt in 2025 nog geen bijdrage uitgekeerd maar wel contacten onderhouden.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Uitvoering motie ondergronds verkabelen 's Heerenbroek PS/2019/1100082 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Financiering ondergrondse verkabeling 2020/1100066 (bijbehorend besluit)
- Motie Wissink c.s. - Aanvullende ambities deel 1
- Statenvoorstel - Aanvullende ambities begroting 2022 PS/2021/110451 (bijbehorend besluit).

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

1.4.5 Versterken corridor Zwolle-Twente-Münster

Acties 2025

1. Wij faciliteren en stimuleren regionale samenwerking op ruimtelijke, sociaalmaatschappelijke en economische opgaven langs de corridor Zwolle-Twente-Münster.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Op dit moment wordt er gewerkt aan de aanpak Zwolle-Twente-Münster (ZTM). De uitrol hiervan zal het bestedingsritme bepalen. Naar verwachting worden de middelen niet volledig in 2025 besteed. Bij de 2e monitor komen we hierop terug.

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel - Inzet projecten Nationaal Groeifonds PS/2021/1103334 (bijbehorend besluit).

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

1.5 Effectieve inzet grondbeleid voor provinciale doelen, projecten en programma's

Met de inzet van grondbeleid en grondeigendom ondersteunen we de doelen en opgaven van de provincie. We zorgen voor actueel en adequaat grondbeleid en leggen dat periodiek vast in de Nota Grondbeleid. We leggen met Provinciale Staten expliciet vast voor welke doelen en met welke financiële consequenties we het grondinstrumentarium inzetten. We werken marktconform, openbaar en transparant. Het gaat o.a. om aankoop en verkoop van gronden en opstallen, het beheer van het provinciaal eigendom, het maken van afspraken met eigenaren op basis van volledige schadeloosstelling ter voorkoming van onteigening daar waar dat aan de orde is, en afspraken over zelfbeheer (1.5.1).

Prestaties

1.5.1 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium

Acties 2025

1. Wij zorgen voor een actueel en adequaat grondbeleid om voor de doelen en projecten van de provincie in te zetten, met de juiste instrumenten voor de verschillende opgaven. Ons beleid ligt vast in de nota grondbeleid.
2. Wij kopen, verkopen en beheren gronden en opstallen ten behoeve van provinciale doelen en projecten, binnen de kaders van de Nota Grondbeleid 2022.
3. Wij beheren het Anticiperend Grondfonds (AGF) en het Revolving Fund (RF).
4. Wij informeren u met de Meerjaren Investeringsprognose Grond (MIG) bij de jaarrekening over de ontwikkelingen in ons grondeigendom.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel - Kaderstelling Grondbeleid/Nota Grondbeleid PS/2022/1107804 (bijbehorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten. Enkel wanneer

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
Lasten						
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer						
1.1 Goede ruimtelijke ordening						
1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid	365	387	751	254	155	342
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	1.421	-200	1.221	90	608	523
1.1.3 Verstedelijkingstrategieën en Regiostructuur	0	450	450	2	45	403
1.1.5 Implementatie Omgevingswet	0	0	0	16	0	-16
Totaal 1.1 Goede ruimtelijke ordening	1.785	637	2.422	362	808	1.251
1.2 Schoon en voldoende (drink)water						
1.2.1 Werken aan een klimaatrobuust en veilig water- en bodemsysteem	1.054	101	1.155	85	427	643
1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptatie en waterbeheer	361	-9.457	-9.095	2.950	3.632	-15.677
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	1.656	891	2.547	1.028	40	1.479
1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water	47	0	47	0	8	39
Totaal 1.2 Schoon en voldoende (drink)water	3.120	-8.465	-5.345	4.063	4.107	-13.515
1.3 Vraag & aanbod woningen in evenwicht						
1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's	555	-411	144	154	993	-1.003
1.3.2 Financieel beheer startersleningen	-147	0	-147	0	0	-147
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	1.817	15.662	17.479	75	225	17.178
Totaal 1.3 Vraag & aanbod woningen in evenwicht	2.225	15.251	17.476	229	1.218	16.028
1.4 Ruimtelijke						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
ontwikkelingen						
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	1.081	527	1.608	557	229	822
1.4.2 Investeringsprogramma Ruimte Wonen Retail	1.901	4.298	6.199	453	5.746	0
1.4.4 Ondergrondse verkabeling van hoogspanningsleidingen	1.100	1.293	2.393	2.383	10	0
1.4.5 Versterken corridor Zwolle-Twente-Munster	0	142	142	0	0	142
Totaal 1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen	4.082	6.260	10.342	3.393	5.985	964
1.5 Effectieve inzet grondbeleid						
1.5.1 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	-1.333	0	-1.333	180	1.881	-3.394
Totaal 1.5 Effectieve inzet grondbeleid	-1.333	0	-1.333	180	1.881	-3.394
1.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
1.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	10.836	0	10.836	0	0	10.836
Totaal 1.66 Totaal personeelsgebonden kosten	10.836	0	10.836	0	0	10.836
Totaal 1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	20.715	13.683	34.398	8.227	13.999	12.171
Totaal Lasten	20.715	13.683	34.398	8.227	13.999	12.171
Baten						
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer						
1.1 Goede ruimtelijke ordening						
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	0	-200	-200	0	0	-200
1.1.5 Implementatie Omgevingswet	0	-502	-502	6	-5	-502
Totaal 1.1 Goede ruimtelijke ordening	0	-702	-702	6	-5	-702
1.2 Schoon en voldoende (drink)water						
1.2.1 Werken aan een klimaatrobuust en veilig water- en bodemsysteem	0	0	0	0	0	0
1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptatie en waterbeheer	0	-9.569	-9.569	2.724	-515	-11.778
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	0	0	0	1.128	0	-1.128
1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water	-14	0	-14	0	0	-14
Totaal 1.2 Schoon en voldoende (drink)water	-14	-9.569	-9.582	3.853	-515	-12.920
1.3 Vraag & aanbod						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
woningen in evenwicht						
1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's	0	-411	-411	97	-12	-496
1.3.2 Financieel beheer startersleningen	0	0	0	0	-2	2
Totaal 1.3 Vraag & aanbod woningen in evenwicht	0	-411	-411	97	-14	-494
1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen						
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	0	0	0	263	0	-263
Totaal 1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen	0	0	0	263	0	-263
1.5 Effectieve inzet grondbeleid						
1.5.1 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	448	0	448	244	-62	266
Totaal 1.5 Effectieve inzet grondbeleid	448	0	448	244	-62	266
Totaal 1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	435	-10.681	-10.247	4.462	-596	-14.113
Totaal Baten	435	-10.681	-10.247	4.462	-596	-14.113
Saldo baten en lasten	-20.280	-24.364	-44.645	-3.765	-14.595	-26.284

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	GS Begrotingswijziging		0	665	665	0 Bijdragen NOVEX-gebied regio ZwolleVoor het NOVEX-gebied regio Zwolle werken wij samen met onze partners bij de rijksoverheid en regionale overheden aan een klimaatbestendige groeiregio. De provincie Overijssel is penvoerder en kasbeheerder van deze samenwerking. Voor de reeds ontvangen bijdragen 2024 verhogen wij de baten en lasten van prestatie 1.1.2. GS Begrotingswijziging Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.1.2 in 2025 budgettair neutraal te verhogen € 0,7 miljoen. Meerkosten plaatsen kunstwerk de FeniksOp 28 september 2024 werd het kunstwerk de Feniks geopend, wat zowel regionaal als landelijk aandacht trok. Het kunstwerk is onderdeel van het project Poort van het Vechtdal en Zwolle, gefinancierd door provincie Overijssel, gemeente Zwolle en andere partners. Op 19 april 2023 werd een motie vreemd aangenomen om geen extra gemeenschapsgeld te besteden aan budget overschrijdende kunst, waarin het college is opgeroepen Provinciale Staten te informeren wanneer er een overschrijding plaatsvindt. Een overschrijding is nu toe aan de orde waarvoor we u informeren. Door een gewijzigde aanrijroute ontstonden extra kosten bij het plaatsen van het kunstwerk. Na gesprekken het tot een schikking gekomen met de kunstenaar van € 31.000, waarvan gemeente Zwolle € 8.000 en provincie Overijssel € 23.000 betaalt.
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	PS Begrotingswijziging		-23	0	23	-23 Bijdragen NOVEX-gebied regio ZwolleVoor het NOVEX-gebied regio Zwolle werken wij samen met onze partners bij de rijksoverheid en regionale overheden aan een klimaatbestendige

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptatie en waterbeheer	GS Begrotingswijziging		0	1.525	1.525	0 Stimuleringsmaatregelen ZON landbouw In het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost- Nederland hebben een groot aantal partijen (waterschappen, provincies, Rijk, gemeenten, terrein- beherende organisaties, waterleidingsector, landbouwsector) afgesproken om maatregelen uit te voeren om de huidige zoetwatervoorziening in Oost-Nederland klimaatbestendiger te maken. De afgelopen jaren hiervoor geld apart gezet in de reserve Zoetwatervoorziening Oost- Nederland. We stellen voor om € 1 miljoen uit deze reserve te gebruiken voor verleende subsidies voor stimuleringsmaatregelen landbouw. Ook hebben we 2025 een opbrengst ontvangen van € 58.000. GS begrotingswijziging Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,1 miljoen Deltaplan Agrarische Waterbeheer (DAW) Voor de realisatie van uitvoering van de tweede fase Deltaprogramma hebben wij van het Rijk, voor de periode 2022-2027 een bijdrage ontvangen van 25% in de kosten van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater. 2025 hebben we een baat

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						ontvangen van het waterschap waarvan we nu voorstellen om deze bij te ramen gelijk met de bijbehorende kosten voor de subsidieregeling. GS begrotingswijziging Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 in 2025 budgettair neutraal te verhogen € 0,8 miljoen. Rijn-Oost In het kader van Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Oost zijn in 2024 van projectpartners bijdragen ontvangen. Voor het gemeenschappelijke budget Rijn-Oost, als onderdeel van het programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland, ramen wij de baten en lasten conform de begroting Rijn-Oost met een bedrag van € 0,5 miljoen. Voor het onderdeel Rijn Oost Derdengelden algemeen ramen we de bijdragen die in 2024 zijn ontvangen en nog niet besteed met een bedrag van € 0,2 miljoen. GS begrotingswijziging Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,7 miljoen.
1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptatie en waterbeheer	PS Begrotingswijziging		-1.033	0	1.033	- Stimuleringsmaatregelen ZON landbouw In het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland hebben een groot aantal partijen (waterschappen, provincies, Rijk, gemeenten, terrein-beherende organisaties, waterleidingsector, landbouwsector) afgesproken om maatregelen uit te voeren om de huidige zoetwatervoorziening in Oost-Nederland klimaatbestendiger te maken. De afgelopen jaren hiervoor geld apart gezet in de reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland. We stellen voor om € 1 miljoen uit deze reserve te gebruiken voor verleende subsidies voor stimuleringsmaatregelen landbouw. Ook hebben we in 2025 een opbrengst

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						ontvangen van € 58.000. PS begrotingswijziging Wij stellen u voor om een bedrag van € 1 miljoen te onttrekken aan de Reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.2.2 van de begroting 2025.
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	PS Begrotingswijziging		544	0	-544	544 Drinkwatervergunningen In het projectplan Beschermen en Versterken Drinkwatervergunningen gaan we uit van de volgende aanpak voor 2025 t/m 2027: • 2025: Alle 23 winningen worden getoetst op juridische kwetsbaarheid (zowel vanuit effecten als procedureel). Op basis van de resultaten werken we in een tweetal rondes de meest kwetsbare winningen uit naar maatregelniveau (wat moeten/kunnen we doen om de kwetsbaarheid te verminderen). Inschatting dat dit ca. de helft (dus 12 van de winningen betreft). • 2026: 1e deel van 6 winningen uitwerken. • 2027: 2e deel van 6 winningen uitwerken. Op basis van deze aanpak stellen we voor om het bestedingsritme aan te passen. PS begrotingswijziging Wij stellen u voor om voor prestatie 1.2.3 een budget van € 0,54 miljoen door te schuiven van 2025 naar 2026 (€ 0,27 miljoen) en 2027 (€ 0,27 miljoen).
1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's	GS Begrotingswijziging		0	1.662	1.662	0 Specifieke uitkering flexpoolregeling De flexibele inzet van capaciteit en expertise hebben als doel het bespoedigen van de vooraf van woningbouwprojecten. In de woningbouw en gebiedsontwikkeling ontstaat er vertraging doordat er regionaal onvoldoende capaciteit en expertise beschikbaar is voor de planfase en voor de vergunningverlening. Hiervoor is een specifieke uitkering van het Rijk ingesteld die we bij deze monitor bijramen. GS begrotingswijziging Wij hebben besloten om de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
1.3.2 Financieel beheer startersleningen	PS Begrotingswijziging	-33	-33	0	-33	baten en lasten voor prestatie 1.3.1 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,7 miljoen SVN Startersleningen Vanu de SVN hebben wij voortgangsinformatie ontvangen over de uitgegeven startersleningen. Op basis daarvan en op basis van de gegevens uit de jaarrekening 2024 zien we een verdere afname van de portefeuille van de uitgegeven leningen door vervroegde aflossingen. Dit heeft tot gevolg dat de verwachte rentebaten voor de periode 2025-2029 lager zullen zijn verwacht. Wij stellen u voor op prestatie 1.3.2 de rentebaten voor de periode 2025-2029 te verlagen met respectievelijk voor 2025 € 33.000, 2026 € 36.000, 2027 € 34.000, 2028 € 39.000 en 2029 € 45.000
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	GS Begrotingswijziging	-500	900	1.400	-500	Bovenregionale stresstesten Bij de P-nota 2025 (PS24-000319) die in het voorjaar 2024 door PS is vastgesteld heeft u voor 2024 en 2025 jaarlijks € 0,25 miljoen beschikbaar gesteld voor de coördinatie en uitvoering van bovenregionale stresstesten naar wateroverlast naar aanleiding van de extreme wateroverlast in Limburg. In 2024 is gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van deze stresstesten maar zijn nog geen uitgaven gedaan. Bij jaarrekening hebben we voorgesteld om de middelen door te schuiven naar 2025. De stresstesten ronden we 2025 af. De risicodialogen over de stresstesten kunnen we daarom pas in 2026 houden. Klimaatadaptatiemaatregelen (KVO) Binnen het programma Hit droogte en wateroverlast ondersteunen we de DPRA werkgroep (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie) bij de uitvoeren van hun uitvoeringsprogramma's. We doen dat via de 'subsidieregeling Klimaatadaptatie gemeenten

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	PS Begrotingswijziging		-280	0	280	-280

en waterschappen'. De regeling kent een looptijd tot en met 2027 gedurende welke periode subsidieaanvragen ingediend kunnen worden. Op basis van de huidige inschatting van aanvragen ramen we € 0,5 miljoen bij vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

GS begrotingswijziging
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2025.

Specifieke uitkering Tijdelijke Impulsregeling
Klimaatadaptatie
Het doel van deze tijdelijke regeling is om decentrale overheden in staat te stellen tot het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in hun werkregio. De regeling loopt tot en met 2027. We ramen nu een deel van de middelen (€ 0,9 miljoen) in de jaarschijf 2025.

GS begrotingswijziging
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.4.1 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,9 miljoen.

Bovenregionale stresstesten
Bij de P-nota 2025 (PS24-000319) die in het voorjaar 2024 door PS is vastgesteld heeft u voor 2024 en 2025 jaarlijks € 0,25 miljoen beschikbaar gesteld voor de coördinatie en uitvoering van bovenregionale stresstesten naar wateroverlast naar aanleiding van de extreme wateroverlast in Limburg. In 2024 is gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van deze stresstesten maar zijn nog geen uitgaven gedaan. Bij

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						jaarrekening hebben we voorgesteld om de middelen door te schuiven naar 2025. De stresstesten ronden we 2025 af. De risicodialogen over de stresstesten kunnen we daarom pas in 2026 houden. Daarom stellen we nu voor om een deel (€ 0,2 miljoen) door te schuiven naar 2026. PS begrotingswijziging We stellen voor om € 0,28 miljoen door te schuiven naar jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2025.
Totaal			-1.325	4.719	6.044	- 1.325

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
1.1.1 Actueel ruimtelijk en water beleid	-387	0	387	-387	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Nieuwe omgevingsvisie Op het beschikbare budget voor 2024 van € 0,6 miljoen voor de herziening van de omgevingsvisie is een bedrag overgebleven van € 0,39 miljoen. Het programma loopt nog door tot begin 2026. Er is tijd nodig voor zorgvuldige afstemming en participatie met gebiedspartners. Ook willen we dat iedereen genoeg tijd heeft om te reageren tijdens de consultatie en inzage. Dit vraagt nog capaciteit, communicatiekosten en kosten voor omgevingsonderzoeken. Daarom stellen we voor om de middelen door te schuiven naar 2025. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,39 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.1.1 van de begroting 2025.
1.1.2 Uitv. ruimtelijk en waterbeleid	-380	0	380	-380	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Toelichting resultaat Op prestatie 1.1.2 staat een budget van € 2,6 miljoen voor 2024. Hiervan is € 0,9 miljoen niet besteed. Ten opzichte van monitor II (€ 0,65 miljoen) is de onderuitputting € 0,15 miljoen hoger uitgevallen. Dit heeft te maken dat capaciteit later is ingevuld dan bij de monitor II is ingeschat. Hieronder lichten we de onderuitputting verder toe. Ruimtelijke taken Bij het coalitieakkoord is jaarlijks een bedrag van € 0,6 miljoen toegewezen voor ruimtelijke taken. Hiervan is in 2024 een bedrag van € 0,17 miljoen besteed. Vanwege de latere invulling van de capaciteit zijn de middelen niet volledig benut. Nationale OmgevingsVisie EXecutiekraacht (NOVEX) Specifieke uitkering Voor uitvoering van activiteiten die randvoorwaardelijk zijn voor het realiseren van een kwalitatief hoogwaardige en duurzame woon- en leefomgeving in het NOVEX gebied regio Zwolle staat nog een rijksbijdrage open. In 2024 stond € 8.100 geraamd. De besteding is echter wat hoger gebleken, namelijk € 76.590. Dit betekent dat we extra hebben onttrokken aan de beschikbare

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						middelen uit de specifieke uitkering van het Rijk. Decentrale uitkering In 2024 hebben we € 0,3 miljoen gekregen van het Rijk als tegemoetkoming voor de kosten die we maken in programma NOVEX. Omdat het ruimtelijk voorstel is gemaakt onder regie van programma Omgevingsvisie en het ruimtelijk arrangement in eerste instantie vooral intern is opgepakt, hebben we de middelen tot nu toe nagenoeg niet nodig gehad. De regionale samenwerking en verstedelijkingsstrategie gaan nu pas beginnen en dus blijft het geld nodig. Dit budget zal in de komende periode nodig zijn en aangesproken gaan worden voor: Participatie in het proces van het ruimtelijk arrangement; Onderzoek en analyse ten behoeve van het ruimtelijk arrangement; Onderzoek en analyse regio overstijgende opgaven en samenhang tussen de drie verstedelijkingsregio's; Participatie in het proces van de Omgevingsvisie; Kenniss- en netwerkbijeenkomsten. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,3 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van de nieuwe prestatie 1.1.3 van de begroting 2025. Decembercirculaire Bij de decembercirculaire is € 80.417 beschikbaar gesteld voor het provinciale proces in het kader van het NOVEX-programma. Provincies kunnen het budget bijvoorbeeld inzetten voor aanvullende capaciteit en expertise voor de overleggen met het Rijk en het afsluiten van arrangementen. Daarom stellen wij voor om dit geld door te schuiven naar 2025. Wij stellen u voor om een bedrag van € 80.417 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.1.3 van de begroting 2025.
1.1.2 Uitv. ruimtelijk en waterbeleid		0	177	177	0 Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
1.1.2 Uitv. ruimtelijk en	380	0	-380	380	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
waterbeleid						3 (afd.)
1.1.3 Verst.strategieën & Regiostructuur	-380	0	380	-380	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
1.1.3 Verst.strategieën & Regiostructuur	-450	0	450	-450	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
1.1.5 Implementatie Omgevingswet	-502	0	502	-502	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Doorontwikkeling Digitaal Stelsel OmgevingswetOp het budget van € 0,57 miljoen is een bedrag overgebleven van € 0,5 miljoen. In de 2e Monitor 2024 hadden we hier al € 0,4 miljoen van aangekondigd. Omgevingswet en Digitaal Stelsel Omgevingswet staan nog in de kinderschoenen en worden doorontwikkeld. Dat zorgt ervoor dat er kosten blijven komen voor implementatie, aansluiting, testen, monitoring en opleiding. Ook voor de landelijke ontwikkelingen beheer en doorontwikkeling DSO met rijk en koepels verwachten we nog kosten te moeten maken. Tot slot verwachten we nog kosten te moeten maken voor de regionale samenwerking met partners rondom de inrichting van processen. We stellen daarom voor om de middelen door te schuiven naar 2025. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,5 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.1.5 van de begroting 2025.
1.2.1 Werk aan klimaat.robuust waterbeh	-263	0	263	-263	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Financieel resultaat Op het budget van € 0,9 miljoen binnen deze prestatie is € 0,3 miljoen niet besteed. Grootste deel van de onderuitputting zit op het budget 'agenda bodem en ondergrond' en Regionaal waterbeheer. Ten opzicht van monitor II is nog een extra, niet geraamde, bijdrage bijgekomen voor regionaal waterbeheer. Zie toelichting hieronder. Regionaal waterbeheer In 2024 is een bijdrage van het Wetterskip ontvangen voor het platform IJsselmeergebied. De bijdrage is ontvangen, maar de kosten die hier tegenover staan zullen in 2025 worden gemaakt. Daarom stellen we voor om deze bijdrage middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2025. Wij stellen u voor om een bedrag van € 49.280 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.2.1 van de

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						begroting 2025. Agenda bodem en ondergrond Het budget van de agenda bodem en ondergrond is niet volledig besteed in 2024. Dit komt doordat een aantal projecten later van start zijn gegaan en niet konden worden afgerond in 2024. Redenen hiervoor zijn capaciteitstekort bij gemeenten en omgevingsdiensten, tijdelijke afwezigheid van de beleidsmedewerker bodem en ondergrond, en de benodigde voorbereidingstijd voor de projecten. Om de gestelde doelen uit de agenda bodem en ondergrond 2021 - 2025 alsnog te halen, stellen wij voor om deze middelen mee te nemen naar 2025. Door het doorzetten van een deel van de inhuur is extra capaciteit in 2025 beschikbaar om deze projecten uit te voeren. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,2 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.2.1 van de begroting 2025.
1.2.1 Werk aan klimaat.robuust waterbeh	76	0	-76	76	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
1.2.1 Werk aan klimaat.robuust waterbeh	86	0	-86	86	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
1.2.2 Samenw. klimaatadapt. en waterbeh.	214	0	-214	214	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Provinciale cofinanciering "Programma Haarvaten Op Peil in Overijssel (HOP)"Wij investeren via het programma ZON (Zoetwatervoorziening Oost Nederland) in integrale projecten om water vast te houden en bij een piekafvoer tijdelijk te bergen in de haarvaten van het watersysteem "Programma Haarvaten Op Peil in Overijssel (HOP)". De middelen voor de provinciale cofinanciering zijn o.a. gereserveerd in de Reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland en in de uitvoeringsreserve KVO. In 2024 is voor deze meerjarige projecten in totaal € 0,36 miljoen gerealiseerd en is € 1 miljoen niet tot besteding gekomen. Dit komt doordat de werkelijke realisatie van meerjarige subsidies lager is dan de verwachte realisatie. Uit de jaarlijkse uitvraag bij onze subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten Lasten Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
				opgelopen. Daarom schuiven we deze middelen door en passen het bestedingsritme aan op basis van de uitgevraagde realisatie. We stellen voor om de restantmiddelen over te hevelen vanuit de uitvoeringsreserve KVO en de Reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland naar de reserve verstrekte subsidies. Het gaat om het restant 2024 evenals de reeds geraamde bedragen in 2025-2027. In totaal gaat het om € 3,1 miljoen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,5 miljoen te onttrekken uit de Reserve Zoetwater Oost NL en € 1,6 miljoen uit de uitvoeringsreserve KVO en toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies. Deze toevoeging wordt verwerkt in Kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen'. Daarnaast stellen wij u voor om de volgende bedragen te onttrekken voor de jaren 2025-2027 aan de Reserve Verstrekte Subsidies en toe te voegen aan de begroting van prestatie 1.2.2. Het gaat om de volgende verdeling: 2025 € 0,47 miljoen, 2026 € 1,4 miljoen en 2027 € 1,2 miljoen. Specifieke uitkering Deltaprogramma Zoetwater 2 fase Voor de realisatie van uitvoering van de tweede fase Deltaprogramma hebben wij een bijdragen van het Rijk ontvangen. Voor de periode 2022-2027 gaat dit om een bijdrage van 25% in de kosten van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater. In 2024 is € 4,5 miljoen minder gerealiseerd dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat er bij de uitvoering van projecten vertragingen zijn opgetreden en/of dat projecten later zijn of worden gestart dan eerder gepland. Paddenpol - uKVOOnze bijdrage voor dit project, gericht op dijkversterking en natuurherstel bij Herxen, is gereserveerd in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Dit budget heeft een looptijdeinde in 2024. Wij stellen u voor de looptijd van het

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
1.2.3 Schone drinkwaterbronnen	-245	0	245	-245	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	budget te verlengen tot eind 2028. Financieel resultaat Op de begrote lasten van € 2,4 miljoen is € 1,5 miljoen besteed. Aan de batenkant is een resultaat van € 0,3 miljoen gerealiseerd. Zie hieronder de toelichting. Ten opzichte van monitor II (verwachte onderuitputting van € 0,65 miljoen) is er € 0,5 miljoen extra onderuitputting. Bij monitor II was niet voorzien dat er vertraging zou optreden in de aanpak van het maatregelenprogramma gebiedsdossiers. Dit komt door gebrek aan capaciteit en onvoldoende kwaliteit bij de begeleidende bureaus waardoor een verdiepingsslag nodig bleek. Ook in de verkenning naar nieuwe bronnen is vertraging door gebrek aan capaciteit (zie inhoudelijke toelichting). Grondwaterheffing Er is meer geld binnengekomen voor de grondwaterheffing. Dit komt doordat de registratie van de heffingen bij onze partners is opgeschoond. Hierdoor is extra geld van vorige jaren alsnog binnengekomen. Dit extra geld voegen we toe aan de voorziening grondwaterbeheer door een extra storting. Drinkwatervergunningen Bij de P-nota 2025 is in totaal € 0,75 miljoen beschikbaar gesteld voor procedures rondom drinkwatervergunningen. In 2024 is hiervan € 0,25 miljoen geraamd. Dit is nog niet tot besteding gekomen, omdat we in het jaar 2024 in relatie tot de 'juridische procedures' voor het beschermen en versterken van onze drinkwaterwinningen reactief te werk zijn gegaan op de actuele dossiers Archemerberg en Hammerfliet. Voor het jaar 2025 gaan we van reactief in 2024 naar proactief in 2025 door onderzoek uit te laten voeren om onze drinkwaterwinningen beter te beschermen en te versterken. De aanbesteding hiervoor is reeds in voorbereiding met verwachte uitgaven in 2025. Daarom stellen wij voor om dit geld door te schuiven naar 2025 middels resultaatbestemming. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,24 miljoen middels resultaatbestemming

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.2.3 van de begroting 2025. Robuuste Drinkwatervoorziening (KVO) Bij het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gesteld voor een robuuste drinkwatervoorziening (€ 0,6 miljoen voor 2024). Hiervan is € 0,2 miljoen besteed en € 0,4 miljoen niet besteed. Dit komt door de genoemde vertraging bij de inhoudelijke toelichting. Er zijn meerdere concrete acties in gang gezet, maar besluitvorming vraagt een langere doorlooptijd, hetzij door een inhoudelijke verdiepingsslag op de benodigde maatregelen dan wel bestuurlijke afstemming. De voorbereidende werkzaamheden zullen in 2025 leiden tot kosten waarvoor de niet bestede middelen uit 2024 nodig zijn. Daarom schuiven wij deze middelen door naar 2025. GS begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,42 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.2.3 van de begroting 2025.
1.2.3 Schone drinkwaterbronnen	-422	0	422	-422	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Financieel resultaat Op de begrote lasten van € 2,4 miljoen is € 1,5 miljoen besteed. Aan de batenkant is een resultaat van € 0,3 miljoen gerealiseerd. Zie hieronder de toelichting. Ten opzichte van monitor II (verwachte onderuitputting van € 0,65 miljoen) is er € 0,5 miljoen extra onderuitputting. Bij monitor II was niet voorzien dat er vertraging zou optreden in de aanpak van het maatregelenprogramma gebiedsdossiers. Dit komt door gebrek aan capaciteit en onvoldoende kwaliteit bij de begeleidende bureaus waardoor een verdiepingsslag nodig bleek. Ook in de verkenning naar nieuwe bronnen is vertraging door gebrek aan capaciteit (zie inhoudelijke toelichting). Grondwaterheffing Er is meer geld binnengekomen voor de grondwaterheffing. Dit komt doordat de registratie van de heffingen bij onze partners is opgeschoond. Hierdoor is extra

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten Lasten Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
				geld van vorige jaren alsnog binnengekomen. Dit extra geld voegen we toe aan de voorziening grondwaterbeheer door een extra storting. Drinkwatervergunningen Bij de P-nota 2025 is in totaal € 0,75 miljoen beschikbaar gesteld voor procedures rondom drinkwatervergunningen. In 2024 is hiervan € 0,25 miljoen geraamd. Dit is nog niet tot besteding gekomen, omdat we in het jaar 2024 in relatie tot de 'juridische procedures' voor het beschermen en versterken van onze drinkwaterwinningen reactief te werk zijn gegaan op de actuele dossiers Archemerberg en Hammerflier. Voor het jaar 2025 gaan we van reactief in 2024 naar proactief in 2025 door onderzoek uit te laten voeren om onze drinkwaterwinningen beter te beschermen en te versterken. De aanbesteding hiervoor is reeds in voorbereiding met verwachte uitgaven in 2025. Daarom stellen wij voor om dit geld door te schuiven naar 2025 middels resultaatbestemming. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,24 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.2.3 van de begroting 2025. Robuuste Drinkwatervoorziening (KVO) Bij het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gesteld voor een robuuste drinkwatervoorziening (€ 0,6 miljoen voor 2024). Hiervan is € 0,2 miljoen besteed en € 0,4 miljoen niet besteed. Dit komt door de genoemde vertraging bij de inhoudelijke toelichting. Er zijn meerdere concrete acties in gang gezet, maar besluitvorming vraagt een langere doorlooptijd, hetzij door een inhoudelijke verdiepingsslag op de benodigde maatregelen dan wel bestuurlijke afstemming. De voorbereidende werkzaamheden zullen in 2025 leiden tot kosten waarvoor de niet bestede middelen uit 2024 nodig zijn. Daarom schuiven wij deze middelen door naar 2025. GS begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						0,42 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.2.3 van de begroting 2025.
1.2.3 Schone drinkwaterbronnen	-224	0	224	-224	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
1.3.1 Ontw. en uitvoeren woonagenda's	0	1.387	1.387	0	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Financieel resultaat Van de begrootte lasten van € 3,3 miljoen is € 1,8 miljoen besteed. €1,4 miljoen is niet besteed. Bij monitor II is ingeschat dat € 0,5 miljoen niet besteed zou worden. Het verschil is te verklaren doordat landelijke wetgeving nog niet tot vaststelling heeft geleid waardoor de uitvoering van maatregelen met de middelen uit de specifieke uitkeringen niet gestart zijn. Dit was bij monitor II nog niet voorzien. Specifieke uitkeringen Onder deze prestatie hangt een drietal specifieke uitkeringen van het Rijk: Flexpools versnellen woningbouw (ruimte € 0,28 miljoen) - verlengd t/m 2025 Woondeals (ruimte € 0,94 miljoen) - looptijd t/m 2027 Experimenten versnelling woningbouw (ruimte € 0,17 miljoen) - verlengd t/m 2025 Deze specifieke uitkeringen zijn (deels) nog niet tot besteding gekomen in 2024. Onder andere doordat de invoering van de Wet Versterking Regie volkshuisvesting vertraging heeft opgelopen bij het Rijk. Hierdoor zijn bijvoorbeeld de woondeals grotendeels nog niet besteed. Daarnaast is er voor de uitkering flexpools nog veel animo vanuit gemeenten. Er zijn inmiddels al 33 projecten geholpen. Wij hebben besloten om de begrote baten en lasten van de jaarschijf 2025 van prestatie 1.3.1 in de begroting 2025, vanuit de Doeluitkeringen flexpools, woondeals en experimenten versnelling woningbouw, te verhogen met € 1,4 miljoen. Initiatief arbeidsmigranten Op 1 april 2024 is het initiatief arbeidsmigranten gestart naar aanleiding van het statenbesluit 'Initiatiefvoorstel Arbeidsmigranten' (PS23-000035). Naar aanleiding van

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						het initiatief is een regisseur huisvesting arbeidsmigranten aangesteld voor de periode van 2 jaar. Het budget is voor het hele jaar opgenomen. Omdat de regisseur iets later is gestart is niet het volledige budget benut, maar is dit nog wel nodig voor het restant van de contractduur (t/m maart 2026). Daarom stellen we voor om het restant van 2024 € 45.775 door te schuiven naar 2026. Wij stellen u voor om een bedrag van € 45.775 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.3.1 van de begroting 2025.
1.3.3 Investeren in wonen	-3.000	0	3.000	-3.000	Wijz. 207 diversen maart 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 207 diversen maart 2025
1.3.3 Investeren in wonen	-162	0	162	-162	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024
1.3.3 Investeren in wonen	-15.500	0	15.500	-15.500	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
1.3.3 Investeren in wonen	3.000	0	-3.000	3.000	Wijz. 207 diversen maart 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 207 diversen maart 2025
1.4.1 Klimaat adaptieve inrichting 2050	-527	0	527	-527	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Financieel resultaat Op het budget van € 1,6 miljoen is € 0,6 miljoen niet besteed. Zie toelichting hieronder. Klimaatadaptatie coalitiemiddelen Binnen deze middelen worden de bijdragen voor stimuleringsregelingen geboekt die partners voor ons uitvoeren. In 2024 zijn er minder aanvragen geweest op deze regelingen dan vooraf ingeschat. De inschatting is dat dit in 2025 wel gaat gebeuren. Daarom stellen we voor om de resterende middelen op dit budget over te hevelen naar 2025 middels resultaatbestemming. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,19 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2025. Bovenregionale stresstesten wateroverlast Bij de P-nota 2025 (PS24-000319) die in het voorjaar 2024 door PS is vastgesteld heeft u voor 2024 en 2025 jaarlijks € 0,25 miljoen beschikbaar gesteld voor de coördinatie en uitvoering van

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						bovenregionale stresstesten naar wateroverlast naar aanleiding van de extreme wateroverlast in Limburg. In 2024 is gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van deze stresstesten maar zijn nog geen uitgaven gedaan. Het totale budget, inclusief niet bestede deel van 2024 is echter wel nodig voor dekking van de kosten voor de uitvoering van de stresstesten. Daarom stellen wij nu voor om dit budget over te hevelen naar 2025 middels resultaatbestemming. Daarnaast is er eind 2024 ook een co-financieringsbijdrage (€ 84.375) binnengekomen van partners die in 2025 besteed moet gaan worden. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,33 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2025. Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 Van de specifieke uitkering impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 die wij van het Rijk ontvangen hebben we ten opzichte van de 2e monitor € 0,1 miljoen meer gerealiseerd dan geraamd. Het doel van deze tijdelijke regeling is door middel van het verstrekken van specifieke uitkeringen decentrale overheden in staat te stellen tot het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in hun werkregio. We hebben € 0,1 miljoen extra onttrokken aan de beschikbare middelen in de doeluitlekking.
1.4.1 Klimaat adaptieve inrichting 2050	86	0	-86	86	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
1.4.1 Klimaat adaptieve inrichting 2050	-86	0	86	-86	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
1.4.2 Ruimtelijk kwaliteit bebouwd gebied	-4.298	0	4.298	-4.298	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Financieel resultaat Op het budget van € 2,4 miljoen is € 1,6 miljoen niet besteed. Dit komt doordat de werkelijke realisatie van meerjarige subsidies lager is dan de verwachte realisatie. Uit de jaarlijkse uitvraag bij onze

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Daarom schuiven we deze middelen door en passen het bestedingsritme aan op basis van de uitgevraagde realisatie. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de lasten en bijbehorende onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel op prestatie 1.4.2 Investeringsprogramma Ruimte Wonen Retail voor de jaren 2025-2028 te wijzigen met respectievelijk € 4,3 miljoen in 2025, -/- € 0,66 miljoen in 2026 en -/- € 1 miljoen in 2027 en 2028. Daarnaast kan er een deel vanuit de Reserve vrijvallen, omdat er geen meerjarige verplichtingen tegenover staan. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,4 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Algemene Reserve.
1.4.4 Ondergr verkabeling hoogsp.leiding	-209	0	209	-209	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Bijdrage verkabeling 's HeerenbroekZie inhoudelijke toelichting. We stellen voor om deze middelen door te schuiven naar 2025. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,2 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 1.4.4 van de begroting 2025.
1.4.4 Ondergr verkabeling hoogsp.leiding	-1.084	0	1.084	-1.084	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
1.4.5 Verst. corridor Zwol.-Twen.-Mun.	-142	0	142	-142	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024
Totaal	-24.418	1.565	25.983	- 24.418		

Kerntaak 2: Milieu en energie

Dit is hoe wij denken

Een schoon milieu

Onze inwoners hebben recht op een gezonde leefomgeving in de volle breedte: lucht, water, ondergrond, licht, geluid, welzijn en veiligheid. We werken continu aan een leefomgeving

waarin de milieucondities op orde zijn en blijven. Daarnaast richten we ons ook op andere factoren die van belang zijn voor de gezondheid van onze inwoners, zoals de aanwezigheid van voldoende groen (kerntaak 3).

We borgen de basiskwaliteit van het milieu. Niet alleen voor de huidige generatie, maar ook om toekomstige generaties een gezonde en veilige leefomgeving te bieden. Daarom hebben we bij onze projecten oog voor (gezondheid)risico's voor mens, dier en milieu. We benutten de in de samenleving aanwezige kennis bij het bereiken van onze doelen.

Een toekomstgericht energiesysteem

We werken toe naar een klimaatbestendig en CO₂-neutraal Overijssel in 2050. Daarvoor zijn besparing van energie, ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en aanpassing van de energie-infrastructuur nodig. Onbeperkte toegang tot elektriciteit is door de huidige netcongestie niet langer vanzelfsprekend. Dit vraagt om visie op het toekomstige energiesysteem. We houden ons aan de afgesproken doelen voor duurzame energie voor 2030. De energietransitie biedt ook economische kansen op het gebied van innovatie en werkgelegenheid.

Terwijl we gericht werken aan het behalen van onze energiedoelen, vinden we participatie van betrokkenen belangrijk. We zien de zorgen die deze grote transitie met zich meebrengt. Daarom vinden we het belangrijk om bij onze projecten de meest actuele wetenschappelijke inzichten te betrekken ten aanzien van de gevolgen voor mens, dier en milieu. Ook betrekken we daar onze inwoners bij.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

2.1 De kwaliteit van bodem, lucht, geluid en milieu(veiligheid) voldoet aan wettelijke eisen

2.1 Wij borgen en verbeteren de milieukwaliteit van de leefomgeving.

Wij werken cyclisch aan de kwaliteit van bodem, lucht, geluid en milieu(veiligheid) door beleid te maken en kaders te stellen. Met monitoring en evaluatie kijken we of de basiskwaliteit van lucht, geluid en bodem blijft voldoen aan de wettelijke normen (2.1.1). De gezondheid van onze inwoners staat centraal in ons milieu- en omgevingsbeleid. Iedere vier jaar herzien we ons beleid ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wij maken jaarlijks een uitvoeringsplan, waarin we de prioriteiten vastleggen. Wij stemmen vergunningverlening, toezicht en handhaving door verschillende bestuursorganen op elkaar af. Door vergunningverlening en toezicht zorgen de Omgevingsdiensten er namens ons en gemeenten voor dat de basiskwaliteit van de leefomgeving voldoet aan de wettelijke eisen (2.1.2). Indien geconstateerd wordt dat er niet aan de wettelijke eisen wordt voldaan, dan zullen wij handhavend optreden. We voeren milieueffectrapportages uit voor onze plannen, programma's en projecten (2.1.3).

Prestaties

2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid

Acties 2025

1. Wij ontwikkelen samen met gemeenten, GGD en andere partners provinciaal milieubeleid waarbij gezondheid van inwoners centraal staat en verankeren dit in de

Provinciale Omgevingsvisie. We dragen zorg voor integratie in andere provinciale programma's.

2. Wij bevorderen een gezonde leefomgeving door projecten en activiteiten te initiëren en te ondersteunen. Die zijn (ook) gericht op beter bewustzijn, betrokkenheid en gedrag van inwoners op de thema's lucht, geluid en (zwerf)afval. We zetten in op kennisdeling en kennisontwikkeling door bijeenkomsten te organiseren voor en met diverse partners als GGD en gemeenten.
3. Wij werken samen met andere provincies aan (inter)nationale en interprovinciale beleid- en kennistracten.
4. Wij voeren de wettelijke coördinatietaak uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
5. Wij stellen het jaarprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving voor 31 december vast. Daarbij zetten we ook in op het toekomstbestendig maken van ons vergunning, toezicht en handhaving beleid (VTH-beleid) en de uitvoering daarvan op complexe dossiers als zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en circulaire economie.
6. Wij willen hinder van vliegtuiglawaai daar waar mogelijk beperken.
7. Wij monitoren de luchtkwaliteit in Overijssel en wisselen relevante data uit ten behoeve van milieu en gezondheid met onze partners waaronder de GGD.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu

Acties 2025

1. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af binnen de wettelijke termijn. In overleg met de aanvrager kunnen wij van de wettelijke termijn afwijken.
2. Wij voeren het toezicht op de naleving uit overeenkomstig het jaarprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Wij rapporteren hierover in het VTH jaarverslag.
3. Wij geven opdrachten aan de omgevingsdiensten voor uitvoering van de ingebrachte taken.
4. Wij beoordelen bij risicovolle bedrijven de vergunningen jaarlijks op actualiteit, bij overige bedrijven doen wij dit eenmaal in de vijf jaar.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher, Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

2.1.3 Ondersteunen en (laten) uitvoeren van milieueffectrapportages / duurzaamheidsrapportages (plan MER)

Acties 2025

1. Wij ondersteunen en adviseren bij het in beeld brengen van milieu- en omgevingseffecten van (eigen) plannen, programma's en projecten, zoals de provinciale Omgevingsvisie, een nieuwe drinkwaterwinning, inrichtingsplannen voor Natura 2000 gebieden, plannen rondom nieuwe energie, plannen en projecten die grensoverschrijdende invloed kunnen hebben en projecten rondom provinciale wegen.
2. Wij adviseren over en toetsen op het gebied van milieu- en omgevingseffecten van voorgenomen plannen en projecten van derden waar wij een rol als bevoegd gezag hebben.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

2.2 Milieuproblemen zijn gesaneerd of beheerst

De milieusituatie in Overijssel is overwegend op orde. Voor de sanering van vervuilde bodems voeren we programma's uit voor met asbest verontreinigde bodems en voor het beheersen van andere bodemvervuilingen (2.2.1). Verwerende asbestdaken blijft een vraagstuk als het gaat om het creëren van een gezonde leefomgeving. Wij blijven stimuleren dat eigenaren hun asbestdak saneren (2.2.2). Goed beheer van stortplaatsen voorkomt dat de basiskwaliteit van bodem, lucht en leefmilieu wordt aangetast. Vanuit onze wettelijk taak verzorgen wij het financieel beheer voor de nazorg van stortplaatsen (2.2.3).

Prestaties

2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties

Acties 2025

1. Wij voeren de tweede fase (grondwatersanering) van de Blekerijweg, IJsselmuiden uit.
2. Wij beheersen bestaande spoedeisende bodemsaneringen.
3. Wij monitoren conform het programma 2025 Bureau Asbestbodem Sanering.
4. Wij stellen samen met de zeven gemeenten het programma 2026 Bureau Asbest bodemsanering vast.
5. Wij voeren de maatregelen uit die voortvloeien uit de toegekende specifieke uitkering bodemsanering.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Algemeen

De uitvoering van ons bodem(sanerings)beleid wordt voor een groot deel gefinancierd vanuit specifieke uitkeringen (SPUKS) van het Rijk. Jaarlijks stellen wij aan het begin van het jaar een agenda vast waarin we projecten en middelen met elkaar verbinden. Een aantal budgetten zijn reeds structureel begroot, maar hebben (budgettair neutrale) bijstelling nodig over de jaarschijven. Andere budgetten worden in deze Monitor (budgettair neutraal) aan de begroting toegevoegd. Wij hebben een SPUK ontvangen die toeziet op meerdere bodemsaneringsonderdelen. Dit is de SPUK-regeling E113 die bestaat uit: 1. Asbestsanering, 2. Historische spoedlocaties, 3. Onderzoek naar (potentieel) verontreinigde bodemlocaties en 4. Toekomstbestendige nazorg. U leest in onderstaande toelichting hoe wij deze SPUK-middelen inzetten:

Asbestprogramma Twente

Eind 2022 hebben wij van het Rijk een specifieke uitkering (E94) ontvangen ter hoogte van € 20 miljoen voor de uitvoering van het asbestprogramma Twente voor de periode 2022-2026. De uitvoering van het programma vindt plaats door het Bureau Asbest Twente (BAS) en de Twentse gemeenten die het betreft. Wij beschikken de SPUK-middelen aan hen door en zij verantwoorden de uitgaven aan de provincie. In de Begroting 2025 hebben wij reeds € 4,8 miljoen geraamd voor uitvoering van het programma.

Het projectbureau en de deelnemende gemeenten maken vaart met de uitvoering.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E94) in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,3 miljoen.

Blekerijweg

Wij hebben voor de sanering van de locatie Blekerijweg en omgeving een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen. De sanering wordt momenteel uitgevoerd en afgerond.

Vanuit de SPUK hebben wij reeds € 1,9 miljoen geraamd voor deze activiteiten. Wij verwachten dit jaar meer te besteden doordat we activiteiten dit jaar reeds kunnen uitvoeren. Hierdoor wijzigt het bestedingsritme ten opzichte van de vorige raming. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E79) budgettair neutraal te verhogen met € 0,5 miljoen.

Historische spoedlocaties

Wij voeren monitorings- en beheersingswerkzaamheden uit bij locaties die in het verleden zijn gesaneerd. Het Rijk heeft hiervoor SPUK middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn nog niet in de Begroting 2025 geraamd.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel historische spoedlocaties in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,1 miljoen.

Budget vanuit Reserve Bodemsanering

Op deze prestatie is budget voor de beheersing en monitoring van historische spoedlocaties beschikbaar vanuit de Reserve Bodemsanering. In verband met bovenstaande bijraming vanuit de SPUK kan dit budget ter hoogte van € 0,5 miljoen worden afgeraamd.

Wij stellen u voor om de lasten voor deze prestatie te verlagen met € 0,5 miljoen en de onttrekking aan de Reserve Bodemsanering met hetzelfde bedrag te verlagen.

Kornputkwartier Steenwijkerland

In de gemeente Steenwijkerland is in 2022 geconstateerd dat er sprake was van vervuiling in de bodem door PFAS. Wij hebben vanuit het Rijk SPUK-middelen ontvangen om deze locatie te saneren. Deze middelen zijn doorbeschikt aan de gemeente Steenwijkerland. Zij hebben de uitvoering op zich genomen. Vanuit de SPUK resteren nog middelen waarmee het project in 2025 kan worden afgerond. Deze middelen zijn nog niet geraamd in de Begroting 2025.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E83) in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,2 miljoen.

Potentieel verontreinigde PFAS locaties

Voor PFAS betreft de inzet in 2025 het verder inzichtelijk krijgen van mogelijke risicolocaties. Dat houdt in dat er onderzoeken uitgevoerd worden naar mogelijke risicolocaties in de branches textiel- en tapijtbedrijven en naar de aanwezigheid van PFAS in het ondiep grondwater in waterwingebieden. Wij hebben vanuit het Rijk SPUK-middelen gekregen om deze onderzoeken uit te voeren. Deze middelen zijn nog niet in de Begroting 2025 geraamd.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E58) in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,5 miljoen.

Onderzoek naar potentieel verontreinigde bodemlocaties

Wij werken samen met gemeenten om onderzoek en beheersing van (potentieel) verontreinigde bodemlocaties te bevorderen. Wij hebben hiervoor SPUK-middelen ter beschikking gekregen. Deze zijn nog niet in de Begroting 2025 geraamd.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel onderzoek naar potentieel verontreinigde bodemlocaties in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,3 miljoen.

Toekomstbestendig nazorg

Uit de overdracht van bodeminformatie naar gemeenten zijn er nog verschillende locaties waarvoor provincie bevoegd gezag is. Om tot afronding te komen van de eventuele sanering en het toekomstbestendig maken van de nazorg zijn nog aanvullende acties nodig. In het project toekomstbestendige nazorg wordt in 2025 een pilot uitgevoerd om te komen tot een

werkprogramma 2026-2030. Het doel is om waar mogelijk de locaties over te dragen aan gemeenten en onder te brengen onder het wettelijke regime van de Omgevingswet. In de nazorg zijn de voormalige stortplaatsen een bijzondere categorie locaties. Deze locaties mogen wettelijk gezien niet zomaar overgedragen worden naar de bevoegdheid van de gemeente. Die hebben extra aandacht nodig. In 2025 gaan we 50 van die locaties onderzoeken om de milieuhygiënische situatie in beeld te brengen, om te bepalen wat er in de toekomst nodig is aan nazorg en hoe dat optimaal geregeld kan worden. Voor de activiteiten op het gebied van toekomstbestendige nazorg hebben wij een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen (E113).

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel toekomstbestendige nazorg in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,7 miljoen.

Drugsafval Olst-Wijhe

In de gemeente Olst-Wijhe is in 2024 drugsafval aangetroffen. Hierdoor is de bodem ernstig verontreinigd en diende de bodem met spoed gesaneerd te worden. Het Rijk heeft hiervoor middelen ter beschikking gesteld en deze zijn doorbeschikt aan de gemeente Olst-Wijhe. De sanering is inmiddels uitgevoerd. De middelen voor sanering van deze locatie zijn nog niet geraamd in de Begroting 2025.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E121) in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,4 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

6838

Lasten begrotingswijziging

6333

2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken

Acties 2025

1. Wij zorgen er door middel van leningen voor dat ook niet draagkrachtige eigenaren de sanering van hun asbestdak kunnen financieren.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel nr.PS/2021/ 1101552
- Besluit2021/1101

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

2.2.3 Beheer nazorgfonds

Acties 2025

1. Wij stellen het jaarverslag 2024 en de begroting 2026 op voor het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen in Overijssel.
2. Wij hebben één á twee keer per jaar een bestuurlijk overleg met de exploitanten van de stortlocaties.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

2.3 Een robuust en duurzaam energiesysteem

Wij voeren het Statenvoorstel Nieuwe Energie Overijssel 2024-2027 en het energiebeleid uit die in 2024 zijn vastgesteld. Wij stimuleren duurzame energiebronnen, helpen energienetwerken aan te passen en te ontwikkelen en ondersteunen bij energiebesparing en het overstappen op andere vormen van energie door inwoners en bedrijven. Daarnaast ondernemen we acties die de energietransitie in de volle breedte helpen. Zoals ondersteuning van energie coöperaties, organisatie van werkplaatsen en stimuleren van innovaties.

Prestaties

2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie

Acties 2025

1. Wij ondersteunen de verdere ontwikkeling van duurzame energiebronnen, zoals zonne-energie op bedrijfsdaken, geothermie en mestvergisting. Wij concretiseren wat

Small Modular Reactors (SMRs) en andere nieuwe duurzame energiebronnen na 2030 voor Overijssel kunnen gaan betekenen.

2. Wij voeren het vastgesteld windbeleid uit en nemen de regie op de realisatie van de windopgave - door uitvoering te geven aan de programmeringsafspraken.
3. Wij leveren de energievisie en provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMiek) op. De energievisie schetst een beeld van het Overijsselse energiesysteem in 2050 en is richtinggevend is voor het pMiek. Het pMiek bevat de prioritaire energie-infraprojecten voor de middellang termijn en is de basis voor de investeringsprogramma's van de netbeheerders.
4. Samen met medeoverheden en netbeheerders werken we aan het sneller bouwen van uitbreidingen van het energienetwerk en het beter benutten van het bestaande en nieuwe energienetwerk (bijvoorbeeld door het helpen realiseren van smart energy hubs). Wij zetten in op aansluiting op het landelijke transportnetwerk voor waterstof. Wij werken aan voldoende publieke realisatiekracht voor warmtenetten.
5. Wij ondersteunen bedrijven op diverse manieren bij het verduurzamen: grote industrie met uitvoering van hun transitieplannen, we jagen een collectieve aanpak op bedrijventerreinen aan en kleine MKB-ers ondersteunen we bij het concreet starten van de verduurzaming van hun pand.
6. We ondersteunen gemeenten met kennis en kunde via het Expertiseteam Gebouwde Omgeving. We stimuleren natuurvriendelijk isoleren. We stimuleren de industrialisatie en opschaling van verduurzaming van woningen.
7. De provincie streeft naar 50% lokaal eigendom. Daarom helpen we energiecoöperaties om te professionaliseren en projecten te realiseren, bijvoorbeeld met coaches en kennissessies.
8. Wij organiseren maandelijks twee werkplaatsen en in het voorjaar een Overijsselse Energie Innovatie conferentie.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Bijstellen van de ramingen Specifieke Uitkeringen ten behoeve van uitvoering beleid

1) C86 Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed.

Sinds 2022 wordt op deze prestatie de SPUK "Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed tranche 2" verantwoord. Ook dit jaar worden middelen ingezet om de doelstellingen van deze SPUK te behalen, namelijk het ontzorgen van kleine maatschappelijke vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van hun gebouwen. Voor 2025 hebben we besloten om budgetneutraal een bedrag van € 0,9 miljoen te onttrekken uit de doeluitkering.

Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van prestatie 2.3.1 met betrekking tot de Specifieke Uitkering C86 Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed in de begroting 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,9 miljoen.

2) C95 Regionale Structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie.

Sinds 2023 wordt op deze prestatie de SPUK "Regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie" verantwoord. Ook dit jaar worden middelen ingezet om de doelstellingen van deze SPUK te behalen, namelijk het ondersteunen van gemeentes ten behoeve van de warmtetransitie. Voor 2025 hebben we besloten om budgetneutraal een bedrag van € 0,2 miljoen te onttrekken uit de doeluitkering.

Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van prestatie 2.3.1 met betrekking tot de Specifieke Uitkering C95 Regionale Structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie in de begroting 2025 budgettair neutraal te verhogen met een bedrag van € 0,2 miljoen.

3) C118 Bedrijfsmatig Vastgoed.

Sinds 2024 wordt op deze prestatie de SPUK "Bedrijfsmatig Vastgoed" verantwoord. Ook dit jaar worden middelen ingezet om de doelstellingen van deze SPUK te behalen, namelijk het ontzorgen van kleine en micro-ondernemingen bij het verduurzamen van het bedrijfspand en proces en het ontzorgen van ondernemingen op bedrijventerreinen bij het opzetten en/of verbeteren van organisatiegraad ten behoeve van de verduurzaming. Hier valt onder het ontzorgingsprogramma van het MKB en de verduurzaming van bedrijventerreinen. Voor 2025 hebben we besloten om budgetneutraal een bedrag van € 1,2 miljoen te onttrekken uit de doeluitkering.

Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van prestatie 2.3.1 met betrekking tot de Specifieke Uitkering C118 Bedrijfsmatig Vastgoed in de begroting 2025 budgettair neutraal te verhogen met een bedrag van € 1,2 miljoen.

4) F28 CDOKE Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid.

Sinds 2024 wordt op deze prestatie de SPUK "CDOKE Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid" verantwoord. Ook dit jaar worden middelen ingezet om de doelstelling van deze SPUK te behalen, namelijk de capaciteit te vergroten bij decentrale overheden voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid en taken rondom bedrijventerreinen, energie-infrastructuur en energiehubs. Voor 2025 hebben we besloten om budgetneutraal een bedrag van € 4,2 miljoen te onttrekken uit de doeluitkering.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering F28 CDOKE in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 4,2 miljoen.

Bijstellen van de ramingen voor de Uitvoering van het coalitie-programma

In 2025 zullen wij diverse thema's oppakken, waaronder Energiebronnen, Energienetwerken, Energieverbruik en Themadoorsnijdende Onderwerpen. Ter uitvoering van de acties in de begroting 2025 en om de verdere voortgang in de uitvoering van het coalitie-programma te waarborgen, is het nodig om vanuit de reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 4,4 miljoen toe te voegen aan prestatie 2.3.1.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 4,4 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 2.3.1 van de begroting 2025.

Bijstelling van de raming verstrekte subsidies

In de 2e helft van 2023 is een subsidie toegekend van € 2,5 miljoen voor de realisatie van het project "Regionaal Warmtenet Twente". De last van de subsidie wordt genomen op basis van het bestedingsritme van het betreffende project. De onderliggende werkzaamheden zijn vertraagd en er is een verzoek tot wijziging van de subsidie ontvangen. Dat is de reden waarom we u voorstellen om het budget 2025 met € 0,6 miljoen te verlagen en het budget 2026 met hetzelfde bedrag te verhogen.

Wij stellen u voor om het budget van de jaarschijf 2025 voor prestatie 2.3.1 in 2025 te verlagen met € 0,6 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve Verstrekte Subsidies met hetzelfde bedrag te verlagen.

Tevens stellen wij u voor de raming voor prestatie 2.3.1 in jaarschijf 2026 met € 0,6 miljoen te verhogen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve Verstrekte subsidies met hetzelfde bedrag te verhogen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Nieuwe Energie Overijssel 2024 - 2027
- Statenvoorstel definitief windbeleid

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

6515

Lasten begrotingswijziging

10305

2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel

Acties 2025

1. Vaststellen van het Jaarplan en Begroting 2026 waarbij wij zullen letten op efficiënte en doelmatige inzet van de verruimde randvoorwaarden en extra fondsmiddelen, ten behoeve van de provinciale doelen voor nieuwe energie.
2. Toe zien op de uitvoering van het Jaarplan 2025 van Energiefonds Overijssel.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Faciliteren Lokaal Eigendom door EFO (PS24-000496)
- Statenvoorstel Scopeverbreiding Energiefonds Overijssel (2021/1104719)
- Statenbesluit Scopeverbreiding Energiefonds Overijssel (2021/1104724)
- Jaarbericht Overijsselse fondsen 2023 Jaaroverzicht 2023 Overijsselse fondsen (2024/019776)
- Statenbrief Onderzoek Rekenkamer Oost-Nederland naar effectiviteit revolverende fondsen
- Statenvoorstel Onderzoek Rekenkamer Oost Nederland (RON) naar Effectiviteit fondsen provincie Overijssel (PS23-000036)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

2.3.3 Realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk (deelneming Enexis)

Acties 2025

Wij oefenen het aandeelhouderschap van Enexis uit door:

1. Actieve betrokkenheid in het vinden van oplossingen voor - en het omgaan met - de capaciteitsschaarste op het provinciale elektriciteitsnet;
2. Actief bij te dragen aan voorstellen van Enexis aan de aandeelhoudersvergadering 2025 voor de versterking van het eigen vermogen van Enexis;
3. Toe te zien op de bedrijfsmatige en financiële ontwikkeling van Enexis;
4. De uitvoering van het Strategisch plan van Enexis te monitoren;
5. De jaarrekening over 2024 met winstbestemming vast te stellen en uitoefening van de aandeelhoudersbevoegdheden inzake wijzigingen in de governance van de onderneming;
6. Toe te zien op en u te rapporteren over de door Enexis voorgenomen en gerealiseerde investeringen in Overijssel.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Dividend Enexis

In 2025 ontvangen we € 25 miljoen aan dividend Enexis over het boekjaar 2024. Dit is € 15 miljoen meer dan begroot en hoger dan in voorgaande jaren. De dividenduitkering Enexis is hoger door de hogere winst in 2024. Deze winststijging is voornamelijk het gevolg van de gestegen omzet van Enexis. In 2024 heeft het Rijk de tarieven die de energiedistributiebedrijven (waaronder Enexis) in rekening mogen brengen aan de klanten, namelijk verhoogd. Meer informatie is te vinden in het jaarverslag Enexis 2024.

Via een begrotingswijziging bij de Perspectiefnota 2026 (jaarschijf 2025) is de extra dividendbate van € 15 miljoen bij geraamd.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenbrief Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat 2.0 (pMIEK 2.0)
- Statenvoorstel Nieuwe Energie Overijssel 2024-2027
- Uitkomsten Aandeelhoudersvergadering Enexis 25 april 2024

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
Lasten						
2. Milieu en energie						
2.1 Bodem,lucht,geluid,(milieu)veiligheid						
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	73	255	328	1	62	265
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	3.289	173	3.462	1.830	1.700	-68
Totaal 2.1 Bodem,lucht,geluid,(milieu)veiligheid	3.361	428	3.789	1.831	1.762	196
2.2 Milieuproblemen gesaneerd/beheerst						
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	-6.206	0	-6.206	2.544	2.286	-11.036
2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken	-11	0	-11	11	0	-22
2.2.3 Beheer nazorgfonds	0	-55	-55	40	0	-95
Totaal 2.2 Milieuproblemen gesaneerd/beheerst	-6.217	-55	-6.272	2.594	2.286	-11.153
2.3 Robuust en duurzaam energiesysteem						
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	1.357	6.294	7.652	1.429	4.191	2.032
2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel	-44	0	-44	15	0	-60
Totaal 2.3 Robuust en duurzaam energiesysteem	1.313	6.294	7.607	1.444	4.191	1.973
2.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
2.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	2.362	0	2.362	0	0	2.362
Totaal 2.66 Totaal personeelsgebonden kosten	2.362	0	2.362	0	0	2.362
Totaal 2. Milieu en energie	819	6.667	7.486	5.869	8.239	-6.623
Totaal Lasten	819	6.667	7.486	5.869	8.239	-6.623
Baten						
2. Milieu en energie						
2.1 Bodem,lucht,geluid,(milieu)veiligheid						
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	-124	-91	-214	469	-6	-677
Totaal 2.1 Bodem,lucht,geluid,(milieu)veiligheid	-124	-91	-214	469	-6	-677
2.2 Milieuproblemen gesaneerd/beheerst						
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	-6.759	0	-6.759	1.445	-405	-7.798
2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken	0	-13	-13	0	0	-13
2.2.3 Beheer nazorgfonds	0	-55	-55	55	0	-110
Totaal 2.2 Milieuproblemen	-6.759	-68	-6.827	1.500	-405	-7.922

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
gesaneerd/beheerst						
2.3 Robuust en duurzaam energiesysteem						
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	0	2.025	2.025	331	-54	1.748
2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel	-69	0	-69	0	-42	-27
Totaal 2.3 Robuust en duurzaam energiesysteem	-69	2.025	1.956	331	-96	1.721
Totaal 2. Milieu en energie	-6.951	1.866	-5.085	2.299	-507	-6.878
Totaal Baten	-6.951	1.866	-5.085	2.299	-507	-6.878
Saldo baten en lasten	-7.770	-4.801	-12.571	-3.570	-8.746	-255

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemplaaties	GS Begrotingswijziging		0	6.839	6.839	0 AlgemeenDe uitvoering v ons bodem(sanerings)bel wordt voor een groot deel gefinancierd vanuit specifieke uitkeringen (SPUKS) van het Rijk. Jaarlijks stellen wij aan h begin van het jaar een agenda vast waarin we projecten en middelen m elkaar verbinden. Een aantal budgetten zijn ree structureel begroot, maar hebben (budgettaire neutrale) bijstelling nodig over de jaarschijven. Andere budgetten worden in deze Monitor (budgetta neutraal) aan de begroting toegevoegd. Wij hebben een SPUK ontvangen die toeziet op meerdere bodemsaneringsonderdel Dit is de SPUK-regeling E113 die bestaat uit: 1. Asbestsanering, 2. Historische spoedlocaties 3. Onderzoek naar (potentieel) verontreinig bodemplaaties en 4. Toekomstbestendige nazorg. U leest in onderstaande toelichting hoe wij deze SPUK- middelen inzetten: Asbestprogramma TwenteEind 2022 hebben wij van het Rijk een specifieke uitkering (E94) ontvangen ter hoogte van 20 miljoen voor de uitvoering van het asbestprogramma Twente voor de periode 2022- 2026. De uitvoering van het programma vindt pla door het Bureau Asbest Twente (BAS) en de Twentse gemeenten die h betreft. Wij beschikken d SPUK-middelen aan hen door en zij verantwoorde de uitgaven aan de provincie. In de Begroting 2025 hebben wij reeds € 4,8 miljoen geraamd voor uitvoering van het programma. Het projectbureau en de deelnemende gemeenten maken vaart met de uitvoering. Wij hebben besloten om baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						specifieke uitkering (E94) 2025 budgettair neutraal verhogen met € 1,3 miljoen. Blekerijweg Wij hebben v de sanering van de locati Blekerijweg en omgeving een specifieke uitkering v het Rijk ontvangen. De sanering wordt momente uitgevoerd en afgerond. Vanuit de SPUK hebben v reeds € 1,9 miljoen geraamd voor deze activiteiten. Wij verwachten dit jaar meer besteden doordat we activiteiten dit jaar reeds kunnen uitvoeren. Hierdo wijzigt het bestedingsritm ten opzichte van de vorige raming. Wij hebben besloten om baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E79) budgettair neutraal te verhogen met € 0,5 miljoen. Historische spoedlocaties voeren monitorings- en beheersingswerkzaamhe uit bij locaties die in het verleden zijn gesaneerd. Het Rijk heeft hiervoor SPUK middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen z nog niet in de Begroting 2025 geraamd. Wij hebben besloten om baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E11) voor het deel historische spoedlocaties in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,1 miljoen. Kornputkwartier Steenwijkerland In de gemeente Steenwijkerlan is in 2022 geconstateerd dat er sprake was van vervuiling in de bodem d PFAS. Wij hebben vanuit het Rijk SPUK-middelen ontvangen om deze locat te saneren. Deze middele zijn doorbeschikt aan de gemeente Steenwijkerlan. Zij hebben de uitvoering zich genomen. Vanuit de SPUK resteren nog middelen waarmee het

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						project in 2025 kan worden afgerond. Deze middelen zijn nog niet geraamd in Begroting 2025. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E83) in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,2 miljoen. Potentieel verontreinigde PFAS locatiesVoor PFAS betreft de inzet in 2025 het verder inzichtelijk krijgen van mogelijke risicolocaties. Dat houdt in dat er onderzoeken uitgevoerd worden naar mogelijke risicolocaties in de branchetextiel- en tapijtbedrijven en naar de aanwezigheid van PFAS in het ondiepe grondwater in waterwingebieden. Wij hebben vanuit het Rijk SPUK-middelen gekregen om deze onderzoeken uitvoeren. Deze middelen zijn nog niet in de Begroting 2025 geraamd. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E58) in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,5 miljoen. Onderzoek naar potentieel verontreinigde bodemlocatiesWij werken samen met gemeenten om onderzoek en beheersing van (potentieel) verontreinigde bodemlocaties te bevorderen. Wij hebben hiervoor SPUK-middelen beschikbaar gekregen. Deze zijn nog niet in de Begroting 2025 geraamd. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E11) voor het deel onderzoek naar potentieel verontreinigde bodemlocaties in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,3 miljoen. Toekomstbestendig nazorgUit de overdracht

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						van bodeminformatie naar gemeenten zijn er nog verschillende locaties waarvoor provincie bevoegd gezag is. Om tot afronding te komen van de eventuele sanering en het toekomstbestendig maken van de nazorg zijn nog aanvullende acties nodig. Het project toekomstbestendige nazorg wordt in 2025 een pilot uitgevoerd om te komen tot een werkprogramma 2025-2030. Het doel is om waar mogelijk de locaties over te dragen aan gemeenten en onder te brengen onder het wettelijke regime van de Omgevingswet. In de nazorg zijn de voormalige stortplaatsen een bijzondere categorie locaties. Deze locaties mogen wettelijk gezien niet zomaar overgedragen worden naar de bevoegdheid van de gemeente. Die hebben extra aandacht nodig. In 2025 gaan we 50 van die locaties onderzoeken om milieuhygiënische situatie beeld te brengen, om te bepalen wat er in de toekomst nodig is aan nazorg en hoe dat optimaal geregeld kan worden. Voor de activiteiten op het gebied van toekomstbestendige nazorg hebben wij een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen (E113). Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel toekomstbestendige nazorg in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,7 miljoen. Drugsafval Olst-WijheIn de gemeente Olst-Wijhe is in 2024 drugsafval aangetroffen. Hierdoor is de bodem ernstig verontreinigd en diende de bodem met spoed gesaneerd te worden. Het Rijk heeft hiervoor middelen ter beschikking gesteld en deze zijn

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	PS Begrotingswijziging		506	0	-506	506
						doorbeschikt aan de gemeente Olst-Wijhe. De sanering is inmiddels uitgevoerd. De middelen voor sanering van deze locatie zijn nog niet geraamd in de Begroting 2025. Wij hebben besloten om baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E12) in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,4 miljoen. AlgemeenDe uitvoering van ons bodem(sanerings)beheer wordt voor een groot deel gefinancierd vanuit specifieke uitkeringen (SPUKS) van het Rijk. Jaarlijks stellen wij aan het begin van het jaar een agenda vast waarin we projecten en middelen met elkaar verbinden. Een aantal budgetten zijn reeds structureel begroot, maar wij hebben (budgettair neutrale) bijstelling nodig over de jaarschijven. Andere budgetten worden in deze Monitor (budgettair neutraal) aan de begroting toegevoegd. Wij hebben een SPUK ontvangen die toeziet op meerdere bodemsaneringsonderdelen. Dit is de SPUK-regeling E113 die bestaat uit: 1. Asbestsanering, 2. Historische spoedlocaties 3. Onderzoek naar (potentieel) verontreinigde bodemlocaties en 4. Toekomstbestendige nazorg. U leest in onderstaande toelichting hoe wij deze SPUK-middelen inzetten: Budget vanuit Reserve BodemsaneringOp deze prestatie is budget voor de beheersing en monitoring van historische spoedlocaties beschikbaar vanuit de Reserve Bodemsanering. In verband met bovenstaande bijraming vanuit de SPUK kan dit budget ter hoogte van € 0,5 miljoen worden afgeraamd. Wij stellen u voor om de lasten voor deze prestatie

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						te verlagen met € 0,5 miljoen en de onttrekking aan de Reserve Bodemsanering met hetzelfde bedrag te verlagen.
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	GS Begrotingswijziging		-4.415	6.515	10.930	- Bijstellen van de ramingen Specifieke Uitkeringen te behoeve van uitvoering beleid 1) C86 Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed. Sinds 2022 worden op deze prestatie de SPUK "Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed tranche 2" verantwoord. Ook dit jaar worden middelen ingezet om de doelstellingen van deze SPUK te behalen, namelijk het ontzorgen van kleine maatschappelijke vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van hun gebouwen. Voor 2025 hebben we besloten om budgetneutraal een bedrag van € 0,9 miljoen te onttrekken uit de doeluitkering. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van prestatie 2.3.1 met betrekking tot de Specifieke Uitkering C86 Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed in de begroting 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,9 miljoen. 2) C95 Regionale Structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie. Sinds 2023 wordt op deze prestatie de SPUK "Regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie" verantwoord. Ook dit jaar worden middelen ingezet om de doelstellingen van deze SPUK te behalen, namelijk het ondersteunen van gemeentes ten behoeve van de warmtetransitie. Voor 2025 hebben we besloten om budgetneutraal een bedrag van € 0,2 miljoen te onttrekken uit de doeluitkering. Wij hebben besloten om

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						zowel de baten als de lasten van prestatie 2.3.1 met betrekking tot de Specifieke Uitkering C95 Regionale Structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie in de begroting 2025 budgettair neutraal te verhogen met een bedrag van € 0,2 miljoen. 3) C118 Bedrijfsmatig Vastgoed.Sinds 2024 wordt op deze prestatie de SPUK "Bedrijfsmatig Vastgoed" verantwoord. Ook dit jaar worden middelen ingezet om de doelstellingen van deze SPUK te behalen, namelijk het ontzorgen van kleine en micro-ondernemingen bij het verduurzamen van het bedrijfspand en proces en het ontzorgen van ondernemingen op bedrijventerreinen bij het opzetten en/of verbeteren van organisatiegraad ten behoeve van de verduurzaming. Hier valt onder het ontzorgingsprogramma van het MKB en de verduurzaming van bedrijventerreinen. Voor 2025 hebben we besloten om budgetneutraal een bedrag van € 1,2 miljoen onttrekken uit de doeluitkering. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van prestatie 2.3.1 met betrekking tot de Specifieke Uitkering C118 Bedrijfsmatig Vastgoed in de begroting 2025 budgettair neutraal te verhogen met een bedrag van € 1,2 miljoen. 4) F28 CDOKE Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid.Sinds 2024 wordt op deze prestatie de SPUK "CDOKE Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid" verantwoord. Ook dit jaar worden middelen ingezet om de doelstelling van de SPUK te behalen, namelijk de capaciteit te vergroten

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						bij decentrale overheden voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid en taken rondom bedrijventerreinen, energieinfrastructuur en energiehubs. Voor 2025 hebben we besloten om budgetneutraal een bedrag van € 4,2 miljoen te onttrekken uit de doeluitkering. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering F28 CDOKE in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 4,2 miljoen. Bijstellen van de raming voor de Uitvoering van het coalitie-programma In 2025 zullen wij diverse thema's oppakken, waaronder Energiebronnen, Energienetwerken, Energieverbruik en Themadoorsnijdende Onderwerpen. Ter uitvoering van de acties in de begroting 2025 en om de verdere voortgang in de uitvoering van het coalitie-programma te waarborgen is het nodig om vanuit de reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 4,4 miljoen toe te voegen aan prestatie 2.3.1. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 4,4 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 2.3.1 van de begroting 2025.
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	PS Begrotingswijziging		625	0	-625	625 Bijstelling van de raming verstrekte subsidies In de 2e helft van 2023 is een subsidie toegekend van € 2,5 miljoen voor de realisatie van het project "Regionaal Warmtenet Twente". De last van de subsidie wordt genomen op basis van het bestedingsritme van het betreffende project. De onderliggende werkzaamheden zijn vertraagd en er is een verzoek tot wijziging van

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						subsidie ontvangen. Dat de reden waarom we u voorstellen om het budget 2025 met € 0,6 miljoen te verlagen en het budget 2026 met hetzelfde bedrag te verhogen. Wij stellen u voor om het budget van de jaarschijf 2025 voor prestatie 2.3.1 te verlagen met € 0 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve Verstrekte Subsidies met hetzelfde bedrag te verlagen. Tevens stellen wij u voor om de raming voor prestatie 2.3.1 in jaarschijf 2026 met € 0 miljoen te verhogen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve Verstrekte subsidies met hetzelfde bedrag te verhogen.
Totaal			-3.284	13.354	16.638	- 3.284

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
2.1.1 Beleid en kaderstelling milieu	-255	0	255	-255	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Resultaatbestemmingen Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), vliegtuiglawaai en zwerfafval: 1) In mei hebben wij een besluit (GS nota 2023-011160) genomen over het vervolg en de provinciale rol in de samenwerking en kennisuitwisseling tussen overheden en werkvelden bij de aanpak van risicovolle (chemische) en zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in Overijssel. Omdat enkele partijen hun rol en inzet anders hebben moeten invullen dan aanvankelijk voorzien, hebben wij besloten een voortrekkersrol te nemen. Hierover bent u in mei per brief geïnformeerd (kenmerk D2023-04-010541, 16 mei 2023). Ter uitvoering van dit besluit zijn de opdrachten aan de Omgevingsdiensten (OD's) aangepast. Deze zullen in 2025 leiden tot uitvoering. Zoals bij de 2e monitor reeds aangekondigd zijn, als gevolg van bovenstaande aanpassing, nog geen bestedingen gerealiseerd in 2024. Wij stellen voor om dit (incidentele) budget, ad € 185.000, door te schuiven naar 2025. 2) Onze activiteiten gericht op beperking van het vliegtuiglawaai stemmen we af op de nationale besluitvorming over (her)verdeling van het luchtruim en de luchthaven Lelystad. Afhankelijk hiervan ligt de vraag voor of wij nabij Zwolle nog een meetpost inrichten om hinder te monitoren. Dat laatste, het inrichten van een meetpost, is om die reden nog niet gerealiseerd in 2024. Daarom hebben wij de hiervoor beschikbare € 50.000 niet gerealiseerd in 2024. Omdat de nationale besluitvorming over Lelystad nog niet is afgerond willen het budget doorschuiven naar 2025. 3) De financiering en vergoedingen voor gebiedsbeheerders voor zwerfafval/plastics is vanaf 1-1-2023 gewijzigd. In het afgelopen jaar is de producentenverantwoordelijkheid doorgevoerd. Daardoor gaan zij betalen voor de acties en het opruimen van (plastic) zwerfafval. Dit betekent dat gebiedsbeheerders volgens een verdeelsleutel hiervoor een vergoeding kunnen ontvangen.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Voor het opruimen van zwerfafval hebben wij in november 2023 van het Afvalfonds verpakkingen een vergoeding ontvangen van € 27.000. Dit bedrag hebben wij voor een klein deel (€ 7.000) ingezet in 2024 voor de financiering van het plan van aanpak Schone en drinkbare IJssel voor de jaren 2024 en 2025. Het restant bedrag, ad. € 20.000, willen wij doorschuiven naar 2025 voor de uitvoering in 2025. Wij stellen u voor om een bedrag van € 255.000 (totaal punten 1, 2 en 3) middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 2.1.1 van de begroting 2025.
2.1.2 Vergunningverl,toez.&handh. milieu		-264	0	264	-264 PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Versterking vergunningverlening maatwerkaanpak - Meicirculaire 2024Bij de 2e monitor van 2024 hebben wij u geïnformeerd dat wij een bedrag van € 257.720 hebben ontvangen om voorspelbare en tijdige vergunningverlening voor maatwerkbedrijven te bevorderen. Dit bedrag is volledig toegekend aan deze prestatie, maar nog niet volledig ingezet in 2024. Het restant van € 203.720 zouden we graag in 2025 nog willen inzetten voor het daarvoor bestemde doel. Wij stellen u voor om een bedrag van € 203.720 via een resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 2.1.2 van de begroting 2025. P-nota 2025 - Inzet omgevingsdiensten VTHBij de P-nota 2025 heeft u besloten om middelen in te zetten voor de omgevingsdiensten VTH, in lijn met de adviezen van de commissie van Aartsen, om de budgetneutrale robuustheid van het stelsel voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) te versterken. Naast een structurele toezegging van € 110.000 heeft u ook € 60.000 incidenteel toegezegd. Deze incidentele middelen zijn in 2024 begroot, maar nog niet ingezet voor het beoogde doel. Wij stellen u voor om een bedrag van € 60.000 via een resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 2.1.2 van de begroting 2025.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
2.2.2 Stimul verwijderen van asbestdaken	-13	0	13	-13	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Lagere besteding subsidie-regeling 'Subsidie Asbest eraf zon erop': Bij het jaarverslag 2023 heeft u besloten om de looptijd van het restant Kwaliteit van Overijssel budget van € 445.000 voor de subsidie-regeling te verlengen naar eind 2024. De subsidieverleningen zijn in 2024 achtergebleven bij de begroting 2024, in 2024 hebben wij circa € 200.000 aan subsidies verleend. Het resterende Kwaliteit van Overijssel budget, ad. € 233.000, met uitzondering van de nog af te wikkelen subsidie-aanvragen ter grootte van € 13.000, zal bij het jaarverslag 2024 vrijvallen naar de Algemene reserve. Oorzaken voor het achterblijven van aanvragen hangen mogelijk samen met de gestegen (grondstof) prijzen en langere levertijden. Daarnaast spelen problemen vanwege netcongestie (onvoldoende transportcapaciteit van het net) en de onzekere situatie in de landbouwsector een belangrijke rol. PS begrotingswijziging voor afhandeling subsidieaanvragen (UBS regeling 3.04) en vrijval resterende KvO middelen: Bij dit jaarverslag leggen wij u een begrotingswijziging voor, van de nog in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2024. In december 2024 zijn aanvragen ontvangen voor de subsidie-regelingen voor Asbest eraf, zon erop met een omvang van € 13.205. Deze passen binnen het gepubliceerde plafond van 2024. Deze aanvragen kunnen gedekt worden uit het restant Kwaliteit van Overijssel budget 2024 onder prestatie 2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken. Om dit deel van het budget door te schuiven vragen wij u tevens voor dit budget een looptijdverlening aan tot en met 2025. Wij stellen u voor om een deel van het restant van het Kwaliteit van Overijssel budget, ad. € 13.205, door te schuiven naar 2025 en toe te voegen aan prestatie 2.2.2 van de begroting 2025. Tevens stellen wij u voor om de looptijd voor dit deel van het Kwaliteit van Overijssel budget te verlengen naar 2025. Tevens stellen wij u voor om het

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						restantbudget van € 220.000 in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel vrij te laten vallen naar de algemene middelen. Deze wijziging is opgenomen onder kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen. Lening faciliteit (€ 4,5 miljoen) bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN): Ook het aantal verstrekte leningen in 2024 blijft achter bij de verwachting. In 2024 zijn er nog geen leningen verstrekt. De aanvragen voor leningen lopen via gemeenten. Een mogelijke oorzaak is capaciteitsproblemen bij gemeenten om deze regeling te ondersteunen.
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	-900	0	900	-900	PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	-1.474	0	1.474	- 1.474	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van de begrote lasten van € 14,4 miljoen is € 3,0 miljoen niet besteed. De oorzaak zit voornamelijk in 1) Subsidie-regelingen met een doorlopend plafond in 2025; 2) De afronding van de Smart Energyhubs; 3) de verstrekte subsidies voor de warmtenetten en 4) De Regionale Energiestrategieën. Hieronder worden de posten toegelicht. 1) Nog in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2024 voor Nieuwe Energie UBS (uitvoeringsbesluit subsidies) regelingen In december 2024 staat van een aantal subsidieregelingen met een doorlopend plafond een bedrag van €715.000 nog open onder het plafond. Het gaat om de volgende regelingen en betreft UKVO-budgetten. 3.03 Energiebesparende maatregelen (geld terug actie)€ 4.884 3.06 Lokale energie-initiatieven 4.0 € 99.725 3.11 Kleine mestvergister op boerderijen € 427.392 3.14 Sprinten naar een duurzaam bedrijventerrein €126.674 3.16 Stimuleren energie-innovatie € 56.142 Voorstel tot begrotingswijziging voor in behandeling zijnde subsidie-aanvragen en/of doorlopende plafonds Wij hebben op basis van de spelregels UKVO besloten om de begrote lasten voor prestatie 2.3.1 in de jaarschijf 2025 van de begroting 2025 met €715.000

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten Lasten Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
				te verhogen en dit bedrag te gelijktijdig te onttrekken aan de reserve uKVO. 2) Voorstel tot begrotingswijziging Programma Smart Energy Hubs Oost Nederland Voor het programma Smart Energy Hubs was een bedrag van 2 keer €500.000 aan UKVO-middelen uit de vorige coalitieperiode gereserveerd in de jaarschijf 2024 en 2025. Er is alternatieve dekking gevonden in een Specifieke Uitkering, waardoor voor de besteding van deze reservering nog een alternatief ontwikkeld kan worden. De looptijd van de besteding van deze uKVO-middelen is ook 2025. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €500.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan jaarschijf 2025 van de begroting (prestatie 2.3.1). 3) Verstrekte subsidies ivm warmtenetten Zandweert en Twente Van de verstrekte subsidies warmtenetten is in de jaarschijf 2024 een bedrag van circa €3 miljoen geormerkt voor de lastneming van in het verleden verstrekte warmtenetsubsidies. De afwikkeling van de subsidieverlening kan niet plaatsvinden in verband met de ontvangen verzoeken tot wijzigingen. Het saldo van €1,8 miljoen blijft noodzakelijk voor de afwikkeling van de subsidies. Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,8 te onttrekken aan Reserve Verstrekte Subsidies en toe te voegen aan de jaarschijf 2025, 2026 en 2027 van prestatie 2.3.1 van de begroting 2025 voor een bedrag van €53.000, €1.400.000 en €320.000. 4) Resultaatbestemming RES Overijssel 2024 Binnen de RES-Overijssel 2024 resteren middelen. We hebben deze financiële middelen echter hard nodig voor uitvoerig van de opgaven in 2025 omdat:- we extra uren inzetten op de thema's netwerk en warmte vanwege de opgaven op die thema's;- alle functies opnieuw worden aanbesteed waardoor we geconfronteerd worden met

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						tariefsverhogingen. Daarnaast zullen de zzp'ers vanwege de wet DBA wellicht met een 'tussenbureau' moeten gaan werken wat extra kosten met zich meebrengt. Wij stellen u voor om een bedrag van € 127.000 (West Overijssel €60.000 en Twente €67.000) middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 2.3.1 van de begroting 2025. Afronding programma 2019-2023 Het programma 2019-2023 is in 2024 afgerond. Het restant van het uKVO-budget uit de oude coalitieperiode op prestatie 2.3.1 valt vrij ten gunste van de algemene middelen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 264.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie vindt plaats onder "Overhead, Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen". Decembercirculaire ProvinciefondsMiddels de decembercirculaire 2024 van het provinciefonds zijn een aantal decentralisatie-uitkeringen aangekondigd. Wij stellen u onder "Overhead, Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen" van deze jaarrekening 2024 de volgende resultaatbestemmingen voor. - Decentralisatie-uitkering Natuur bij Energieprojecten voor een bedrag van €924.500.- Decentralisatie-uitkering Toekomstbestendig maken energiebeleid voor een bedrag van €370.500.Beide decentralisatie-uitkeringen betreffen de Regionale Energie Strategieën. Van de begrote lasten van € 14,4 miljoen is € 3,0 miljoen niet besteed. De oorzaak zit voornamelijk in 1) Subsidie-regelingen met een doorlopend plafond in 2025; 2) De afronding van de Smart Energyhubs; 3) de verstrekte subsidies voor de warmtenetten en 4) De Regionale Energiestrategieën. Hieronder worden de posten toegelicht. 1) Nog in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2024 voor Nieuwe Energie UBS (uitvoeringsbesluit subsidies) regelingen In december 2024 staat van een
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	-1.215	0	1.215	-	GS-wijz. 104 1.215 Jaarstukken 2024	

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten Lasten Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
				aantal subsidieregelingen met een doorlopend plafond een bedrag van €715.000 nog open onder het plafond. Het gaat om de volgende regelingen en betreft UKVO-budgetten. 3.03 Energiebesparende maatregelen (geld terug actie)€ 4.884 3.06 Lokale energie-initiatieven 4.0 € 99.725 3.11 Kleine mestvergister op boerderijen € 427.392 3.14 Sprinten naar een duurzaam bedrijventerrein €126.674 3.16 Stimuleren energie-innovatie € 56.142 Voorstel tot begrotingswijziging voor in behandeling zijnde subsidie-aanvragen en/of doorlopende plafonds Wij hebben op basis van de spelregels uKVO besloten om de begrote lasten voor prestatie 2.3.1 in de jaarschijf 2025 van de begroting 2025 met €715.000 te verhogen en dit bedrag te gelijktijdig te onttrekken aan de reserve uKVO. 2) Voorstel tot begrotingswijziging Programma Smart Energy Hubs Oost Nederland Voor het programma Smart Energy Hubs was een bedrag van 2 keer €500.000 aan UKVO-middelen uit de vorige coalitie-periode gereserveerd in de jaarschijf 2024 en 2025. Er is alternatieve dekking gevonden in een Specifieke Uitkering, waardoor voor de besteding van deze reservering nog een alternatief ontwikkeld kan worden. De looptijd van de besteding van deze uKVO-middelen is ook 2025. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €500.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan jaarschijf 2025 van de begroting (prestatie 2.3.1). 3) Verstrekte subsidies ivm warmtenetten Zandweert en Twente Van de verstrekte subsidies warmtenetten is in de jaarschijf 2024 een bedrag van circa €3 miljoen geormerkt voor de lastneming van in het verleden verstrekte warmtenetsubsidies. De afwikkeling van de subsidieverlening kan niet

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten Lasten Saldo GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
			plaatsvinden in verband met de ontvangen verzoeken tot wijzigingen. Het saldo van €1,8 miljoen blijft noodzakelijk voor de afwikkeling van de subsidies. Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,8 te onttrekken aan Reserve Verstrekte Subsidies en toe te voegen aan de jaarschijf 2025, 2026 en 2027 van prestatie 2.3.1 van de begroting 2025 voor een bedrag van €53.000, €1.400.000 en €320.000. 4) Resultaatbestemming RES Overijssel 2024 Binnen de RES-Overijssel 2024 reteren middelen. We hebben deze financiële middelen echter hard nodig voor uitvoerig van de opgaven in 2025 omdat:- we extra uren inzetten op de thema's netwerk en warmte vanwege de opgaven op die thema's;- alle functies opnieuw worden aanbesteed waardoor we geconfronteerd worden met tariefsverhogingen. Daarnaast zullen de zzp'ers vanwege de wet DBA wellicht met een 'tussenbureau' moeten gaan werken wat extra kosten met zich meebrengt. Wij stellen u voor om een bedrag van € 127.000 (West Overijssel €60.000 en Twente €67.000) middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 2.3.1 van de begroting 2025. Afronding programma 2019-2023 Het programma 2019-2023 is in 2024 afgerond. Het restant van het uKVO-budget uit de oude coalitieperiode op prestatie 2.3.1 valt vrij ten gunste van de algemene middelen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 264.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie vindt plaats onder "Overhead, Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen". Decembercirculaire ProvinciefondsMiddels de decembercirculaire 2024 van het provinciefonds zijn een aantal decentralisatie-uitkeringen aangekondigd. Wij stellen u onder "Overhead, Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen" van deze jaarrekening 2024 de volgende resultaatbestemmingen voor. - Decentralisatie-uitkering Natuur

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						bij Energieprojecten voor een bedrag van €924.500.- Decentralisatie-uitkering Toekomstbestendig maken energiebeleid voor een bedrag van €370.500. Beide decentralisatie-uitkeringen betreffen de Regionale Energie Strategieën.
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	-680	0	680	-680	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
Totaal	-4.801	0	4.801	- 4.801		

Kerntaak 3: Vitaal platteland

Dit is hoe wij denken

We zijn trots op ons landelijk gebied met zijn prachtige (cultuur) landschappen, vitale agrarische bedrijven en afwisselende natuur. Deze kwaliteiten willen we behouden en versterken. Tegelijkertijd zijn er veel wettelijke opgaven die om maatregelen vragen in het landelijk gebied. Die opgaven hebben betrekking op natuur, water en klimaat en hebben impact op de landbouw en leefbaarheid. Een krachtig landelijk gebied is belangrijk om die transitie te kunnen dragen. Deze kerntaak richt zich op het toekomstbestendig maken en houden van het landelijk gebied.

We denken dat we met een gebiedsgerichte aanpak, met betrokkenheid van inwoners, organisaties en bedrijven, het beste vorm kunnen geven aan de verschillende opgaven. Daarbij staan ons steeds drie doelen voor ogen: een toekomstbestendige landbouwsector, een goed sociaaleconomisch perspectief en herstel van natuur, watersysteem en klimaat. Ook met het vervallen van het NPLG en daarmee ook het PPLG, zullen we blijven werken vanuit de 3 x 3 aanpak waarbij we ons ervoor zullen inzetten dat onze inwoners prettig kunnen leven, dat de natuur robuust en divers is en dat mensen er hun geld kunnen verdienen.

Wij zijn trots op onze boeren. Onze innovatieve agrarische sector is en blijft belangrijk voor Overijssel. We hebben de boeren nodig voor ons voedsel, de leefbaarheid, de regionale economie, de natuur en andere maatschappelijke opgaven. We willen dat boeren een gezonde en duurzame bedrijfsvoering kunnen voeren. Vakmanschap en ondernemerschap geven wij de ruimte. We zoeken daarnaast effectieve oplossingen voor situaties waarin ondernemers worden getroffen door de effecten van overheidsbeleid, zoals bij de zogenaamde PAS-melders.

Sinds de decentralisatie zijn Provincies verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het natuurbeleid. De natuur levert bouwstenen voor onze economie, welzijn en welvaart: voedselproductie dankzij bodemvruchtbaarheid, bestuiving van onze gewassen dankzij insecten, verkoeling en zuivere lucht dankzij bomen, schoon water uit de kraan en grondstoffen zoals hout.

We hebben in Overijssel 24 Natura 2000-gebieden. We streven naar een gunstige staat van instandhouding van de natuur in deze gebieden. We doen dit met ons programma Ontwikkelopgave Natura 2000. Binnen dit programma werken we met veel partners samen zoals met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landschap Overijssel, particuliere natuurbeheerders, Overijssels Landbouw Collectief, waterschappen en gemeenten. We willen

meer met partijen in de gebieden gaan samenwerken, onder andere om gezamenlijk feitenonderzoek te doen.

De Natura-2000 gebieden zijn onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) dat we uitbreiden en beheren conform de afspraken in het Natuurpact. Voor het herstel van de Natura 2000-gebieden moeten we soms stukken bos kappen. We compenseren dit gekapte bos en we hebben afgesproken extra bos aan te leggen als onderdeel van het Klimaatakkoord.

We werken ook aan natuur buiten natuurgebieden, zoals de recent aangenomen Europese Natuurherstelwet van ons vraagt. We versterken de condities van Overijsselse aandachtsoorten en streven naar een basiskwaliteit van natuur om ervoor te zorgen dat algemene soorten ook algemeen blijven of weer kunnen worden. Dat gebeurt in het agrarisch gebied bijvoorbeeld door agrarisch natuurbeheer. We bevorderen dat bij andere functies, zoals wonen of bedrijventerreinen, ook natuur wordt meegenomen in de plannen. Dat doen we – geïnspireerd door de landelijke Agenda Natuurinclusief – door te werken aan een natuurpositief Overijssel.

Met ons programma Natuur voor Elkaar brengen we de natuur dichterbij mensen. We bevorderen de liefde voor natuur, betrekken mensen bij natuur in hun directe omgeving en gaan samen met inwoners aan de slag om hun leefomgeving groener te maken. Dat doen we door te helpen bij waardevolle initiatieven, zoals groene schoolpleinen, bomen planten, natuurinclusief bouwen, vergroening van tuinen en straten van sociale huurwoningen en groene sportlocaties.

In ons faunabeleid staat de balans tussen beschermen van soorten en het voorkomen van schade door soorten centraal. We zetten in op preventie en maken gebruik van onze bevoegdheid om diersoorten in aantallen te beperken wanneer dat noodzakelijk is om faunaschade te voorkomen.

We streven naar zo min mogelijk doorsnijding van leefgebieden van dieren door infrastructuur. Waar dat onvermijdelijk is, kijken we of we met maatregelen het faunaknelpunt kunnen oplossen.

We zijn verantwoordelijk voor het bestrijden invasieve exoten; niet inheemse planten en dieren die onze inheemse soorten bedreigen. We geven prioriteit aan het bestrijden van soorten die de gezondheid van mens of dier bedreigen en aan soorten die zich zeer snel kunnen verspreiden.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

3.1 Beschermen: behouden en vergroten van biodiversiteit

Met beleidsontwikkeling op het gebied van natuur en landschap spelen we in op en/of geven we invulling aan nieuwe ontwikkelingen of nieuwe regelgeving (3.1.1). Met de andere provincies en het Rijk beïnvloeden we waar mogelijk het Europese natuurbeleid. Door onderzoek te doen, verwerven we kennis om beleidsvragen adequaat te beantwoorden. Wij voeren de wettelijke regels voor natuurbescherming uit door vergunningen te verlenen onder de Omgevingswet en te controleren of regels worden nageleefd (3.1.2). Voor de Europees beschermde Natura2000-gebieden stellen we plannen op voor het noodzakelijk beheer en we houden deze plannen actueel (3.1.3). We werken aan behoud en herstel van de biodiversiteit door het subsidiëren van natuurbeheer (3.1.4), agrarisch natuurbeheer (3.1.5) en projecten om de leefomgeving van bedreigde soorten - waarvoor Overijssel een belangrijk leefgebied is ("aandachtsoorten") - te verbeteren (3.1.6). Door te monitoren en te evalueren zien we hoe de natuur zich ontwikkelt en kunnen we bijsturen (3.1.7).

Prestaties

3.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling natuur en landschap

Acties 2025

1. Wij doen beleidsontwikkend onderzoek gericht op provinciale opgaven en ambities voor natuur, landschap en klimaat; voor stedelijk en landelijk gebied.
2. Wij beoordelen of er aanleiding is voor bijstelling van ons natuurbeleid. Dit doen wij op basis van ervaringen bij de uitvoering en op basis van relevante ontwikkelingen, zoals nieuwe kennis, jurisprudentie of (inter-)nationale initiatieven zoals de Agenda Natuurinclusief en de EU-Natuurherstelwet.
3. Wij ontwikkelen producten en instrumenten waarmee we het voor initiatiefnemers gemakkelijker maken te voldoen aan de regels voor natuurbescherming.
4. Wij stellen het jaarprogramma 'Vergunningverlening, toezicht en handhaving vast voor 31 december.
5. Wij delen relevante beleidsontwikkelingen met onze partners, bijvoorbeeld via stakeholderbijeenkomsten, seminars, congressen of digitale media communicatievormen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap

Acties 2025

1. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af binnen de wettelijke termijn. In overleg met de aanvrager kunnen wij van de wettelijke termijn afwijken.
2. Wij voeren het toezicht op de naleving uit overeenkomstig het jaarprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). We rapporteren hierover in het VTH-jaarverslag.
3. Wij voeren onze wettelijke coördinatietaak uit met betrekking tot handhaving van de wet- en regelgeving met betrekking tot natuur en landschap.
4. Wij informeren inwoners, ondernemers en medeoverheden over de regelgeving om de bekendheid te vergroten.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher, Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000

Acties 2025

- Wij stellen het beheerplan (1.0) voor Wierdense Veld (in ontwerp) vast.
- Wij stellen voor drie Natura 2000-gebieden een herzien beheerplan (in ontwerp) vast, inclusief een MilieuEffectRapport waar van toepassing.
- Wij werken voor zes andere Natura-gebieden aan de herziening van het beheerplan.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Er is nog geen ontwerp-beheerplan voor het Wierdense Veld gereed. Het opstellen van varianten voor een maatregelpakket voor het gebied en de effectbepaling van deze varianten heeft vertraging opgelopen. Dit komt doordat de hydrologische onderbouwing van deze varianten, als onderdeel van het lopende gebiedsproces Wierdense Veld, meer tijd nodig had.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Bij de Perspectiefnota 2025 is jaarlijks incidenteel € 160.000 voor 2025 en 2026 beschikbaar gesteld voor het opstellen van (eventueel benodigde) MilieuEffectRapport (MER) voor beheerplannen.

Of er een milieueffectrapportage-procedure nodig is voor de gebieden waar nu aan wordt gewerkt, hangt af van het maatregelpakket dat in deze beheerplannen wordt opgenomen. Dat is momenteel nog niet duidelijk, waardoor ook de besteding van deze middelen in 2025 nog onzeker is.

Ook de overige beschikbare middelen zullen niet geheel in 2025 worden ingezet. De herziening van de beheerplannen loopt nog een aantal jaren door, daarvoor blijven deze middelen nodig (o.a. voor onderzoeken en inhuur van externe deskundigheid).

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.1.4 Beheer natuurterreinen

Acties 2025

1. Wij subsidiëren het beheer van natuur volgens het Natuurbeheerplan.
2. Wij actualiseren het Natuurbeheerplan.
3. Wij werken samen met de beheerders aan de verdere verbetering van de kwaliteit van het natuurbeheer.
4. Wij voeren op diverse manieren controles uit.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied

Acties 2025

1. Wij subsidiëren het agrarisch natuurbeheer volgens het Natuurbeheerplan.
2. Wij actualiseren het Natuurbeheerplan.
3. Wij stimuleren dat de agrarische collectieven beheerpakketten afsluiten voor behoud en inrichting van de leefgebieden voor weidevogels en andere boerenlandvogels.
4. Wij stimuleren dat de agrarische collectieven beheerpakketten afsluiten t.b.v. de opgaven in het landelijk gebied voor water, klimaat en groene en blauwe verbindingen.
5. Wij geven met het Actieplan weide- en akkervogels 2024-2028 verder invulling aan het nationale Aanvalsplan Grutto, onder meer met inzet van de instrumenten uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit

Acties 2025

1. Wij ontwikkelen, ondersteunen en stimuleren maatregelen om de condities voor Overijsselse aandachtsoorten te verbeteren.
2. Wij stimuleren gemeenten om deel te nemen aan de "pre-SMP methodiek" (SMP: soorten managementplannen) voor de bescherming van gebouwbewonende soorten bij de na-isolatie van woningen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap

Acties 2025

1. Wij voeren de regie op de monitoring van het Natuur Netwerk Nederland, Natura 2000-gebieden en de agrarische natuur in Overijssel en beoordelen de ontwikkeling van de kwaliteit van de natuur.
2. Wij leveren de benodigde gegevens aan voor de landelijke Voortgangsrappportage Natuur.
3. Wij leveren een financiële bijdrage aan de Nationale Database Flora en Fauna die waarnemingen verzamelt, beheert en beschikbaar stelt.
4. Wij monitoren soorten die leven buiten het Natuur Netwerk Nederland.
5. Wij dragen bij aan het landelijk verbeterprogramma Vogel- en habitatrichtlijn natuurmonitoring
6. Wij verkennen de behoefte en mogelijkheden van monitoring van landschapselementen

7. We ontwikkelen een werkwijze om samen met gebiedspartners de feitelijke situatie in een gebied in kaart te brengen (gezamenlijk feitenonderzoek)

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Staat van de biodiversiteit in Overijssel:

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

3.2 Beleven: een versterkte verbondenheid van mensen met natuur

De natuur toont zich in het landschap. Om ons mooie Overijsselse landschap te kunnen blijven beleven, moeten we dit beheren. Wij stimuleren dat lokale gemeenschappen zich eigenaar voelen van hun landschap en ondersteunen initiatieven voor herstel en het beheer (3.2.1). Het beleven van de natuur bevorderen we door projecten uit te voeren waarin natuur en mensen elkaar ontmoeten (3.2.2). Wij brengen kinderen in aanraking met de natuur door het vergroenen van schoolpleinen, en door speelnatuur en natuureducatie te stimuleren. We stimuleren het vergroenen van steden en dorpen, waarmee we ook negatieve effecten van klimaatverandering als hittestress en wateroverlast verminderen. We stimuleren dat mensen die weinig toegang hebben tot de natuur, bijvoorbeeld vanwege ziekte of gezondheidsproblemen, toch van de natuur kunnen genieten en zo hun herstel of welzijn kunnen bevorderen.

Prestaties

3.2.1 Beheer landschap

Acties 2025

- Wij zorgen voor structurele basisondersteuning van vrijwilligers in natuur en landschap, onder andere door relevante cursussen en opleidingen, borging van veilig werken en door de onderlinge samenwerking tussen de organisaties die groene vrijwilligers ondersteunen te vergroten.
- Wij verbreden samen met partners het vrijwilligerswerk in de natuur, waarbij we nieuwe vormen van vrijwilligerswerk verkennen die aansluiten bij de moderne vrijwilliger en actuele maatschappelijke ontwikkelingen.
- Wij geven - samen met de beleidsthema's sociale kwaliteit, cultuur, cultureel erfgoed en mobiliteit - uitvoering aan de motie Vrijwilligers cruciaal voor Overijssel.

- Wij blijven initiatieven voor streekeigen landschapsbeheer die in de vorige coalitieperiode zijn ontstaan voor een periode van minimaal 5 jaar ondersteunen.
- Binnen het programma Natuur voor Elkaar ondersteunen we kleinschalige initiatieven voor (streekeigen) landschapsbeheer.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Vrijwilligers in Overijssel en besluit

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.2.2 Projecten die een natuurinclusieve samenleving bevorderen

Acties 2025

- Natuur in de Buurt - We inspireren, stimuleren en ondersteunen inwoners, organisaties, ondernemers en medeoverheden om daadwerkelijk natuurpositieve maatregelen in de directe omgeving te nemen.
- Natuur voor mensen, mensen voor Natuur - We vergroten en versterken de betrokkenheid van Overijsselaars bij natuur en landschap.
- Liefde voor de natuur - We vergroten onder Overijsselaars de liefde voor natuur.
- We ondersteunen initiatieven via de subsidieregeling Natuur voor Elkaar
- Wij meten en monitoren waar mogelijk de impact van het programma Natuur voor Elkaar.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Investeringsvoorstel Programma Natuur voor Elkaar

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

3.3 Benutten: een duurzaam samengaan van mensen met natuur

Uit de Natuurdoelanalyses (NDA) van 2023 blijkt dat de huidige staat van de natuur in de Natura 2000-gebieden onvoldoende is. De stikstofbelasting wordt beschouwd als één van de belangrijkste oorzaken. Om deze belasting (sterk) te verminderen zijn bronmaatregelen nodig, bij voorkeur op landsniveau. Momenteel zijn er geen aanwijzingen dat het Rijk bronmaatregelen wil nemen. We ondersteunen rijksregelingen voor mogelijkheden om stikstof te reduceren (denk onder andere aan de Aanpak piekbelasting) en zijn betrokken bij aanvullende regelingen. De overgang van depositiebeleid naar emissiebeleid is belangrijk en zullen wij ondersteunen. (3.3.1). Onze Nationale Parken richten zich op de bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap en op het versterken van natuurgerichte recreatie. Wij ondersteunen deze ontwikkeling (3.3.2). We bevorderen natuurinclusief denken en werken, onder andere in de bouw en infrastructuur (3.3.3). Soms staan natuur en economische belangen op gespannen voet. Door preventieve maatregelen kan faunaschade zoveel mogelijk worden voorkomen. Zo nodig zetten wij in op het beheren van in het wild levende dieren, om faunaschade te voorkomen (3.3.4). Ook bieden wij, onder voorwaarden, een tegemoetkoming in de schade. Wij bestrijden niet-inheemse planten en dieren (invasieve exoten) die onze Overijsselse natuur bedreigen (3.3.5).

Prestaties

3.3.1 Beleidsontwikkeling stikstof en ammoniak

Acties 2025

1. Wij dragen bij aan de gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie van provincies voor het stikstofbeleid, waaronder een bijdrage voor het programma Aerius.
2. Wij werken nationale wetgeving en interprovinciale afspraken uit tot een passend Overijssels beleid op het gebied van stikstofoxide en ammoniak.
3. Wij ontwikkelen een beleidskader met duidelijke criteria voor een evenwichtige beoordeling van vergunningen.
4. We onderzoeken de mogelijkheden om vergunningen te verlenen voor innovatieve (stal)systemen.
5. Wij monitoren projecten die een natuurvergunning nodig hebben in andere sectoren (dan de landbouw) en bepalen waar belemmeringen (kunnen) ontstaan.
6. Wij stimuleren innovatieve oplossingen/maatregelen om onder andere stikstof te reduceren (zie ook Agro&Food-programma).

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Een aantal acties wordt pas relevant op het moment dat het Rijk gericht bronmaatregelen treft om de stikstofdepositie flink omlaag te brengen. Zonder dit beleid lijkt het juridisch onhaalbaar om vergunningen te kunnen verlenen en een deel van de acties uit te voeren. Tot op heden ontbreekt dit landelijk beleid.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.3.2 Nationale parken

Acties 2025

1. Wij ondersteunen de beide Nationale Parken Sallandse Heuvelrug en Weerribben-Wieden.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel ondersteuning Nationale Parken Weerribben-Wieden en Sallandse Heuvelrug

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.3.4 Faunabeheer

Acties 2025

1. Wij verlenen een meerjarensubsidie 2025-2029 aan de Faunabeheereenheid (FBE) om uitvoering te geven aan het faunabeheerplan.
2. Wij verlenen subsidie(s) aan de FBE voor het laten uitvoeren van onderzoeken naar populaties van specifieke soorten die faunaschades veroorzaken en naar de invloed van faunabeheer op natuurwaarden.
3. Wij betalen tegemoetkomingen in faunaschade conform beleidsregels.
4. Wij verstrekken subsidie voor preventieve maatregelen om vee te beschermen tegen wolven.
5. Wij monitoren faunaschades en populaties van wilde dieren met het oog op een goede balans tussen natuurwaarden en faunaschade (vraatschade, ecologische schade, verkeersveiligheid).

6. Wij actualiseren indien nodig het beleid voor schadeveroorzakende diersoorten, in overleg met de FBE en de stakeholders in het faunabeheer.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Financiële kleurscore****Financiële toelichting****Statenvoorstellen en -besluiten**

- Verkenning ganzenrustgebieden in Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**3.3.5 Bestrijding invasieve exoten**Acties 2025**

1. Wij bestrijden of beheersen schadelijke plant- en diersoorten die van nature niet in Nederland voorkomen.
2. Wij verstrekken subsidie voor de bestrijding of beheersing van invasieve exoten op basis van de prioritering uit het plan van aanpak Invasieve exoten Overijssel.
3. Wij adviseren de Overijsselse gemeenten hoe om te gaan met invasieve exoten.
4. Wij werken samen met partners aan uitvoering van het LIFE project PeatProtect IAAS, gericht op bestrijding van exotische waterplanten, preventie en communicatie omtrent dit thema in De Wieden en Weerribben.
5. Wij voeren onderzoek uit of monitoren exoten waar weinig over bekend is en dragen nieuwe inzichten uit voor bestrijding of beheersing.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Financiële kleurscore****Financiële toelichting**

Vanuit Europa is in 2024 een LIFE-subsidie beschikbaar gesteld van € 4,3 miljoen met als voorwaarde dat Overijssel een cofinanciering beschikbaar stelt van 40% van de totale kosten (€ 7,2 miljoen). Voor 2025 verwachten wij € 1,4 miljoen te besteden, daarvan komt 60%, ad. € 0,8 miljoen, tlv de LIFE subsidie. In de huidige begroting 2025 is deze € 0,8 miljoen nog niet opgenomen. De provinciale cofinanciering is bij de P-nota 2025 opgenomen in de (meerjaren) begroting.

Wij hebben besloten om budgettair neutraal de de baten en lasten voor het LIFE project te verhogen met € 0,8 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Aanpak invasieve exoten Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

800

Lasten begrotingswijziging

800

Dit is wat wij doen

3.4 Ontwikkelen: een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem

We streven als provincie naar een goede balans tussen voedselproductie en een gezonde leefomgeving, waarbij we uitgaan van vakmanschap en ondernemerschap van agrarische ondernemers. Zij krijgen de ruimte en het vertrouwen om hun bedrijfsvoering toekomstbestendig te maken. Een gezonde bodem zien we als de basis voor een duurzame landbouw en een vitaal platteland.

De overgang naar een toekomstbestendige landbouwsector vraagt om investeringen in kennis en beleidsontwikkeling (3.4.1). Met het Agro & Food programma (3.4.2) ondersteunen we verduurzaming in de sector door het stimuleren van innovaties en concrete initiatieven gericht op een toekomstbestendige landbouw. Via de door het ministerie van LNVN geaccordeerde (en gefinancierde) maatregelpakketten werken we de komende jaren samen met de agrarische sector aan het concreet toepassen van erf gerichte maatregelen die bijdragen aan het realiseren van natuur-, water- en klimaatdoelen.

Door het ondersteunen van herverkavelingsprojecten (3.4.3) helpen wij de landbouwsector te optimaliseren en bevorderen we de verwezenlijking van andere opgaven in het landelijk gebied.

Prestaties

3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw

Acties 2025

- Wij werken de Overijsselse Landbouwvisie op onderdelen verder uit in beleid en concretisering van uitvoeringsinstrumenten om zo de omschakeling naar een duurzame en toekomstbestendige bedrijfsvoering te bevorderen.
- Wij werken het Nationaal Strategisch Plan (NSP) als uitwerking van het huidige Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) uit in diverse regelingen en openstellingen.
- Wij doen beleidsondersteunend onderzoek in relatie tot provinciale landbouwopgaven en praktijken. Een voorbeeld is onderzoek naar de effectiviteit van biologisch bodembeheer.
- Wij volgen relevante nationale, Europese en mondiale ontwikkelingen op de voet. Voorbeelden zijn het GLB 2028-2034 en de nieuwe landbouw- en voedselstrategie van de Europese Commissie. Waar mogelijk leveren we een actieve bijdrage aan nationale en internationale beleidsontwikkeling.
- Wij delen belangrijke beleidsontwikkelingen met onze beleidspartners.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food

Acties 2025

1. We geven uitvoering aan het investeringsvoorstel van het Agro & Food-programma 2024-2027 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.
2. We werken in de lerende omgeving samen met andere provinciale programma, aan het uitbreiden en versterken van het netwerk in het landelijk gebied en het verbinden van betrokken partners.
3. We zorgen voor een optimale verbinding tussen het Agro & Food programma en het maatregelpakket PPLG.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Investeringsvoorstel Agro&Food Overijssel 2024-2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.4.3 Landbouwstructuurversterking

Acties 2025

1. Wij voeren het lopende landinrichtingsproject Blokzijl-Vollenhove uit en ronden het landinrichtingsproject Staphorst af.
2. Wij ondersteunen de lopende vrijwillige planmatige kavelruilprojecten via subsidie en het Revolving Fund.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Mogelijk extra kosten Landinrichtingsproject Staphorst: bij de 1e monitor 2024 hebben wij dit uitgebreider toegelicht. Binnen de Reserve Afrekening ILG/pMJP hebben wij middelen gereserveerd om een eventuele overschrijding te dekken.

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

3.5 Ontwikkelen: Transitie naar een toekomstbestendig landelijk gebied

In het programma Ontwikkelopgave Natura 2000 werken we aan het herstel van de biodiversiteit door de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (3.5.1). We nemen in 24 Natura 2000-gebieden maatregelen om de natuur te herstellen en versterken. Elk gebied is uniek en heeft specifieke maatregelen nodig voor behoud en herstel van biodiversiteit. Dit doen we samen met onze partners: natuurorganisaties, landbouworganisaties, waterschappen en gemeenten. Met aanvullende Rijksmiddelen uit het Programma Natuur nemen we extra maatregelen om het natuurherstel te versnellen en zo eerder weer (economische) ontwikkelingen mogelijk te maken.

Om de klimaatverandering tegen te gaan, moet de uitstoot van broeikasgassen in het Veenweidegebied worden teruggedrongen. Dat heeft gevolgen voor de hier gevestigde agrarische bedrijven. Voor het Veenweidegebied maken we met de huidige gebruikers een gebiedsprogramma waarin de opgaven voor dit gebied in onderlinge samenhang worden uitgewerkt (3.5.2).

PAS-melders zijn buiten hun schuld om in grote onzekerheid gebracht. In Overijssel zijn we geconfronteerd met handavings- en intrekkingsverzoeken tegen PAS-melders en andere ondernemers. Wij blijven ons in 2025 onverminderd inzetten voor oplossingen voor de PAS-melders (3.5.4).

Eind 2020 is door het ministerie LNV en de provincies een landelijke bossenstrategie opgesteld. Deze hebben wij uitgewerkt in een provinciale bossenstrategie. Daarin richten we ons op klimaatdoelen (vastlegging CO₂) en op biodiversiteitsdoelen. We geven prioriteit aan "boscompensatie", het realiseren van nieuwe bossen om de bomenkap die nodig is in het kader van het herstel van onze Natura 2000 gebieden te compenseren (3.5.5). De andere onderdelen van de bossenstrategie (revitalisering en uitbreiding van bos) willen we vormgeven in het PPLG. Voor deze onderdelen zijn we afhankelijk van middelen die hiervoor beschikbaar moeten worden gesteld door het Rijk.

In 2023 hebben we een concept Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) opgesteld waarin de aanpak van natuurherstel, de uitvoering van de Kader Richtlijn Water, klimaatmaatregelen en de reductie van stikstof centraal staan en in samenhang worden

opgepakt (3.5.6). Leefbaarheid van het landelijk gebied en toekomstperspectief voor de agrarische sector zijn overkoepelende doelstellingen van dit programma. In het Hoofdlijnenakkoord en het Regeerakkoord van het nieuwe Kabinet is het NPLG en het transitiebudget geschrapt en daarmee is ook de basis voor het PPLG komen te vervallen. Wij richten ons voor de komende 2 jaar op de uitvoering van de maatregelpakketten zoals die zijn ingediend (en toegekend). Daarbij gaan wij uit van vrijwillige processen die een bijdrage leveren aan de doelen voor herstel van natuur, water en klimaat.

Prestaties

3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland

Acties 2025

1. Wij hebben voor 27 (deel)gebieden binnen onze Natura2000-gebieden de (voor)ontwerp ruimtelijke plannen voor de externe maatregelen afgerond. Voor 3 deelgebieden zijn de ruimtelijke plannen definitief afgerond.
2. Wij werken voor 10 Natura 2000-gebieden aan de uitvoering van de externe maatregelen en hebben voor 16 (deel)gebieden de externe maatregelen afgerond.
3. Wij werken in 15 (deel)gebieden binnen onze Natura 2000-gebieden aan de uitvoering van de interne maatregelen en hebben voor 21 (deel)gebieden de interne maatregelen afgerond.
4. Wij voeren in alle gebieden gesprekken over schadeloosstelling met de grondeigenaren die geraakt worden door de uitvoering van de herstelmaatregelen, zodat overeenkomsten kunnen worden gesloten om de maatregelen uit te voeren.
5. Wij realiseren de aanvullende natuurherstelmaatregelen die met het Rijk zijn afgesproken in het kader van het Programma Natuur.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Wij verwachten dat de totale lasten voor deze prestatie in 2025 € 4,6 miljoen lager en de baten € 29,7 miljoen hoger dan de begroting zullen uitvallen.

- De lagere lasten worden vooral veroorzaakt door langere ruimtelijke processen, waardoor werkzaamheden niet of later in uitvoering gaan komen.
- De hogere baten worden veroorzaakt door een hogere bijdrage uit het programma Natuur I en II (€ 17,5 miljoen), ontvangsten subsidie Plattelands Ontwikkeling Programma (POP) (€10,9 miljoen) en ontvangsten subsidie LIFE (€1,3 miljoen).

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking SPUK Natuur fase I (L16):

In 2021 zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur. Deze middelen zijn via een specifiek uitkering aan de provincie beschikbaar gesteld. In deze Monitor is verwerkt dat een lager deel van de bestedingen ten laste van de SPUK Natuur (€ 3,4 miljoen) wordt gebracht dan eerder verwacht.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 in 2025 budgettair neutraal te verlagen met € 3,4 miljoen.

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking SPUK Natuur Fase II (L33):

In 2024 zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur fase 2. Deze middelen zijn, na het opstellen van de begroting 2025, via een specifiek uitkering aan de provincie beschikbaar gesteld (eind 2024). In deze Monitor is verwerkt dat een hoger

deel van de bestedingen ten laste van de SPUK Natuur fase 2 (€ 20,9 miljoen) wordt gebracht dan eerder verwacht.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 20,9 miljoen.

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking doeluitkering POP3:

In 2018 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvON) aan de provincie Overijssel een aantal POP3 (plattelandontwikkelingsprogramma) subsidies verleend voor onder andere investeringen voor biodiversiteit, natuur, landschap en hydrologische maatregelen PAS en kavel aanvaardingswerkzaamheden in een landinrichtingsproject. Wij verwachten op basis van de declaraties die wij gaan indienen in 2025 € 10,9 miljoen aan subsidies te gaan ontvangen.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 10,9 miljoen.

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking doeluitkering LIFE:

In 2019 heeft de Europese Commissie een LIFE subsidieaanvraag toegekend. LIFE is een subsidiecompetitie waarbij met andere Europese natuurprojecten wordt geconcurrereerd om een subsidie binnen te krijgen. De toegekende aanvraag heeft betrekking op het natuurherstel in het gebied Engbertsdijkvenen. In 2025 verwachten wij voor dit gebied € 250.000 te besteden.

In 2023 is een nieuwe subsidieaanvraag LIFE Crossborder toegekend die heeft betrekking op het natuurherstel in het gebied Aamsveen. In 2025 verwachten wij voor dit gebied € 1,05 miljoen te besteden.

Gezamenlijk is de besteding van de LIFE subsidie € 1,3 miljoen hoger dan verwacht.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 1,3 miljoen.

GS-Begrotingswijziging bestedingsritme ten laste van de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland:

Door de dekking vanuit de SPUK Natuur en de lagere besteding zal de onttrekking aan de Uitvoeringsreserve NNN met € 34,4 miljoen worden teruggebracht van € 57,5 miljoen naar € 23,1 miljoen.

Op basis van de spelregels van de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.1 in 2025 te verlagen met € 34,4 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland met hetzelfde bedrag te verlagen.

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenbesluiten over EHS/Ontwikkelopgave Natura 2000:

- Samen verder aan de slag met de EHS
- Besluit decentralisatie natuurbeleid - Natuurpact ontwikkeling en beheer van natuur in Nederland - Advies Commissie-Jansen 2 - Bestuursovereenkomst grond
- Besluit addendum kerntakenbegroting 2014
- Besluit uitvoeringsreserve EHS

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

29741

Lasten begrotingswijziging

-4640

3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overijssel

Acties 2025

1. Wij werken, samen met de andere overheden en maatschappelijke partners, aan een integraal toekomstperspectief voor het gebied. De doelen uit het Programma Landelijk Gebied (PPLG Overijssel) en de Regionale Veenweidestrategie (Klimaatakkoord) zijn hier onderdeel van.
2. Wij herijken de opgaven en het gebiedsproces op basis van de doelen en kaders van het Nationaal Programma voor het Landelijke Gebied en de doorvertaling daarvan in het Provinciaal Programma voor het landelijk gebied en het bijbehorende Gebiedsprogramma Noordwest Overijssel. We houden tevens rekening met afspraken uit het Regeerakkoord 2024.
3. Wij investeren in kennis, onderzoek en pilots voor de reductie van CO2 uitstoot en het remmen van de bodemdaling. Wij maken samen de andere overheden en maatschappelijke partners een Regionale Veenweidestrategie 2.0.
4. Wij besteden de rijksmiddelen van de specifieke uitkering Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland (IBP-VP) aan de met het Rijk afgesproken projecten van onszelf en de andere gebiedspartners. Het gaat om projecten voor het tegengaan van bodemdaling, het vasthouden van CO2 en het versterken van landbouw, natuur en toerisme.
5. Wij besteden de rijksmiddelen uit de specifieke uitkering Impuls Veenweiden conform de afspraak met het Rijk voor de aankoop en vernatting van landbouwgronden binnen de bestaande plannen voor de uitwerkingsgebieden N2000. Aanvullend kunnen we (op vrijwillige basis) grond of bedrijven in het veenweidegebied aankopen als stimulans voor de start van een gebiedsproces.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking Regeling Specifieke uitkering (SPUK) Impuls Veenweiden (L10)

In 2022 heeft het Rijk € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor een gebiedsplan impuls veenweiden dat wij hebben ingediend bij het Rijk. In 2025 verwachten wij hiervan € 2 miljoen in te zetten. Dit is € 1,4 miljoen meer dan in de begroting is opgenomen. Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK-Impuls Veenweiden (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.2 in 2025 te verhogen met € 1,4 miljoen.

GS begrotingswijziging Kwaliteit van Overijssel budget:

Via het investeringsvoorstel (zie onderstaande link) zijn voor het gebiedsproces om te komen tot een Regionale Veenweidestrategie provinciale middelen beschikbaar. Voor 2025 hebben wij besloten om voor algemene proceskosten € 50.000 op te nemen in de begroting 2025 die niet verantwoord kunnen worden onder diverse specifieke uitkeringen die voor Veenweide zijn verstrekt.

Op basis van de spelregels van de Uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 50.000 op te nemen in de begroting 2025 onder gelijktijdige verhoging van de onttrekking uit de Uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel.

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel investeringsvoorstel Gebiedsgerichte aanpak Noordwest OverijsselPS
2022/0015017 en besluit

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

1400

Lasten begrotingswijziging

1450

3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten**Acties 2025**

1. Wij handelen de jaarbijdrage Groenfondsleningen (via het Nationaal Groenfonds en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) ten behoeve van particuliere natuurrealisatie administratief af.
2. Wij handelen de subsidieregeling Tender Particuliere Natuurrealisatie, gericht op het realiseren van 70 ha nieuwe natuur, administratief af.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Financiële kleurscore****Financiële toelichting****Statenvoorstellen en -besluiten****Verantwoordelijk portefeuillehouder**

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**3.5.4 Aanpak PAS melders**Acties 2025**

1. Wij werken aan oplossingen voor de PAS-melders

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting**

Het legaliseren van de PAS-melding met een vergunning met extern salderen is nu niet mogelijk. Sinds de uitspraak van de Raad van State geldt een vergunningplicht voor intern salderen en is het vinden van oplossingen nog moeilijker geworden. De situatie waarin vergunningverlening (en daarmee oplossing voor PAS-melders) weer mogelijk wordt laat op zich wachten en is afhankelijk van twee sporen die ingevuld moeten worden: landelijke generieke maatregelen, hiervoor is het Rijk voor aan zet, en gebiedsgericht maatwerk waar de provincie invulling aan wil geven. Hiervoor is financiële steun vanuit het Rijk noodzakelijk.

Omdat nog onduidelijk is wanneer generieke maatregelen en ondersteuning bij gebiedsgericht maatwerk volgen is het voor PAS-melders verstandig om ook naar andere

mogelijke oplossingen te kijken. Meer hierover staat in Brief van GS over stand van zaken PAS-melders Provincie Overijssel.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld via een Specifieke Uitkering. We hebben een tweetal subsidieregelingen opengesteld. Door de aanhoudende onzekerheid rondom het verstrekken van vergunningen is het de verwachting dat hier minimaal gebruik van wordt gemaakt.

De provincie heeft ook dit jaar een bemestingsverbod ingesteld op haar pachtgronden ter voorkoming van handhaving. De lasten die deze beslissing met zich meebrengt worden, na aftrek van de Rijksbijdrage, ten laste van dit budget gebracht.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Werken aan een oplossing voor de PAS-melders

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher, Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

3.5.5 Bossenstrategie en boscompensatie

Acties 2025

1. Wij realiseren 35 hectare bos op eigen gronden en 230 hectare bos op particuliere gronden van de in totaal 1.400 hectare te compenseren bos uit de Ontwikkelopgave.
2. Wij leveren een bijdrage aan de overige opgaven van de Bossenstrategie (uitbreidingsopgave en revitalisering) afhankelijk van de financiering van het Rijk.
3. Wij leveren de Overijsselse inbreng in de landelijke uitwerking en uitvoering van de bossenstrategie.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking SPUK Natuur fase II (L33)

In 2024 zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur fase 2. Na het opstellen van de begroting 2025 zijn deze middelen via een specifiek uitkering eind 2024 aan de provincie beschikbaar gesteld. In deze Monitor zijn de extra bestedingen die ten laste van de SPUK Natuur fase 2 (€ 10,0 miljoen) kunnen worden gebracht opgenomen in de begroting 2025.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.5 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 10,0 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenbrief Actieplan 1,1 miljoen bomen

- Gezamenlijke bossenstrategie Rijk en provincies

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

10000

Lasten begrotingswijziging

10000

3.5.6 Provinciaal programma landelijk gebied

Acties 2025

1. Wij werken vanuit de Overijsselse 3*3 aanpak aan het uitvoeren van de maatregelpakketten conform de regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml). Hiermee versterken we onze inzet op een toekomstbestendige landbouwsector en een leefbaar, economisch sterk en natuurrijk platteland.
2. Wij verkennen samen met onze gebiedspartners en vanuit de 3*3 aanpak hoe voor de langere termijn de toekomst voor ons platteland vorm kan krijgen zonder een overkoepelend Rijksprogramma.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Conform afspraak, informeren wij u over de stand van zaken van de uitvoering van de Maatregelpakketten. Zoals bekend, is met het vervallen van het NPLG en het transitiefonds, ook het PPLG vervallen. In juli 2024 heeft het Rijk wel middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van (door ons aangevraagde) Maatregelpakketten. Overijssel ontving hiervoor via een Specifieke uitkering Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (SPUK Rpml) € 234 miljoen.

Het Maatregelenpakket van Overijssel bestaat uit drie pakketten:

Maatregel 1: Brede Integratie Aanpak (landbouw- en sociaaleconomische maatregelen)

Maatregel 2: Gebiedsprocessen (proeftuinen en koplopers)

Maatregel 3: Opbouw grond positie (voor afwaardering van grond)

In bijlage VI bij het Statenvoorstel is een overzicht opgenomen van de maatregelpakketten, de doelen, de planning en de beschikbare gelden. Het Statenvoorstel inclusief de bijlagen vindt u via de knop "Bijlagen" rechtsboven op de pagina.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Wij verwachten dat de totale baten en lasten voor deze prestatie in 2025 € 21,5 miljoen hoger uitvallen dan begroot. De hogere lasten worden veroorzaakt doordat er middelen worden ingezet voor de realisatie van de maatregelpakketten. Via subsidieregelingen zijn er verschillende generieke maatregelen gestimuleerd. Tegelijk ontvangen de koploperprojecten via subsidies en inzet van mensen ondersteuning om van de verkenningsfase de stap te zetten richting de planfase. De hogere baten worden veroorzaakt door de toevoeging van de middelen uit de specifieke uitkeringen van het Rijk.

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking Regeling Specifieke uitkering (SPUK) provinciale versnellingsvoorstellen transitie landelijk gebied (L25)

In 2022 heeft het Rijk € 13,1 miljoen beschikbaar gesteld voor een aantal

versnellingsvoorstellen die de provincie heeft ingediend bij het Rijk. In 2025 verwachten wij hiervan € 1,4 miljoen in te zetten.

Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK-versnellingsvoorstellen (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.6 in 2025 te verhogen met € 1,4 miljoen.

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking Regeling Specifieke uitkering (SPUK) uitvoering aanpak piekbelasting (L32)

In 2023 heeft het Rijk € 0,3 miljoen beschikbaar gesteld voor een aantal versnellingsvoorstellen die de provincie heeft ingediend bij het Rijk. In 2025 verwachten wij hiervan € 0,1 miljoen in te zetten.

Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK-aanpak piekbelasting (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.6 in 2025 te verhogen met € 0,1 miljoen.

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking Specifieke uitkering (SPUK) Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (RPML) (L35)

In 2024 heeft het Rijk € 233,5 miljoen aan middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van drie maatregelpakketten die de provincie heeft ingediend bij het Rijk. De beschikking voor deze middelen ontvingen wij na vaststelling van de begroting 2025. In 2025 verwachten wij hiervan € 20 miljoen in te zetten.

Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK-Regeling RPML (baten) en exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.6 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 20 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Investeringsvoorstel PPLG 2024PS24-000040 enbesluit

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

21500

Lasten begrotingswijziging

21500

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
Lasten						
3. Vitaal platteland						
3.1 Behouden en vergroten biodiversiteit						
3.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling natuur en landschap	515	0	515	179	382	-46
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	1.224	522	1.745	237	829	678
3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	627	226	854	35	229	590

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
3.1.4 Beheer natuurterreinen	22.225	2.974	25.199	2.735	19.838	2.626
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	3.546	0	3.546	475	3.680	-609
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	584	-566	18	836	254	-1.071
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap	934	355	1.289	652	983	-347
Totaal 3.1 Behouden en vergroten biodiversiteit	29.655	3.511	33.166	5.149	26.196	1.821
3.2 Verbondenheid van mens met natuur						
3.2.1 Beheer landschap	499	0	499	13	0	486
3.2.2 Projecten die een natuurinclusieve samenleving bevorderen	706	1.570	2.276	608	288	1.380
Totaal 3.2 Verbondenheid van mens met natuur	1.205	1.570	2.775	621	288	1.866
3.3 Duurzaam samengaan natuur & economie						
3.3.1 Beleidsontwikkeling stikstof en ammoniak	2.059	0	2.059	1.367	0	692
3.3.4 Faunabeheer	3.468	1.597	5.065	3.915	19	1.131
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	1.033	330	1.363	27	77	1.259
Totaal 3.3 Duurzaam samengaan natuur & economie	6.560	1.927	8.487	5.309	96	3.082
7.4 Toekomstbest landbouw- en voedselsyst						
3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw	0	0	0	52	148	-200
3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food	1.500	500	2.000	207	349	1.444
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	0	576	576	-6	203	379
Totaal 7.4 Toekomstbest landbouw- en voedselsyst	1.500	1.076	2.576	253	700	1.623
3.5 Ontwikkelopgave en Veenweideprogr.						
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	57.469	0	57.469	7.216	31.173	19.080
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overijssel	0	1.000	1.000	26	28	946
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	3.864	276	4.140	2.143	129	1.868
3.5.4 Aanpak PAS melders	3.000	0	3.000	0	80	2.920
3.5.5 Bossenstrategie en boscompensatie	0	-5.500	-5.500	1.348	108	-6.956
3.5.6 Provinciaal programma landelijk gebied	0	1.300	1.300	1.206	871	-776
Totaal 3.5 Ontwikkelopgave en Veenweideprogr.	64.333	-2.924	61.409	11.938	32.388	17.083
3.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
3.66.66 Toegerekende	14.832	0	14.832	0	0	14.832

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
personeelsgeb kn						
Totaal 3.66 Totaal personeelsgebonden kosten	14.832	0	14.832	0	0	14.832
Totaal 3. Vitaal platteland	118.085	5.160	123.245	23.270	59.669	40.306
Totaal Lasten	118.085	5.160	123.245	23.270	59.669	40.306
Baten						
3. Vitaal platteland						
3.1 Behouden en vergroten biodiversiteit						
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	0	0	0	88	-1	-87
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	0	-1.800	-1.800	292	0	-2.092
Totaal 3.1 Behouden en vergroten biodiversiteit	0	-1.800	-1.800	380	-1	-2.179
3.3 Duurzaam samengaan natuur & economie						
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	0	0	0	7	-64	57
Totaal 3.3 Duurzaam samengaan natuur & economie	0	0	0	7	-64	57
7.4 Toekomstbest landbouw- en voedselsyst						
3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw	-220	-50	-270	50	0	-320
Totaal 7.4 Toekomstbest landbouw- en voedselsyst	-220	-50	-270	50	0	-320
3.5 Ontwikkelopgave en Veenweideprogr.						
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	0	0	0	1.911	-99	-1.812
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overijssel	0	1.000	1.000	0	-8	1.008
3.5.5 Bossenstrategie en boscompensatie	0	-5.500	-5.500	1.347	-213	-6.634
3.5.6 Provinciaal programma landelijk gebied	0	0	0	567	-128	-439
Totaal 3.5 Ontwikkelopgave en Veenweideprogr.	0	-4.500	-4.500	3.825	-448	-7.877
Totaal 3. Vitaal platteland	-220	-6.350	-6.570	4.263	-513	-10.319
Totaal Baten	-220	-6.350	-6.570	4.263	-513	-10.319
Saldo baten en lasten	-118.305	-11.510	-129.815	-19.007	-60.182	-50.626

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	GS Begrotingswijziging		0	800	800	0 Vanuit Europa is in 2025 subsidie beschikbaar gepland voor 4,3 miljoen met als voorwaarde dat Overijssel een cofinanciering beschikbaar stelt van 4 miljoen. De totale kosten (€ 7,2 miljoen) worden in 2025 verwachten wij € 6,4 miljoen te besteden, daarvan komt 0,8 miljoen, tlv de LIFE project, uit de huidige begroting 2025. De 0,8 miljoen nog niet opgenomen in de provinciale cofinancieringsnota 2025 opgenomen in de begroting (meerjaren) begroting. Wij hebben besloten om neutraal de de baten en lasten van het LIFE project te verwerken. 0,8 miljoen.
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	GS Begrotingswijziging		34.381	29.741	-4.640	34.381 Wij verwachten dat de kosten voor deze prestatie in 2025 lager zijn dan de baten van 2 miljoen hoger en de baten van 2 miljoen zullen uitvallen. De lagere lasten worden veroorzaakt door lange processen, waardoor we niet of later in uitvoering komen. De hogere baten worden veroorzaakt door een hogere bijdrage aan het programma Natuur I en II (10,9 miljoen), ontvangsten van de Plattelands Ontwikkelingsmaatschappij (POP) (€10,9 miljoen) en de ontvangsten subsidie L. (10,9 miljoen). GS-Begrotingswijziging SPUK Natuur fase I (L1) zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur. De middelen zijn via een specifiek uitkering van de provincie beschikbaar gekomen. Deze Monitor is verwerkt in de begroting 2025, via de lagere lasten van de beste laste van de SPUK Natuur (10,9 miljoen) wordt gebracht verwacht. Wij hebben besloten om de lasten voor prestatie 3.5.1 budgettair neutraal te verwerken. 3,4 miljoen. GS-Begrotingswijziging SPUK Natuur Fase II (L2) zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur fase II. De middelen zijn, na het oordeel van de begroting 2025, via de uitkering aan de provincie beschikbaar gesteld (eind 2024). Deze Monitor is verwerkt in de begroting 2025, via de hogere lasten van de beste laste van de SPUK Natuur (10,9 miljoen) wordt gebracht verwacht.

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting
						20,9 miljoen) wordt ge- eender verwacht. Wij hebben besloten om lasten voor prestatie 3. budgettair neutraal te v € 20,9 miljoen. GS-Begrotingswijziging doeluitkering POP3: In Rijksdienst voor Onder Nederland (RvON) aan Overijssel een aantal P (plattelandsontwikkelin subsidies verleend voor investerings voor bioc natuur, landschap en h maatregelen PAS en ka aanvaardingswerkzaam landinrichtingsproject. verwachten op basis va declaraties die wij gaar 2025 € 10,9 miljoen aa gaan ontvangen. Wij hebben besloten om lasten voor prestatie 3. budgettair neutraal te v € 10,9 miljoen. GS-Begrotingswijziging doeluitkering LIFE:In 2 Europese Commissie ee subsidieaanvraag toege een subsidiecompetitie andere Europese natuu wordt geconcentreerd o binnen te krijgen. De t aanvraag heeft betrekk natuurherstel in het ge Engbertsdijkvenen. In 2 verwachten wij voor dit 250.000 te besteden. I nieuwe subsidieaanvraa Crossborder toegekend betrekking op het natu het gebied Aamsveen. verwachten wij voor dit miljoen te besteden. Go de besteding van de LI 1,3 miljoen hoger dan v Wij hebben besloten om lasten voor prestatie 3. budgettair neutraal te v € 1,3 miljoen. GS-Begrotingswijziging bestedingsritme ten las Uitvoeringsreserve Nat Nederland: Door de del de SPUK Natuur en de besteding zal de onttre Uitvoeringsreserve NNN miljoen worden terugg 57,5 miljoen naar € 23 Op basis van de spelreg Uitvoeringsreserve Nat Nederland hebben wij b het budget voor prestat 2025 te verlagen met € en gelijktijdig de begro

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting
						aan de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland hetzelfde bedrag te ver
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overijssel	GS Begrotingswijziging		-50	1.400	1.450	-50 GS-Begrotingswijziging Regeling Specifieke uitk Impuls Veenweiden (L1 heeft het Rijk € 15 milj beschikbaar gesteld vo gebiedsplan impuls vee wij hebben ingediend b 2025 verwachten wij hi miljoen in te zetten. D miljoen meer dan in de opgenomen. Wij hebben besloten on neutraal, de onttrekkin Impuls Veenweiden (ba exploitatie uitgaven (la prestatie 3.5.2 in 2025 met € 1,4 miljoen. GS begrotingswijziging Overijssel budget: Via het investeringsvoo onderstaande link) zijn gebiedsproces om te k Regionale Veenweidest provinciale middelen be Voor 2025 hebben wij l voor algemene procesk 50.000 op te nemen in 2025 die niet verantwo worden onder diverse s uitkeringen die voor Ve verstrekt. Op basis van de spelreg Uitvoeringsreserve Kwa Overijssel hebben wij b een bedrag van € 50.0 nemen in de begroting gelijktijdige verhoging onttrekking uit de Uitvo Kwaliteit van Overijssel
3.5.5 Bossenstrategie en boscompensatie	GS Begrotingswijziging		0	10.000	10.000	0 GS-Begrotingswijziging SPUK Natuur fase II (L zijn er via het Rijk mid beschikbaar gekomen v Programma Natuur fase opstellen van de begrot deze middelen via een uitkering eind 2024 aan beschikbaar gesteld. In zijn de extra besteding laste van de SPUK Natu 10,0 miljoen) kunnen v gebracht opgenomen in 2025. Wij hebben besloten on lasten voor prestatie 3. budgettair neutraal te v € 10,0 miljoen.
3.5.6 Provinciaal programma landelijk gebied	GS Begrotingswijziging		0	21.500	21.500	0 Wij verwachten dat de en lasten voor deze pre € 21,5 miljoen hoger ui begroot. De hogere last veroorzaakt doordat er

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting
						worden ingezet voor de de maatregelpakketten subsidierelaties zijn verschillende generieke gestimuleerd. Tegelijk koploperprojecten via inzet van mensen onder van de verkenningsfase zetten richting de plan hogere baten worden v door de toevoeging van uit de specifieke uitkeri Rijk. GS-Begrotingswijziging Regeling Specifieke uit provinciale versnellings transitie landelijk gebied 2022 heeft het Rijk € 1 beschikbaar gesteld vo versnellingsvoorstellen provincie heeft ingedier In 2025 verwachten wij miljoen in te zetten. Wij hebben besloten on neutraal, de onttrekkin versnellingsvoorstellen exploitatie uitgaven (la prestatie 3.5.6 in 2025 met € 1,4 miljoen. GS-Begrotingswijziging Regeling Specifieke uit uitvoering aanpak piek (L32)In 2023 heeft het miljoen beschikbaar ge aantal versnellingsvoor provincie heeft ingedier In 2025 verwachten wij miljoen in te zetten. Wij hebben besloten on neutraal, de onttrekkin aanpak piekbelasting (l exploitatie uitgaven (la prestatie 3.5.6 in 2025 met € 0,1 miljoen. GS-Begrotingswijziging Specifieke uitkering (S provinciale maatregelen gebied (RPML) (L35)In het Rijk € 233,5 miljoen middelen beschikbaar g uitvoering van drie maatregelpakketten die heeft ingediend bij het beschikking voor deze ontvingen wij na vastst begroting 2025. In 202 wij hiervan € 20 miljoen Wij hebben besloten on neutraal, de onttrekkin SPUK-Regeling RPML (t exploitatie uitgaven (la prestatie 3.5.6 in 2025 neutraal te verhogen m miljoen.
Totaal			34.331	63.441	29.110	34.331

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
3.1.2 Vergun,toez.&handh natuur & landb	-600	0	600	-600	PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025
3.1.2 Vergun,toez.&handh natuur & landb	-25	0	25	-25	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van de begrote lasten voor deze prestatie is € 0,5 miljoen niet tot besteding gekomen. Dit kondigden wij aan bij Monitor 2024-II. VTH stikstof (KVO-budget)In 2024 zijn de uitgaven met betrekking toezicht en handhaving stikstof hoger dan begroot. Om dit te kunnen dekken hebben we besloten om een bedrag van 2025 in te zetten om dit te kort te kunnen dekken. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 3.1.2 € 0,1 miljoen extra onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in deze reserve. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de jaarschijf 2025van prestatie 3.1.2 in de begroting 2025 te verlagen met € 0,1 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen. Handhaving BuitengebiedIn 2024 was een budget van € 0,4 miljoen beschikbaar voor een pilot gericht op het verbeteren van de samenwerking bij handhaving in het buitengebied. De gesprekken met terreinbeheerders en de politie hebben tot nu toe geleid tot een betere samenwerking zonder dat er extra kosten zijn gemaakt, afgezien van interne uren voor coördinatie en administratieve ondersteuning. De gesprekken over governance en financiering zijn nog gaande. Gezien de

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						onlangs aangenomen motie "gezamenlijke ambities" en de gelden die daarmee zijn vrijgemaakt voor het behoud en mogelijke uitbreiding van de boa-capaciteit bij de terreinbeheerders, stellen we voor om de provinciale middelen (€375.000) die oorspronkelijk voor de pilot waren gereserveerd te laten vrijvallen en een bedrag van € 25.000 door te schuiven naar 2025. Dit budget is, zoals al aangekondigd in de Monitor 2024-II nodig voor praktijkdagen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 25.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 3.1.2 van de begroting 2025
3.1.2 Vergun,toez.&handh natuur & landb	103	0	-103	103	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Van de begrote lasten voor deze prestatie is € 0,5 miljoen niet tot besteding gekomen. Dit kondigden wij aan bij Monitor 2024-II. VTH stikstof (KVO-budget)In 2024 zijn de uitgaven met betrekking toezicht en handhaving stikstof hoger dan begroot. Om dit te kunnen dekken hebben we besloten om een bedrag van 2025 in te zetten om dit te kort te kunnen dekken. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 3.1.2 € 0,1 miljoen extra onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in deze reserve. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de jaarschijf 2025van prestatie 3.1.2 in de begroting 2025 te verlagen met € 0,1 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						verlagen. Handhaving BuitengebiedIn 2024 was een budget van € 0,4 miljoen beschikbaar voor een pilot gericht op het verbeteren van de samenwerking bij handhaving in het buitengebied. De gesprekken met terreinbeheerders en de politie hebben tot nu toe geleid tot een betere samenwerking zonder dat er extra kosten zijn gemaakt, afgezien van interne uren voor coördinatie en administratieve ondersteuning. De gesprekken over governance en financiering zijn nog gaande. Gezien de onlangs aangenomen motie "gezamenlijke ambities" en de gelden die daarmee zijn vrijgemaakt voor het behoud en mogelijke uitbreiding van de boa-capaciteit bij de terreinbeheerders, stellen we voor om de provinciale middelen (€375.000) die oorspronkelijk voor de pilot waren gereserveerd te laten vrijvallen en een bedrag van € 25.000 door te schuiven naar 2025. Dit budget is, zoals al aangekondigd in de Monitor 2024-II nodig voor praktijkdagen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 25.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 3.1.2 van de begroting 2025
3.1.2 Vergun,toez.&handh natuur & landb	188	0	-188	188	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
3.1.2 Vergun,toez.&handh natuur & landb	-188	0	188	-188	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
3.1.3 Opstellen/act. beheerplannen N2000	-226	0	226	-226	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
3.1.4 Beheer natuurterreinen	-300	0	300	-300	PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
3.1.4 Beheer natuurterreinen	-304	0	304	-304	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Resultaatbestemming budget Natuurbrandpreventie en -mitigatie: Via de december circulaire 2024 Provinciefonds hebben wij budget ontvangen voor natuurbrandpreventie en mitigatie. Als toelichting is in de december circulaire opgenomen: "Nederland ziet steeds meer brandgevoelige dagen met mogelijke omstandigheden waarbij er sprake kan zijn van onbeheersbare natuurbranden. Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNVN) stelt daarom (in 2024 incidenteel) € 5,2 miljoen beschikbaar aan provincies waar een verhoogd risico op natuurbranden aan de orde is. De desbetreffende provincies worden hiermee in staat gesteld om bij te dragen aan het doel om natuurbrandbeheersing te versterken. De verdeling van dit budget is gebaseerd op de ingediende aanvragen van provincies bij het ministerie van LNVN." Op basis van de aanvraag heeft het ministerie LNVN de provincie Overijssel een bedrag van € 304.000 toegezegd. Met deze beschikbaar gestelde middelen gaan wij in 2025 investeren in de voorbereiding op deze nieuwe taak om de natuurbrandbeheersing te versterken met onze partners. Voor de jaren 2025-2029 is het ministerie LNVN voornemens landelijk € 70 miljoen beschikbaar te stellen voor natuurbrandpreventie en mitigatie maatregelen. Wij stellen u voor om onder prestatie 3.1.4 Beheer natuurterreinen het incidentele budget van € 304.000 op te nemen in jaarschijf 2025.
3.1.4 Beheer natuurterreinen	-2.370	0	2.370	-2.370	Wijz. 201	Deze wijziging heeft

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
					Doorwerking PS 2024 KT	betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
3.1.6 Proj. verbeteren biodiversiteit	-384	0	384	-384	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Resultaatbestemming voor nog toe te kennen aanvragen uit 2024 voor de UBS regeling 4.28 Uitvoering soortenbeleid: In december 2024 is een aantal aanvragen met een omvang van € 384.025 ontvangen die passen binnen het gepubliceerde plafond van 2024. Deze aanvragen kunnen gedekt worden uit het restant budget 2024 onder prestatie 3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit. Wij stellen u voor om de begrote lasten voor prestatie 3.1.6 in de jaarschijf 2025 van de begroting 2025 te verhogen met € 384.025. Specifieke uitkering versnelling aanpak natuur inclusief isoleren: In december 2023 hebben wij de eerste helft van de specifieke uitkering ontvangen van het rijk, ad. € 3,2 miljoen, voor de versnelling van de aanpak natuurinclusief isoleren met een looptijd tot en met eind 2030 (september 2024 door het Rijk verlengd van 2027 naar 2030). In december 2024 het tweede deel, ad. € 3,6 miljoen. Naar aanleiding van deze specifieke uitkering is de subsidieregeling 4.14 gemeentelijke soortenmanagementplan voor woningverduurzaming begin 2024 opengesteld. Van het totale rijksbudget is € 2,5 miljoen begroot in 2024. Wij hebben voor € 1,4 miljoen aan subsidies beschikt. Daarnaast zijn in november en december 2024 diverse aanvragen (circa € 0,7 miljoen) binnengekomen die nog niet zijn beschikt in 2024. Ook zijn nog niet alle aanvragen binnengekomen omdat de looptijd van de SPUK doorloopt tot en met eind

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						2030. Het resterende budget in 2024, ad € 1,1 miljoen, schuiven wij door naar 2025. Wij hebben besloten om budgettair neutraal de baten (onttrekking) en de lasten in 2025 te verhogen met € 1,1 miljoen en toe te voegen aan prestatie 3.1.6 Vrijval KvO middelen ivm looptijdeinde 31 december 2024: Wij stellen u voor om het restantbudget van € 59.000 in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met een einde looptijd van 31 december 2024 vrij te laten vallen naar de algemene middelen. Deze wijziging is opgenomen onder kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.
3.1.6 Proj. verbeteren biodiversiteit		0	1.100	1.100	0 GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Resultaatbestemming voor nog toe te kennen aanvragen uit 2024 voor de UBS regeling 4.28 Uitvoering soortenbeleid: In december 2024 is een aantal aanvragen met een omvang van € 384.025 ontvangen die passen binnen het gepubliceerde plafond van 2024. Deze aanvragen kunnen gedekt worden uit het restant budget 2024 onder prestatie 3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit. Wij stellen u voor om de begrote lasten voor prestatie 3.1.6 in de jaarschijf 2025 van de begroting 2025 te verhogen met € 384.025. Specifieke uitkering versnelling aanpak natuur inclusief isoleren: In december 2023 hebben wij de eerste helft van de specifieke uitkering ontvangen van het rijk, ad. € 3,2 miljoen, voor de versnelling van de aanpak natuurinclusief isoleren met een looptijd tot en met eind 2030 (september 2024 door het Rijk verlengd van 2027 naar 2030). In december 2024 het tweede deel, ad. € 3,6

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						miljoen. Naar aanleiding van deze specifieke uitkering is de subsidieregeling 4.14 gemeentelijke soortenmanagementplan voor woningverduurzaming begin 2024 opengesteld. Van het totale rijksbudget is € 2,5 miljoen begroot in 2024. Wij hebben voor € 1,4 miljoen aan subsidies beschikt. Daarnaast zijn in november en december 2024 diverse aanvragen (circa € 0,7 miljoen) binnengekomen die nog niet zijn beschikt in 2024. Ook zijn nog niet alle aanvragen binnengekomen omdat de looptijd van de SPUK doorloopt tot en met eind 2030. Het resterende budget in 2024, ad € 1,1 miljoen, schuiven wij door naar 2025. Wij hebben besloten om budgettair neutraal de baten (onttrekking) en de lasten in 2025 te verhogen met € 1,1 miljoen en toe te voegen aan prestatie 3.1.6 Vrijval KvO middelen ivm looptijdeinde 31 december 2024: Wij stellen u voor om het restantbudget van € 59.000 in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met een einde looptijd van 31 december 2024 vrij te laten vallen naar de algemene middelen. Deze wijziging is opgenomen onder kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.
3.1.6 Proj. verbeteren biodiversiteit	-850	700	1.550	-850	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur	-355	0	355	-355	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Resultaatbestemming overloop monitoringsactiviteiten: In 2024 zijn vele opdrachten gegeven voor aanvullende natuurmonitoring van N2000-gebieden. In bijna alle gevallen is het veldwerk uitgevoerd, maar niet in alle gevallen is in 2024 de uitwerking van het veldwerk

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						afgerond. Volgens afspraak met de opdrachtnemers zullen in 2025 de opdrachten volledig worden afgerond en financieel gerealiseerd. Van de onderbesteding op deze prestatie heeft € 355.000 betrekking op het budget voor natuurmonitoring. Voor € 135.000 hebben wij deze onderbesteding aangekondigd in Monitor 2024-II. Om de afrondende activiteiten 2024 te kunnen uitvoeren in 2025 stellen wij bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voor om de niet bestede middelen door te schuiven naar 2025. Wij stellen u voor om het restant budget van € 355.000 onder prestatie 3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap door te schuiven naar 2025 en toe te voegen aan het budget 2025.
3.2.1 Beheer landschap	49	0	-49	49	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
3.2.1 Beheer landschap	-49	0	49	-49	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
3.2.2 Proj. natuurincl. samenw. bevorder	-220	0	220	-220	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Van het beschikbare budget in 2024 is ruim 90% besteed, het niet bestede deel schuiven wij door naar 2025. Daarnaast hebben wij voor de boomdeeldagen een bijdrage (circa € 100.000) ontvangen van de deelnemende gemeenten. Wij hebben op basis van de spelregels van de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel besloten om de ruimte rekening houdend met de ontvangen gemeentelijke bijdrage, ad. € 220.000 onder prestatie 3.2.2 door te schuiven naar 2025.
3.2.2 Proj. natuurincl. samenw. bevorder	-1.350	0	1.350	-1.350	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
3.3.4 Faunabeheer	-100	0	100	-100	PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
3.3.4 Faunabeheer	-697	0	697	-697	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Tegemoetkoming faunaschade 2024: De stijging van kosten voor vergoedingen van schade in de afgelopen jaren, heeft zich verder doorgezet in 2024. De aantallen ganzen zijn dit jaar redelijk stabiel gebleven, maar de gewasprijzen zijn gestegen, waardoor er sprake is van toegenomen gewasschade. Daarnaast zijn er door jurisprudentie beperkende voorwaarden ontstaan om schade te kunnen bestrijden. Het beschikbare budget in 2024 is met ruim € 100.000 overschreden. PS wijziging: bijraming 2025 tbv afschaffing fauna-leges: Op 13 november 2024 heeft u naar aanleiding van het statenvoorstel Actualisatie Belastingverordening 2025 een motie aangenomen over het afschaffen van de leges faunaschades. Deze motie is in januari 2025 verwerkt in het voorstel gewijzigde Belastingverordening 2025. Tevens is in dit voorstel de verwachte financiële gevolgen, ad. € 560.000 per jaar opgenomen. De dekking voor 2025 toelicht onder prestatie 3.5.3, de dekking vanaf 2026 zal worden opgenomen in de P-nota 2026. Wij stellen u voor om voor 2025 een extra budget op te nemen van € 560.000 onder prestatie 3.3.4 Faunabeheer. Dit bedrag wordt deels gedekt uit de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel en deels uit de Reserve afrekening ILG/pMJP (zie ook toelichting onder prestatie 3.5.3, begrotingswijziging vrijval is opgenomen onder kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen. Resultaatbestemming budget Wolvenschades: Via de

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Motie gezamenlijke ambities 2023 - 2e tranche (PS23-000024) is een incidenteel budget van € 425.000 voor een subsidieregeling preventieve beschermingsmaatregelen wolvenschade beschikbaar gesteld. Deze regeling is in het tweede kwartaal 2023 uitgewerkt en opengesteld. Deze openstelling is verlengd naar 2024. Tijdens deze openstelling is vanaf het begin (2023) tot en met eind 2024 € 288.000 aan subsidies verleend. Daarnaast liggen er nog voor € 60.000 aan aanvragen die in 2024 zijn binnengekomen en in 2025 verleend zullen worden. Wij stellen u voor, om naast het bedrag van de liggende aanvragen, het totale restant budget door te schuiven naar 2025 waarmee de regeling voor 2025 verlengd kan worden. Bij de 2e monitor was een onderbesteding verwacht van circa € 200.000, de uiteindelijke onderbesteding is lager, namelijk € 137.000. Wij stellen u voor om een bedrag van € 137.000 middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2025 en toe te voegen aan prestatie 3.3.4 Faunabeheer van de begroting 2025.
3.3.4 Faunabeheer	-800	0	800	-800	GS wijz. 101 Faunabeheer	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 101 Faunabeheer
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	-330	0	330	-330	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	LIFE project bestrijding exotische waterplanten: Vanuit Europa is een LIFE-subsidie beschikbaar gesteld van € 4,3 miljoen voor de bestrijding van exotische waterplanten in het gebied Wieden / Weerribben, met als voorwaarde dat Overijsselse partners een cofinanciering beschikbaar stellen van 40% van de totale kosten (€ 7,2 miljoen). Bij de Perspectiefnota 2025 heeft u hiervoor € 400.000 beschikbaar

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						gesteld voor de komende vijf jaar die ingezet wordt als cofinanciering. Resultaatbestemming cofinanciering LIFE project: Bij 2e Monitor was een onderbesteding van € 340.000 verwacht. Op basis van de definitief gerealiseerde bestedingen in 2024 is uiteindelijk € 330.000 aan cofinanciering niet ingezet. Wij stellen u een resultaatbestemming voor om de benodigde cofinanciering beschikbaar te houden voor de uitvoering van het LIFE project. Wij stellen u voor om € 330.000 cofinancieringsbudget voor het LIFE project door te schuiven naar 2025 en toe te voegen aan prestatie 3.3.5.
3.4.1 Beleidsontw.verduurz. Agro&Food	-50	0	50	-50	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Resultaatbestemming voor deel van onderbesteding als gevolg van vertraging: Vanuit het budget onder prestatie 3.4.1 hebben wij een onderzoeksproject Biologisch Bodembeheer van graslanden opgestart. Samen met de provincie Gelderland en provincie Drenthe is hiervoor langjarig onderzoek opgezet. De start van het project en de samenhangende besteding op prestatie 3.4.1 was voorzien in 2024. Dit is echter niet gelukt door vertraging in het opzetten van de samenwerking en de aanbesteding. De onderbesteding op dit budget kondigden wij aan in de Monitor 2024-II. Wij stellen voor om een deel van het restantbudget 2024 van prestatie 3.4.1, ad. € 50.000, door te schuiven naar 2025.
3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food	-500	0	500	-500	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Programma Agro & Food Op het budget van € 2,1 miljoen is € 0,5 miljoen overgebleven. Het grootste deel van de onderschrijding zit op de subsidieregeling stimuleren

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						toekomstbestendige en duurzame Agro & Food. In 2024 zijn hiervoor nog geen aanvragen toegekend vanwege de korte tijd tussen opstelling regeling en jaarafsluiting. Er zijn al wel aanvragen binnengekomen die naar verwachting in 2025 worden toegekend. Daarom hebben we besloten om deze middelen door te schuiven naar 2025. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 3.4.2 van de begroting 2025.
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	-180	0	180	-180	PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	-46	0	46	-46	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Toelichting resultaat Revolving Fund (prestatie 3.4.3): Voor het realiseren van landbouwdoelen hebben wij in 2002 het Revolving Fund ingesteld. Als gevolg van het opheffen van Dienst Landelijk Gebied (DLG) zijn de gronden in het Revolving Fund in 2014 juridisch overgedragen aan de provincie waardoor het Revolving Fund in 2014 is gewijzigd van een financieringsfonds naar een grondvoorraadpositie. Financieel uitgangspunt van het Revolving Fund is dat dit een meerjarig budgettair neutraal resultaat oplevert voor de provincie. Het resultaat over de jaren kan echter wel fluctueren. Zo is in de afgelopen jaren (2014-2023) een positief resultaat gerealiseerd van € 1,205 miljoen. Op basis van aan- en verkopen is in 2024 een positief resultaat gerealiseerd van € 50.000. Dit positieve

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						resultaat maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat. Resultaat landinrichtingsprojecten (dekking Kwaliteit van Overijssel budget): Van het beschikbaar budget (€ 250.000) voor de afronding van landinrichtings projecten in 2024 is gesaldeerd € 204.500 (lasten € 293.000 -/- baten € 88.500) besteed. Het niet bestede deel, ad. € 45.500, hebben wij doorgeschoven naar 2025. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 3.4.3 € 45.500 doorgeschoven naar 2025. Extra kosten Landinrichtingsproject Staphorst: Zoals bij eerdere P&C documenten (laatst bij de 1e Monitor 2024) gemeld is het de verwachting dat het beschikbare budget voor het landinrichtingsproject Staphorst mogelijk onvoldoende zal zijn. Er wordt momenteel een tekort verwacht van circa € 0,25 - € 0,5 miljoen. Bij de 1e monitor 2024 hebben wij dit uitgebreider toegelicht. Binnen de Reserve Afrekening ILG/pMJP hebben wij middelen gereserveerd om een eventuele overschrijding te dekken.
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	-350	0	350	-350	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overi	0	1.000	1.000	0	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
3.5.3 Afronding natuuropg pMJP-projecten	-276	0	276	-276	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	PS wijziging: dekking tbv afschaffing fauna-leges: Op 13 november 2024 heeft u naar aanleiding van het statenvoorstel Actualisatie Belastingverordening 2025 een motie aangenomen over het afschaffen van de leges faunaschades. Deze motie is in januari 2025

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						verwerkt in het voorstel gewijzigde Belastingverordening 2025. Tevens is in dit voorstel de verwachte financiële gevolgen, ad. € 560.000 per jaar, van de extra kosten opgenomen en de financiële dekking hiervan. Ter dekking van 2025 is besloten om € 350.000 te laten vrijvallen uit de uitvoeringsreserve KvO en € 210.000 uit de Reserve afrekening ILG/pMJP. Deze vrijval is verwerkt onder kerntaak Overhead, Financiering en Algemene dekkingsmiddelen. PS wijziging: Particulier natuurontwikkeling en Tender particuliere natuurrealisatie: Bij de 1e Monitor 2016 is besloten om € 6 miljoen van de middelen voor particuliere natuurontwikkeling in te zetten voor de Tender nieuwe particuliere natuuraanleg en beheer. In de begroting 2024 en in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel is hiervoor € 390.000 opgenomen ca beschikbaar. Van de ingediende aanvragen, beschikkingen en afwaarderingen, waaronder ook uitfinanciering van eerder toegekende beschikkingen, is in 2024 € 114.000 gerealiseerd. Om aan het restant van de verplichtingen te kunnen voldoen, stellen wij u voor om het resterende budget, ad. € 276.000, door te schuiven naar 2025. Daarvoor vragen wij u tevens een looptijdverlening van het KvO budget tot en met eind 2025. Wij stellen u voor om de looptijd van het KvO budget te verlengen naar eind 2025 en het restant budget 2024, ad. € 276.000, door te schuiven naar 2025 en toe te voegen aan prestatie 3.5.3.
3.5.5 Bosstrategie en Boscompensatie		0	5.500	5.500	0 GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Lagere realisatie en doorschuiven SPUK

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						middelen boscompensatie: In 2024 is van de totale besteding voor € 7,8 miljoen beschikt voor boscompensatie, daarnaast is € 0,4 miljoen ingezet voor proceskosten. Eind 2024 zijn nog veel aanvragen in behandeling (voor ruim € 8 miljoen). De verwachting, bij de monitor II, dat een groot deel hiervan dit boekjaar zou zijn afgerond is niet uitgekomen. Het ontvangen van aanvullende informatie duurt langer dan verwacht. Het resterende SPUK budget van 2024, ad. € 5,5 miljoen, voegen we toe aan de begroting van 2025. Wij hebben besloten om van het resterende SPUK budget 2024 voor boscompensatie, € 5,5 miljoen door te schuiven naar 2025 en toe te voegen aan prestatie 3.5.5. Tevens verhogen wij de baten (onttrekking vanuit de SPUK) in 2025 met hetzelfde bedrag. Vrijval KvO middelen ivm loopteinde 31 december 2024: Zoals inhoudelijk toegelicht is in 2024 actieplan gerealiseerd. Wij stellen u voor om de resterende middelen, ad. € 2.000, in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met een einde looptijd van 31 december 2024 vrij te laten vallen naar de algemene middelen. Deze wijziging is opgenomen onder kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen. Wij hebben in 2024 een tweetal specifieke uitkeringen (SPUK's) van het Rijk ontvangen. Een deel van de middelen is ingezet om de gehele voorfinanciering van de provincie te dekken. Het grootste gedeelte is nog beschikbaar voor de uitvoering van de maatregelpakketten in de komende jaren.
3.5.6 Prov. programma landelijk gebied	-1.300	0	1.300	-1.300	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten Lasten Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
				Resultaatbestemming van de ontvangen Rijksmiddelen (december circulaire) voor de indirecte uitvoeringskosten van de maatregelpakketten: Via de december circulaire van het provinciefonds 2024 heeft het Rijk een decentralisatie uitkering verstrekt voor de dekking van de indirecte lasten die nodig zijn om de maatregelpakketten te realiseren. Op basis van een landelijke verdeling, gekoppeld aan de opgaven ten aanzien van de beleidsdoelen op natuur (inclusief stikstof), klimaat en stikstof, hebben wij € 6,7 miljoen ontvangen. De middelen van de SPUK-maatregelpakket hebben een uitvoeringsperiode van 4 jaar, met een mogelijkheid om een verlenging van 4 jaar aan te vragen. De indirecte lasten van de uitvoering zullen dan ook over meerdere jaren genomen worden. De middelen worden ingezet voor de indirecte lasten, waaronder het programmeerteam, om de maatregelpakketten uit te voeren en een passende verantwoording hierover te kunnen afleggen. Het voorstel is om de middelen toe te voegen aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.5.6. Om de indirecte lasten in 2025 te kunnen dekken is het nu ook nodig om € 1,3 miljoen toe te voegen aan de begroting 2025. Resultaatbestemming - toevoeging middelen aan UKvO: Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie uitkering, ad € 6,7 miljoen toe te voegen aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.5.6 voor de indirecte uitvoeringskosten van de SPUK Maatregelpakketten met een looptijdeinde van eind 2028. GS besluit jaarschijf 2025 - indirecte uitvoeringskosten: Onder voorbehoud van goedkeuring van bovenstaande wijziging hebben wij besloten om vanuit de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel een bedrag van € 1,3 miljoen toe te voegen aan de begroting 2025 om de indirecte uitvoeringskosten van de SPUK Maatregelpakketten te dekken onder prestatie 3.5.6. Vrijval Kwaliteit van Overijssel budget uit 2023: Zoals bij de 2e monitor 2024 aangekondigd stellen wij u voor om de Kwaliteit van Overijssel middelen die via de resultaatbestemming in 2023 € 645.000 beschikbaar zijn gesteld voor 2024 en bestemd zijn voor de uitvoering van de pilot KPI's op biodiversiteit en voor jaargrens overstijgende subsidies vrij te laten vallen. Daarnaast hebben wij vanuit het Kwaliteit van Overijssel budget € 275.000 extra kunnen overboeken naar de rijksbudgetten. Totaal kan een bedrag van € 920.000 vrijvallen uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Deze wijziging hebben wij opgenomen onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen.
Totaal	-11.510	8.300	19.810	-	11.510	

Kerntaak 4: Mobiliteit

Dit is hoe wij denken

Deze kerntaak richt zich op het optimaal bereikbaar houden van onze provincie. Overijssel moet goed en veilig bereikbaar zijn voor haar inwoners, ondernemers en bezoekers. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig voor een sterke economie en een aantrekkelijk leefklimaat. Daarom werken we aan een veilig en toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk. We staan voor grote veranderingen. Een slimme inrichting van onze mobiliteit kan deze opgaven ondersteunen en versterken.

In onze visie op mobiliteit staan een veilige, duurzame en snelle verplaatsing in en door Overijssel centraal. We leggen de nadruk op het STOMP-principe (Stappen, Trappen, OV, Mobiliteitsservices en deelmobiliteit, Privéauto) en op zero emissie vervoer, zowel voor personen- als goederenvervoer. Via het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid werken we aan een veilige weginrichting en stimuleren we veilig (rij)gedrag bij verkeersdeelnemers. Daarnaast streven we naar betaalbaar regionaal OV dat dorpen en steden goed verbindt. We voeren de wettelijke regie en coördineren de inbreng van alle betrokken partijen binnen het beleidsveld mobiliteit. We zijn concessieverlener voor het regionaal openbaar vervoer en werken hiermee aan het verbeteren van onze bereikbaarheid, bijvoorbeeld door de introductie van mobiliteitshubs, elektrificatie van treindiensten en flexibel openbaar vervoersoplossingen.

Als beheerder van provinciale (vaar)wegen werken we aan de instandhouding van een veilig en goed functionerend (vaar)wegennet.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

4.1 Slimme combinatie van systemen en netwerken

We optimaliseren de (benutting van) vervoerssystemen en netwerken. Op basis van de omgevingsvisie en het daaruit voortvloeiende RMP maken we keuzes ten aanzien van de kwaliteit van ons vervoerssysteem (4.1.1). In onze mobiliteitsaanpak zetten we met gemeenten en partners in op gedragsbeïnvloeding en een betere bereikbaarheid en onderlinge aansluiting van verschillende vervoerswijzen voor personen en goederen (4.1.2). Voor een betere bereikbaarheid stimuleren we het bewust kiezen of, hoe, en op welk tijdstip men zich verplaatst. Ook het slim combineren van systemen en netwerken draagt bij aan optimale bereikbaarheid (4.1.3). Dit gebeurt onder andere via de ontwikkeling van mobiliteitshubs (4.1.5)

Prestaties

4.1.1 Beleidsontwikkeling mobiliteit

Acties 2025

1. Wij stellen een Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) op als mobiliteitslijn voor, en tevens uitwerking van, de Nieuwe Omgevingsvisie Overijssel. Dit RMP vervangt in 2025 uiteindelijk de bestaande Koersdocumenten.
2. Wij werken een Streefnorm Bereikbaarheid uit om de bereikbaarheidskwaliteit in Overijssel te kunnen vergelijken en beoordelen.
3. Wij voeren studies en pilots uit ter onderbouwing en uitwerking van mobiliteitsvraagstukken en/of lobbydossiers zoals bijvoorbeeld de versterking van onze infrastructuur.

4. Wij werken mee aan de nut- en noodzaakstudie spoorgoederenvervoer GNOE (Goederenvervoer Noordoost Europa) die door het Rijk wordt uitgevoerd.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 1

Het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) volgt de planning van de omgevingsvisie, de verwachting is dat niet in 2025 maar in 2026 het RMP de huidige koersdocumenten vervangt.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Informatiebrief actuele ontwikkelingen goederenvervoer spoor Oost Nederland 2023

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.1.2 Regionale Mobiliteitsaanpak

Acties 2025

1. Wij actualiseren samen met onze partners ons meerjarig investeringsprogramma Mobiliteit op basis van het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) en Strategische programma's. Hierbij zetten we in op de brede mobiliteitsaanpak om de mobiliteitstransitie te faciliteren.
2. Wij stellen vanuit onze gebiedsgerichte aanpak samen met onze partners de bestedingsplannen Mobiliteit 2025 voor Twente en West-Overijssel op en verwerken dit in onze begroting.
3. Wij stellen samen met de gemeenten het uitvoeringsprogramma (UVP) voor 2025 op van waaruit gemeentelijke en provinciale projecten en/of maatregelen worden gesubsidieerd/gefinancierd. Hierbij stimuleren wij projecten die bijdragen aan de ambitie rondom verstedelijking.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Informatiebrief verdelingsvoorstel UVP Mobiliteit 2024
- Integrale Netwerkvisie Overijssel
- Statenvoorstel Koersdocument Fiets

- Uitwerking Koersdocument Fiets Overijssel
- Koersdocument Openbaar Vervoer
- Rapport Referentiekader bereikbaarheid Kernnet auto Overijssel en rapport
- Aanpak knelpunten economische bereikbaarheid Kernnet auto Overijssel
- Koersdocument Goederenvervoer en Logistiek
- Werken aan logistiek Overijssel
- Beleidsimpuls Verkeersveiligheid
- Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid Overijssel 2021-2024

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken

Acties 2025

- Wij werken aan het programma Veilige, Slimme en Duurzame mobiliteit en zetten ons in om afspraken met het Rijk te maken over een vervolgprogramma.
- Wij blijven invulling geven aan de uitwerking van het Klimaatakkoord om onze systemen te verduurzamen. Dit doen we onder andere door de aanleg van openbare laadinfrastructuur te stimuleren via de GO-RAL (Regionale Aanpak Laadinfrastructuur Gelderland Overijssel). Hierbij hebben wij oog voor de huidige uitdagingen rondom netcongestie.
- Vanuit onze taken, rollen en verantwoordelijkheden zetten we in op bewezen innovatieve slimme mobiliteitsprojecten die bijdragen aan de bestaande mobiliteitsthema's en programma's zoals slimme verkeerslichten, innovaties rond fiets (zoals Bike Intelligente Transport Systemen) en mobiliteitsdiensten. We werken samen met de wegbeheerders aan de digitaliseringsopgave mobiliteit zoals vastgelegd in de nieuwe Europese richtlijnen.
- Wij zetten met de werkgeversnetwerken van vervoerders en verladers in op minder, ander en schoner vervoer. Samen met de netwerkpartners wordt vanuit advies, kennisdeling en inzet van gedragsinterventies een verandering in mobiliteitsgedrag geregisseerd.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Specifieke uitkering Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027 (E103)

Via deze regeling wordt bijgedragen aan projecten en maatregelen die door Rijk en regio zijn afgesproken in de Bestuurlijke Overleggen MIRT. De projecten en maatregelen zijn gericht op het stimuleren van doelmatiger en duurzamer gebruik van verkeersinfrastructuur. De beschikbare Rijksmiddelen en de bijbehorende kosten ramen we nu bij voor 2025 op basis van het programma veilig, slim, duurzaam.

GS begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.1.3 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,7 miljoen.

Specifieke uitkering Regionale Aanpak Laadinfrastructuur 2023 – 2030

Deze regeling is ingesteld ten behoeve van het opstellen, actualiseren en uitvoeren van een plan van aanpak voor de laadinfrastructuur. De beschikbare Rijksmiddelen en de bijbehorende kosten ramen we nu bij voor 2025.

GS begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.1.3 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,6 miljoen.

Incidentmanagement

Onder prestatie 4.1.3 is € 80.000 beschikbaar voor incidentmanagement op wegen. De uitvoering vindt plaats onder prestatie 4.7.1 'beheer provinciale infrastructuur'. Om de begroting hierop aan te laten sluiten stellen we voor om deze middelen structureel over te hevelen van prestatie 4.1.3 naar 4.7.1.

PS begrotingswijziging

Wij stellen voor om structureel € 80.000 over te hevelen van prestatie 4.1.3 naar 4.7.1 van de begroting 2025.

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

1325

Lasten begrotingswijziging

1245

4.1.5 Mobiliteitshubs

Acties 2025

1. Wij evalueren de door gemeenten gerealiseerde pilothubs uit de eerste tranche.
2. Wij begeleiden de doorontwikkeling van de eerste tranche en de ontwikkeling en realisatie van de tweede tranche pilothubs door gemeenten. Met een arrangementenregeling stimuleren we participatie door derden.
3. Wij bieden gemeenten en regio's hulp bij de ontwikkeling van hublocaties en stimuleren de kennisverwerving en -deling rondom hubontwikkeling.
4. Wij regisseren de analyse en verbetering van bestaande OV-knooppunten samen met gemeenten, vervoerders en de spoorsector.
5. Wij nemen de uitkomsten van het onderzoek naar de streefnorm bereikbaarheid mee in de verdere ontwikkeling van het hubprogramma.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

De interesse in de subsidieregeling voor hubs is groot. Op 10 maart is de regeling opengesteld en nu al is er een drietal aanvragen ingediend. Er is ruimte voor 5 á 6 subsidieaanvragen, uitgaande van het maximaal aan te vragen subsidiebedrag. Op 11 juni staat een informatiesessie met Provinciale Staten gepland en maken we ook de (financiële) balans op.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel en besluit investeringsvoorstel hubs

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer

Als opdrachtgever voor het regionale openbaar vervoer verlenen wij OV-concessies voor bus en trein. Wij zetten in op kwaliteitsverbetering en stemmen het vervoersaanbod af op de vraag. We versterken het kernnet en vinden oplossingen voor de kleinere vervoersstromen. Met een omvorming van openbaar vervoer naar publieke mobiliteit krijgt de vraag naar mobiliteit een passender en meer toekomstbestendig aanbod.

We zetten ons in om de treintrajecten Zutphen – Hengelo – Oldenzaal , Almelo – Hardenberg en Enschede – Gronau (Münster) te elektrificeren om robuuste en duurzame treindiensten te realiseren. We werken door aan zero emissie busvervoer.

Openbaar vervoer moet veilig en toegankelijk zijn. De provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel hebben samen met de vervoerders en politie een convenant om sociale veiligheid zo goed mogelijk te garanderen binnen de kaders van budget, wet en beleid. Uitvoering gebeurt volgens gezamenlijke jaarplannen. Ons OV moet toegankelijk en vanzelfsprekend zijn, zodat iedereen er goed gebruik van kan maken (4.2.3 t/m 4.2.6).

We werken mee aan het Rijksprogramma 'Toekomstbeeld OV 2040' en behartigen daarin de belangen van Overijssel. We werken aan gezamenlijke kennisontwikkeling (4.2.1).

Prestaties

4.2.1 Transitie Openbaar Vervoer

Acties 2025

1. Wij werken mee aan de uitwerking van het Rijksprogramma 'Toekomstbeeld OV 2040' en vertalen de concrete betekenis hiervan voor Overijssel onder ander in het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP).
2. Wij verkennen, samen met onze bestuurlijke partners, belangengroeperingen en mobiliteitsaanbieders, oplossingen die de mobiliteitstransitie verder helpen te realiseren mede in het licht van de verstedelijkingsopgaven.
3. Wij verkennen en realiseren samen met de bestuurlijke partners in Overijssel het vormgeven van passende publieke mobiliteit. Publieke mobiliteit is een slimme combinatie van regulier OV, middels Hubs, met de aansluiting tussen lopen, fietsen en autogebruik. Ook de deelauto vormt hier een wezenlijk onderdeel van. De

vervoersvraag en het vervoersaanbod laten we verder op elkaar aansluiten om de bereikbaarheid van heel Overijssel te borgen.

4. Wij verbeteren de fysieke en mentale toegankelijkheid en bruikbaarheid van het OV door de informatie, het materieel, de haltes en de bejegening aan te passen aan diverse doelgroepen waaronder minder-validen en laaggeletterden.
5. Wij begeleiden de vervoerders bij de uitrol van nieuwe betaalwijzen (OV-Pay) in het openbaar vervoer.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Koersdocument Openbaar Vervoer PS/2016/171
- Rapportage voortgang OV-concessies

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein

Acties 2025

1. Wij beheren de concessies en contracten van het regionale openbaar vervoer met speciale aandacht voor rituitval, punctualiteit en sociale veiligheid.
2. Wij begeleiden de implementatie van de nieuwe concessies voor de treindiensten Zutphen-Hengelo-Oldenzaal (ZHO), Zwolle-Emmen en Almelo-Hardenberg (Vechtdallijnen).
3. Wij bereiden de aanbesteding van de OV concessie Twente voor en betrekken daarbij onder andere de reizigers en chauffeurs.
4. Wij begeleiden de wervingsacties van vervoerders voor nieuwe reizigers.
5. Wij vernieuwen met Flevoland en Gelderland de dynamische reisinformatiepanelen (DRIS) bij bushaltes en -stations.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 1

Van de lopende spoorconcessies vraagt die van Hengelo-Bielefeld in 2025 om extra aandacht. Om een faillissement van vervoerder eurobahn te voorkomen en om de continuïteit te waarborgen van de grensoverschrijdende spoorverbinding Hengelo-Bielefeld zijn extra financiële middelen noodzakelijk. De extra exploitatiekosten voor het jaar 2025 à € 0,8 miljoen worden eenmalig gedekt uit de kerntaak in de lopende begroting

(prestatie 4.2.3) en uit een nog van eurobahn terug te ontvangen (boete)bedrag. Daaraan gekoppeld zijn afspraken met de Duitse OV-opdrachtgever NWL (Nahverkehr Westfalen-Lippe) over het verbeteren van de kwaliteit van de treindienst, met name op het Nederlandse deel van en naar Hengelo en Oldenzaal.

Actie 2

Voor de Vechtdallijnen (Zwolle-Emmen en Almelo-Hardenberg) wordt rond de zomer van 2025 de nieuwe concessiehouder bekend gemaakt. Met ingang van de nieuwe concessie, in december 2028, gaan ook op het traject Almelo-Mariënborg elektrische treinen rijden. De lopende concessie voor de treindienst Zutphen-Hengelo-Oldenzaal (ZHO), onderdeel van de openbaar vervoerconcessie Twente-ZHO, is met een jaar verlengd tot december 2028.

Actie 3

De aanbesteding is een jaar uitgesteld door de verlenging van de huidige concessie.

Actie 4

De wervingsacties starten nadat het OV op orde is.

Actie 5

Voor de vernieuwing van de resterende panelen is een aanbesteding opgestart.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Als gevolg van de middelen die zijn toegevoegd aan de begroting in het kader van de motie Bikker verwachten wij vooralsnog voor 2025 een onderuitputting van € 4 - € 5 miljoen op deze prestatie.

De kosten voor de concessies zijn verwerkt volgens de concessievoorwaarden en zoals ze via subsidies zijn verleend. De uitgangspunten voor de kosten en opbrengsten zijn:

- Aantallen gebaseerd op de vervoerplannen voor 2025 (zonder rituitval);
- Prijzen op voorlopig prijspeil 2025 (volgens de LBI systematiek);
- Opbrengsten volgens de prognoses voor 2025 (volgens de ramingen van de vervoerders, inclusief de herijking van het studenten OV-reisrecht);
- Geen incidenteel lagere kosten of hogere opbrengsten door boetes;
- Geen incidenteel hogere of lagere kosten door subsidies van voorgaande jaren;
- Een opbrengst van € 1,2 miljoen uit de verkoop van HBE in 2024, zie brief D2023-11-004538 van Gedeputeerde Staten.

Verbeterplan Openbaar Vervoer

Met uitzondering van autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld compensatie niet indexeren tarieven, nationalisering treindienst Hengelo-Bielefeld en herijking studenten reisrecht) die bijdragen aan de instandhouding van het openbaar vervoer zijn er slechts in beperkte mate extra lasten vanuit de Bikker-middelen opgenomen als gevolg van aanvullende maatregelen die bijdragen aan een verbetering van het openbaar vervoer. Mobiliteits

De onderuitputting op prestatie 4.2.3 zal over de tijd geleidelijk afnemen doordat de invoering van verbeteringen tijd vergt voordat deze zullen leiden tot aanvullende lasten. Voor het zomerreces zal Provinciale Staten separaat worden geïnformeerd over de stand van zaken.

Treindienst Hengelo-Bielefeld

Zie inhoudelijke toelichting. De nationalisering van Eurobahn betekent voor de Provincie Overijssel een extra kostenpost voor 2025 van € 0,8 miljoen. Dit kan eenmalig gedekt worden uit de kerntaak in de lopende begroting (prestatie 4.2.3) en uit een nog van Eurobahn terug te ontvangen (boete)bedrag.

Daarnaast is een deel van de exploitatie van Hengelo-Bielefeld incidenteel gedekt vanuit het aandeel van het Rijk in dit traject. De dekking hiervoor zit in de Reserve

Mobiliteitsprogramma's. Bij de P-nota doen wij u een voorstel om het incidentele deel om te zetten naar structurele dekking vanuit de structurele ruimte binnen prestatie 4.2.3 (Bikker-middelen). Hiermee worden structurele lasten gedekt met structurele middelen. Dit draagt bij aan de continuïteit van de treindienst. De incidentele middelen die vrijkomen kunnen dan gebruikt worden om bij te dragen aan verbetering van het openbaar vervoer. Om dit ook voor 2025 te effectueren stellen wij u nu voor om € 1,5 miljoen minder te onttrekken uit de Reserve Mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer en de lasten voor 2025 te dekken uit de structurele ruimte op prestatie 4.2.3.

PS Begrotingswijziging

Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 4.2.3 2025 te verlagen met € 1,5 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve Mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer met hetzelfde bedrag te verlagen.

Specifieke uitkering decentraal spoor

Bij de decentralisatie van een aantal spoordiensten is afgesproken dat de minister van IenW een bijdrage levert ten behoeve van de dekking van het exploitatie- of beheertekort van de betreffende decentrale spoor- en tramdiensten. Deze bijdrage is nodig voor de instandhouding van deze diensten. We actualiseren bij deze monitor de ontvangsten in 2025, waardoor we € 1,6 miljoen aframesen.

GS begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.2.3 in 2025 budgettair neutraal te verlagen met € 1,6 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Ontwerp PvE kortlopende concessie Twente - ZHO

Besluit Ontwerp PvE kortlopende concessie Twente - ZHO

Statenbrief Publicatie aanbestedingsstukken OV concessie Twente - ZHO

<https://overijssel.stateninformatie.nl/document/15135463/1>

Website ervaarhetov.nl

Website RRReis.nl

Brief van GS over voortgang vervanging digitale informatieborden bij bushaltes

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

-1665

Lasten begrotingswijziging

-3172

4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer

Acties 2025

1. Wij zetten de elektrificatie van de spoorlijnen Almelo-Mariënberg en Zutphen-Hengelo-Oldenzaal voort. Wij zetten de voorbereidende studies voor de lijn Almelo-Mariënberg voort. Het Rijk heeft een financiële bijdrage toegezegd voor de elektrificatie van voornoemde spoorlijnen, uw Staten zijn daarover in 2024 per brief geïnformeerd. We zijn met het Rijk in gesprek om afspraken te maken over de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten hierbij. Voor de elektrificatie van de lijn Zutphen-Hengelo-Oldenzaal blijven wij met partners in gesprek om de elektrificatie ook hier mogelijk te maken.
2. Wij zetten de (voorbereidingen op) elektrificatie van het spoor Enschede-grens(Gronau) voort. Tegelijk onderzoeken we de mogelijkheden om de

treinverbinding Enschede-Gronau door te trekken richting Hengelo. De lobby voor een optimale verbinding tussen Zwolle en Münster wordt gecontinueerd. Samen met onze Duitse projectpartners kijken we naar de mogelijkheden om het spoor te verbeteren en de treindiensten verder te ontwikkelen. In dit proces werken we samen met de betrokken regio's in Nederland en Duitsland, ProRail en het Rijk.

3. Wij zetten samen met projectpartners de verkenning naar de verbetering van het traject Zwolle-Meppel voort. Daarin betrekken we de mogelijkheden voor een eventueel station in Staphorst.
4. Wij blijven met de NS in gesprek om de rechtstreekse verbindingen vanuit Twente naar de Randstad zo snel mogelijk weer in de dienstregeling opgenomen te krijgen.
5. Wij blijven actief betrokken bij de ontwikkelingen rondom de Nedersaksenlijn. De elektrificatie van de spoorlijn Almelo-Mariënborg is onderdeel van de Overijsselse inzet om deze nieuwe verbinding mogelijk te maken.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Planuitwerking elektrificatie Almelo-Hardenberg
- Statenvoorstel Verkenning elektrificatie en doorkoppeling Enschede-Gronau
- Informatiebrief PS voortgang elektrificatie spoorlijnen
- Informatiebrief inzake Schiphol - Twente
- SV Verkenningfase elektrificatie spoorlijnen
- Besluit Verkenningfase elektrificatie spoorlijnen

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede

Acties 2025

1. Wij begeleiden de verdere uitvoering van de kwaliteitsverbeteringen van de treinverbinding Zwolle-Enschede (versnellen intercity en verbeteren perronveiligheid en bereikbaarheid stations Heino en Raalte). In 2025 zal de uitvoering lopen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenbrief investeringen in de spoorlijn Zwolle -Wierden (Blauwnet Zwolle-Enschede)
- Financiering fietstunnel bij station Raalte (besluit GS, inzicht via de openbare besluitenlijst)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

4.3 Vaker op de fiets

We zetten, vanuit het STOMP principe, sterk in op actieve mobiliteit: lopen en fietsen. Wij stimuleren het gebruik van de (elektrische) fiets op afstanden tot ongeveer vijftien kilometer. De fiets is belangrijk als vervoermiddel van en naar stations, mobiliteitshubs, bushaltes en carpoolplaatsen. Het belang van actieve mobiliteit is de bijdrage aan onze maatschappelijke opgaven zoals leefbare steden en dorpen, de bereikbaarheid van voorzieningen en economische kernen, minder CO2 uitstoot, gezonde en vitale bewoners. Een kwalitatief goed en veilig fietsnetwerk is een randvoorwaarde voor het stimuleren van fietsen. We blijven daarom gezamenlijk investeren in ons Kernnet fiets.

Daarnaast zetten we samen met onze partners in op gedragsinterventies, via o.a. de landelijke campagnes, werkgeversaanpak en verkeersveiligheidsacties (4.3.1).

Prestaties

4.3.1 Stimuleren fietsgebruik

Acties 2025

1. Wij stimuleren het fietsgebruik door infrastructurele projecten te ontwikkelen en uit te voeren in samenhang met gedragsbeïnvloeding en techniek. De middelen uit het door uw Staten vastgestelde Investeringsvoorstel Fiets maken versnelling mogelijk. Dit doen wij samen met onze partners.
2. Wij werken samen met gemeenten, buurprovincies en het Rijk aan realisatie van de 10 vastgestelde regionale snelle fietsroutes en de F35, waaronder de routes
3. Lonneker-Oldenzaal, Wijhe-Zwolle, Ommen-Hardenberg en Deventer-Raalte. Wij stimuleren goede fietsvoorzieningen bij regionale hubs en goede fietsroutes van/naar regionale hubs.
4. Wij (mede)financieren gemeentelijke en provinciale fietsinfrastructuur om te komen tot een kwalitatief goed en veilig fietsnetwerk volgens de afspraken uit het gezamenlijk opgestelde uitvoeringsprogramma. Uw Staten worden in het eerste kwartaal per brief geïnformeerd over het uitvoeringsprogramma (UVP) 2025.
5. Wij voeren samen met gemeenten gedragsinterventies uit om onze inwoners te stimuleren vaker de fiets te pakken. Hierbij sluiten we aan op de landelijke campagnes zoals 'Da's zo gefietst'. Ook leggen we een directe relatie met de verbeteringen van de gemeentelijke en provinciale fietsinfrastructuur.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Conform het verzoek van uw Staten informeren wij u via de Monitor 2025-I over de voortgang 'Aansluiting overgangen fietsnetwerk' (toezegging commissievergadering van 25.09.2024). Er is separaat overleg gevoerd met de gemeenten, Staatsbosbeheer en Marketing Oost (routebureau). Er is een inventarisatie gedaan naar de huidige situatie alsook en een locatiebezoek. Gesprekken met stakeholders zijn gevoerd. In mei 2025 vindt een overleg met gemeente Staphorst plaats over met name de ontbrekende schakels.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Reserve verstrekte subsidies - uitvoeringsprogramma mobiliteit (UVP)

Vanuit UVP 2024 en 2025 is een subsidie beschikbaar gesteld voor de F35. Dit is een subsidie van € 1,5 miljoen op prestatie 4.3.1. Conform onze systematiek stellen we voor om dit bedrag toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies en gelijktijdig de aanwending van deze middelen (o.b.v. verwachte voortgang bij de subsidieontvanger) te begroten in de jaarschijven 2025 en 2026.

PS-begrotingswijziging

Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,5 miljoen vanuit prestatie 4.3.1 (kostenplaats 7210005) toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies.

Daarnaast stellen wij u voor om een bedrag van € 1,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve Verstrekte Subsidies en daarvan € 1,3 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2025 en € 0,2 miljoen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.3.1 (kostenplaats 7210079) van de begroting 2025.

Statenvoorstellen en -besluiten

Besluit Investeringsvoorstel Fiets

Statenvoorstel Investeringsvoorstel Fiets 2024

Atlas van Overijssel (Kernnet Fiets Overijssel)

Verdelingsvoorstel UVP Mobiliteit 2024

Website Da's zo gefietst

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

-240

Dit is wat wij doen

4.4 Robuuste, slimme en duurzame logistiek

Onder de vlag van Logistics Overijssel werken we aan een toekomstbestendige sector (4.4.1). We hebben goed bereikbare werklocaties op strategische knooppunten aan (inter)nationale routes. Deze sterke logistieke positie willen we nog beter benutten. Samen werken we aan een efficiënt en duurzame transitie van het goederenvervoer (4.4.2). Dat vergroot de bereikbaarheid, de werkgelegenheid en de toegevoegde waarde van de logistieke sector.

Prestaties

4.4.1 Logistics Overijssel

Acties 2025

1. Wij werken samen met onze partners onder de vlag van Logistics Overijssel aan een toekomstbestendige logistieke sector. Wij voeren onze opgaven, ambities en projecten uit die door uw Staten zijn vastgesteld in het werkplan Werken aan Logistics Overijssel 2024-2027.
2. Wij ondersteunen Logistics Overijssel (secretariaat, aanjager kernteam en werktafels) en de logistieke netwerkorganisaties bij cluster- en netwerkactiviteiten.
3. Wij geven via de thema's Bereikbaarheid en ruimte, International business, Kennis, Onderwijs en Arbeidsmarkt en Duurzaamheid en Circulaire economie uitvoering aan de gezamenlijke opgaven.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- SV Werken aan Logistics Overijssel 2024-2027
- Ontwerpbesluit SV Werken aan Logistics Overijssel 2024-2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.4.2 Slimme, vitale en innovatieve logistiek en goederenvervoer

Acties 2025

1. Wij voeren samen met partners projecten uit voor het bereikbaar houden en verder optimaliseren van Overijssel voor de binnenvaart, voor het optimaal benutten van de capaciteit van de weginfrastructuur en voor het verder optimaliseren van het goederenvervoer per spoor.
2. Wij vergroten de zichtbaarheid van Logistics Overijssel in het (inter)nationale netwerk en bevorderen de netwerksamenwerking op de North Sea Baltic corridor. Daarvoor voeren we een actieve (inter)nationale lobby en organiseren we handelsmissies en nemen we deel aan (inter)nationale congressen en beurzen.
3. Wij werken samen met onze partners aan het realiseren van duurzame supply chains. Dit doen we door gemeenten en ondernemers te ondersteunen bij de energietransitie in transport en logistiek. We ondersteunen bij de aanpak van passende laainfrastructuur (NAL ON) en bij het verduurzamen van de binnenstedelijke logistiek. Wij stimuleren het verduurzamen van het wegtransport en de binnenvaart (CEH) .

4. Wij realiseren slimme infrastructuur en corridors door het uitvoeren van projecten als Connecting Transport corridors , het slim ontsluiten en toepassen van data en door innovatieve projecten aan te jagen (zoals autonoom rijden).

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Uitvoeringsprogramma Mobiliteit

Begin dit jaar hebben we het uitvoeringsprogramma vastgesteld waarin invulling is gegeven aan de afspraken die provincie Overijssel met haar gemeenten heeft gemaakt over de uitvoering van het provinciale verkeer en vervoersbeleid. Samen met de gemeenten bepalen wij jaarlijks de prioriteiten, de inzet van de beschikbare middelen en de uitvoering van projecten. Door op deze wijze samen te werken, werken we gezamenlijk aan een bereikbaar, leefbaar, duurzaam en veilig Overijssel.

Om de middelen aan te laten sluiten op het vastgestelde uitvoeringsprogramma stellen we voor om de middelen voor 2025 van prestatie 4.4.2 over te hevelen naar prestatie 4.5.1 'infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid'.

PS begrotingswijziging

We stellen voor om voor de jaarschijf 2025 € 0,4 miljoen over te hevelen van prestatie 4.4.2 naar prestatie 4.5.1 'infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid' van de begroting 2025.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Investerings Goederenvervoer en Logistiek
- Besluit Investerings Goederenvervoer en Logistiek

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

-373

Dit is wat wij doen

4.5 Iedereen elke dag veilig thuis

Verkeersveiligheid is fundamenteel voor de leefbaarheid in Overijssel. De ongevallencijfers en de maatschappelijke kosten onderstrepen de noodzaak dat we ons blijven inzetten op het veiliger maken van het verkeer. Op basis van het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030 werken we aan onze uitvoeringsprogramma's en dragen wij bij aan de ambities om het aantal verkeersslachtoffers te verlagen. Dat doen we door het veiliger maken van het wegennetwerk in onze provincie (4.5.1.) en door gedragsbeïnvloeding (4.5.2.)

Prestaties

4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid

Acties 2025

1. Wij (mede) financieren gemeentelijke en provinciale infrastructurele projecten om de verkeersveiligheid te verbeteren volgens de afspraken uit het gezamenlijk opgestelde uitvoeringsprogramma. We dragen op deze wijze bij aan de uitvoering van het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030, gezamenlijk met het Rijk.
2. Wij werken samen met de gemeenten aan Uitvoeringsprogramma's Verkeersveiligheid gebaseerd op de risico gestuurde aanpak.
3. Wij stellen een actieplan voor het verbeteren van de verkeersveiligheid voor onze provinciale wegen op en starten met de uitvoering.
4. Wij voeren lobby richting Rijk voor realisatie van alle maatregelen die nodig zijn om de hele N36 verkeersveilig te maken, nu gebleken is dat het rijksbudget voor de aanleg van een fysieke rijbaanscheiding op de N36 niet toereikend is. Wij adviseren over de door Rijkswaterstaat op te stellen planuitwerking voor de benodigde maatregelen op de deze weg, brengen hierbij mogelijke meekoppelkansen in en stimuleren daar waar mogelijk de voortgang.
5. Wij ontwikkelen een visie op rijnsnelheden en werken een beleidslijn landbouwverkeer op provinciale wegen uit.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 4 N36 fysieke rijbaanscheiding

Mede door onze stevige lobby samen met de regio richting de minister en de Tweede Kamer is er extra geld gekomen voor de N36 (€ 115 miljoen). Hier kunnen we zeker verder mee. Helaas is het nog niet voldoende voor onze voorkeursaanpak voor het geheel (op het gehele wegvak de verkeersveiligheid verbeteren). Daarom zetten we de lobby voort en zoeken naar alternatieve uitvoeringsmogelijkheden om toch het gehele wegvak aan te kunnen pakken.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Verkeersveiligheid (KVO)

Binnen het uitvoeringsprogramma zijn middelen gereserveerd die voor 2025 niet geprogrammeerd zijn, omdat er op dit moment nog geen project is die hiervoor in aanmerking komt. We schuiven deze middelen door naar 2026.

GS begrotingswijziging

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.5.1 een budget van € 87.000 samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2025 naar 2026.

Overheveling middelen UVP vanuit prestatie 4.4.2

Zie voor de toelichting prestatie 4.4.2. We stellen daar voor om € 0,4 miljoen over te hevelen naar prestatie 4.5.1.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Investeringsvoorstel Statenvoorstel Verkeersveiligheid
- Besluit Investeringsvoorstel Statenvoorstel Verkeersveiligheid

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

287

4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid

Acties 2025

1. Wij werken samen met onze partners aan het ontwikkelen en uitvoeren van de gedragsbeïnvloedende aanpak op basis van het Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid Overijssel voor de regionale samenwerking en provinciale wegen . We werken daarbij aan de belangrijkste risicothema's en geven daarmee uitvoering aan het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030.
2. Wij voeren jaarlijks het Werkplan Verkeersveiligheid en Gedragsbeïnvloeding voor Overijssel uit. Dit werkplan is gebaseerd op de belangrijkste risicothema's in het verkeer voor de regionale samenwerking en onze provinciale wegen.
3. Wij verlenen subsidie aan gemeentelijke verkeersveiligheidsprojecten en - programma's op het gebied van gedragsbeïnvloeding. Uw Staten worden hier jaarlijks over geïnformeerd via een informatiebrief over het vastgestelde Uitvoeringsprogramma (UVP) Mobiliteit.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Informatiebrief Uitvoeringsprogramma UVP 2024
- Investeringsvoorstel Statenvoorstel Verkeersveiligheid
- Besluit Statenvoorstel Verkeersveiligheid

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer

Een goed en veilig wegennet in de provincie is en blijft noodzakelijk voor de bereikbaarheid van woningen, werklocaties en voorzieningen in Overijssel. Hierbij hechten we veel waarde aan goede (inter)nationale verbindingen. Samen met onze regiopartners maken wij er ons hard voor dat het Rijk blijft investeren in de verbetering van Rijkswegen in Overijssel.

De opgaven voor woningbouw, duurzame mobiliteit met het STOMP principe (Stappen, Trappen, OV, Mobiliteitsdiensten, Prive-auto), en ruimtelijke keuzes vragen om een integrale afweging voor nieuwe investeringen in het wegennet. Vanuit de Wegenvisie in de Integrale

Netwerkvisie Overijssel (INO) werken wij dit uit in een Meerjarenprogramma Wegen (4.6.2 t/m 4.6.13).

Prestaties

4.6.2 A28

Acties 2025

1. Het in 2022 uitgevoerde gebiedsgericht MIRT-onderzoek 'Bereikbaarheid Zwolle en omgeving' en de opgestelde 'Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle' zetten in op een Regionale Mobiliteitsstrategie om de bereikbaarheid van de regio op peil te houden en zo de doorstroming op de A28 in stand te houden en de regionale woningbouwopgave te faciliteren. Wij werken samen met de betrokken gemeenten aan deze mobiliteitstransitie. We bewaken de voortgang van de gemaakte afspraken in het BO-MIRT 2022 en nog te maken vervolgafspraken met het Rijk.
2. Wij zetten de gezamenlijke werkgeversaanpak uit de Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX)-afspraken langs de A28 van de provincies Drenthe, Gelderland en Overijssel voort. Rijkswaterstaat gaat verder met de voorbereiding van de uitvoering van inframaatregelen op de A28 die in 2026 gepland staan. Wij houden hierbij een vinger aan de pols.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 2 Inframaatregelen Lankhorst

Voor de inframaatregelen in knooppunt Lankhorst is een wijziging van het omgevingsplan nodig. De realisatie is nu gepland in 2027/2028.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Informatiebrief over Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle /MIRT Onderzoek Bereikbaarheid Zwolle e.o.
- Vervolg Ruimtelijk voorstel Overijssel voor het Rijksprogramma NOVEX

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.6.3 N35 lobby, onderzoek en realisatie

Acties 2025

1. Rijksproject opwaardering Nijverdal-Wierden autoweg 2x2 100 km per uur
Wij bewaken het proces richting een onherroepelijk projectbesluit door Minister I&W en de voorbereiding van de realisatie van een autoweg met gescheiden rijbanen; 2x2 rijstroken met een maximum snelheid van 100 km/uur met ongelijkvloerse kruisingen.

2. Rijksproject Meer Veilig 3 Wijkthmen-Nijverdal
Wij bewaken en stimuleren (de voorbereiding van) de realisatie van de maatregelen voor de verbetering van de verkeersveiligheid waaronder een circulair viaduct bij Haarle en een pakket aan maatregelen bij Mariënheem en twee bajonetten bij Heino.
3. Wij participeren in de MIRT-verkenning N35 Wijkthmen - Nijverdal naar een autoweg 2x1 100 km per uur inclusief rondweg Mariënheem. Deze wordt naar verwachting in 2025 afgerond.
4. Wij blijven samen met onze regionale partners de meest passende lobbystrategie bepalen voor de Marsroute N35.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Provinciale bijdrage aan de opwaardering van de N35 Zwolle-Twente [PS/2013/793]
- Investeringsvoorstel N35 Nijverdal - Wierden [PS/2014/439]
- Statenvoorstel Investeringsvoorstel Knooppunt Raalte
- Principebesluit Gedeputeerde Staten stikstof ruimte N35 Nijverdal - Wierden
- Statenvoorstel cofinanciering N35 MIRT afspraak Wijkthmen - Raalte, Mariënheem en kruispunten
- Besluit Statenvoorstel cofinanciering N35 MIRT afspraak Wijkthmen - Raalte, Mariënheem en kruispunten
- Toezegging Statenvoorstel cofinanciering N35 MIRT afspraak Wijkthmen - Raalte, Mariënheem
- Verdiepend onderzoek N35 - informatiebrief

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.6.5 N50

Acties 2025

1. Wegvak Ramspol - Kampen
Wij bewaken de voortgang van de planvorming door Rijkswaterstaat voor de aanleg van een fysieke rijbaanscheiding en voeren samen met de regio gesprekken met het Rijk.
2. Wegvak Kampen - Kampen-Zuid
Wij stimuleren het Rijk om de uitvoering van de permanente uitbreiding naar 2x2 rijstroken voortvarend op te pakken.
3. Wegvak Kampen-Zuid - Hattemerbroek
Wij bepalen samen met onze regionale partners de meest passende lobbystrategie voor de opwaardering van dit wegvak.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 1 Wegvak Ramspol - Kampen

Begin 2025 bleek dat de realisatie van de fysieke rijbaanscheiding fors duurder is dan het door het Rijk beschikbaar gestelde taakstellende budget van € 21 miljoen. Samen met de regio hebben wij een lobby gevoerd richting de minister en de Tweede Kamer voor verruiming van het budget. De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft aangegeven geen extra financiële middelen beschikbaar te hebben. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bekijkt (naar aanleiding van een motie in de Tweede Kamer) of er alternatieve mogelijkheden zijn om voor het beschikbare budget op het gehele wegvak de verkeersveiligheid te verbeteren.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Cofinanciering opwaardering N50 tussen Kampen en Kampen-Zuid
- Perspectiefnota 2023 (extra 1,9 miljoen)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.6.6 N307

Acties 2025

1. Wij ronden het project N307 Roggebot-Kampen, onderdeel van IJsseldelta Programma fase 2, financieel af en wij vragen het Rijk de opleveringsbeslissing te nemen om ons daarmee decharge te verlenen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Investeringsvoorstel Ombouw provinciale weg N307 Roggebot-Kampen
- Plan in Hoofdlijnen en Reactienota N307 Roggebot - Kampen

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten

Acties 2025

- 1 Wij werken aan een (tijdelijke) alternatief voor de rotonde De Meente Olst (N337) omdat een omgevingsvergunning voor aanleg i.v.m. een te hoge stikstofdepositie niet verleend kan worden.
- 2 Wij bereiden de realisatie van de rondweg Weerselo (N343) voor.
- 3 Wij ronden de werkzaamheden aan de rotonde N315/N768 Danspaleis af.
- 4 Wij realiseren diverse faunavoorzieningen langs provinciale wegen.
- 5 Wij treffen de voorbereidingen voor de aanleg van een bediencentrale voor vijf bruggen in Noordwest Overijssel.
- 6 Wij bereiden de maatregelen voor bij N764 – N331 Zwolseweg (bij Zwolle extra linksaf strook), N764 – Mr. Niersallee (bij Kampen extra linksaf strook) en N377 – aansluiting A28 (bij De Lichtmis bypass rechtsaf naar Nieuwleusen) en onderzoeken de rotonde N348-N332.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Voor 2025 is er voldoende budget beschikbaar om de genoemde acties op de projecten binnen deze prestatie uit te voeren. Bij het project Bediencentrale zien we dat er onvoldoende projectbudget is voor gehele uitvoering van het project. Hiervoor is aanvullend budget bij de Perspectiefnota 2026 aangevraagd.

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid

Acties 2025

1. Wij (mede-) financieren gemeentelijke en provinciale projecten ter verbetering van de wegbereikbaarheid volgens de afspraken uit het gezamenlijk opstelde uitvoeringsprogramma.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Informatiebrief verdelingsvoorstel UVP Mobiliteit 2024

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.6.12 Vloedbeltverbinding

Acties 2025

1. Wij verwerken de uitkomsten van de toekomstige uitspraak van de Raad van State over de ingediende beroepen op het Provinciaal Inpassingsplan.
2. Wij zetten de minnelijke verwerving van gronden en voorbereiding van de realisatie verder voort.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Het realisatieplan grond van de Vloedbeltverbinding is geactualiseerd. Hieruit blijkt dat er meer grond nodig is. Ook zijn de grondprijzen behoorlijk gestegen. De grondkosten stijgen daardoor met € 4,5 miljoen. In 2025 actualiseren we de planning en begroting van de Vloedbeltverbinding. Begin 2026 is het totaalbeeld helder. Mocht blijken dat er voor het gehele project aanvullend budget nodig is, dan komen we daar in de Perspectiefnota 2027 op terug.

Statenvoorstellen en -besluiten

- SV en IV Start ruimtelijke procedure aanleg Vloedbeltverbinding middels Provinciaal Inpassingsplan
- Besluit en Investeringsvoorstel start ruimtelijke procedure aanleg Vloedbeltverbinding middels Provinciaal Inpassingsplan
- Webpagina Vloedbeltverbinding
- Statenvoorstel Vaststellen PIP Vloedbeltverbinding en investeringsvoorstel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.6.13 N35 Knooppunt Raalte

Acties 2025

1. Met een gewijzigde bestuursovereenkomst tussen Rijk, gemeente en provincie wordt de planstudie vervolgd en zullen de scope en budgetten worden vastgesteld
2. Wij contracteren een ingenieurbureau voor de planologische uitwerking.
3. Wij starten het participatieproces met de omgeving op.
4. In samenhang met andere projecten langs en op de N35 wordt het ontwerp verder uitgewerkt.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Bezuinigingsmaatregelen voor N35 Knooppunt Raalte (2022/0108862)
- Statenvoorstel Investeringsvoorstel Knooppunt Raalte (PS/2017/168)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

4.7 Goed functionerende provinciale infrastructuur

Wij werken aan de instandhouding van onze provinciale infrastructuur (4.7.1). Wij houden daarbij rekening met verkeersveiligheid, doorstroming, leefbaarheid en het milieu (4.7.2, 4.7.3, 4.7.5 en 4.7.6). Daarnaast voeren wij de Schaderegeling Kanaal Almelo de Haandrik (4.7.4) uit.

Prestaties

4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur

Acties 2025

1. Wij voeren metingen, inspecties en onderzoeken uit om de kwaliteit van de infrastructuur vast te stellen. De gemeten kwaliteit gebruiken wij om te bepalen welke maatregelen nodig zijn om duurzaam te voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen.
2. Wij bevorderen een verkeersveilige doorstroming door het zo goed mogelijk benutten van de bestaande infrastructuur. Dit doen wij door samen met de andere wegbeheerders in Overijssel verkeersmanagement uit te voeren. Daarnaast handelen wij incidenten op onze infrastructuur af.

3. Wij zien er op toe dat (vaar)wegen niet anders gebruikt worden dan vanuit wet- en regelgeving c.q. vergunning bepaald is. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af binnen de wettelijke termijn. Waar nodig wordt handhavend opgetreden.
4. Wij bedienen bruggen en sluizen om doorgang te verlenen aan beroeps- en pleziervaart op de gepubliceerde tijden.
5. Wij voeren gladheidsbestrijding uit om ook in winterse omstandigheden de provinciale wegen begaanbaar te houden.
6. Wij voeren dagelijks onderhoud uit op de provinciale infrastructuur conform het Beheerplan Infrastructuurle Kapitaalgoederen.
7. Wij herijken het Beheerplan Infrastructuurle Kapitaalgoederen 2024-2027 en informeren u hierover.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 7 Herijken BIK

De herijking van het BIK 2024-2027 is verwoord in de voorstellen van de Perspectiefnota 2026 en in de toelichtingen onder prestaties 4.7.1., 4.7.2 en 4.7.3. van deze monitor.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Actie 2

De vervangingsopgave voor de oeverconstructies is groot (zie prestatie 4.7.6). De voorbereiding, procedures en realisatieperiode van deze opgave duurt jaren. Vanuit onze zorgplicht om de situatie veilig te houden, moeten er beheersmaatregelen getroffen worden. Hiervoor is de komende jaren extra budget benodigd. In de Perspectiefnota 2026 hebben we hiervoor een voorstel ingediend.

Actie 5 Gladheidsbestrijding

Op het terrein van Agrifirm hebben we in de periode 2013 tot 2022 een opslagloods gehuurd voor de voorraad van ons strooizout. Bij bodemonderzoek is gebleken dat er onder en nabij de opslagloods een verontreiniging in grond en grondwater is ontstaan. Dit is te relateren aan het strooizout. Wij zijn overeengekomen om eenmalig een bedrag van € 367.500 te vergoeden.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,4 miljoen toe te voegen aan de begroting 2025 van prestatie 4.7.1. en ten laste te brengen van de algemene risicoreserve.

Actie 4 Brug- en Sluisbediening en 6 Dagelijks onderhoud

De budgetten voor het dagelijks onderhoud aan de provinciale infrastructuur staan onder druk als gevolg van de resultaten van een aantal opnieuw aanbestede meerjarige raamcontracten waarin hogere eenheidsprijzen zijn opgenomen. Daarnaast verwachten we op de personeelskosten voor de brug- en sluisbediening een overschrijding vanwege stijgende inhuurkosten.

Indien nodig komen wij bij Monitor 2025 - II hier bij u op terug.

Overheveling middelen 'incidentmanagement' vanuit prestatie 4.1.3

Zie voor de toelichting prestatie 4.1.3. We stellen daar voor om het budget voor "Incidentmanagement" van € 80.000 structureel over te hevelen naar prestatie 4.7.1.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Beheerplan Infrastructuurle kapitaalgoederen 2024-2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**

448

4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur**Acties 2025**

1. Wij voeren het geprogrammeerde onderhoud aan de provinciale infrastructuur uit op basis van het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen en conform de tabel welke is opgenomen in de paragraaf Kapitaalgoederen.
2. Wij beperken geluidbelasting van onze wegen op locaties waar al werkzaamheden zullen plaatsvinden in de jaren 2024-2029. Dit op basis van het actieplan geluid 2024-2029.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting**

Actie 1

Project groot onderhoud N 337 Olst-Zwolle: De geplande grootonderhoudswerkzaamheden kunnen dit jaar niet uitgevoerd worden vanwege de regelgeving met betrekking tot stikstof. De werkzaamheden worden hervat na vergunningverlening.

Financiële kleurscore**Financiële toelichting**

GS wijziging

Het meerjarig uitvoeringsprogramma onderhoud provinciale infrastructuur is geactualiseerd. Wij hebben besloten om het kasritme van de bestedingen van de voorziening Beheer en Onderhoud provinciale infrastructuur voor 2025 hierop aan te passen. In 2025 betekent dit een verlaging van de bestedingen met € 9,3 miljoen naar € 25,4 miljoen.

PS wijziging

Aan de voorziening Beheer en Onderhoud wordt op basis van de het saldo van de jaarrekening jaarlijks een inflatiecorrectie (instandhoudingsbijdrage) op basis van het saldo van de jaarrekening toegekend. Het bedrag dat wij hiervoor in de begroting 2025 hebben opgenomen, blijkt € 0,3 miljoen te laag te zijn.

Wij stellen u voor om de storting in de voorziening Beheer en Onderhoud bij prestatie 4.7.2. in 2025 te verhogen met € 0,3 miljoen en ten laste van de algemene middelen te brengen.

De meerjarige effecten worden bij de Begroting 2026 verwerkt.

De bovengenoemde wijzigingen hebben geen gevolg voor de omvang van de voorziening voor de uitvoering van het gehele uitvoeringsprogramma.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Beheerplan Infrastructurele kapitaalgoederen 2024-2027
- Perspectiefnota 2025

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

327

4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur

Acties 2025

1. Wij vervangen provinciale infrastructuur conform het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen, zoals vastgesteld door PS voor de jaren 2020-2023 en 2024-2027.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Het project N760 IJsselmuiden-Genemuiden inclusief de vervanging van de Thomsonbrug (vanuit Constructieve Veiligheid) komt als gevolg van stikstof (voorlopig) stil te liggen. We zoeken naar oplossingen hoe we tot uitvoering kunnen komen.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

In de Perspectiefnota 2026 zijn de verschillende ontwikkelingen op de infrastructurele projecten benoemd.

Naar verwachting vallen de benodigde budgetten op de projecten N760 IJsselmuiden-Genemuiden, vervanging Thomsonbrug en vervanging van de oeverconstructies Noordwest-Overijssel hoger uit dan momenteel beschikbaar is gesteld. Hierbij speelt de vraag wanneer we deze projecten kunnen realiseren vanwege o.a. stikstof. Daarnaast zien we dat we de gereserveerde middelen voor het project 'constructieve veiligheid voor kunstwerken' in deze huidige BIK (Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen) periode 2024-2027 niet volledig gaan benutten.

De vervanging van twee bruggen in de N346 is enkel te realiseren door, ter voorkoming van omleidingsverkeer, een tijdelijke bypass in de vorm van een noodbrug aan te leggen. De kosten daarvan brengen wij momenteel in beeld en komen wij in de loop van het jaar bij u op terug.

Vooralsnog gaan we ervan uit dat we deze ontwikkelingen kunnen opvangen binnen de aangevraagde middelen bij de Perspectiefnota 2026, gereserveerde middelen in het huidige BIK en de incidentele buffer voor infrastructuur. Er blijft onzekerheid ontstaan rondom de impact van stikstof, hoogovenslakken en prijsstijgingen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel PS/2018/414 Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen 2020-2023
- Statenvoorstel Uitvoeringsprogramma vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur 2020-2023
- Statenvoorstel PS22-000124 Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen 2024 - 2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.7.4 Aanpak schades langs Kanaal Almelo de Haandrik

Acties 2025

1. Wij voeren de schaderegeling uit zoals die door Provinciale Staten is vastgesteld op 13 december 2023 naar aanleiding van het rapport 'Wat rechtmatig is, is niet altijd ook rechtvaardig' van mevrouw Keijzer.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

De aandacht gaat onverminderd uit naar het uitvoeren van de schaderegeling en het herstellen van vertrouwen. Inmiddels is meer dan de helft van de schademeldingen afgesloten. Voor de afhandeling van de resterende schades werken we nauw samen met het bestuurlijk kopstuk, stichting Kant nog Wal en de gemeenten Hardenberg, Hellendoorn, Ommen en Twenterand.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Wij schatten in dat de uitvoeringskosten van het schadedossier in 2025 € 3,1 miljoen bedragen. Dit is inclusief de uitvoeringskosten van het bestuurlijk kopstuk. In de begroting is € 2,4 miljoen beschikbaar.

Wij stellen u voor om voor 2025 een bedrag van € 0,7 miljoen bij te ramen voor deze prestatie. Deze bedragen worden onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in de Reserve Waterwegen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel aanpak schades langs Kanaal Almelo de Haandrik 1 juli 2020
- PS besluit (geammendeerd voorstel) 1 juli 2020
- Vaststelling regeling aanpak schades langs kanaal Almelo-De Haandrik 17 november 2021
- Aangepaste regeling vergoeden schade Kanaal Almelo - De Haandrik 26 oktober 2021
- Regeling aanpak schades kanaal Almelo-De Haandrik, 13 december 2023

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

695

4.7.5 Vervangen Zwartewaterbrug Hasselt

Acties 2025

1. Wij voeren een planstudie uit naar de vervanging van de Zwartewaterbrug in Hasselt.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

In 2025 voeren we een planstudie uit naar de vervanging van de Zwartewaterbrug. Hiervoor is voldoende budget beschikbaar gesteld. In de planstudie worden 6 scenario's uitgewerkt naar een te kiezen voorkeursalternatief die in 2026 kan worden vastgesteld. We verwachten dat de totale projectkosten hoger komen te liggen dan is voorzien, waardoor er meer dekking voor de structurele kapitaallasten benodigd is. Bij de Perspectiefnota 2026 is een voorstel voor het verhogen van de structurele kapitaallasten meegenomen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Uitkomsten verkenning vervanging N331 Zwartewaterbrug Hasselt

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

4.7.6 Aanpak vervanging oeverconstructies Kanaal Almelo de Haandrik

Acties 2025

1. Wij ronden de voorbereidingsfase van deel 1 (geprogrammeerde aanpak) af.
2. Wij starten met de voorbereidingsfase van trajectdelen 2 en 3 (benodigde aanpak binnen en buiten het schadegebied) en nemen wanneer de toekomstige functie is bepaald deze als uitgangspunt mee.
3. Wij ronden het onderzoek naar de toekomstige functie voor het KAdH af.
4. Op basis van de keuzes over de toekomstige functie brengen wij in beeld wat het totaal aan benodigde structurele budget voor de opgave (vervanging, beheer en onderhoud en exploitatie) is en komen met een voorstel hoe dit te dekken.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

In 2025 is er voldoende budget beschikbaar om de voorbereiding voor deel 1 af te ronden en te starten met de voorbereiding voor fase 2 en 3. Op dit moment vindt het onderzoek naar de toekomstfunctie van het kanaal plaats. Hierover wordt u separaat geïnformeerd.

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
Lasten						
4. Mobiliteit						
4.1 Combinatie van systemen en netwerken						
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	1.045	0	1.045	158	793	94
4.1.5 Mobiliteitshubs	3.000	0	3.000	0	0	3.000
Totaal 4.1 Combinatie van systemen en netwerken	4.045	0	4.045	158	793	3.094
4.2 Duurzaam openbaar vervoer						
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	-8.317	705	-7.613	77.402	18.872	-103.887
4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer	1.933	416	2.349	10	2.099	240
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	0	11.268	11.268	2.388	9.547	-667
Totaal 4.2 Duurzaam openbaar vervoer	-6.385	12.388	6.004	79.801	30.518	-104.314
4.3 Vaker op de fiets						
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	10.396	5.238	15.634	-361	5.837	10.157
Totaal 4.3 Vaker op de fiets	10.396	5.238	15.634	-361	5.837	10.157
4.4 Robuuste, slimme en duurz. logistiek						
4.4.1 Logistics Overijssel	650	0	650	63	136	451
4.4.2 Slimme, vitale en innovatieve logistiek en goederenvervoer	673	0	673	63	192	418
Totaal 4.4 Robuuste, slimme en duurz. logistiek	1.323	0	1.323	126	328	869
4.5 Iedereen elke dag veilig thuis						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	5.093	570	5.663	114	853	4.695
4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	4.890	0	4.890	61	331	4.498
Totaal 4.5 Iedereen elke dag veilig thuis	9.982	570	10.552	175	1.185	9.192
4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer						
4.6.6 N307	664	0	664	0	0	664
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	10.371	424	10.794	16	339	10.440
4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid	2.192	922	3.114	364	2.338	413
4.6.13 N35 Knooppunt Raalte	3.523	355	3.877	165	636	3.076
Totaal 4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer	16.749	1.701	18.450	545	3.313	14.593
4.7 Functionerende provinciale infrastr.						
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	16.354	178	16.533	3.162	9.812	3.559
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	27.632	-69	27.563	116	0	27.446
4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur	941	144	1.084	24	42	1.018
4.7.4 Aanpak schades langs Kanaal Almelo de Haandrik	0	2.442	2.442	520	963	958
Totaal 4.7 Functionerende provinciale infrastr.	44.927	2.695	47.622	3.823	10.817	32.982
Totaal 4. Mobiliteit	81.038	22.592	103.630	84.266	52.790	-33.427
Totaal Lasten	81.038	22.592	103.630	84.266	52.790	-33.427
Baten						
4. Mobiliteit						
4.1 Combinatie van systemen en netwerken						
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	0	0	0	23	-49	26
Totaal 4.1 Combinatie van	0	0	0	23	-49	26

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
systemen en netwerken						
4.2 Duurzaam openbaar vervoer						
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	-83.238	835	-82.403	37.803	-23.487	-96.719
4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer	-600	-400	-1.000	0	0	-1.000
Totaal 4.2 Duurzaam openbaar vervoer	-83.838	435	-83.403	37.803	-23.487	-97.719
4.7 Functionerende provinciale infrastr.						
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-271	0	-271	42	-870	557
4.7.4 Aanpak schades langs Kanaal Almelo de Haandrik	0	0	0	0	-20	20
Totaal 4.7 Functionerende provinciale infrastr.	-271	0	-271	42	-891	577
Totaal 4. Mobiliteit	-84.109	435	-83.675	37.868	-24.426	-97.116
Totaal Baten	-84.109	435	-83.675	37.868	-24.426	-97.116
Saldo baten en lasten	-165.147	-22.157	-187.304	-46.398	-77.216	-63.690

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/ Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	GS Begrotingswijziging		0	1.325	1.325	0 Specifieke uitkering Tijdelijke stimuleringsregeling slim veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027 (E103) Via deze regeling wordt bijgedragen aan projecten en maatregelen die door Rijk en regio zijn afgesproken in de Bestuurlijke Overleggen MIRT. De projecten en maatregelen zijn gericht op het stimuleren van doelmatiger en duurzamer gebruik van verkeersinfrastructuur. De beschikbare Rijksmiddelen en de bijbehorende kosten ramen we nu bij voor 2025 op basis van het programma veilig, slim, duurzaam. GS begrotingswijzigingW hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.1.3 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,7 miljoen. Specifieke uitkering Regionale Aanpak Laadinfrastructuur 2023 2030 Deze regeling is ingestel ten behoeve van het opstellen, actualiseren e uitvoeren van een plan van aanpak voor de laadinfrastructuur. De beschikbare Rijksmiddelen en de bijbehorende kosten ramen we nu bij voor 2025. GS begrotingswijzigingW hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.1.3 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 0,6 miljoen. Incidentmanagement Onder prestatie 4.1.3 is 80.000 beschikbaar voor incidentmanagement op wegen. De uitvoering vindt plaats onder prestatie 4.7.1 'beheer provinciale infrastructuur Om de begroting hierop aan te laten sluiten stellen we voor om deze

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	PS Begrotingswijziging		1.274	0	1.274	middelen structureel over te hevelen van prestatie 4.1.3 naar 4.7.1. - Specifieke uitkering Tijdelijke stimuleringsregeling slim veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027 (E103) Via deze regeling wordt bijgedragen aan projecten en maatregelen die door Rijk en regio zijn afgesproken in de Bestuurlijke Overleggen MIRT. De projecten en maatregelen zijn gericht op het stimuleren van doelmatiger en duurzamer gebruik van verkeersinfrastructuur. De beschikbare Rijksmiddelen en de bijbehorende kosten ramen we nu bij voor 2025 op basis van het programma veilig, slim, duurzaam. Incidentmanagement Onder prestatie 4.1.3 is 80.000 beschikbaar voor incidentmanagement op wegen. De uitvoering vindt plaats onder prestatie 4.7.1 'beheer provinciale infrastructuur Om de begroting hierop aan te laten sluiten stellen we voor om deze middelen structureel over te hevelen van prestatie 4.1.3 naar 4.7.1. PS begrotingswijzigingW stellen voor om structureel € 80.000 over te hevelen van prestatie 4.1.3 naar 4.7.1 van de begroting 2025.
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	GS Begrotingswijziging		0	1.592	1.592	0 Als gevolg van de middelen die zijn toegevoegd aan de begroting in het kader van de motie Bikker verwachten wij vooralsnog voor 2025 een onderuitputting van € 4 € 5 miljoen op deze prestatie. De kosten voor de concessies zijn verwerkt volgens de concessievoorwaarden en zoals ze via subsidies zijn verleend. De uitgangspunten voor de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten Lasten Saldo	Financiële toelichting prestatie
-----------	---	---	--------------------	-------------------------------------

kosten en opbrengsten
zijn:

Aantallen gebaseerd op
de vervoerplannen voor
2025 (zonder rituitval);
Prijzen op voorlopig
prijsspeil 2025 (volgens de
LBI systematiek);
Opbrengsten volgens de
prognoses voor 2025
(volgens de ramingen van
de vervoerders, inclusief
de herijking van het
studenten OV-reisrecht);
Geen incidenteel lagere
kosten of hogere
opbrengsten door boetes;
Geen incidenteel hogere
of lagere kosten door
subsidies van voorgaande
jaren;
Een opbrengst van € 1,2
miljoen uit de verkoop
van HBE in 2024, zie brief
D2023-11-004538 van
Gedeputeerde Staten.

Verbeterplan Openbaar
VervoerMet uitzondering
van autonome
ontwikkelingen
(bijvoorbeeld
compensatie niet
indexeren tarieven,
nationalisering treindiens
Hengelo-Bielefeld en
herijking studenten
reisrecht) die bijdragen
aan de instandhouding
van het openbaar vervoer
zijn er slechts in beperkte
mate extra lasten vanuit
de Bikker-middelen
opgenomen als gevolg
van aanvullende
maatregelen die bijdragen
aan een verbetering van
het openbaar vervoer.
Mobiliteits
De onderuitputting op
prestatie 4.2.3 zal over
de tijd geleidelijk
afnemen doordat de
invoering van
verbeteringen tijd vergt
voordat deze zullen leiden
tot aanvullende lasten.
Voor het zomerreces zal
Provinciale Staten
separaat worden
geïnformeerd over de
stand van zaken.
Treindienst Hengelo-
Bielefeld
Zie inhoudelijke

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	PS Begrotingswijziging		-1.507	73 -1.581	-1.507	toelichting. De nationalisering van Eurobahn betekent voor de Provincie Overijssel een extra kostenpost voor 2025 van € 0,8 miljoen. Dit kan eenmalig gedekt worden uit de kerntaak in de lopende begroting (prestatie 4.2.3) en uit een nog van Eurobahn terug te ontvangen (boete)bedrag. Daarnaast is een deel van de exploitatie van Hengelo-Bielefeld incidenteel gedekt vanuit het aandeel van het Rijk in dit traject. De dekking hiervoor zit in de Reserve Mobiliteitsprogramma's. Bij de P-nota doen wij u een voorstel om het incidentele deel om te zetten naar structurele dekking vanuit de structurele ruimte binnen prestatie 4.2.3 (Bikker-middelen). Hiermee worden structurele lasten gedekt met structurele middelen. Dit draagt bij aan de continuïteit van de treindienst. De incidentele middelen die vrijkomen kunnen dan gebruikt worden om bij te dragen aan verbetering van het openbaar vervoer. Om dit ook voor 2025 te effectueren stellen wij u nu voor om € 1,5 miljoen minder te onttrekken uit de Reserve Mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer en de lasten voor 2025 te dekken uit de structurele ruimte op prestatie 4.2.3. GS begrotingswijziging Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.2.3 in 2025 budgettair neutraal te verlagen met € 1,6 miljoen. - Als gevolg van de middelen die zijn toegevoegd aan de begroting in het kader van de motie Bikker verwachten wij voorsnog voor 2025 een onderuitputting van € 4 tot € 5 miljoen op deze

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten Lasten Saldo	Financiële toelichting prestatie
				prestatie. De kosten voor de concessies zijn verwerkt volgens de concessievoorwaarden en zoals ze via subsidies zijn verleend. De uitgangspunten voor de kosten en opbrengsten zijn: Aantallen gebaseerd op de vervoerplannen voor 2025 (zonder rituitval); Prijzen op voorlopig prijspeil 2025 (volgens de LBI systematiek); Opbrengsten volgens de prognoses voor 2025 (volgens de ramingen van de vervoerders, inclusief de herijking van het studenten OV-reisrecht); Geen incidenteel lagere kosten of hogere opbrengsten door boetes; Geen incidenteel hogere of lagere kosten door subsidies van voorgaande jaren; Een opbrengst van € 1,2 miljoen uit de verkoop van HBE in 2024, zie brief D2023-11-004538 van Gedeputeerde Staten. Verbeterplan Openbaar VervoerMet uitzondering van autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld compensatie niet indexeren tarieven, nationalisering treindiens Hengelo-Bielefeld en herijking studenten reisrecht) die bijdragen aan de instandhouding van het openbaar vervoer zijn er slechts in beperkte mate extra lasten vanuit de Bikker-middelen opgenomen als gevolg van aanvullende maatregelen die bijdragen aan een verbetering van het openbaar vervoer. Mobiliteits De onderuitputting op prestatie 4.2.3 zal over de tijd geleidelijk afnemen doordat de invoering van verbeteringen tijd vergt voordat deze zullen leiden tot aanvullende lasten.

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten Lasten Saldo	Financiële toelichting prestatie
-----------	---	---	--------------------	-------------------------------------

Voor het zomerreces zal Provinciale Staten separaat worden geïnformeerd over de stand van zaken. Treindienst Hengelo-Bielefeld
Zie inhoudelijke toelichting. De nationalisering van Eurobahn betekent voor de Provincie Overijssel een extra kostenpost voor 2025 van € 0,8 miljoen. Dit kan eenmalig gedekt worden uit de kerntaak in de lopende begroting (prestatie 4.2.3) en uit een nog van Eurobahn terug te ontvangen (boete)bedrag. Daarnaast is een deel van de exploitatie van Hengelo-Bielefeld incidenteel gedekt vanuit het aandeel van het Rijk in dit traject. De dekking hiervoor zit in de Reserve Mobiliteitsprogramma's. Bij de P-nota doen wij u een voorstel om het incidentele deel om te zetten naar structurele dekking vanuit de structurele ruimte binnen prestatie 4.2.3 (Bikker-middelen). Hiermee worden structurele lasten gedekt met structurele middelen. Dit draagt bij aan de continuïteit van de treindienst. De incidentele middelen die vrijkomen kunnen dan gebruikt worden om bij te dragen aan verbetering van het openbaar vervoer. Om dit ook voor 2025 te effectueren stellen wij u nu voor om € 1,5 miljoen minder te onttrekken uit de Reserve Mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer en de lasten voor 2025 te dekken uit de structurele ruimte op prestatie 4.2.3.
PS Begrotingswijziging
Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 4.2.3 2025 te verlagen met € 1,5 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/ Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						Mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer met hetzelfde bedrag te verlagen. Specifieke uitkering decentraal spoor Bij de decentralisatie van een aantal spoordiensten is afgesproken dat de minister van IenW een bijdrage levert ten behoeve van de dekking van het exploitatie- of beheertekort van de betreffende decentrale spoor- en tramdiensten. Deze bijdrage is nodig voor de instandhouding van deze diensten. We actualiseren bij deze monitor de ontvangsten in 2025, waardoor we € 1,6 miljoen aframen.
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	PS Begrotingswijziging		240	0	-240	240 Reserve verstrekte subsidies - uitvoeringsprogramma mobiliteit (UVP)Vanuit UVP 2024 en 2025 is een subsidie beschikbaar gesteld voor de F35. Dit is een subsidie van € 1,5 miljoen op prestatie 4.3.1. Conform onze systematiek stellen we voor om dit bedrag toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies en gelijktijdig de aanwending van deze middelen (o.b.v. verwachte voortgang bij de subsidieontvanger) te begroten in de jaarschijven 2025 en 2026. PS-begrotingswijzigingW stellen u voor om een bedrag van € 1,5 miljoen vanuit prestatie 4.3.1 (kostenplaats 7210005) toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies. Daarnaast stellen wij u voor om een bedrag van € 1,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve Verstrekte Subsidies en daarvan € 1,3 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2025 en € 0,2 miljoen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.3.1 (kostenplaats 7210079) van de begroting 2025.
4.4.2 Slimme, vitale	PS Begrotingswijziging		373	0	-373	373 Uitvoeringsprogramma

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/ Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
en innovatieve logistiek en goederenvervoer						Mobiliteit Begin dit jaar hebben we het uitvoeringsprogramma vastgesteld waarin invulling is gegeven aan de afspraken die provincie Overijssel met haar gemeenten heeft gemaakt over de uitvoering van het provinciale verkeers- en vervoersbeleid. Samen met de gemeenten bepalen wij jaarlijks de prioriteiten, de inzet van de beschikbare middelen en de uitvoering van projecten. Door op deze wijze samen te werken, werken we gezamenlijk aan een bereikbaar, leefbaar, duurzaam en veilig Overijssel. Om de middelen aan te laten sluiten op het vastgestelde uitvoeringsprogramma stellen we voor om de middelen voor 2025 van prestatie 4.4.2 over te hevelen naar prestatie 4.5.1 'infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid'. PS begrotingswijziging W stellen voor om voor de jaarschijf 2025 € 0,4 miljoen over te hevelen van prestatie 4.4.2 naar prestatie 4.5.1 'infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid' van de begroting 2025.
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	GS Begrotingswijziging		-87	0	87	-87 Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Verkeersveiligheid (KVO). Binnen het uitvoeringsprogramma zijn middelen gereserveerd die voor 2025 niet geprogrammeerd zijn, omdat er op dit moment nog geen project is die hiervoor in aanmerking komt. We schuiven deze middelen door naar 2026. GS begrotingswijziging O basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.5.1 een budget van € 87.000 samen met de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/ Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	PS Begrotingswijziging	-374	0	-374	-374	bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door t schuiven van 2025 naar 2026. Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Verkeersveiligheid (KVO). Binnen het uitvoeringsprogramma zijn middelen gereserveerd die voor 2025 niet geprogrammeerd zijn, omdat er op dit moment nog geen project is die hiervoor in aanmerking komt. We schuiven deze middelen door naar 2026. Overheveling middelen UVP vanuit prestatie 4.4. Zie voor de toelichting prestatie 4.4.2. We stellen daar voor om € 0,4 miljoen over te hevelen naar prestatie 4.5.1.
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	PS Begrotingswijziging	-448	0	448	-448	Actie 2De vervangingsopgave voor de oeverconstructies is groot (zie prestatie 4.7.6). De voorbereiding procedures en realisatieperiode van deze opgave duurt jaren. Vanuit onze zorgplicht om de situatie veilig te houden, moeten er beheersmaatregelen getroffen worden. Hiervoor is de komende jaren extra budget benodigd. In de Perspectiefnota 2026 hebben we hiervoor een voorstel ingediend. Actie 5 GladheidsbestrijdingOp het terrein van Agrifirm hebben we in de periode 2013 tot 2022 een opslagloods gehuurd voor de voorraad van ons strooizout. Bij bodemonderzoek is gebleken dat er onder en nabij de opslagloods een verontreiniging in grond en grondwater is ontstaan. Dit is te relateren aan het strooizout. Wij zijn overeengekomen om eenmalig een bedrag van € 367.500 te vergoeden. Wij stellen u voor om ee bedrag van € 0,4 miljoen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						toe te voegen aan de begroting 2025 van prestatie 4.7.1. en ten laste te brengen van de algemene risicoreserve. Actie 4 Brug- en Sluisbediening en 6 Dagelijks onderhoudDe budgetten voor het dagelijks onderhoud aan de provinciale infrastructuur staan onder druk als gevolg van de resultaten van een aantal opnieuw aanbestede meerjarige raamcontracten waarin hogere eenheidsprijzen zijn opgenomen. Daarnaast verwachten wij op de personeelskosten voor de brug- en sluisbediening een overschrijding vanwege stijgende inhuurkosten. Indien nodig komen wij bij Monitor 2025 - II hierbij u op terug. Overheveling middelen 'incidentmanagement' vanuit prestatie 4.1.3Zie voor de toelichting prestatie 4.1.3. We stellen daarvoor om het budget voor "Incidentmanagement" van € 80.000 structureel over te hevelen naar prestatie 4.7.1.
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	PS Begrotingswijziging		-327	0	327	-327 GS wijzigingHet meerjarig uitvoeringsprogramma onderhoud provinciale infrastructuur is geactualiseerd. Wij hebben besloten om het kasritme van de bestedingen van de voorziening Beheer en Onderhoud provinciale infrastructuur voor 2025 hierop aan te passen. In 2025 betekent dit een verlaging van de bestedingen met € 9,3 miljoen naar € 25,4 miljoen. PS wijzigingAan de voorziening Beheer en Onderhoud wordt op basis van het saldo van de jaarrekening jaarlijks een inflatiecorrectie (instandhoudingsbijdrage) op basis van het saldo

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						van de jaarrekening toegekend. Het bedrag dat wij hiervoor in de begroting 2025 hebben opgenomen, blijkt € 0,3 miljoen te laag te zijn. Wij stellen u voor om de storting in de voorziening Beheer en Onderhoud bij prestatie 4.7.2. in 2025 verhogen met € 0,3 miljoen en ten laste van de algemene middelen te brengen. De meerjarige effecten worden bij de Begroting 2026 verwerkt. De bovengenoemde wijzigingen hebben geen gevolg voor de omvang van de voorziening voor de uitvoering van het gehele uitvoeringsprogramma.
4.7.4 Aanpak schades langs Kanaal Almelo de Haandrik	PS Begrotingswijziging		-695	0	695	-695 Wij schatten in dat de uitvoeringskosten van het schadedossier in 2025 € 3,1 miljoen bedragen. Dit is inclusief de uitvoeringskosten van het bestuurlijk kopstuk. In de begroting is € 2,4 miljoen beschikbaar. Wij stellen u voor om voor 2025 een bedrag van € 0,7 miljoen bij te ramen voor deze prestatie. Deze bedragen worden onttrokken aan de beschikbare middelen in de Reserve Waterwegen.
Totaal			-1.551	2.990	3.180	-4.099

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
4.1.3 Slim inzetten systemen & netwerken	0	216	216	0	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
4.1.5 Mobiliteitshubs	-2000	0	2000	-2000	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
4.1.5 Mobiliteitshubs	2000	0	-2000	2000	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
4.2.3 Concessies & contract bus en trein	130	0	-130	130	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
4.2.4 Verbeteren infra openbaar vervoer	-416	0	416	-416	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Voor deze prestatie is geen budget beschikbaar.
4.2.4 Verbeteren infra openbaar vervoer	-400	0	400	-400	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	462	0	-462	462	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Spooormaatregelen Zwolle-EnschedeProrail werkt in opdracht van de Provincie en van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) op het traject Zwolle-Enschede aan diverse spooormaatregelen om de veiligheid te verbeteren en de rijtijd van vooral de Blauwnet IC Zwolle-Enschede in te korten. Inmiddels is de opdracht gegeven en is Prorail gestart met de werkzaamheden. Bij de 2e monitor is € 11,7 miljoen doorgeschoven naar 2025. De financiële afwikkeling van de werkzaamheden is toch iets sneller gegaan dan verwacht, doordat aanvullende kosten uit de planuitwerking al zijn betaald. Hierdoor is er in 2024 € 0,46 miljoen meer besteed dan geraamd. Binnen het totale project levert het geen tekort op. Wij vereffenen de overbesteding met het budget voor 2025. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 4.2.6 € 0,46 miljoen extra onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in deze reserve met gelijktijdige verlaging van de raming in jaarschijf 2025.
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	-11730	0	11730	-	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
					KT	Doorwerking GS 2024 KT
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	-2762	0	2762	-2762	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Financieel resultaat prestatie 4.3.1 Stimuleren fietsgebruikOp deze prestatie zijn de geraamde lasten van € 13,5 miljoen voor € 9,1 miljoen gerealiseerd en is € 3,9 miljoen niet besteed. Dit komt doordat de werkelijke realisatie van meerjarige subsidies lager is dan de verwachte realisatie. Meerjarig verleende subsidies (algemene middelen)In het kader van deze prestatie zijn subsidies verstrekt waarvan de lasten voor € 2,5 miljoen pas in latere jaren worden verantwoord. Wij stellen u voor om € 1,7 miljoen toe te voegen aan de Reserve verstrekte subsidies. Die toevoeging wordt verwerkt bij de kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen'. Daarnaast stellen we u voor om € 0,8 miljoen door te schuiven naar 2025. PS-begrotingswijzigingWij stellen u voor om een bedrag van € 1,7 miljoen vanuit de Reserve verstrekte subsidies toe te voegen aan de jaarschijf 2025 voor prestatie 4.3.1. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,8 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.3.1 van de begroting 2025. Reserve verstrekte subsidies Op subsidies die gedekt zijn uit de reserve verstrekte subsidies is € 1,4 miljoen niet gerealiseerd. Uit de uitvraag bij subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Daarom passen we het bestedingsritme aan op basis van de ontvangen informatie. PS-begrotingswijziging Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,4 miljoen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						te onttrekken aan Reserve verstrekte subsidies en de jaarschijven 2025-2027 voor prestatie 4.3.1 te verhogen/verlagen met respectievelijk € 1,0, -€ 1,8 en € 2,3 miljoen. Reserve KVO oud 'programma Fiets' Vanuit het oude investeringsprogramma Fiets zijn nog middelen beschikbaar voor de afhandeling van meerjarige subsidies. Deze moeten beschikbaar blijven voor de afhandeling van deze subsidies. Wij stellen u daarom voor de looptijd van dit budget te verlengen naar eind 2027. PS-begrotingswijziging Wij stellen u voor om in de jaren 2025, 2026 en 2027 de lasten van prestatie 4.3.1 te verhogen/verlagen met respectievelijk -€ 0,8, -€ 0,3 en € 1,6 miljoen en de onttrekking aan de reserve met dezelfde bedragen te muteren. Uitvoering Investeringsvoorstel Fiets (UKVO) Op 13 juni jl. heeft u € 8 miljoen beschikbaar gesteld voor het investeringsvoorstel Fiets (2024/1100795). De raming in de jaarschijven heeft nog niet plaatsgevonden. Bij deze jaarrekening ramen we 2024 conform de gerealiseerde bestedingen (€ 0,6 miljoen). Het restant verdelen we over 2025/2026/2027. GS-begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 7,4 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en jaarlijks € 2,5 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2025, 2026 en 2027 van prestatie 4.3.1 van de begroting 2025.
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	-2476	0	2476	-2476	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Financieel resultaat prestatie 4.3.1 Stimuleren fietsgebruik Op deze prestatie zijn de geraamde lasten van € 13,5 miljoen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten Lasten Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
				voor € 9,1 miljoen gerealiseerd en is € 3,9 miljoen niet besteed. Dit komt doordat de werkelijke realisatie van meerjarige subsidies lager is dan de verwachte realisatie. Meerjarig verleende subsidies (algemene middelen)In het kader van deze prestatie zijn subsidies verstrekt waarvan de lasten voor € 2,5 miljoen pas in latere jaren worden verantwoord. Wij stellen u voor om € 1,7 miljoen toe te voegen aan de Reserve verstrekte subsidies. Die toevoeging wordt verwerkt bij de kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen'. Daarnaast stellen we u voor om € 0,8 miljoen door te schuiven naar 2025. PS-begrotingswijzigingWij stellen u voor om een bedrag van € 1,7 miljoen vanuit de Reserve verstrekte subsidies toe te voegen aan de jaarschijf 2025 voor prestatie 4.3.1. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,8 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.3.1 van de begroting 2025. Reserve verstrekte subsidies Op subsidies die gedekt zijn uit de reserve verstrekte subsidies is € 1,4 miljoen niet gerealiseerd. Uit de uitvraag bij subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Daarom passen we het bestedingsritme aan op basis van de ontvangen informatie. PS-begrotingswijziging Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,4 miljoen te onttrekken aan Reserve verstrekte subsidies en de jaarschijven 2025-2027 voor prestatie 4.3.1 te verhogen/verlagen met respectievelijk € 1,0, -€

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						1,8 en € 2,3 miljoen. Reserve KVO oud 'programma Fiets' Vanuit het oude investeringsprogramma Fiets zijn nog middelen beschikbaar voor de afhandeling van meerjarige subsidies. Deze moeten beschikbaar blijven voor de afhandeling van deze subsidies. Wij stellen u daarom voor de looptijd van dit budget te verlengen naar eind 2027. PS-begrotingswijziging Wij stellen u voor om in de jaren 2025, 2026 en 2027 de lasten van prestatie 4.3.1 te verhogen/verlagen met respectievelijk -€ 0,8, -€ 0,3 en € 1,6 miljoen en de onttrekking aan de reserve met dezelfde bedragen te muteren. Uitvoering Investeringsvoorstel Fiets (UKVO) Op 13 juni jl heeft u € 8 miljoen beschikbaar gesteld voor het investeringsvoorstel Fiets (2024/1100795). De raming in de jaarschijven heeft nog niet plaatsgevonden. Bij deze jaarrekening ramen we 2024 conform de gerealiseerde bestedingen (€ 0,6 miljoen). Het restant verdelen we over 2025/2026/2027. GS-begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 7,4 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en jaarlijks €2,5 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2025, 2026 en 2027 van prestatie 4.3.1 van de begroting 2025. Financieel resultaat: Op deze prestatie zijn de de geraamde lasten van € 4,4 miljoen voor € 3,8 miljoen besteed. € 0,6 miljoen is niet besteed. Dit komt doordat de werkelijke realisatie van meerjarige subsidies lager is dan de verwachte realisatie. Uit de jaarlijkse
4.5.1 Infra maatregln verkeersveilighei		-570	0	570	-570 PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten Lasten Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
				uitvraag bij onze subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Daarnaast is er onderuitputting ontstaan doordat de middelen voor haalbaarheidsonderzoeken N-wegen niet volledig zijn besteed. Meerjarig verleende subsidies (algemene middelen)In het kader van deze prestatie zijn subsidies verstrekt waarvan de lasten voor € 0,16 miljoen pas in latere jaren worden verantwoord. Wij stellen u voor om deze middelen door te schuiven naar 2025 en 2026. € 18.000 hiervan heeft betrekking op het uitvoeringsprogramma mobiliteit (UVP). De vrijval hiervan wordt centraal op prestatie 4.3.1 gereserveerd conform het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400. ResultaatbestemmingWij stellen u voor om een bedrag van € 0,16 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 (€ 0,14 miljoen) van prestatie 4.5.1 en aan de jaarschijf 2026 (€ 18.000) van prestatie 4.3.1 van de begroting 2025. Reserve verstrekte subsidies Op subsidies die gedekt zijn uit de reserve verstrekte subsidies is € 0,27 miljoen niet gerealiseerd. Uit de uitvraag bij subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Daarom stellen we voor om dit bedrag door te schuiven naar 2025. PS-begrotingswijziging Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,27 miljoen te onttrekken aan Reserve Verstrekte Subsidies en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.5.1 van de begroting 2025. Haalbaarheidsonderzoeken

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						N-wegenOp dit budget resteert nog een bedrag van € 0,16 miljoen. Het onderzoek is lopende en loopt in 2025 nog door. Daarom stellen we voor om het resterende budget door te schuiven naar 2025. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,16 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.5.1 van de begroting 2025.
4.6.10		-922	0	922	-922	PS-wijz. 5
Infrastruct.maatreg.bereikbaarhd					Jaarstukken 2024	Financieel resultaat Op deze prestatie zijn de geraamde lasten van € 2 miljoen voor € 1,1 miljoen gerealiseerd en is € 0,9 miljoen niet besteed. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere lastneming op subsidies en nog niet bestede middelen voor het project verkeersregelininstallaties. Bij monitor II was dit inzicht er nog niet, omdat de uitvraag bij subsidiepartners met betrekking tot realisatie subsidie nog niet plaatsgevonden had. Verkeersregelininstallaties (VRI's) Het betreft hier een project waarbij we 11 verkeersregelininstallaties vervangen. De uitvoering hiervan loopt en een deel van de VRI's is reeds vervangen. Het restant volgt in de 1e helft van 2025. Daarom stellen we voor om dit geld door te schuiven naar 2025 middels resultaatbestemming. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,35 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.6.10 van de begroting 2025. Reserve Mobiliteit (meerjarige subsidies) De werkelijke realisatie van meerjarige subsidies is lager dan de verwachte realisatie (€ 0,2

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						miljoen). Uit de jaarlijkse uitvraag bij onze subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Daarom stellen we voor om deze middelen door te schuiven ter dekking van lopende subsidieverplichtingen. PS-begrotingswijziging Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,21 miljoen te onttrekken aan de Reserve Mobiliteit en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.6.10 van de begroting 2025. Meerjarig verleende subsidies (algemene middelen)In het kader van deze prestatie zijn subsidies verstrekt waarvan de lasten voor € 0,36 later worden verantwoord. Wij stellen u voor om deze middelen door te schuiven naar 2025. ResultaatbestemmingWij stellen u voor om een bedrag van € 0,36 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.6.10 van de begroting 2025.
4.6.13 N35 Knooppunt Raalte	-355	0	355	-355	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Bij N35 knooppunt Raalte zijn we op dit moment met besprekingen bezig om de Bestuursovereenkomst aan te passen. Als gevolg van de projectontwikkelingen is in 2024 € 355.000,- minder uitgegeven dan begroot. De resterende middelen schuiven wij door naar 2025. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 355.000,- te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.6.13 van de begroting 2025. InvesteringskredietDe financiële toelichting op het investeringskrediet is opgenomen in de paragraaf investeringen.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
4.6.9 Verk,planstudies & real ov proj.	-424	0	424	-424	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Er is op deze prestatie een kleine overschrijding van € 6.000 geweest. De financiële toelichting op de projecten is opgenomen in de paragraaf investeringen.
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-200	0	200	-200	Adm210 Financieel werkplan 2025-2026 WK	Deze wijziging heeft betrekking op Adm210 Financieel werkplan 2025-2026 WK
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-398	0	398	-398	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Exploitatie
						Baten: In 2024 hebben we € 0,2 miljoen meer baten ontvangen dan begroot. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door niet-begrote baten vanuit veilingopbrengst van oud materieel. Dit betreffen eenmalige baten van circa € 0,1 miljoen. Lasten: In 2024 is € 0,9 miljoen niet besteed van het begrote bedrag. De volgende onderdelen hadden de grootste afwijking: - Op dagelijks onderhoud is € 0,2 miljoen niet besteed. - Doordat er minder strooiacties nodig waren en strooiroutes zijn geoptimaliseerd, is er € 0,6 miljoen minder uitgegeven op het budget van gladheidsbestrijding. - Door langdurig ziekteverzuim is meer capaciteit ingehuurd. Daarnaast zijn de inhuurtarieven gestegen door CAO-wijzigingen. Dit heeft geleid tot een overschrijding van € 0,3 miljoen op het budget brug- en sluisbediening. - Het aantal incidentmeldingen is gestegen waardoor het budget incidentmangent is overschreden met € 0,1 miljoen. Budget duurzaamheid 2024 (GS begrotingswijziging) Wij hebben de werkzaamheden voor een meer klimaatadaptief, natuurinclusief en circulair instandhouden van de wegen opgepakt. In 2024 is een deel van het begrote budget niet besteed (€ 0,4 miljoen). In de loop van 2025 en 2026 zullen de investeringsvoorstellen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						van diverse projecten voorzien zijn van verzilveringskansen op deze thema's. De Staten kan vervolgens keuzes maken en de koers bepalen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,4 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.7.1 van de begroting 2025. Investerings De financiële toelichting op de investeringen is opgenomen in de paragraaf investeringen.
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	21	0	-21	21	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	199	0	-199	199	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	200	0	-200	200	Adm210 Financieel werkplan 2025-2026 WK	Deze wijziging heeft betrekking op Adm210 Financieel werkplan 2025-2026 WK
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infra	69	0	-69	69	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
4.7.3 Vervangen provinciale infrastruct.	-144	0	144	-144	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	De gerealiseerde exploitatielasten bestaan uit onderzoekskosten die gemaakt zijn voor het project Vervanging oeverconstructies Kanaal Almelo de Haandrik (€ 0,4 miljoen) en afschrijvingskosten van in het verleden uitgevoerde vervangingsinvesteringen (€ 0,7 miljoen). Het financiële verloop van de nog lopende vervangingsinvesteringen (2024), is toegelicht in de Paragraaf investeringen. PS begrotingswijzigingVan het in 2024 beschikbaar gestelde budget van € 572.000 aan onderzoekskosten voor het onderzoek naar de vervroegde aanpak voor het vervangen van de damwanden is € 144.000 niet besteed. Dit budget is wel nodig om het onderzoek in 2025 te

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						vervolgen. Wij stellen u voor om het resterende bedrag van € 144.000 te onttrekken aan de Algemene Risicoreserve en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 4.7.3. van de begroting 2025.
4.7.4 Aanpak schades langs Kanaal AdH	-2442	0	2442	-2442	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
Totaal	-22157	216	22374	- 22157		

Kerntaak 5: Regionale economie

Dit is hoe wij denken

Werken aan een toekomstbestendige regionale economie

Deze kerntaak heeft als ambitie onze regionale economie in Overijssel te behouden en verder te versterken richting een krachtige, weerbare en toekomstbestendige economie. Wij zien economie als een middel voor brede welvaart, dat bijdraagt aan maatschappelijke vraagstukken en waar het midden- en kleinbedrijf (mkb), met onze familiebedrijven het kloppend hart zijn. Als provincie, en samen met onze partners zoals Novel-T, Kennispoort Regio Zwolle, Ondernemershuis Stedendriehoek en Oost NL, stimuleren wij de ontwikkeling van een innovatieve economie. Daarmee zetten wij de toon en richting voor een economie die zich onderscheidt met haar bijdragen aan de maatschappelijke uitdagingen van onze tijd zoals gezondheid, energie, digitalisering, biodiversiteit, leefbaarheid van het landelijk gebied en circulariteit.

Om deze ambitie te realiseren zetten wij als provincie een breed palet aan beleidsinstrumenten in en doen wij dit in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, overheden, onderwijs- en kennisinstituten en andere partners. Wij stimuleren innovatie, geven ruimte om te ondernemen en werken mee aan een arbeidsmarkt met voldoende vakmensen en kenniswerkers. Wij werken doorlopend aan het verstevigen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat om hoogwaardige bedrijven voor de regio's in Overijssel aan te trekken en te behouden en hun internationale concurrentiepositie te bevorderen. Dit vereist goed bereikbare werkplekken op strategische knooppunten en samenwerking met kennisinstellingen en innovatielabs. Op bestaande en nieuwe werklocaties koppelen we mogelijkheden om te werken aan maatschappelijke opgaven als energietransitie, vergroening en klimaatadaptatie. We versterken de detailhandel in centra van Overijsselse kleine steden en dorpen en dragen bij aan een optimaal vervoer van goederen en diensten in Overijssel. Detailhandel en vervoer zijn vanwege de relatie met de doelstellingen van kerntaak 1 Ruimtelijke ordening en waterbeheer, respectievelijk kerntaak 4 Mobiliteit, daar verder uitgewerkt. Tot slot versterken wij de vrijetijdseconomie, een sector die aanzienlijk bijdraagt aan de economie in Overijssel. We willen de potentie hiervan benutten, samen met beeldbepalende evenementen en onze culturele sector. Met deze gezamenlijke inzet dragen we bij aan een krachtige en toekomstbestendige economie en aan de brede welvaart van de inwoners van Overijssel.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

5.1 Krachtige Economie

In ons coalitieakkoord 'Schouder aan schouder 2023-2027' gaan wij uit van een regionale economie die bloeit, toekomstbestendig en betekenisvol is: 'Een economie die bijdraagt aan de welvaart en het welzijn van onze inwoners en samenleving. Een economie die positief bijdraagt aan én de kansen benut van maatschappelijke opgaven zoals energie, biodiversiteit, leefbaarheid en gezondheid'.

Wij zetten ons in om bij te dragen aan concurrentiekracht en verdienvermogen van ondernemers (prestatie 5.1.1 Bevorderen van de concurrentiekracht en verdienvermogen van ondernemers in Overijssel), een attractief Overijssels vestigingsklimaat voor ondernemers (prestaties 5.1.2 Bevorderen van een attractief Overijssels vestigingsklimaat voor ondernemers, 5.1.4 Werklocaties provinciale participaties) en door te werken aan een toekomstgerichte economie (prestatie 5.1.3 Ontwikkelen van een toekomstgerichte economie). Met ons programma Regionale Economie investeren wij in het realiseren van deze ambities.

Met het verstrekken van risicokapitaal aan Overijsselse ondernemers dragen wij bij aan het verbeteren van de toegang tot financiering (prestatie 5.1.5 Verstrekken risicokapitaal).

Prestaties

5.1.1 Bevorderen van de concurrentiekracht en verdienvermogen van ondernemers in Overijssel

Acties 2025

Het programma Regionale Economie 2024-2027 betreft prestaties 5.1.1., 5.1.2 en 5.1.3.

Prestatie 5.1.1 bestaat uit vier programmalijnen:

A. Het versterken van het regionale ecosysteem voor innovatieve startups en scale-ups

1. Wij ondersteunen startups en scale-ups met huisvesting, financiering, coaching, ondernemerschap en het bieden van een netwerk in de drie regio's van Overijssel. Zo dragen wij bij aan een nog betere ondersteuning voor Overijsselse startups, aan meer startups die doorgroeien naar de scale-up fase en aan een betere samenwerking tussen de regio's. In 2025 verstrekken wij subsidie aan organisaties die zich bezighouden met het ondersteunen van de startups en scale-ups: ZWINC in Regio Zwolle, Ondernemershuis Deventer in de Stedendriehoek en Novel-T in Twente.

B. Het toekomstbestendig houden van familiebedrijven

1. Wij voeren het programma Family Next 2.0 uit en stimuleren een netwerk van familiebedrijven en jonge potentiële bedrijfsopvolgers. Wij stimuleren de rol van familiebedrijven in het versterken van brede welvaart in de provincie in samenwerking met het expertisecentrum Familiebedrijven van Hogeschool Windesheim.

C. Het stimuleren van export door het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en het aantrekken van buitenlandse bedrijfsinvesteringen

1. Wij stimuleren de acquisitie van bedrijven en de uitbreidingsinvesteringen van buitenlandse bedrijven samen met de regio's Twente en Zwolle. Hiervoor zetten wij Oost NL in, de regionale ontwikkelingsmaatschappij.

2. Wij ondersteunen met het programma GO4EXPORT het MKB met de voorbereiding voor het exporteren van producten en diensten. Het GO4EXPORT programma begeleidt 200 bedrijven bij het internationaliseren.

D. Het in stand houden en doorontwikkelen van de dienstverlening aan het Midden- en Kleinbedrijf (MKB)

1. We zorgen voor een efficiënte ondersteuning aan het brede MKB, waarbij de vraag en behoefte van de ondernemer over innovatie en transitie centraal staat. Wij bieden ondersteuning aan ondernemers via een bijdrage aan Oost NL, Novel-T, Ondernemershuis Deventer en Kennispoort regio Zwolle.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Investeringsvoorstel economie PS24-000099

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

5.1.2 Bevorderen van een attractief Overijssels vestigingsklimaat voor ondernemers

Acties 2025

Het programma Regionale Economie 2024-2027 betreft prestaties 5.1.1., 5.1.2 en 5.1.3.

Prestatie 5.1.2 bestaat uit twee programmalijnen:

A. Het erkennen, waarderen en behouden van vakmanschap en talent door de aansluiting van beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt

1. Wij dragen bij aan het waarderen van vakmanschap door initiatieven te ondersteunen van bedrijven en kennisinstellingen, waaronder het MBO, zoals bijvoorbeeld WorldSkills, op het gebied van techniek, zorg en onderwijs. Deze initiatieven vragen aandacht voor de waarde van vakmanschap en zetten in op het enthousiasmeren van jongeren en zij-instromers voor techniek.
2. Wij dragen bij aan het aantrekken en scholen van nationale en internationale kenniswerkers en vakmensen op het gebied van techniek, zorg en onderwijs in samenwerking met bestaande netwerken waarbij we gebruik maken van cofinanciering in de Regio Deals.
3. Wij stimuleren de ontwikkeling van een toekomstgerichte arbeidsmarkt door regionale leernetwerken in de provincie met elkaar te verbinden en door het stimuleren van initiatieven die mogelijkheden voor arbeidsbesparende maatregelen verkennen.

B. Het toekomstbestendig maken van bestaande werklocaties en invulling geven aan een optimaal vestigingsklimaat

1. Wij monitoren de uitvoering van de met de gemeenten gemaakte 'Programmeringsafspraken bedrijventerreinen 2023-2026' en werken in de regio's

West-Overijssel en Twente samen aan de uitvoering van de kwantitatieve afspraken en kwalitatieve ambities.

2. Wij investeren mee in projecten van ondernemers en gemeenten die bijdragen aan toekomstbestendige werklocaties in Overijssel. Dit doen we onder meer door gebiedsgerichte investeringen door de Herstructureringsmaatschappij Overijssel

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Investeringsvoorstel economie PS24-000099

Brief aan PS GS nota regionale programmeringsafspraken bedrijventerreinen 2023-2026
2023-005270

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland, Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

5.1.3 Ontwikkelen van een toekomstgerichte economie

Acties 2025

Het programma Regionale Economie 2024-2027 betreft prestaties: 5.1.1., 5.1.2 en 5.1.3.

Prestatie 5.1.3 bestaat uit drie programmaliĳnen:

A. Het verduurzamen van het grondstoffengebruik door het circulair maken van productieprocessen en producten

1. Wij werken aan de doorontwikkeling van circulaire ketens met onze netwerken bestaande uit overheid, ondernemers en onderwijs rond textiel, kunststof, bouw&infra en maakindustrie.
2. Wij verkennen de mogelijkheden voor een revolverend Overijssels Fonds voor Circulair MKB en maken een startnotitie voor ruimte voor circulaire economie.

B. Het bevorderen van digitalisering in de maakindustrie en het brede Midden- en Kleinbedrijf

1. Wij ondersteunen de digitalisering in de maakindustrie en het brede MKB. Dit gebeurt via de lopende programma's EDIH-Boost Robotics East-Netherlands en de AI-Hub Oost Nederland en via de digitaliseringsprojecten in de Regio Deals.

C. Het stimuleren van onderzoek, ontwikkeling en innovatie bij het Midden- en Kleinbedrijf

1. Wij stimuleren experimentele ontwikkeling en innovatie bij 50 tot 70 MKB ondernemers. Dit doen wij via haalbaarheidsprojecten en via R&D samenwerkingsprojecten van de Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT- regeling). Deze wordt gecofinancierd door het Rijk.
2. Wij reserveren € 2 miljoen om bij te dragen aan Rijksinvesteringen voor onze provincie die gebruikt kunnen worden na uitwerking van het landelijke regeerakkoord.

3. Wij herijken de Medtech Twente Agenda 2030 op basis van het coalitieakkoord, waarbij het accent in deze periode vanuit de provincie ligt op zorginnovatie.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Financiële kleurscore****Financiële toelichting****Statenvoorstellen en -besluiten**

Statenvoorstel Investeringsvoorstel economie PS24-000099

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland, Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**5.1.4 Werklocaties provinciale participaties**Acties 2025**

1. Wij beheren de bestaande participaties Regionaal Bedrijventerrein Twente, Special Purpose Vehicle Stork en Technology Base.
2. We heffen de gemeenschappelijke regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente op.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting**

De liquidatie van het Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) is met een half jaar uitgesteld naar 31 december 2025. In juli 2024 (statenbrief DB RBT) was het nog de verwachting dat de gemeenschappelijke regeling per 30 juni 2025 kon worden opgeheven. De overdracht van de boedel en de resterende taken van het RBT aan de gemeente Almelo en de Coöperatie Parkmanagement kost meer tijd dan eerder voorzien.

Financiële kleurscore**Financiële toelichting****Technology Base****Exploitatietekort**

De gewijzigde begroting 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Technology Base kent een negatief begrotingssaldo van € 474.000. De beide deelnemers (Provincie Overijssel en Gemeente Enschede) nemen, conform afspraak, ieder 50% van dit tekort voor hun rekening. In onze begroting is hiervoor reeds € 53.000 begroot. Wij stellen voor aanvullend € 184.000 beschikbaar te stellen ten laste van de algemene middelen. Dit tekort is grotendeels structureel van aard en sluit aan bij het beeld dat in 2022 aan u is gecommuniceerd bij de uitkomsten van de evaluatie Technology Base (kenmerk 2022/1109053).

Wij stellen u voor om het tekort van € 184.000 net als voorgaande jaren incidenteel te dekken uit de algemene middelen en een structurele oplossing te betrekken bij het gesprek met uw Staten over het toekomstperspectief van de luchthaven.

Voorziening resultaten gebiedsexploitaties (Tec Base)

Onze verliesvoorziening voor de grondexploitatie van Technology Base baseren wij op basis van een netto contante waarde. Hierdoor wordt deze voorziening jaarlijks verhoogd met 2%. Bij de jaarrekening 2024 is de verliesvoorziening toegenomen tot € 13 miljoen en daarmee neemt het benodigde bedrag voor deze jaarlijkse verhoging met € 57.000 toe.

Wij stellen u voor om de lasten voor prestatie 5.1.4 voor jaarschijf 2025 te verhogen met € 57.000 en dit ten laste te brengen van de algemene middelen. Het meerjarige effect van deze mutatie wordt verwerkt bij de Begroting 2026.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Kaderstelling/Investeringsvoorstel Technology Base Twente PS/2016/486
- Evaluatie Technology Base PS/2022/1109053
- Brief aan PS Evaluatie Topwerklocaties 2023-014467
- Brief 24 juli 2024 opheffing gemeenschappelijke regeling RBT
- Investeringsvoorstel economie PS24-000099
- Kaderbrief financiële stukken Technology Base PS25-000073

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

241

5.1.5 Verstrekken risicokapitaal

Acties 2025

1. Wij dragen financieel bij aan het Participatiefonds van Oost NL, monitoren de uitvoering en bewaken of dit past bij de provinciale maatschappelijke opgaven.
2. Wij dragen financieel bij aan het Innovatiefonds Overijssel, monitoren de uitvoering en bewaken of dit past bij de provinciale maatschappelijke opgaven.
3. Wij monitoren de uitvoering van de strategie van Wadinko en bewaken of dit past bij de provinciale maatschappelijke opgaven.
4. Wij houden toezicht op de governance van onze fondsen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Agiofstorting Innovatiefonds Overijssel (IFO) I

Op 9 oktober 2024 heeft u besloten om geen wensen en bedenkingen te uiten tegen de opheffing van het Innovatiefonds Overijssel II (IFO II). IFO II is vervolgens geliquideerd in 2024. Hierbij is € 314.000 vrijgevallen en ingezet als agiofstorting IFO I. Dit is geregeld in de 2e Monitor 2024. Omdat de financiële afwikkeling net niet in 2024 is gelukt, is via de jaarrekening 2024 de agiofstorting en storting in de Algemene Financieringsreserve van € 314.000 doorgeschoven naar 2025. Dit is inmiddels afgewikkeld.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Investeren met rendement en risico 2020/1101002
- Aanpassing kaders Innovatiefonds Overijssel 2021/1104717
- Jaaroverzicht Overijsselse fondsen
- Jaaroverzicht 2021 Overijsselse fondsen 2022/0107061
- Onderzoek Rekenkamer Oost-Nederland naar effectiviteit revolverende fondsen 2022-017866
- Statenvoorstel Onderzoek Rekenkamer Oost Nederland (RON) naar Effectiviteit fondsen provincie Overijssel PS23-000036

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland (Wadinko), Gert Harm ten Bolscher (Innovatiefonds Overijssel en Oost NL).

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

5.2 Vrijetijdseconomie

De investeringsimpuls 2024-2027 'Overijssel, een gastvrije en aantrekkelijke bestemming voor bezoekers, bedrijven én bewoners' zet in op het bevorderen van de balans tussen lusten en lasten van recreatie en vrijetijdsbesteding. We bevorderen het toekomstig verdienvermogen van de toeristische sector en versterken daarmee onze regionale economie (prestatie 5.2.1 Recreatie en vrije tijd). Dit doen we door het stimuleren van bedrijven om te digitaliseren, te vergroenen en te verduurzamen en nieuwe arrangementen voor nieuwe gasten te ontwikkelen. Vrijetijdslandschappen bevorderen de spreiding van gasten en bewoners in ruimte en tijd. Het kenniscentrum Gastvrij Overijssel ondersteunt bedrijven, bezoekers en bewoners hierbij.

Evenementen dragen bij aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van Overijssel voor inwoners, bedrijven en bezoekers. Dat vraagt om een evenementenbeleid met focus op de betekenis voor Overijssel, op toegankelijkheid voor een breed publiek en op de verbinding tussen landelijk en stedelijk gebied en tussen mensen.

In de periode 2025-2027 investeren wij in drie categorieën evenementen in Overijssel (prestatie 5.2.2 Festivals en evenementen):

1. Beeldbepalende cultuur- en sportevenementen;
2. Bijzondere Regionale cultuur- en sportevenementen;
3. Eenmalige en/of onvoorziene cultuur- en sportevenementen.

Prestaties

5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd

Acties 2025

Met de investeringsimpuls 'Overijssel, een bewuste en gastvrije bestemming voor bezoekers, bedrijven én inwoners' van € 5 miljoen ondersteunen we de komende jaren de ontwikkeling van recreatie en vrije tijd binnen de provincie. We zetten daarbij in op vier pijlers:

1. We investeren in groene, duurzame, digitale en toegankelijke vrijetijdsbedrijven;
2. We ontwikkelen nieuw aanbod voor nieuwe gasten;

3. We zetten in op de (door)-ontwikkeling van vrijetijdslandschappen en route-infrastructuur;
4. We investeren in het kenniscentrum Gastvrij Overijssel.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Financiële kleurscore****Financiële toelichting****Statenvoorstellen en -besluiten**

- Statenvoorstel PS 2024-000381
- Investeringsimpuls
- Geamendeerd besluit PS 2024-000381

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**5.2.2 Festivals en evenementen**Acties 2025**

1. Wij ondersteunen en dragen financieel bij aan de volgende cultuur- en sportevenementen in Overijssel:
 - Ca. 15 beeldbepalende evenementen
 - Ca. 12 bijzondere regionale evenementen
 - En daarnaast eenmalige en/of onvoorziene incidentele evenementen

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Financiële kleurscore****Financiële toelichting****Statenvoorstellen en -besluiten**

Investeringsvoorstel evenementenbeleid 2025-2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**

Dit is wat wij doen

5.3 Betrekken andere financiers bij onze opgaven

Via de Regiodeals (prestaties 5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost Drenthe en 5.3.2 Regiodeals Zwolle en Stedendriehoek) werken we samen met het Rijk en de regio's aan het versterken van de brede welvaart en pakken we gezamenlijk de opgaven in de regio's aan. Brede welvaart omvat alles wat mensen van waarde vinden en het leven de moeite waard maakt. In ons beleid nemen we de brede welvaart van onze inwoners als uitgangspunt en streven we naar een economische ontwikkeling die rechtvaardig en verantwoord is. Verder ondersteunen wij bij voorstellen die in het kader van het Nationaal Groeifonds (prestatie 5.3.3 Nationaal Groeifonds) zijn gehonoreerd en de lange termijn groei van de Overijsselse economie bevorderen.

Met onze provinciale cofinanciering Europese programma's 2021-2027 zetten wij in op het benutten van de financiële fondsen vanuit Europa (prestatie 5.3.4 Europese programma's). Elke geïnvesteerde euro levert flink meer op voor Overijssel omdat naast de provincie ook EU, medeoverheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven bijdragen aan projecten. Wij leveren een bijdrage aan maatschappelijke opgaven, en specifiek de regionale concurrentiekracht, door het benutten van de Europese mogelijkheden. Wij voeren mede regie op de Europese programma's. In Europees verband werken Gelderland en Overijssel samen.

Prestaties

5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost Drenthe

Acties 2025

1. Wij monitoren en werken mee aan de uitvoering van de Regio Deals in Twente en Zuid- en Oost-Drenthe.
2. Wij beheren de lening van € 10 miljoen van het Nationale Fotonica Innovatieprogramma Photon Delta die wordt benut voor enerzijds productie-ontwikkeling en anderzijds de fabriek voor proefproductie van fotonische chips van New Origin. Daarnaast investeren wij via Oost NL met risicofinanciering in bedrijven die actief zijn in deze snel groeiende hightech markt.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Regiodeal Twente II: provincie als co-financier

De Provincie Overijssel is partner in de Regio Deals om bij te dragen aan het versterken van de brede welvaart in de regio. Wij co-financieren € 7,4 miljoen in de Regio Deal Twente II in projecten binnen de zes programmaliijnen. In 2025 verwachten we afgerond € 2,8 miljoen bij te dragen waarvan het grootste deel zal gaan naar de lijn 'Verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties'.

De programmaliijn 'Toekomstbestendig (MKB) bedrijfsleven' zal voor een groot deel worden ingezet in 2025. Binnen de lijnen 'Beïnvloeden school-, profiel- en studiekeuzes richting techniek' en 'Het benutten van ongekend talent' worden voor 2025 twee projecten

gefinancierd. Hiermee is de cofinanciering binnen deze lijnen afgerond. De twee lijnen 'Zorg gericht op ouderen langer laten thuis wonen' en 'Preventie en aanpak chronische ziektebeelden' zijn nog volop in ontwikkeling. Wij verwachten voor deze lijnen dit jaar rond de € 1,2 miljoen aan cofinancieringsvragen te ontvangen.

Raming Cofinanciering Regiodeal Twente

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 2,8 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 5.3.1 van de begroting 2025.

Specifieke Uitkering Regiodeal Twente 2023-2028

De Regio Deal Twente II richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van leven, wonen en werken in de regio Twente. Het Rijk heeft € 25 miljoen beschikbaar gesteld voor de Regio Deal, waar € 25 miljoen regionale cofinanciering tegenover moet staan. Met deze Regio Deal wordt er geïnvesteerd in projecten binnen de zes programmalijnen. In 2025 verwachten we afgerond € 5,3 miljoen van het Rijksgeld te investeren, waarvan het grootste deel zal gaan naar de lijn 'Verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties'.

Er is nog volop ruimte in de begroting voor de programmalijn 'Toekomstbestendig (MKB) bedrijfsleven'. Binnen de lijnen 'Beïnvloeden school-, profiel- en studiekeuzes richting techniek' en 'Het benutten van ongekend talent' worden in 2025 diverse projecten ingediend. Het beschikbare budget zal binnen deze twee lijnen naar verwachting in 2025 worden besteed. De twee lijnen 'Zorg gericht op ouderen langer laten thuis wonen' en 'Preventie en aanpak chronische ziektebeelden' zijn nog volop in ontwikkeling.

Raming Specifieke uitkering C96 Regiodeal Twente 2023-2028 Rijksdeel

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 5.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering C96 Regiodeal Twente 2023-2028 in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 5,3 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Kansen in Overijssel Regio Deal Twente 2019/0001511

Statenvoorstel Investeringsvoorstel Regio Deals (vierde tranche) PS23-000466

Statenvoorstel Investeringsvoorstel fotonica PS/2018/668

Statenbrief Regio Deals vijfde tranche, d.d. oktober 2023 2023-053252

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

5260

Lasten begrotingswijziging

8032

5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek

Acties 2025

1. Wij monitoren en werken mee aan de uitvoering van de Regio Deals in Zwolle en de Stedendriehoek.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Bijramen van de Specifieke Uitkering J4 Regiodeal Zwolle II

Na ontvangst van de subsidiebeschikking Regiodeal Zwolle II is er een eerste subsidieregeling opengesteld voor de toekenning van de Rijksbijdragen voor deze Regiodeal. Wij verwachten in 2025 een bedrag van maximaal € 29,3 miljoen Rijksgeld te kunnen beschikken als kassier namens de partners in de Regio Zwolle.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 5.3.2 m.b.t. de Specifieke Uitkering J4 Regiodeal Zwolle II in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 29,3 miljoen in 2025 en € 0,7 miljoen in 2028.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Regio Deals 2018 PS/2018/687
- Statenvoorstel Cleantech Regio Regiodeal, PS/2019/1101201
- Besluit Cleantech Regio Regiodeal, PS/2019/1101327
- Stand van zaken Regiodeals derde tranche Regio Zwolle en Cleantech Regio, PS/2020/1102303
- Statenbrief Regio Deals vijfde tranche, d.d. oktober 2023 2023-053252
- Statenbrief Uitwerking Regio Deals 5e tranche, d.d. april 2024 2024-010140
- Besluit cofinanciering Regiodeals Zwolle II en Stedendriehoek Statenbesluit PS24-001300

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

29300

Lasten begrotingswijziging

29300

5.3.3 Nationaal Groeifonds

Acties 2025

1. Wij ondersteunen in het kader van project Beethoven de versterking van de chiptechnologie activiteiten in Overijssel via provinciale cofinanciering.
2. Wij dragen bij aan de doorontwikkeling van Innovatiedistrict Zwolle door cofinanciering van regionale organisaties.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Nationaal Groeifonds PS/2021/1103334
- Nationaal Groeifonds (NGF) - 2e ronde projecten en vooruitblik op vervolg 2022/0079523
- Effectuering bijdragen uitvoering Nationaal Groeifonds PS23-000188
- Beantwoording Statenvragen juni 2024 operatie Beethoven en chiptechnologie Oost Nederland 2024-010094

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**5.3.4 Europese programma's**Acties 2025**

1. Wij voeren het programmamanagement uit voor het Overijsselse deel van de Europese Programma's EFRO, Interreg en ELFPO/GLB-NSP 2014-2020 (afronding) en 2021-2027. Wij zien toe op tijdige realisatie van projecten en tijdige besteding van de Europese middelen via onze provincie. Via projecten wordt een bijdrage geleverd aan de ambities van Overijssel.
2. Wij bevorderen dat Overijssel, en in het bijzonder het MKB, de Europese (thematische) fondsen benut. Dit bereiken wij door te informeren, te stimuleren, te faciliteren en (mede) te ontwikkelen. Dit doen we onder meer via samenwerkingsverband Think East Netherlands, hét innovatieprofiel van Oost-Nederland, het participeren in Europese netwerken als Vanguard, directe contacten met (MKB) bedrijven en andere partners in de regio en het organiseren van leergangen Europa voor collega's, medeoverheden en kennisinstellingen.
3. We volgen de ontwikkelingen en publicaties m.b.t. de nieuwe Europese begroting- en programmaperiode 2028 -2034 op de voet. We informeren en adviseren de organisatie hierover waar relevant en borgen, in samenwerking met Public affairs (prestatie 7.3.1 Doelen bereiken met partners), zo goed mogelijk de belangen van Overijssel binnen de toekomstige Europese fondsen en programma's.
4. We informeren, enthousiasmeren en faciliteren de interne organisatie om meer gebruik te maken van de mogelijkheden van beschikbare EU-fondsen. We sluiten hierbij aan op de vastgestelde Europa agenda en prioriteiten. Wij realiseren dit onder meer door EU-advies- en begeleidingstrajecten voor beleidsprogramma's op het gebied van lobby, (waarbij wij onder andere gebruik maken van het Huis van de Nederlandse Provincies), fondsen en netwerken (het instrumentarium uit de Europa agenda) en het organiseren van de leergangen Europa. Cofinanciering vanuit Europese fondsen draagt bij aan de zogenaamde 'multiplier' van de provinciale investering: elke geïnvesteerde euro levert flink meer op voor Overijssel.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Overzicht Europese Programma's**

In de jaarlijkse monitor "Europese euro's in Overijssel" blijkt dat vanaf het begin van de Europese programmaperiode 2021-2027 tot de peildatum 1 juli 2024 € 215 miljoen Europese subsidie toegekend is aan organisaties (overheden, kennisinstellingen, bedrijfsleven) in Overijssel binnen 465 projecten. De totale investeringsimpuls voor deze projecten bedraagt € 302 miljoen. Ook overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven dragen bij aan deze projecten. Dit bedrag is exclusief de Europese inkomenssteun aan landbouwers, dit betreft naast de subsidies een bedrag van ruim € 261 miljoen.

In de afgelopen periode hebben we u geïnformeerd over de Europese programma's 2014-2020 en 2021-2027 (meest recent PS24-001244) en via de reguliere P&C cyclus. In mei 2021 heeft u ingestemd met de Provinciale cofinanciering voor de Europese programma's 2021-2027 (2021/1103304).

Actie 1: Programmamanagement Europese Programma's 2014-2020 en 2021-2027

Onderdeel Interreg

Periode 2014-2020

Overijssel valt binnen vier Interreg-programma's. Onder Interreg A Nederland-Duitsland zijn 182 projecten gerealiseerd en is er € 222 miljoen EU-middelen beschikbaar. Onder Interreg NWE zijn 102 projecten uitgevoerd, waarvoor voor projecten in totaal € 370 miljoen EU-middelen beschikbaar was. Onder Interreg NSR zijn 73 projecten gerealiseerd, waarvoor in totaal €177 miljoen EU-middelen beschikbaar was. Binnen het Interreg Europe programma is uitvoering gegeven aan de projecten Aerial Uptake en Inside Out. Alle Interreg programma's zitten in de laatste fase van afsluiting.

Periode 2021-2027

Het Interreg VI-A Nederland Duitsland programma richt zich op innovatie, duurzaamheid en sociale samenhang. Waar mogelijk zijn verdere vereenvoudigingen doorgevoerd voor projectuitvoerders en Interreg partners. Het programma ontvangt € 240 miljoen van de Europese Commissie. Door cofinanciering van de Interreg partners en de eigen bijdrage van projectuitvoerders wordt een programma voorzien van €600 à €700 miljoen. Op dit moment zijn er reeds 85 projecten goedgekeurd met een totale EU-bijdrage van € 107 miljoen.

Overijssel valt ook in de programmagebieden van Interreg B North West Europe (NWE) en North Sea (NS). NWE is een transnationaal programma met deelname van partijen uit 6 landen. Het doel is het bevorderen van een groene, slimme en rechtvaardige transitie voor alle NWE-gebieden. Daarnaast wil de EU met NWE een evenwichtige ontwikkeling ondersteunen en alle regio's veerkrachtiger maken. Het programma ontvangt € 310 miljoen van de Europese Commissie. Door de eigen bijdrage van projectuitvoerders ligt de totale omvang op € 517 miljoen. In zomer 2025 zal hoogstwaarschijnlijk de laatste call om projecten in te dienen opengaan. Op dit moment zijn er reeds 71 projecten goedgekeurd en in uitvoering.

NS is ook een transnationaal programma en richt zich op de samenwerking van partijen uit 7 verschillende landen rondom de Noordzee. De algemene doelstelling is het stimuleren van innovatie en duurzame economische groei in de Noordzeeregio. Het programma ontvangt € 171 miljoen van de Europese Commissie. Door de eigen bijdrage van projectuitvoerders ligt de totale omvang op € 285 miljoen. Het programmabudget is voor het overgrote merendeel al toegezegd aan projecten. Op dit moment zijn er reeds 65 projecten goedgekeurd en in uitvoering.

Onderdeel EFRO en REACT-EU programma OP Oost

Periode 2014-2020

Het Operationeel Programma Oost-Nederland 2014-2020 en REACT-EU zijn afgerond. In totaal is er € 233 miljoen subsidie verleend aan 510 projecten in Oost-Nederland (dit zijn Overijssel en Gelderland) via het programma 2014-2020 en REACT-EU.

Periode 2021-2027

Het EFRO-programma 2021-2027 voor Oost-Nederland heeft als doel de regionale economie te versterken door het aanjagen van innovatie in het mkb. Daarnaast levert EFRO een innovatieve bijdrage aan de energietransitie in Oost-Nederland. Projecten worden uitgevoerd door samenwerkingsverbanden van mkb'ers, met grote bedrijven en met kennisinstellingen. Het programma 2021-2027 krijgt € 82 miljoen van de Europese Commissie. Naast deze Europese bijdrage is er een Rijksbijdrage van € 23 miljoen en de twee provincies dragen samen € 21 miljoen bij. 30% van het budget is gereserveerd voor projecten op het gebied van hernieuwbare energie en energiesystemen.

Er zijn op dit moment drie openstellingen:

- 1) Algemene Innovatieprojecten,
- 2) Algemene Test- en Demonstratieprojecten
- 3) Schone en Hulpbronefficiënte technologieën (STEP).

De openstelling voor innovatieprojecten verloopt nog steeds beter dan verwacht. Omdat het

moeizamer ging met de projecten op het gebied van hernieuwbare energie en energiesystemen is ervoor gekozen de bestaande energie-prioriteit te vervangen voor een nieuwe prioriteit (STEP). Hiermee is er een gunstigere openstelling voor hernieuwbare energie en energiesystemen mogelijk, die beter is afgestemd op de marktvraag. Deze tender openstelling (STEP) is op 31 maart 2025 gesloten en heeft veel nieuwe aanvragen opgeleverd. Het gevraagde budget is hoger dan dat we beschikbaar hebben. Voor beide prioriteiten wordt ingezet op een overcommittering van 10%.

De (VInnovate) openstelling voor projecten buiten de provinciale grenzen, in samenwerking met andere Europese regio's is succesvol gebleken. Na evaluatie wordt er een vervolgoopenstelling voor 2025 verwacht. De openstelling voor financieringsinstrumenten heeft geleid tot 2 aanvragen die beiden positief zijn beoordeeld, de hoogst scorende aanvrager zal dit fonds gaan uitvoeren.

Onderdeel Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3/NSP/LEADER)

Het Plattelandsontwikkelingsprogramma draagt bij aan realisatie van de doelen van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Momenteel wordt gewerkt aan de afronding van POP3 (2014-2022), waarin middels veel verschillende projecten is bijgedragen aan onder meer verduurzaming van de landbouw en de leefbaarheid op het platteland (Voorbeeldprojecten LEADER). Daarnaast is geïnvesteerd in versterking van de natuur en de waterhuishouding in Overijssel. De komende periode worden de laatste projecten nog afgerond en voorbereid voor declaratie bij de Europese Commissie.

Begin 2023 is het Nationaal Strategisch Plan (GLB-NSP 2023-2027) gestart. In dit programma ligt de nadruk op verdere verduurzaming van de agrarische sector, kringlooplandbouw, biodiversiteit, klimaat en milieu. De LEADER-subsidie die een leefbaar platteland bevordert is voor de vier Overijsselse LEADER-gebieden in april 2024 opengesteld. Daarnaast zijn in 2024 openstellingen geweest voor Kennisdeling en demonstratiebedrijven, Innovatie, landschapselementen en bedrijfsmodernisering. Begin 2025 zijn er openstellingen voor Natuur, Groen-, Blauwe diensten en Dierenwelzijn en voor het maken en uitvoeren van Gebiedsplannen maken en uitvoeren. Hierna volgen voor de zomer herhaalopenstellingen van Innovatie, Kennis en demonstratiebedrijven. En na de zomer de herhaalopenstellingen voor Landschapselementen en Water.

Actie 2: Wij bevorderen benutten Europese (Thematische) fondsen.

Wij zien kansen om de mogelijkheden die de (thematische) fondsen bieden, voor de periode 2021-2027 nog beter te gaan benutten. De benchmark laat zien dat we het goed doen maar dat er voor Overijssel ruimte voor groei is. Hiervoor zijn goede projecten, die bijdragen aan de Europese thema's én passen in provinciaal beleid, nodig. Wij zetten onder meer in op projectontwikkeling binnen Th!nk East Netherlands, hét innovatieprofiel van Oost-Nederland. Daarbij werken we samen met onze partners in de provincie (overheden, kennisinstellingen, bedrijven). De provincie wil hierbij een verbindende, informerende en initiërende rol spelen. Dit doen we door te informeren, te stimuleren, te faciliteren en (mede) te ontwikkelen. Dit doen we, naast projectontwikkeling binnen het innovatieprofiel Think East Netherlands, door het participeren in netwerken als het Vanguard Initiative en het organiseren van leergangen Europa voor collega's en medeoverheden en kennisinstellingen. Waar passend bij onze ambities, rol en aansluiting bij de provinciale opgaven nemen we als provincie zelf deel in EU-projecten.

Actie 3: We volgen de ontwikkelingen en publicaties m.b.t. de nieuwe Europese begroting- en programmaperiode 2028 -2034 op de voet.

Om goed voorbereid te zijn op de toekomst is het van belang om de ontwikkelingen en publicaties over de nieuwe Europese begrotings- en programmaperiode 2028-2034 nauwgezet te volgen. Door deze ontwikkelingen te volgen wordt de nieuwe koers die Europa gaat varen steeds meer inzichtelijk. Stap voor stap wordt duidelijker wat de gevolgen maar ook kansen zijn voor Overijssel en Oost-Nederland.

Goed aangehaakt en geïnformeerd zijn is daarbij cruciaal. Investeren in nieuwe contacten en netwerken draagt hieraan bij. Daarnaast signaleren we tijdig wanneer zich kansen voordoen in Brussel en Den Haag om onze belangen zowel ambtelijk als bestuurlijk over te brengen. Na publicatie van de conceptverordeningen dit jaar gaan we als Overijssel de stappen richting de nieuwe programmaperiode verder vormgeven en onze lobbyboodschap aanscherpen om onze belangen te behartigen.

Actie 4: informeren, enthousiasmeren en faciliteren van de interne organisatie om meer gebruik te maken van de mogelijkheden van beschikbare EU-fondsen.

Voor en met de interne organisatie voert het Expertisecentrum Europa een doorlopend EU-traject uit voor de thema's uit de Europa-agenda. Hierbij wordt per EU-agenda thema een match van onze beleidsdoelen met de Europese prioriteiten en mogelijkheden gemaakt. Vervolgens wordt maatwerk begeleiding geboden om tot een concrete actie te komen en deze uit te voeren (bijvoorbeeld lobbyboodschap, EU-aanvraag of deelname EU-netwerk). Doel is om, nog meer dan nu al het geval is, onze beleidsopgaven te koppelen aan fondsen, relevante wet- en regelgeving en netwerken op Europees niveau (het instrumentarium uit de Europa agenda). Denk hierbij aan thema's als Semicon/chiptech, 3x3 aanpak, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), defensie, mkb/familiebedrijven. We faciliteren de organisatie wanneer we deelnemen aan een Europees project. Daarnaast bieden we de eerdergenoemde leergangen Europa aan.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Europese Programma's 2014-2020

Wij hebben aan het begin van de periode 2014-2020 ca. € 50 miljoen (cofinanciering) gereserveerd, daarbij is ook een indicatieve verdeling gegeven over de verschillende onderdelen (EFRO, INTERREG, POP, Thematische fondsen) en de 7 jaren van het tijdvak. In het Statenvoorstel (PS 2016/7) waarmee de € 50 miljoen cofinanciering is vastgelegd, is ook aangegeven dat er jaarlijks ruimte is om de indicatieve toedeling (budgettair neutraal) over programma's en jaarschijven te herverdelen, omdat op voorhand niet precies te voorzien is hoe e.e.a. zich gedurende programmaperiode ontwikkelt. De afgelopen jaren is de eerste monitor als P&C instrument gekozen om het bestedingsritme aan te passen om zodoende het programma en de reserve met elkaar af te stemmen. De administratieve afwikkeling van de Regionale Programma's (EFRO, Interreg en POP) ligt in handen van de Beheer Autoriteit. De afronding zal naar verwachting in 2026 of 2027 plaatsvinden. Tot die tijd worden er nog kosten gemaakt voor programmabureaunkosten en eventuele verrekening van toegezegde cofinanciering.

Op basis van de huidige inzichten stellen wij u de volgende wijziging van het bestedingsritme voor.

2025 € 0,7 miljoen verhoging

2026 € 17.658 verhoging

2027 € 77.658 verhoging

Europese programma's 2021-2027

Voor de Europese Programma's 2021-2027 is een bedrag van € 59 miljoen (cofinanciering) gereserveerd, daarbij is ook een meerjarige indicatieve verdeling gegeven over de verschillende onderdelen (EFRO, INTERREG, POP/NSP, Thematische fondsen en Water). In het Statenvoorstel (PS/2021/11033) is de € 59 miljoen cofinanciering vastgelegd en is ook aangegeven dat er jaarlijks ruimte is om de indicatieve toedeling (budgettair neutraal) over programma's en jaarschijven te herverdelen, omdat op voorhand niet precies te voorzien is hoe e.e.a. zich gedurende de programmaperiode ontwikkelt.

Om de € 59 miljoen cofinanciering maximaal in te zetten binnen de Europese programma's stellen wij een begrotingswijziging van de begroting 2025 en de meerjarenraming voor. Er

wordt geen geld gevraagd, per saldo is het voorstel budgettair neutraal. Deze wijziging is nodig om de hoogte van de besteding over de komende jaren te actualiseren. We passen hierbij het bestedingsritme aan op basis van de nu nog beschikbare middelen in de Reserve Europese programma's.

Voor 2025 vragen wij een verlaging van de jaarschijf van € 0,3 miljoen. Reden hiervoor is een jaarlijkse bijstelling van de ramingen ten opzichte van de ritmiek dan waar ten tijde van de PS nota (PS/2021/11033) vanuit werd gegaan. De besteding van deze middelen verschuift dan ook naar de komende jaren. Het totaal beeld is dan als volgt:

2025 € 0,3 miljoen verlaging

2026 € 1,7 miljoen verhoging

2027 € 2,4 miljoen verhoging

2028 € 2,7 miljoen verhoging

2029 € 3,0 miljoen verlaging

Wij stellen u voor om het budget 2025 voor de totale Europese Programma's (prestatie 5.3.4) in de begroting 2025 met € 0,4 miljoen te verhogen (+/+ € 0,7 voor het programma 2014 tot en met 2020 en -/- € 0,3 miljoen voor het programma 2021 tot en met 2027) onder gelijktijdige verhoging van de onttrekking aan de Reserve Europese programma's van prestatie 5.3.4. Voor 2026 t/m 2029 stellen wij u de mutaties voor zoals hierboven benoemd.

Aangezien de meerjarige cofinancieringsbehoefte niet op voorhand voor de gehele periode is vast te stellen is enige flexibiliteit nodig. In het statenvoorstel Provinciale cofinanciering Europese programma's (PS/2021/110330) heeft u bepaald dat wij kostenneutraal maximaal 10% van het beschikbare budget mogen herverdelen over de programma's. Wij maken van deze door u toegekende bevoegdheid gebruik door een bedrag van € 1,5 miljoen te herverdelen van het Interreg programma naar het EFRO-programma inclusief de algemene kosten.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Overijssel en Europa 2024 - jaarlijkse update (PS24-001244)
- Statenvoorstel Provinciale cofinanciering Europese programma's 2021-2027 Provincie Overijssel (2021/1103304)
- Statenvoorstel Integrale Public Affairs Agenda en Europa/Duitsland Agenda Provincie Overijssel (2021/1101554)
- Oorspronkelijk besluit cofinanciering Europese programma's 2014 -2020 (PS/2016/7)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

420

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
Lasten						
5. Regionale						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
economie						
5.1 Krachtige Economie						
5.1.1 Concurrentiekracht	5.164	2.273	7.437	1.839	1.394	4.205
5.1.2 Attractief Overijssel	300	2.797	3.097	958	179	1.960
5.1.3 Toekomstgerichte Economie	0	3.183	3.183	456	297	2.431
5.1.4 Werklocaties provinciale participaties	345	0	345	11	4	329
5.1.5 Verstrekken risicokapitaal	122	0	122	0	0	122
5.1.6 Retail	0	38	38	138	36	-136
Totaal 5.1 Krachtige Economie	5.931	8.292	14.222	3.401	1.910	8.911
5.2 Regiodeals en Nationaal Groeifonds						
5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd	1.727	1.155	2.882	699	905	1.279
5.2.2 Festivals en evenementen	1.213	595	1.809	853	82	874
Totaal 5.2 Regiodeals en Nationaal Groeifonds	2.940	1.751	4.691	1.552	986	2.153
5.3 Betrekken andere financiers opgaven						
5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost Drenthe	286	533	819	3.406	749	-3.336
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	-1.463	11.463	10.000	1.427	4.045	4.528
5.3.3 Nationaal Groeifonds	900	322	1.222	167	577	478
5.3.4 Europese programma's	5.129	0	5.129	-2.376	7.953	-449
Totaal 5.3 Betrekken andere financiers opgaven	4.852	12.318	17.170	2.624	13.324	1.222
5.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
5.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	4.680	0	4.680	0	0	4.680
Totaal 5.66 Totaal personeelsgebonden kosten	4.680	0	4.680	0	0	4.680
Totaal 5. Regionale economie	18.402	22.360	40.763	7.577	16.220	16.965
Totaal Lasten	18.402	22.360	40.763	7.577	16.220	16.965
Baten						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
5. Regionale economie						
5.1 Krachtige Economie						
5.1.2 Attractief Overijssel	0	0	0	10	0	-10
5.1.3 Toekomstgerichte Economie	0	0	0	2	0	-2
5.1.4 Werklocaties provinciale participaties	0	0	0	22	0	-22
Totaal 5.1 Krachtige Economie	0	0	0	34	0	-34
5.3 Betrekken andere financiers opgaven						
5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost Drenthe	0	0	0	1.669	0	-1.669
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	-1.463	1.463	0	1.302	-1.128	-174
5.3.4 Europese programma's	-8.610	0	-8.610	488	0	-9.098
Totaal 5.3 Betrekken andere financiers opgaven	-10.073	1.463	-8.610	3.459	-1.128	-10.941
Totaal 5. Regionale economie	-10.073	1.463	-8.610	3.493	-1.128	-10.975
Totaal Baten	-10.073	1.463	-8.610	3.493	-1.128	-10.975
Saldo baten en lasten	-28.475	-20.898	-49.373	-4.084	-17.348	-27.940

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
5.1.4 Werklocaties provinciale participaties	PS Begrotingswijziging	-241	0	241	-241	Technology Base ExploitatietekortDe gewijzigde begroting 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Technology Base kent een negatief begrotingssaldo van € 474.000. De beide deelnemers (Provincie Overijssel en Gemeente Enschede) nemen, conform afspraak, ieder 50% van dit tekort voor hun rekening. In onze begroting is hiervoor reeds € 53.000 begroot. Wij stellen voor aanvullend € 184.000 beschikbaar te stellen ten laste van de algemene middelen. Dit tekort is grotendeels structureel van aard en sluit aan bij het beeld dat in 2022 aan u is gecommuniceerd bij de uitkomsten van de evaluatie Technology Base (kenmerk 2022/1109053). Wij stellen u voor om het tekort van € 184.000 net als voorgaande jaren incidenteel te dekken uit de algemene middelen en een structurele oplossing te betrekken bij het gesprek met uw Staten over het toekomstperspectief van de luchthaven. Voorziening resultaten gebiedsexploitatie (Tec Base)Onze verliesvoorziening voor de grondexploitatie van Technology Base baseren wij op basis van een netto contante waarde. Hierdoor wordt deze voorziening jaarlijks verhoogd met 2%. Bij de jaarrekening 2024 is de verliesvoorziening toegenomen tot € 13 miljoen en daarmee neemt het benodigde bedrag voor deze jaarlijkse verhoging met € 57.000 toe. Wij stellen u voor om de lasten voor prestatie 5.1.4 voor jaarschijf 2025 te verhogen met €

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost Drenthe	GS Begrotingswijziging	-2.772	5.260	8.032	2.772	57.000 en dit ten laste te brengen van de algemene middelen. Het meerjarige effect van deze mutatie wordt verwerkt bij de Begroting 2026. - Regiodeal Twente II: provincie als co-financier De Provincie Overijssel is partner in de Regio Deals om bij te dragen aan het versterken van de brede welvaart in de regio. Wij co-financieren € 7,4 miljoen in de Regio Deal Twente II in projecten binnen de zes programmalijnen. In 2025 verwachten we afgerond € 2,8 miljoen bij te dragen waarvan het grootste deel zal gaan naar de lijn 'Verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties'. De programmalijn 'Toekomstbestendig (MKB) bedrijfsleven' zal voor een groot deel worden ingezet in 2025. Binnen de lijnen 'Beïnvloeden school-, profiel- en studiekeuzes richting techniek' en 'Het benutten van ongekend talent' worden voor 2025 twee projecten gefinancierd. Hiermee is de cofinanciering binnen deze lijnen afgerond. De twee lijnen 'Zorg gericht op ouderen langer laten thuis wonen' en 'Preventie en aanpak chronische ziektebeelden' zijn nog volop in ontwikkeling. Wij verwachten voor deze lijnen dit jaar rond de € 1,2 miljoen aan cofinancieringsvragen te ontvangen. Raming Cofinanciering Regiodeal Twente Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 2,8 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 5.3.1 van de begroting 2025. Specifieke Uitkering Regiodeal Twente 2023-2028 De Regio Deal Twente II richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van leven, wonen en werken in de regio Twente. Het Rijk heeft € 25 miljoen beschikbaar gesteld voor de Regio Deal, waar € 25 miljoen regionale cofinanciering tegenover moet staan. Met deze Regio Deal wordt er geïnvesteerd in projecten binnen de zes programmalijnen. In 2025 verwachten we afgerond € 5,3 miljoen van het Rijksgeld te investeren, waarvan het grootste deel zal gaan naar de lijn 'Verduurzamen en ontwikkelen van bedrijfslocaties'. Er is nog volop ruimte in de begroting voor de programmalijn 'Toekomstbestendig (MKB) bedrijfsleven'. Binnen de lijnen 'Beïnvloeden school-, profiel- en studiekeuzes richting techniek' en 'Het benutten van ongekend talent' worden in 2025 diverse projecten ingediend. Het beschikbare budget zal binnen deze twee lijnen naar verwachting in 2025 worden besteed. De twee lijnen 'Zorg gericht op ouderen langer laten thuis wonen' en 'Preventie en aanpak chronische ziektebeelden' zijn nog volop in ontwikkeling. Raming Specifieke uitkering C96 Regiodeal Twente 2023-2028 Rijksdeel Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 5.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering C96 Regiodeal Twente 2023-2028 in 2025 budgettair neutraal te verhogen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						met € 5,3 miljoen.
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	GS Begrotingswijziging		0	29.300	29.300	0 Bijramen van de Specifieke Uitkering J4 Regiodeal Zwolle II Na ontvangst van de subsidiebeschikking Regiodeal Zwolle II is er een eerste subsidieregeling opengesteld voor de toekenning van de Rijksbijdragen voor deze Regiodeal. Wij verwachten in 2025 een bedrag van maximaal € 29,3 miljoen Rijksgeld te kunnen beschikken als kassier namens de partners in de Regio Zwolle. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 5.3.2 m.b.t. de Specifieke Uitkering J4 Regiodeal Zwolle II in 2025 budgettair neutraal te verhogen met € 29,3 miljoen in 2025 en € 0,7 miljoen in 2028.
5.3.4 Europese programma's	PS Begrotingswijziging		-420	0	420	-420 Europese Programma's 2014-2020 Wij hebben aan het begin van de periode 2014-2020 ca. € 50 miljoen (cofinanciering) gereserveerd, daarbij is ook een indicatieve verdeling gegeven over de verschillende onderdelen (EFRO, INTERREG, POP, Thematische fondsen) en de 7 jaren van het tijdvak. In het Statenvoorstel (PS 2016/7) waarmee de € 50 miljoen cofinanciering is vastgelegd, is ook aangegeven dat er jaarlijks ruimte is om de indicatieve toedeling (budgettair neutraal) over programma's en jaarschijven te herverdelen, omdat op voorhand niet precies te voorzien is hoe e.e.a. zich gedurende programmaperiode ontwikkelt. De afgelopen jaren is de eerste monitor als P&C instrument gekozen om het bestedingsritme aan te passen om zodoende het programma en de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						reserve met elkaar af te stemmen. De administratieve afwikkeling van de Regionale Programma's (EFRO, Interreg en POP) ligt in handen van de Beheer Autoriteit. De afronding zal naar verwachting in 2026 of 2027 plaatsvinden. Tot die tijd worden er nog kosten gemaakt voor programmabureaucosten en eventuele verrekening van toegezegde cofinanciering. Op basis van de huidige inzichten stellen wij u de volgende wijziging van het bestedingsritme voor. 2025 € 0,7 miljoen verhoging 2026 € 17.658 verhoging 2027 € 77.658 verhoging Europese programma's 2021-2027 Voor de Europese Programma's 2021-2027 is een bedrag van € 59 miljoen (cofinanciering) gereserveerd, daarbij is ook een meerjarige indicatieve verdeling gegeven over de verschillende onderdelen (EFRO, INTERREG, POP/NSP, Thematische fondsen en Water). In het Statenvoorstel (PS/2021/11033) is de € 59 miljoen cofinanciering vastgelegd en is ook aangegeven dat er jaarlijks ruimte is om de indicatieve toedeling (budgettair neutraal) over programma's en jaarschijven te herverdelen, omdat op voorhand niet precies te voorzien is hoe e.e.a. zich gedurende de programmaperiode ontwikkelt. Om de € 59 miljoen cofinanciering maximaal in te zetten binnen de Europese programma's stellen wij een begrotingswijziging van de begroting 2025 en de meerjarenraming voor. Er wordt geen geld gevraagd, per saldo is het voorstel budgettair

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						neutraal. Deze wijziging is nodig om de hoogte van de besteding over de komende jaren te actualiseren. We passen hierbij het bestedingsritme aan op basis van de nu nog beschikbare middelen in de Reserve Europese programma's. Voor 2025 vragen wij een verlaging van de jaarschijf van € 0,3 miljoen. Reden hiervoor is een jaarlijkse bijstelling van de ramingen ten opzichte van de ritmiek dan waar ten tijde van de PS nota (PS/2021/11033) vanuit werd gegaan. De besteding van deze middelen verschuift dan ook naar de komende jaren. Het totaal beeld is dan als volgt: 2025 € 0,3 miljoen verlaging 2026 € 1,7 miljoen verhoging 2027 € 2,4 miljoen verhoging 2028 € 2,7 miljoen verhoging 2029 € 3,0 miljoen verlaging Wij stellen u voor om het budget 2025 voor de totale Europese Programma's (prestatie 5.3.4) in de begroting 2025 met € 0,4 miljoen te verhogen (+/+ € 0,7 voor het programma 2014 tot en met 2020 en -/- € 0,3 miljoen voor het programma 2021 tot en met 2027) onder gelijktijdige verhoging van de onttrekking aan de Reserve Europese programma's van prestatie 5.3.4. Voor 2026 t/m 2029 stellen wij u de mutaties voor zoals hierboven benoemd. Aangezien de meerjarige cofinancieringsbehoefte niet op voorhand voor de gehele periode is vast te stellen is enige flexibiliteit nodig. In het statenvoorstel Provinciale cofinanciering Europese programma's (PS/2021/110330) heeft

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						u bepaald dat wij kostenneutraal maximaal 10% van het beschikbare budget mogen herverdelen over de programma's. Wij maken van deze door u toegekende bevoegdheid gebruik door een bedrag van € 1,5 miljoen te herverdelen van het Interreg programma naar het EFRO-programma inclusief de algemene kosten.
Totaal			-3.433	34.560	37.993	- 3.433

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
5.1.1 Concurrentiekracht	0	0	0	0	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Afronding programma 2019-2023 Het programma 2019-2023 is in 2024 afgerond. Het restant van het UKVO-budget bedraagt €16.000 negatief. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten het budget voor de nieuwe prestatie 5.1.2 in 2025 te verlagen met € 16.000 en gelijktijdig de onttrekking aan deze reserve met hetzelfde bedrag te verlagen. Tevens wordt de overschrijding op het oude programma gecompenseerd door dit te verrekenen met de binnen de UKVO beschikbare middelen voor het nieuwe programma.
5.1.1 Concurrentiekracht	-2.370	0	2.370	-2.370	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
5.1.1 Concurrentiekracht	96	0	-96	96	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
5.1.2 Attractief Overijssel	-163	0	163	-163	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024
5.1.2 Attractief Overijssel	-322	0	322	-322	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024
5.1.2 Attractief Overijssel	-2.350	0	2.350	-2.350	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
5.1.3 Toekomstgerichte Economie	-326	0	326	-326	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024
5.1.3 Toekomstgerichte Economie	-2.700	0	2.700	-2.700	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
5.1.3 Toekomstgerichte Economie	-157	0	157	-157	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024
5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd	-29	0	29	-29	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	De Regio Deal Twente I (2019) loopt financieel goed, de meeste beschikkingen zijn inmiddels verstrekt. In 2023 is het restant te verklaren door projectaanvragen die niet zijn door gegaan en lagere vaststelling van beschikkingen die de afgelopen periode zijn verstrekt. Om de gemaakte afspraken met het Rijk, met betrekking tot cofinanciering, na te komen, hebben we besloten om het restant van € 0,37 miljoen mee te nemen naar 2024. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,37 miljoen te onttrekken aan de

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd	-126	0	126	-126	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel van prestatie 5.2.1 en toe te voegen aan de jaarschijf 2024 van de begroting 2024. De Regio Deal Twente I (2019) loopt financieel goed, de meeste beschikkingen zijn inmiddels verstrekt. In 2023 is het restant te verklaren door projectaanvragen die niet zijn door gegaan en lagere vaststelling van beschikkingen die de afgelopen periode zijn verstrekt. Om de gemaakte afspraken met het Rijk, met betrekking tot cofinanciering, na te komen, hebben we besloten om het restant van € 0,37 miljoen mee te nemen naar 2024. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,37 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel van prestatie 5.2.1 en toe te voegen aan de jaarschijf 2024 van de begroting 2024.
5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd	-1.000	0	1.000	-1.000	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
5.2.2 Festivals en evenementen	-500	0	500	-500	PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025
5.2.2 Festivals en evenementen	-95	0	95	-95	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	SPUK C75 DUS Regiodeal Zwolle In 2024 werden de lasten op deze prestatie geheel ten laste gebracht van de hiervoor geoormerkte Specifieke uitkering. We hebben €3,6 miljoen geraamd en €2,6 miljoen besteed. Dit leidt tot een onderuitputting van €1 miljoen. De oorzaak ligt bij de vertraging van het project Engelenpad Spoorzone Zwolle. Er is een verzoek tot verlenging aangevraagd tot 31 december 2025. De definitieve vaststelling van het project zal in 2026 plaats vinden. Tegelijkertijd hebben we ook minder onttrokken uit de Specifieke Uitkering waardoor het saldo nul is. Wij hebben besloten zowel de baten als de lasten van prestatie 5.3.2 (voorheen 5.2.2) budgettair neutraal met €1 miljoen te verhogen in de begroting 2025 ten laste van bovengenoemde SPUK.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
5.3.1 Regiodeals Twente en ZO Drenthe	-533	0	533	-533	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	-2.000	0	2.000	-2.000	Wijz. 207 diversen maart 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 207 diversen maart 2025
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	-10.000	0	10.000	-10.000	GS wijz. 102 Regiodeals	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 102 Regiodeals
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	0	968	968	0	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	2.000	0	-2.000	2.000	Wijz. 207 diversen maart 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 207 diversen maart 2025
5.3.3 Nationaal Groeifonds	-322	0	322	-322	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Grondexploitatie van het bedrijventerrein Technology Base De lasten zijn € 2,7 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van de verliesvoorziening die wordt aangehouden voor het verwachte eindsaldo van de grondexploitatie van het bedrijventerrein Technology Base. Deze verhoging is noodzakelijk gebleken op basis van het vooruitzicht dat de huidige knelpunten voor kaveluitgifte (netcongestie en stikstofruimte) niet eerder dan 2031 zijn opgelost. Zie hiervoor ook de Kaderbrief (kenmerk PS25-000073) die door Technology Base op 25 januari 2025 aan Provinciale Staten is gestuurd. Voor deze ontwikkeling binnen de grondexploitatie van TecBase, is in de Algemene risicoreserve € 3,0 miljoen opgenomen. Wij stellen u voor om een beroep te doen op deze middelen en daartoe € 2,8 miljoen vanuit de Algemene risicoreserve toe te voegen aan de Algemene reserve.
5.3.4 Europese programma's	319	0	-319	319	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
5.3.4 Europese programma's	-319	0	319	-319	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
Totaal	-20.898	968	21.865	-20.898		

Kerntaak 6: Cultuur en sociale kwaliteit

Dit is hoe wij denken

Deze kerntaak richt zich op het behouden van een bruisend cultureel leven, een leefbaar platteland met sociale kwaliteit in Overijssel.

Een sterke sociale binding is een belangrijke basis voor een gezonde en vitale samenleving. De maatschappelijke en economische ontwikkeling van onze provincie wordt voor een groot deel bepaald door onze cultuur. Het verbindt ons en versterkt onze lokale en regionale identiteit. Denk aan onze streektaal, het historisch erfgoed en tradities. Culturele en sociale voorzieningen dragen bij aan beter onderwijs, hebben positieve effecten op de gezondheid en stimuleren actieve deelname aan de samenleving.

We zetten ons in voor een levendige provincie, die bol staat van initiatieven. Onze culturele basisinfrastructuur, cultuur educatie- en participatie, cultureel erfgoed en talentontwikkeling zijn belangrijke pijlers voor ons cultuurbeleid. We hebben oog voor de behoeften per regio en willen dat iedereen kan genieten van cultuur, ongeacht leeftijd, achtergrond, inkomen of woonplaats. Als regenboogprovincie vinden wij het belangrijk dat iedereen in Overijssel zich veilig voelt om zichzelf te kunnen zijn.

Bibliotheken hebben een essentiële rol in onze samenleving. Hier ontmoeten lokale organisaties en initiatieven elkaar die zich bijvoorbeeld inzetten tegen bestrijding van laaggeletterdheid en het aanleren van (digitale) basisvaardigheden.

We investeren in kansrijke initiatieven die het zelforganiserend vermogen van inwoners versterken en bijdragen aan levendige gemeenschappen in de stad en op het platteland.

We dragen actief bij aan een verbeterde sportinfrastructuur voor talentontwikkeling en -herkenning. Gezonde en energieke inwoners hebben de veerkracht om voor zichzelf te zorgen en initiatieven te ontplooiën die anderen ten goede komen. Sport speelt hierbij een verbindende rol.

We werken aan een platteland waar inwoners goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving. Dit doen we door bottom up te werken, samen met plattelandsbewoners, erfeigenaren, dorpsgemeenschappen, gemeenten en andere partners op het platteland.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

6.1. Cultureel erfgoed met waarde voor de toekomst

Op basis van de Erfgoedwet zijn wij eigenaar van archeologische vondsten in Overijssel en verplicht deze op te slaan, te conserveren en beschikbaar te stellen voor onderzoek. Ook bieden we de vondsten aan als bruiklenen aan collectiebeherende instellingen met een publieksfunctie. Wij zetten ons in voor de restauratie en doorontwikkeling van rijks- en gemeentelijke monumenten, met als doel het toekomstbestendig behoud van cultureel erfgoed. Met een provinciebreed programma voor immaterieel erfgoed en het Nedersaksisch willen we deze bijzondere vormen van erfgoed levend houden en doorgeven aan nieuwe generaties Overijsselaars. Met bijdragen aan initiatieven die het verhaal van Overijssel vertellen en borgen houden we het verleden levend. Dit verleden is een inspiratiebron bij de maatschappelijke en ruimtelijke opgaven van nu en de (nabije) toekomst. Om erfgoed als vertrek- en uitgangspunt te kunnen gebruiken voor deze opgaven, is in de basiskennis over dit erfgoed essentieel en het delen en mogelijk maken van voorbeeldprojecten middels een programma 'Erfgoed in transitie'.

Prestaties

6.1.1. Materieel, immaterieel erfgoed en erfgoed in transitie

Acties 2025

1. Wij bewaren en beheren onze archeologische vondsten in het provinciale depot voor bodemvondsten en presenteren de verhalen achter deze vondsten via een publieksprogramma 'De Vondst van Overijssel'.
2. Wij maken afspraken met de Monumentenwacht Overijssel-Flevoland over de inspecties van deze monumenten voor de instandhouding van de Overijsselse monumenten, wij voeren wij het Steunpunt Cultureel Erfgoed Overijssel uit voor het ondersteunen van de Overijsselse gemeenten bij de uitvoering van hun wettelijke taken op het gebied van monumentenzorg en wij spreken met de Stichting RIBO (Restauratie & Innovatie in de bouw in Overijssel) af dat ten minste 20 leerlingen worden begeleid naar een leerling-werkplek in de restauratiebouw.
3. Wij maken met de regeling 'Restauratie Rijksmonumenten' ten minste 10 restauratieprojecten (geen woonhuizen) mogelijk, met de subsidieregeling 'Verhaal van Overijssel' ten minste 20 projecten die het cultuurhistorische verhaal van onze provincie vertellen en met onze storting in het Fonds Kleine Culturele Initiatieven Overijssel (KCIPO) van het Cultuurfonds Overijssel (zie ook 6.3.1.) ten minste 65 kleinere erfgoedprojecten.
4. Wij voeren acties uit gericht op het delen van kennis, het verbinden van mensen en organisaties en het bieden van inspiratie op het gebied van monumenten, zoals religieuze gebouwen. Dit doen we onder andere met het Steunpunt Cultureel Erfgoed Overijssel.
5. Wij continueren onze inzet op religieus erfgoed onder andere door te blijven investeren in kennis door middel van de leerlijn Behoud het kerkgebouw in Overijssel. Daarnaast stellen wij middelen beschikbaar aan Overijsselse initiatiefnemers voor haalbaarheidsstudies op plannen om kerkgebouwen toekomstbestendig te maken.
6. Wij maken afspraken met de Overijsselacademie over een actueel programma rond het Nedersaksisch, het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland over het ondersteunen van Overijsselse erfgoedgemeenschappen en met het Erfgoedplatform over de ondersteuning van kleine erfgoedorganisaties, zoals musea.
7. Wij werken samen programma's, zoals Leefbaar Platteland, Sociale Kwaliteit, PPLG (Provinciaal Programma Landelijke Gebied), Natuur voor Elkaar, aan de opgaven van Overijssel en brengen in deze processen erfgoed in als integraal onderdeel van deze opgaven in de leefomgeving.
8. We stimuleren en dragen uit om erfgoed vertrekpunt te laten zijn, met als doel: erfgoedinclusief ontwikkelen. Niet om alles in stand te houden, maar juist om gebiedseigen te ontwikkelen. En dat gaat hier niet over alle opgaven in de hele provincie, in dit geval gaat het over de projecten waarbij Landschap Overijssel bij betrokken is of zelf eigenaar is.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Wijziging Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel naar aanleiding van Tenderregeling 2024

Er is een bezwaar gekomen op een besluit van een tenderregeling van Erfgoed (UBS 7.2) van 2024. De uitkomst van dit bezwaar is dat we de aanvraag a € 182.000 toch gaan verlenen.

Wij hebben besloten om de begrote lasten van de jaarschijf 2025 van prestatie 6.1.1 Materieel, Immaterieel erfgoed en Erfgoed in Transitie budgettair neutraal te verhogen met een bedrag van € 182.000 onder gelijktijdige verlaging van de begrote lasten van de jaarschijf 2026 en de begrote mutaties met de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hier gelijktijdig op aan te passen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028 PS24-000337

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

182

Dit is wat wij doen

6.2. Breed en professioneel cultureel aanbod en talentontwikkeling

Wij investeren samen met het Rijk en de cultuurregio's in een levendig, gezond en ondernemend productieklimaat, met een sterke culturele infrastructuur en ruimte voor talent om zich te ontwikkelen .

Prestaties

6.2.1. Een basis voor cultureel aanbod en talentontwikkeling

Acties 2025

1. Wij maken cofinancieringsafspraken met culturele instellingen in Overijssel die voor 2025-2028 meerjarige subsidie van het Rijk (BIS/Cultuurfondsen) ontvangen. Dit geldt ook voor een aantal instellingen in Gelderland die van belang zijn voor heel Oost-Nederland.
2. Wij stellen met het ministerie van OCW en onze partners in Landsdeel-Oost (cultuurregio's en provincie Gelderland) een cultuurconvenant 2025-2028 op waarin onze samenwerkingsafspraken worden vastgelegd.
3. Wij maken prestatieafspraken met museum De Fundatie over het voeren van haar activiteiten, waaronder het beheer, onderhoud, exposeren en actualisatie van onze provinciale collectie.
4. Wij maken prestatieafspraken met het Filmkenniscentrum en Poppunt Overijssel, provinciale netwerkorganisaties op gebied van film en pop. Hiermee ondersteunen we talenten en startende ondernemers op het gebied van pop. en filmtheaters ondersteunen we op het gebied van kennis en netwerkvorming.
5. Wij bespreken met Stichting 4Oost (de vier schouwburgen in Overijssel) de voortgang van het Programmeringsfonds
6. Wij ondersteunen de Cultuurprijs Overijssel 2025 en maken hierover afspraken met de gelijknamige stichting.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Budgettair neutrale herschikking tussen Basis en Vernieuwing

U heeft in 2024 een besluit genomen over de uitvoering van de kadernota cultuur en erfgoed 2025-2028. Hierin heeft u de maximale omvang van de subsidie per onderdeel bepaald. Om subsidietechnische redenen verdient het de voorkeur om de budgetten van de kaderregeling bij elkaar onder te brengen onder één prestatie, namelijk 6.2.1 Een basis voor Cultureel Aanbod en Talentontwikkeling. In prestatie 6.2.2 Cultureel Aanbod Talentontwikkeling en Vernieuwing brengt u dan alle vernieuwende en innovatieve onderwerpen samen. Deze tweedeling leidt tot een budgettair neutrale overheveling van structureel budget van prestatie 6.2.2 naar prestatie 6.2.1.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,3 miljoen structureel over te hevelen van prestatie 6.2.2 van de begroting 2025 naar prestatie 6.2.1 van de begroting 2025.

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028 PS24-000337

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

347

6.2.2. Cultureel aanbod en talentontwikkeling vernieuwen en ontwikkelen

Acties 2025

1. Wij voeren samen met onze partners, waaronder de cultuurregio's en Cultuur+Ondernemen, activiteiten uit waarmee wij het ondernemerschap in de culturele sector helpen versterken;
2. Wij maken prestatieafspraken met het OKTO (Overleg Kleine Theaters Overijssel) over versterking van de deskundigheid van de aangesloten theaters;
3. Wij voeren een Productieregeling Overijssel uit waarmee wij ten minste 10 professionele culturele producties mogelijk maken;
4. Wij maken samen met de cultuurregio's afspraken over een vervolg van de drie regioprojecten Cross-TIC in Twente, De Werf in Stedendriehoek en VAKTOR in regio Zwolle;
5. Wij onderzoeken samen met de cultuurregio's hoe wij talentvolle makers kunnen helpen om zich creatief en zakelijk verder te ontwikkelen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Budgettair neutrale herschikking tussen Vernieuwing en Basis

U heeft in 2024 een besluit genomen over de uitvoering van de kadernota cultuur en erfgoed 2025-2028. Hierin heeft u de maximale omvang van de subsidie per onderdeel bepaald. Om subsidietechnische redenen verdient het de voorkeur om de budgetten van de

kaderregeling bij elkaar onder te brengen onder één prestatie, namelijk 6.2.1 Een Basis voor Cultureel Aanbod en Talentontwikkeling. In Prestatie 6.2.2 Cultureel Aanbod Talentontwikkeling en Vernieuwing brengt u dan alle vernieuwende en innovatieve onderwerpen samen. Deze tweedeling leidt tot een budgettaire neutrale overheveling van structureel budget van prestatie 6.2.2 naar prestatie 6.2.1. Wij stellen u bij prestatie 6.2.1 voor om een bedrag van € 0,3 miljoen structureel over te hevelen van prestatie 6.2.2 van de begroting 2025 en volgende jaren naar prestatie 6.2.1 van de begroting 2025.

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028 PS24-000337

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

-347

Dit is wat wij doen

6.3. Cultuur voor iedereen

Het is belangrijk dat iedereen in Overijssel kan meedoen aan cultuur. Daarom investeren wij samen met het Rijk en gemeenten in Cultuureducatie en Cultuurparticipatie ' dicht bij de mensen', met zowel lokaal als provinciaal kwalitatief cultuuronderwijs.

Prestaties

6.3.1. Cultuureducatie en cultuurparticipatie

Acties 2025

1. Wij maken afspraken met scholen en gemeenten over goed cultuuronderwijs en kansengelijkheid van kinderen op basis van het Bestuurlijk Kader Cultuuronderwijs Overijssel 2019-2026;
2. Wij maken prestatieafspraken met Rijnbrink op basis van het matchingsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit en de bestuurlijke afspraken ten aanzien van Cultuurbeoefening;
3. Wij maken ten minste 15 projecten mogelijk met onze subsidieregeling 'Cultuurparticipatie';
4. Wij maken met onze subsidieregeling 'Overijssel Toont Talent' amateurkunst zichtbaar in ten minste 12 gemeenten;
5. Wij maken met onze regeling 'Cultuurmakelaars' met 15 gemeenten afspraken over de inzet van cultuurmakelaars om nieuwe culturele initiatieven te ondersteunen, deskundigheid te vergroten en slimme verbindingen te maken met andere sectoren;
6. Wij maken ten minste 65 kleinschalige projecten mogelijk met onze storting in het Fonds Kleine Culturele Initiatieven Overijssel (KCIPO) uitgevoerd door het Cultuurfonds Overijssel (zie ook 6.1.1.).

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028 PS24-000337

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

6.4. Toekomstbestendige bibliotheken en basisvaardigheden voor iedereen

Op basis van de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken ondersteunen wij het Overijsselse bibliotheeknetwerk, bevorderen wij het interbibliothecair leenverkeer en stimuleren wij bibliotheekinnovatie. Daarnaast bereiden wij ons voor op de zorgplicht voor gemeenten en provincies. De bibliotheek ontwikkelt zich steeds meer tot een ontmoetingsplaats in de lokale samenleving, een plek om te lezen en te leren, voor lokale organisaties en initiatieven. Bibliotheken worden met succes ingezet bij leesbevordering en bestrijding van laaggeletterdheid.

Prestaties

6.4.1. Een leven lang lezen en leren

Acties 2025

1. Wij maken prestatieafspraken met Rijnbrink over de uitvoering van onze wettelijke taken op het gebied van bibliotheken en over het beheer en uitlenen van bladmuziek aan Overijsselse amateurorkesten en -musici (Musidesk).
2. Wij stellen samen met onze partners Rijnbrink, gemeenten en bibliotheken, een ontwikkelingsagenda bibliotheekinnovatie op;
3. Wij ontwikkelen innovatieve crossover projecten met andere domeinen zoals Sociale kwaliteit en Leefbaar Platteland, waaronder het experiment Community Library vanuit het provinciaal programma landelijk gebied (PPLG); Een Community Library is een bibliotheek die mede wordt vormgegeven door een (deel van) de lokale gemeenschap. We willen hiermee de bibliotheek nog beter laten aansluiten op de behoeften van de lokale omgeving.
4. Wij stellen een investeringsprogramma 'Aanvalsplan Basisvaardigheden 2025-2027' op. Daarmee investeren we in het vergoten van de basisvaardigheden, zoals lezen, schrijven rekenen en digitale vaardigheden van onze inwoners.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028 PS24-000337

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars die meer bewegen

Inwoners van Overijssel zijn een leven lang gezond en vitaal, kunnen zichzelf zijn en meedoen in een inclusieve samenleving: een samenleving zonder fysieke of sociale beperkingen waarin iedereen mee kan doen en zich veilig voelt om zichzelf te zijn. We werken samen met partners aan een beweegvriendelijke, sportieve en gezonde provincie. We werken in verschillende netwerken en nemen daar onze provinciale rol als netwerkpartner en kennisdeler. Een inclusieve samenleving is de rode draad in ons beleid en we ondersteunen initiatieven die helpen om Overijssel vitaler, gezonder en inclusiever te maken. We helpen professionals en organisaties om te kunnen werken vanuit positieve gezondheid. Positieve gezondheid is veel meer dan niet ziek zijn. Het gaat om goed voor jezelf zorgen en plezier uit het leven kunnen halen. Denk aan goede voeding, bewegen in de buitenlucht en een fijn sociaal leven. Gewoon lekker in je vel zitten! We dragen bij aan gezondheid door mee te doen in de netwerken van 3 regio's, financieren projecten, helpen gemeenten bij het uitvoeren van preventiebeleid, we voeren een Overijssels sport- en beweegakkoord uit en delen kennis in het Sportnetwerk Overijssel. Dit doen we samen met onze netwerkpartners, zoals gemeenten, GGD, maatschappelijke partners en zorgverzekeraars. (6.5.1)

Prestaties

6.5.1 Overijsselaars zijn vitaal en kunnen deelnemen aan een inclusieve samenleving

Acties 2025

1. Wij faciliteren het Sportnetwerk in Overijssel om te komen tot een duurzame krachtige samenwerkings- en kennisinfrastructuur in Overijssel en werken mee aan de uitvoering van ten minste 10 (boven)lokale projecten.
2. Wij vergroten de bewustwording, verbeteren de kennisontwikkeling en netwerkvorming voor inclusieve samenleving in Overijssel als rode draad binnen ons beleid.
3. Wij verbeteren vitaliteit en positieve gezondheid door samen te werken met regionale partners, gezamenlijke ambities te formuleren, projecten te implementeren, terwijl wij al kennisverbinder/netwerkpartner naar nieuwe samenwerkingen blijven zoeken.
4. Wij geven invulling aan Sociale Kwaliteit als rode draad in de Omgevingsvisie en stellen onze expertise en netwerk beschikbaar voor de uitvoering van het sociaal economisch perspectief in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied.

5. Wij geven uitvoering aan het Academiehuis Sociale Kwaliteit waarbij we (academische) kennis kunnen koppelen aan vraagstukken op het gebied van onze speerpunten zoals positieve gezondheid, sport en bewegen, sociale ontmoetingsplekken en vrijwilligersbeleid.
6. Wij zetten in op de 4 regiodeals (Twente, Zwolle, Stedendriehoek, Hardenberg-Drenthe), met als doel om een multiplier effect te creëren te verwezenlijking van onze ambities.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Sociale Kwaliteit 2020-2024 2020/1102378
- Statenvoorstel Provinciale inzet op het Overijssels Sport- en Beweegakkoord 2021/0200861
- Statenvoorstel Beleid Sociale Kwaliteit vaststellen tot en met 2026 PS/2022/110850

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

6.6 Een sterk zelforganiserend vermogen

We versterken het zelforganiserend vermogen van inwoners van Overijssel met duurzame voorzieningen en verbindingen. Een eigentijdse ontmoetingsplek in dorpen en wijken is de plek waar inwoners elkaar ontmoeten en waar goede ideeën ontstaan voor een aantrekkelijke leefomgeving. We ondersteunen deze sociale ontmoetingsplekken om te komen tot toekomstbestendige accommodaties. We geven hen de kans om nieuwe activiteiten te ontwikkelen en inkomsten te verhogen. Wij evalueren de subsidieregeling 'Sociale hypotheek' en op basis van de onderzoeksbevindingen gebruiken we verder uitvoering aan het instrument Sociale Hypotheek.

Vrijwilligers en initiatiefnemers zijn de basis voor een aantrekkelijke en vitale leefomgeving. Als provincie waarderen en stimuleren wij de Overijsselse vrijwilligers en initiatiefnemers door middel van kennisuitwisseling. Onze initiatievencoaches ondersteunen initiatiefnemers om te komen tot mooie projecten. (6.6.1).

Prestaties

6.6.1 Duurzame voorzieningen, waardevolle verbindingen, inzet van vrijwilligers en maatschappelijke initiatieven

Acties 2025

1. Wij faciliteren het netwerk rondom sociaal maatschappelijk vastgoed (kultuurhusen en multifunctionele sportvoorzieningen) en stellen de inmiddels opgedane kennis en ervaringen over exploitatie van en programmering zo optimaal mogelijk beschikbaar.
2. We ondersteunen maatschappelijke initiatieven van onderop, door de inzet van initiatievencoaches, ons digitale platform 'Samen voor elkaar' (waaronder crowdfunding) en het organiseren van een Fondsenfestival.
3. Wij ondersteunen en waarderen vrijwilligerswerk door middel van netwerkvorming, (het delen van) kennisontwikkeling en het organiseren van een vrijwilligersprijs.
4. Wij geven uitvoering aan de motie 'Vrijwilligers, cruciaal voor Overijssel' en acties die zijn uitgewerkt in het plan (in samenwerking met de collega's van Natuur en Milieu, Mobiliteit en Cultuur).
5. Wij geven invulling aan Sociale Kwaliteit als rode draad in de Omgevingsvisie en stellen onze expertise en netwerk beschikbaar voor de uitvoering van het sociaal economisch perspectief in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied.
6. Wij geven uitvoering aan het Academiehuis Sociale Kwaliteit waarbij we (academische) kennis kunnen koppelen aan vraagstukken op het gebied van onze speerpunten zoals positieve gezondheid, sport en bewegen, sociale ontmoetingsplekken en vrijwilligersbeleid. We stellen de opgedane kennis beschikbaar voor de Overijsselse samenleving.
7. Wij sluiten aan bij de projecten binnen de 4 regiodeals (Twente, Zwolle, Stedendriehoek, Hardenberg-Drenthe) die bijdragen aan onze thema's: positieve gezondheid en vitaliteit, sport en bewegen, sociale ontmoetingsplekken, inclusieve samenleving, maatschappelijke initiatieven en vrijwilligers.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Opvolging motie "Vrijwilligers, cruciaal voor Overijssel"

Dit jaar wordt uitvoering gegeven aan de motie 'Vrijwilligers, cruciaal voor Overijssel'. In 2025 worden hiervoor acties opgestart, zoals het oprichten van een werkgroep met gemeenten en het organiseren van een tour met vrijwilligers(organisaties). De verwachting is dat een deel van de uitvoering daarom ook in 2026 nog plaats moet vinden.

Sociale Kwaliteit

In december 2024 is er een deelplafond van € 500.000 toegevoegd aan Uitvoeringsbesluit Subsidies 7.10 Vernieuwing sociale kwaliteit. Hiervoor zijn op dit moment nog geen aanvragen ingediend, maar zijn er al wel een aantal initiatieven in de voorbereidende fase, waar wij op dit moment mee in gesprek zijn.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

In hoeverre de bestemde middelen voor de motie vrijwilligers (PS24-000362) zullen worden besteed hangt af van het succes van de open te stellen regeling en de ingezette acties. De kans bestaat dat de uitvoering deels in 2026 zal plaatsvinden.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Sociale Kwaliteit 2020-2024 2020/1102378
- Statenvoorstel Beleid Sociale Kwaliteit vaststellen tot en met 2026 PS/2022/110850
- Motie Vrijwilligers, cruciaal voor Overijssel
- Statenvoorstel Vrijwilligers in Overijssel PS24-000362

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

6.7 Leefbaar platteland

We werken aan een leefbaar platteland, zodat inwoners hier ook in de toekomst goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving.

Dit doen we vanuit een gebiedseigen aanpak, samen met dorpsgemeenschappen en gemeenten, waarbij initiatieven van inwoners, organisaties en ondernemers uit de gebieden centraal staan.

Daarnaast zetten we in op lokaal leren door kennis en praktijk te verbinden in een lerend netwerk en werken we toe naar structureel plattelandsbeleid.

Prestaties

6.7.1 Een platteland waar inwoners goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving

Acties 2025

1. Wij voeren onze subsidieregeling "Dorpsplannen" UBS 7.21 uit die in 2024 zijn opengesteld. Hiermee investeren we in het opstellen van dorpsplannen en de uitvoering van lokale initiatieven en dorpsarrangementen. Met onze subsidies maken wij plannen en initiatieven van ten minste 20 dorpen mogelijk.
2. Wij bouwen verder aan een lerend netwerk waarin ervaringen vanuit de praktijk en kennis vanuit de wetenschap bij elkaar komen. Hiervoor organiseren wij ten minste vier 'Dorpsschool'-bijeenkomsten waarin inwoners, deskundigen en samenwerkingspartners zoals Rijksuniversiteit Groningen kennis, ideeën, inspiratie en ervaringen kunnen delen.
3. Op basis van praktijkervaring en opgedane kennis werken we toe naar een breed gedragen Plattelandsagenda met lange termijnvisie voor leefbaar platteland. Dit doen we samen met inwoners, ondernemers, organisaties, gemeenten en wetenschappers.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

U heeft met het investeringsvoorstel Leefbaar Platteland (PS24-000170) een budget van € 16 miljoen beschikbaar gesteld. Inmiddels is het uitvoeringsprogramma nader uitgewerkt en kan er ook voor de jaarschijven 2026 en 2027 budget worden geraamd. De budgetten 2026 en 2027 zijn voor verdere uitvoering van de 3 pijlers van ons programma: Gebiedseigen subsidiemogelijkheden, Lerend netwerk (dorpsschool) en Plattelandsbeleid. Daarbij ligt de nadruk in 2026 (financieel) op subsidies en in mindere mate ook op de dorpsscholen.

Wij hebben op basis van de spelregels Kwaliteit van Overijssel besloten om € 6,4 miljoen aan de jaarschijf 2026 en € 1,3 miljoen aan de jaarschijf 2027 toe te voegen onder gelijktijdige onttrekking van deze bedragen aan de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Statenvoorstellen en -besluiten

Investeringsvoorstel Leefbaar Platteland PS24-000170

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

6.7.2 Erfcoaches

Acties 2025

1. Wij stellen samen met gemeenten in Overijssel Erfcoaches beschikbaar. Zij ondersteunen erfeigenaren om toekomstbestendige keuzes te maken bij actuele vraagstukken zoals stikstof, aanpassing in de bedrijfsvoering en leegstaande gebouwen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Vervolg Erfcoaches 2024 en 2025 PS/23-001169 en het besluit

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
Lasten						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
6. Culturele infrastructuur & krachtige samenwerking						
6.1 Cult. erfgoed met waarde voor toekomst						
6.1.1. Materieel, immaterieel erfgoed en erfgoed in transitie	7.165	858	8.023	1.895	677	5.450
Totaal 6.1 Cult. erfgoed met waarde voor toekomst	7.165	858	8.023	1.895	677	5.450
6.2 Breed en prof. cultureel aanbod						
6.2.1. Een basis voor cultureel aanbod en talentontwikkeling	5.166	0	5.166	2.764	997	1.405
6.2.2. Cultureel aanbod en talentontwikkeling vernieuwen en ontwikkelen	2.135	320	2.455	464	92	1.898
Totaal 6.2 Breed en prof. cultureel aanbod	7.301	320	7.621	3.228	1.090	3.303
6.3 Cultuur voor iedereen en kansen voor						
6.3.1. Cultuureducatie en cultuurparticipatie	2.310	-18	2.292	29	312	1.952
Totaal 6.3 Cultuur voor iedereen en kansen voor	2.310	-18	2.292	29	312	1.952
6.4 Toek. best. biblio. basissch. iedereen						
6.4.1. Een leven lang lezen en leren	3.735	797	4.532	1.534	1.476	1.522
Totaal 6.4 Toek. best. biblio. basissch. iedereen	3.735	797	4.532	1.534	1.476	1.522
6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars die						
6.5.1 Overijsselaars zijn vitaal en kunnen deelnemen aan een inclusieve samenleving	1.998	452	2.451	466	56	1.928
Totaal 6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars die	1.998	452	2.451	466	56	1.928
6.6 Versterken zelforganiserend vermogen						
6.6.1 Duurzame voorzieningen, waardevolle verbindingen, inzet	2.767	1.008	3.775	338	441	2.996

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
van vrijwilligers en maatschappelijke initiatieven						
Totaal 6.6 Versterken zelforganiserend vermogen	2.767	1.008	3.775	338	441	2.996
6.7 Leefbaar platteland						
6.7.1 Een platteland waar inwoners goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving	5.400	2.400	7.800	313	218	7.270
6.7.2 Erfcoaches	1.005	274	1.279	181	881	217
Totaal 6.7 Leefbaar platteland	6.405	2.674	9.079	494	1.098	7.487
6.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
6.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	2.099	0	2.099	0	0	2.099
Totaal 6.66 Totaal personeelsgebonden kosten	2.099	0	2.099	0	0	2.099
Totaal 6. Culturele infrastr & krachtige samenl	33.781	6.091	39.872	7.984	5.150	26.737
Totaal Lasten	33.781	6.091	39.872	7.984	5.150	26.737
Baten						
6. Culturele infrastr & krachtige samenl						
6.7 Leefbaar platteland						
6.7.2 Erfcoaches	0	0	0	6	-2	-5
Totaal 6.7 Leefbaar platteland	0	0	0	6	-2	-5
Totaal 6. Culturele infrastr & krachtige samenl	0	0	0	6	-2	-5
Totaal Baten	0	0	0	6	-2	-5
Saldo baten en lasten	-33.781	-6.091	-39.872	-7.978	-5.152	-26.742

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie	
6.1.1. Materieel, immaterieel erfgoed en erfgoed in transitie	GS Begrotingswijziging		-182	0	182	-182	Wijziging Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel naar aanleiding van Tenderregeling 2024 Er is een bezwaar gekomen op een besluit van een tenderregeling van Erfgoed (UBS 7.2) van 2024. De uitkomst van dit bezwaar is dat we de aanvraag a € 182.000 toch gaan verlenen. Wij hebben besloten om de begrote lasten van de jaarschijf 2025 van prestatie 6.1.1 Materieel, Immaterieel erfgoed en Erfgoed in Transitie budgettair neutraal te verhogen met een bedrag van € 182.000 onder gelijktijdige verlaging van de begrote lasten van de jaarschijf 2026 en de begrote mutaties met de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hier gelijktijdig op aan te passen.
6.2.1. Een basis voor cultureel aanbod en talentontwikkeling	PS Begrotingswijziging		-347	0	347	-347	Budgettair neutrale herschikking tussen Basis en Vernieuwing U heeft in 2024 een besluit genomen over de uitvoering van de kadernota cultuur en erfgoed 2025-2028. Hierin heeft u de maximale omvang van de subsidie per onderdeel bepaald. Om subsidietechnische redenen verdient het de voorkeur om de budgetten van de kaderregeling bij elkaar onder te brengen onder één prestatie, namelijk 6.2.1 Een basis voor Cultureel Aanbod en Talentontwikkeling. In prestatie 6.2.2 Cultureel Aanbod Talentontwikkeling en Vernieuwing brengt u dan alle vernieuwende en innovatieve onderwerpen samen. Deze tweedeling leidt tot een budgettair

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
6.2.2. Cultureel aanbod en talentontwikkeling vernieuwen en ontwikkelen	PS Begrotingswijziging		347	0	-347	347
						neutrale overheveling van structureel budget van prestatie 6.2.2 naar prestatie 6.2.1. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,3 miljoen structureel over te hevelen van prestatie 6.2.2 van de begroting 2025 naar prestatie 6.2.1 van de begroting 2025.
						Budgettair neutrale herverdeling tussen Vernieuwing en Basis U heeft in 2024 een besluit genomen over de uitvoering van de kadernota cultuur en erfgoed 2025-2028. Hierin heeft u de maximale omvang van de subsidie per onderdeel bepaald. Om subsidietechnische redenen verdient het de voorkeur om de budgetten van de kaderregeling bij elkaar onder te brengen onder één prestatie, namelijk 6.2.1 Een Basis voor Cultureel Aanbod en Talentontwikkeling. In Prestatie 6.2.2 Cultureel Aanbod Talentontwikkeling en Vernieuwing brengt u dan alle vernieuwende en innovatieve onderwerpen samen. Deze tweedeling leidt tot een budgettair neutrale overheveling van structureel budget van prestatie 6.2.2 naar prestatie 6.2.1. Wij stellen u bij prestatie 6.2.1 voor om een bedrag van € 0,3 miljoen structureel over te hevelen van prestatie 6.2.2 van de begroting 2025 en volgende jaren naar prestatie 6.2.1 van de begroting 2025.
6.7.1 Een platteland waar inwoners goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving	GS Begrotingswijziging		0	0	0	0
						U heeft met het investeringsvoorstel Leefbaar Platteland (PS24-000170) een budget van € 16 miljoen beschikbaar gesteld. Inmiddels is het

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						uitvoeringsprogramma nader uitgewerkt en kan er ook voor de jaarschijven 2026 en 2027 budget worden geraamd. De budgetten 2026 en 2027 zijn voor verdere uitvoering van de 3 pijlers van ons programma: Gebiedseigen subsidiemogelijkheden, Lerend netwerk (dorpsschool) en Plattelandsbeleid. Daarbij ligt de nadruk in 2026 (financieel) op subsidies en in mindere mate ook op de dorpsscholen. Wij hebben op basis van de spelregels Kwaliteit van Overijssel besloten om € 6,4 miljoen aan de jaarschijf 2026 en € 1,3 miljoen aan de jaarschijf 2027 toe te voegen onder gelijktijdige onttrekking van deze bedragen aan de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.
Totaal			-182	0	182 -182	

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	-867	0	867	-867	PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	-475	0	475	-475	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van de begroting van €6,5 miljoen resteert een bedrag van €1,2 miljoen. Van dit saldo is €1,1 miljoen bestemd voor het opvangen van toekomstige verplichtingen van een in 2024 verstrekte subsidie voor de restauratie van grote monumenten. Restauratie grote monumenten In 2024 is een subsidie voor de restauratie van grote monumenten verstrekt van €1,6 miljoen. Naar rato van de voortgang van de restauratie zal de subsidie-ontvanger in 2025, 2026 en 2027 een bedrag van €475.000, €475.000 en €189.000 ontvangen. Daardoor resteert van het incidentele budget voor deze subsidie, waarvoor wij via de decembercirculaire 2023 de middelen ontvingen van het Rijk, € 1,1 miljoen. Dit resterende budget hebben wij de komende jaren nodig voor het opvangen van de verstrekte subsidie. Wij stellen u voor om via resultaatbestemming € 1,1 miljoen toe te voegen aan het budget voor prestatie 6.1.1 in de jaren 2025 (€ 475.000), 2026 (€ 475.000) en 2027 (€ 189.000).
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	-71	0	71	-71	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	245	0	-245	245	Wijz. 711 diversen februari 2025 4	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 711 diversen februari 2025 4
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	16	0	-16	16	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	-112	0	112	-112	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van de begroting van €6,5 miljoen resteert een bedrag van €1,2 miljoen. Van dit saldo is €1,1 miljoen bestemd voor het opvangen van toekomstige verplichtingen van een in 2024 verstrekte subsidie voor de restauratie van grote monumenten. Restauratie grote monumenten In 2024 is een subsidie voor de restauratie van grote monumenten verstrekt van €1,6 miljoen. Naar rato van de voortgang van de restauratie zal de subsidie-ontvanger in 2025, 2026 en 2027 een bedrag van €475.000, €475.000 en €189.000 ontvangen. Daardoor resteert van het incidentele budget voor deze subsidie, waarvoor wij via de decembercirculaire 2023 de middelen ontvingen van het Rijk, € 1,1 miljoen. Dit resterende budget

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						hebben wij de komende jaren nodig voor het opvangen van de verstrekte subsidie. Wij stellen u voor om via resultaatbestemming € 1,1 miljoen toe te voegen aan het budget voor prestatie 6.1.1 in de jaren 2025 (€ 475.000), 2026 (€ 475.000) en 2027 (€ 189.000).
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	667	0	-667	667	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	-245	0	245	-245	Wijz. 711 diversen februari 2025 4	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 711 diversen februari 2025 4
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	-16	0	16	-16	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.2.1 Basis cult. aanbod talentontw.	-5	0	5	-5	Wijz. 711 diversen februari 2025 4	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 711 diversen februari 2025 4
6.2.1 Basis cult. aanbod talentontw.	18	0	-18	18	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.2.1 Basis cult. aanbod talentontw.	5	0	-5	5	Wijz. 711 diversen februari 2025 4	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 711 diversen februari 2025 4
6.2.1 Basis cult. aanbod talentontw.	-18	0	18	-18	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	-350	0	350	-350	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	-320	0	320	-320	PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	-237	0	237	-237	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	587	0	-587	587	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.3.1 Cultuur is jong geleerd en meedoen	-300	0	300	-300	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van het begrote bedrag van €3,0 miljoen resteert een bedrag van €0,1 miljoen. Rijnbrink De lastneming van deze verplichting valt voor een bedrag van €300.000 in het boekjaar 2025. Wij stellen u voor om een bedrag van €300.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de begroting 2025, prestatie 6.3.1 in 2025. Wij stellen u daartoe ook voor de looptijd voor KVO-programma, 2019-2023 , voor deze € 300.000, te verlengen tot

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						eind 2025. De overige niet bestede middelen voor dit programma kunnen vrijvallen. Onderstaand is het voorstel daartoe opgenomen. Eerder verstrekte subsidies 2025. In 2024 zijn er vooruitlopend op het jaar 2025 subsidies verstrekt ter omvang van €317.000. Deze subsidies passen binnen het doel en de omvang van het uKVO-budget; ze zijn alleen wat eerder verstrekt dan voorzien. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de jaarschijf 2025 van prestatie 6.3.1 in de begroting 2025 te verlagen met € 317.000 en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen. Afronding uKVO Collegeprogramma 2019-2023 Het programma 2019-2023 is in 2024 afgerond. Wij stellen u voor om een bedrag van €107.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie vindt plaats onder "Overhead, Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen". Van het begrote bedrag van €3,0 miljoen resteert een bedrag van €0,1 miljoen. Rijnbrink De lastneming van deze verplichting valt voor een bedrag van €300.000 in het boekjaar 2025. Wij stellen u voor om een bedrag van €300.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de begroting 2025, prestatie 6.3.1 in 2025. Wij stellen u daartoe ook voor de looptijd voor KVO-programma, 2019-2023 , voor deze € 300.000, te verlengen tot eind 2025. De overige niet bestede middelen voor dit programma kunnen vrijvallen. Onderstaand is het voorstel daartoe opgenomen. Eerder verstrekte subsidies 2025. In 2024 zijn er vooruitlopend op het jaar 2025 subsidies verstrekt ter omvang van €317.000. Deze subsidies passen binnen het doel en de omvang van het uKVO-budget; ze zijn alleen wat eerder verstrekt dan voorzien. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de jaarschijf 2025 van prestatie 6.3.1 in de begroting 2025 te verlagen met € 317.000 en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
6.3.1 Cultuur is jong geleerd en meedoen		318	0	-318	318 GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Afronding uKVO Collegeprogramma 2019-2023 Het programma 2019-2023 is in 2024 afgerond. Wij stellen u voor om een bedrag van €107.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie vindt plaats onder "Overhead, Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen".
6.4.1 Een leven lang lezen en leren		-107	0	107	-107 PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van de begroting van €5,3 miljoen resteert een bedrag van €0,9 miljoen. Basisvaardigheden uitfasering oude programma en opmaat naar 2025: Wij ronden de drie programmalijnen 'preventie en onderwijs', 'arbeidsmarkt' en 'brede inclusie' van ons investeringsprogramma 'Basisvaardigheden 2022-2024' af in combinatie met de voorbereiding van het nieuwe programma en een nieuw Statenvoorstel in 2025. De afronding en de voorbereiding lopen door in de eerste maanden van 2025. Hiervoor is nog een bedrag van €75.000 noodzakelijk. Wij stellen u voor om een bedrag van € 75.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 6.4.1 van de begroting 2025 en de einddatum te bepalen op 2025. UBS 7.15 Bibliotheek op school Wij stellen u voor om uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel een bedrag van € 31.560 te onttrekken en toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 6.4.1 van de begroting 2025. En hiermee de einddatum te verlengen naar 2025. Afronding uKVO Collegeprogramma 2019-2023 Het programma 2019-2023 is in 2024 afgerond. Het restant van het UKVO-budget voor basisvaardigheden uit de oude coalitieperiode op prestatie 6.4.1 valt vrij ten gunste van de algemene middelen. Wij stellen u voor om een bedrag van €531.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie vindt plaats onder "Overhead, Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen".
6.4.1 Een leven lang lezen en leren		-690	0	690	-690 GS 103 Basisvaardigheden	Deze wijziging heeft betrekking op GS 103 Basisvaardigheden
6.5.1 Overijsselaars bew. een leven lang		-175	0	175	-175 PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
6.5.1 Overijsselaars bew. een leven lang	-42	0	42	-42	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van het begrote bedrag van €0,6 miljoen resteert een bedrag van €0,1 miljoen. UBS 7.5 Overijssel in beweging gebundelde resultaatbestemming Via de gebundelde resultaatbestemming stellen wij u voor een bedrag van €41.572 ten laste van het resultaat te brengen en mee te nemen naar de begroting 2025, prestatie 6.5.1 om de ontvangen subsidie-aanvragen te kunnen honoreren.
6.5.1 Overijsselaars bew. een leven lang	94	0	-94	94	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
6.5.1 Overijsselaars bew. een leven lang	-125	0	125	-125	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.5.1 Overijsselaars bew. een leven lang	-330	0	330	-330	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van het begrote bedrag van €0,6 miljoen resteert een bedrag van €0,1 miljoen. UBS 7.5 Overijssel in beweging gebundelde resultaatbestemming Via de gebundelde resultaatbestemming stellen wij u voor een bedrag van €41.572 ten laste van het resultaat te brengen en mee te nemen naar de begroting 2025, prestatie 6.5.1 om de ontvangen subsidie-aanvragen te kunnen honoreren.
6.5.1 Overijsselaars bew. een leven lang	125	0	-125	125	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.6.1 Duurz. vz., waardev. verb., vrijw.	-300	0	300	-300	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.6.1 Duurz. vz., waardev. verb., vrijw.	-175	0	175	-175	PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Gezamenlijke ambities 2025
6.6.1 Duurz. vz., waardev. verb., vrijw.	94	0	-94	94	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
6.6.1 Duurz. vz., waardev. verb., vrijw.	-927	0	927	-927	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van de begroting van €1,1 miljoen is nagenoeg alles gerealiseerd.
6.6.1 Duurz. vz., waardev. verb., vrijw.	300	0	-300	300	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
6.7.1 Platteland: wonen, werken en leven	-2.400	0	2.400	-2.400	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
6.7.2 Erfcoaches	-274	0	274	-274	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024
6.7.2 Erfcoaches	63	0	-63	63	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
6.7.2 Erfcoaches	-63	0	63	-63	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
Totaal	-6.091	0	6.091	-	6.091	

Kerntaak 7: Kwaliteit openbaar bestuur

Dit is hoe wij denken

Deze kerntaak richt zich op een sterk en betrokken openbaar bestuur in Overijssel, waarbij we luisteren en verbinding leggen met onze inwoners.

Voor een goed functionerende democratie is het belangrijk dat iedereen meedoet, zo komen we tot de beste oplossingen voor Overijssel. We nodigen daarom iedereen uit om mee te denken en te doen.

We betrekken inwoners en partners bij onze opgaven, zoals vormgegeven in onze Overijsselse Participatievisie en -werkwijze. Daarnaast zorgen we ervoor dat onze belangen goed vertegenwoordigd zijn in Europa en Den Haag.

We zien om naar onze medeoverheden en kijken waar we kunnen bijdragen, waar mogelijk en wenselijk dragen we bij aan oplossingen. Verder streven we naar doelmatige en toegankelijke subsidieregelingen waarbij gebruikers zo min mogelijk administratieve lasten ervaren.

Overijssel moet een veilige plek zijn en blijven voor iedereen. We zetten de strijd tegen ondermijnende activiteiten voort door onze eigen weerbaarheid op orde te hebben en samen met gemeenten, politie en veiligheidspartners alert te zijn op concrete signalen en ontwikkelingen, bijvoorbeeld in het buitengebied.

We willen de mogelijkheden van digitalisering en data nog beter benutten om ons beleid en de kwaliteit van ons bestuur te ondersteunen.

Bij vrijwel alles wat we doen hebben we inwoners, instellingen, bedrijven en medeoverheden nodig. We werken daarom continue aan het goed houden van bestaande relaties met hen.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn [hier](#) te vinden

Dit is wat wij doen

7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel

Voor een goed openbaar bestuur in Overijssel werken wij samen met Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. We zien dat er veel op onze gemeenten afkomt. Wanneer nodig en wenselijk bekijken we per opgave of en op welke wijze we de gemeenten kunnen helpen en of het binnen onze mogelijkheden past. (7.1.1).

Als toezichthouder zien wij erop toe dat Overijsselse gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen hun taken zorgvuldig uitvoeren en dat zij financieel gezond zijn en blijven. In dit kader bereiden we ons onder meer voor op de nieuwe Archiefwet, die naar verwachting dit jaar in werking treedt. (7.1.2)

Wij ondersteunen onze partners in de strijd tegen ondermijning door de uitvoering van de beleidsnota ondermijning 2024-2027 en zetten in op verdere verbetering van de weerbaarheid en integriteit van de eigen organisatie (7.1.3)

De Commissaris van de Koning draagt als voorzitter van Provinciale en Gedeputeerde Staten bij aan een transparant en goed openbaar bestuur. Daarnaast geeft hij invulling aan zijn

Rijkstaken, zoals de benoeming van burgemeesters en het voorzitterschap van de Provinciale Regietafel Asiel.
Dit jaar vieren wij dat we 80 jaar vrij zijn in de Provincie Overijssel(7.1.4).

Prestaties

7.1.1 Interbestuurlijke verhoudingen

Acties 2025

1. Wij voeren gesprekken met gemeenten en waterschappen over hun bestuurlijke en ambtelijke slagkracht in relatie tot de financiële context. Waar mogelijk en wenselijk dragen we bij aan oplossingen en bevorderen we mogelijkheden tot samenwerking om met minder middelen alsnog te doen wat nodig is.
2. De Commissaris van de Koning voert 3x per jaar overleg met een delegatie van het bestuur van de VNG Overijssel. Daarnaast nemen we, wanneer we daarvoor worden uitgenodigd, deel aan de bestuurlijke platforms van de VNG Overijssel (financieel, ruimtelijk, sociaal en infosamenleving).
3. Binnen het Interprovinciaal Overleg (IPO) brengen we de Overijsselse belangen voor het voetlicht en benutten we samen met relevante partners onze lobbykracht richting het rijk en de Europese Unie.
4. We versterken de informatievoorziening tussen GS en PS omtrent IPO-zaken, mede aan de hand van terugkoppeling in de Statencommissies.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema, Liesbeth Grijsen

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

7.1.2 Interbestuurlijk toezicht

Acties 2025

1. Wij stellen jaarlijks in april voor iedere gemeente een totaalbeeld interbestuurlijk toezicht (IBT) vast.
2. Bij een rode of oranje kleuring van het totaalbeeld, zien wij risico's waarop naar onze mening actie nodig is. We gaan daarover in gesprek met de betreffende gemeente.
3. Wij houden financieel toezicht op onze 25 gemeenten, 2 waterschappen en 17 gemeenschappelijke regelingen.
4. Wij begeleiden gemeenten die onder preventief toezicht staan, met als doel zo snel mogelijk terug te keren naar een financieel gezonde situatie waarbij repressief toezicht volstaat.

5. Wij stellen vanuit archief toezicht voor 25 gemeenten, 1 waterschap en een aantal gemeenschappelijke regelingen IBT-beoordelingen op en leggen in dat kader 10 tot 15 inspectiebezoeken af.
6. Wij investeren in capaciteit en kennis om uitvoering te kunnen geven aan nieuwe archief- en informatiewetgeving.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema (IBT/AT), Tijs de Bree (FT)

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

7.1.3 Integere overheid en aanpak ondermijning

Acties 2025

1. We investeren op het vergroten van de bewustwording (en weerbaarheid) van onze ambtenaren en bestuurders door:
 - Maandelijks bij de workshop integriteit voor nieuwe medewerkers aandacht te schenken aan het thema ondermijning;
 - Jaarlijks een bijeenkomst te organiseren voor medewerkers in kwetsbare functies;
 - Periodiek (6-wekelijks) een informerende nieuwsbrief uit te brengen voor ambtenaren en per kwartaal voor bestuurders (in Overijssel) over de (provinciale) aanpak van ondermijning in Overijssel;
 - Jaarlijks een campagne MMA (Meld Misdaad Anoniem) te ondersteunen gericht op het vergroten van de meldingsbereidheid van signalen van ondermijning in Overijssel.
2. Wij passen conform onze BIBOB-beleidsregel 2024 de bevoegdheden uit de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob) toe op vergunningen, subsidies, aanbestedingen en vastgoedtransacties.
3. We bespreken maandelijks met de districten IJsselland en Twente:
 - De voortgang van het provinciaal uitvoeringsplan aanpak ondermijning gericht op de ondersteuning van gemeenten (bijvoorbeeld in het buitengebied en/of op bedrijventerreinen en ondersteuning van gemeenten bij aanpak ondermijning op vakantieparken;
 - De inzet van het provinciaal ondersteuningsteam met specialisten die gemeenten gaan ondersteunen bij de uitvoering van het uitvoeringsplan aanpak ondermijning.
4. Wij nemen deel aan de reguliere overleggen met onze (veiligheids-)partners (politie, belastingdienst, gemeenten e.a.) binnen het samenwerkingsverband Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Oost-Nederland (RIEC-ON) om signalen van ondermijning in kaart te brengen.

5. We laten onderzoeken of en op welke wijze de provincie van meerwaarde kan zijn bij het voorkomen dat jongeren in het criminele circuit belanden.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Ondernijning 2024-2027 PS24-000401

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

7.1.4 (Rijks)taken Commissaris van de Koning

Acties 2025

1. Wij behandelen de procedures voor (nieuwe) benoeming burgemeesters en de herbenoemingsprocedures voor zittende burgemeesters en bereiden de reguliere klankbordgesprekken met alle 25 burgemeesters voor.
2. Wij bereiden de ambtsbezoeken, gemiddeld 6 per jaar, aan de Overijsselse gemeenten voor.
3. Wij bereiden (werk)bezoeken van het Koninklijk Huis (mede) voor en adviseren over voorstellen voor Koninklijke onderscheidingen en Koninklijke predi­caten.
4. Wij behandelen bemiddelingsverzoeken aan de Commissaris van de Koning (in het kader van de Ombudsfunctie).
5. Vanuit de rol van de Commissaris van de Koning bevorderen we de bestuurlijke weerbaarheid, integriteit en veiligheid van onze provinciale Overijsselse bestuurders en volksvertegenwoordigers. Dit bewaken we eveneens voor de bestuurders van de 25 Overijsselse gemeenten. Dat vindt zowel collectief als individueel plaats.
6. Wij verzorgen de reguliere inhoudelijke ondersteuning van de Provinciale Regietafel Asiel en de beleidsadvisering op de thema's asiel en vluchtelingen. Dit doen we omdat de Commissaris van de Koning als Rijksorgaan o.a. voorzitter is van de Provinciale Regietafel Asiel.
7. Wij bereiden een Overijssels programma voor inzake de herdenking en viering van 80 jaar vrijheid.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

2. Wij verwachten dit jaar 4 van 6 ambtsbezoeken voor te bereiden dit jaar. Vanwege personele onderbezetting.
4. Vanwege personele onderbezetting verwachten wij verder dat het afhandelen van bemiddelingsverzoeken langer duurt. Er is geen wettelijke termijn voor het behandelen van dit soort verzoeken.

6. Vanwege personele uitval is er minder capaciteit beschikbaar voor de ondersteuning van de Provinciale regietafels vluchtelingen. De focus ligt daarom op de uitvoering en beperkter dan voorheen op beleidsadvisering.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar bestuur

Om tijdig en adequaat in te spelen op ontwikkelingen die relevant zijn voor het openbaar bestuur, volgen wij de trends en ontwikkelingen in de maatschappij. We vinden het belangrijk dat de jongeren vroegtijdig in aanraking komen met de provinciale democratie en burgerschap. Daarom zijn we onder andere actief op de Overijsselse scholen en in de jongerenraad. (7.2.1).

We betrekken inwoners en partners bij onze opgaven, zoals vormgegeven in onze Overijsselse Participatievisie en -werkwijze (7.2.2). Wij verzamelen en analyseren data om de ontwikkeling van beleid te ondersteunen en de realisatie te monitoren; we zijn transparant over deze data en zorgen voor zover mogelijk dat ze beschikbaar zijn voor iedereen die daar belang bij heeft, bijvoorbeeld door onze Kennishub Overijssel (7.2.3).

Prestaties

7.2.1 Jongeren en democratie

Acties 2025

1. Wij verzorgen ongeveer 100 provinciespelen en 5 debat- en verkiezingsactiviteiten voor jongeren, met name gericht op mbo-studenten, onder de vlag Overijssel doet mee! (ODM). Als actieve regionale partner van Prodemos, Huis voor Democratie en Rechtsstaat, organiseren wij samen zo'n 300 gastlessen en activiteiten op scholen in Overijssel en bij de Overijsselse gemeenten.
2. Wij begeleiden de Jongerenraad Overijssel en verbinden deze met het provinciebestuur om samen te bepalen hoe jongeren betrokken kunnen worden bij politiek en democratie.
3. Wij werken samen met Overijsselse basisscholen en de twee grootste MBO scholenclusters (Deltion en ROC Twente) op het thema burgerschap, onder meer door gezamenlijke lesprogramma's te ontwikkelen.
4. Wij ondersteunen minimaal de helft van de gemeenten in Overijssel bij 'democratische activiteiten' en faciliteren en coördineren lokale activiteiten die voor alle gemeenten beschikbaar zijn, zoals de Democratiefabriek.

5. We vernieuwen en innoveren het activiteitenpalet van ODM, zodat we aan blijven sluiten bij de behoeften van jongeren.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Financiële kleurscore****Financiële toelichting****Statenvoorstellen en -besluiten****Verantwoordelijk portefeuillehouder**

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**7.2.2 Participatie**Acties 2025**

1. In voorstellen die we aan PS voorleggen en voorstellen waar we als GS over besluiten maken we bij de start van het proces via een participatieplan inzichtelijk hoe we participatie vormgeven. Via het participatieverslag geven we vervolgens inzicht in het doorlopen van het participatieproces en de manier waarop dit een plek heeft gekregen in beleid of uitvoering. We geven hiermee uitvoering aan de Overijsselse Participatievisie en -werkwijze (Statenvoorstel Participatievisie en -werkwijze) en ook aan door de staten aangenomen motie Voor de inwoners en met de inwoners (november 2023) ;
2. Vanuit het Expertisecentrum Participatie voeren we een onderwijs- en trainingsprogramma uit binnen de provinciale organisatie;
3. In het kader van evalueren, leren en bijstellen zetten we een aantal steekproeven uit onder mensen die betrokken waren bij een participatieproces om van hen te horen wat goed ging en wat niet. We rapporteren hierover in de vorm van 'successen en lessen' in het kader van de jaarlijkse monitor.

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Financiële kleurscore****Financiële toelichting****Statenvoorstellen en -besluiten**

- Statenvoorstel Participatievisie en -werkwijze Provincie Overijssel PS24-000481
- Statenvoorstel Participatieverordening Overijssel PS24-000480

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Liesbeth Grijzen

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

7.2.3 Beleidsinformatie: kennis, onderzoek en data-science

Acties 2025

1. Wij faciliteren het datagedreven werken binnen de provincie door innovatieve projecten uit te voeren, een dataplatform in te richten en te zorgen voor een solide databasis door goed databeheer en gebruik van de wettelijk verplichte basisregistraties. In 2025 wordt de basisregistratie ondergrond (BRO) hieraan toegevoegd.
2. Wij werken open en transparant als het gaat om onze data en de door ons gebruikte methoden en technieken, als ook de resultaten die we behalen. In 2025 wordt de voor iedereen toegankelijke onderzoeksbibliotheek, onderdeel van de Kennishub, verder gevuld met onderzoeksrapporten.
3. We gaan ons geografische informatiesysteem toekomstbestendiger maken waardoor we nog effectiever informatie kunnen creëren en ontsluiten. We kunnen hierdoor ons toenemend aantal gebruikers en het datagedreven werken binnen de provincie beter faciliteren.
4. Op basis van de door PS vastgestelde onderwerpen en indicatoren maken we een Tussenbalans over de eerste helft van deze coalitieperiode.
5. Als provinciale kennismakelaar delen we actief onze kennis bijvoorbeeld door samen te werken met gemeenten en kennisinstellingen, de Kennishub Overijssel en het tweejaarlijkse beleidsinformatiecongres.
6. We zorgen voor voldoende kwalitatieve onderzoekscapaciteit (o.a. lerend evalueren) voor belangrijke provinciale programma's en projecten. Daarnaast blijven wij ons op dit vlak in 2025 verder ontwikkelen en innoveren.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

De kosten van software en hardware lijken toe te nemen, het is mogelijk dat de uitgaven hoger worden dan begroot. We monitoren de uitgaven en houden u op de hoogte.

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

7.3 Effectief eigen bestuur

Wij behartigen de Overijsselse belangen en werken aan maatschappelijke resultaten voor onze provincie. Dit doen wij door samenwerking in ons eigen bestuur en een goede samenwerking met overheden, en gezamenlijk met maatschappelijke organisaties, onderwijs en bedrijfsleven in onze regio's Stedendriehoek, Zwolle en Twente. Door relatiebeheer en lobby op Nederlands, Duitse en Europese schaal willen we de zichtbaarheid en betrouwbaarheid van Overijssel in onze netwerken vergroten. Hiermee bevorderen we de samenwerking en de realisatie van onze doelen (7.3.1). Wij voldoen aan de regelgeving uit de Wet open Overheid (WOO), zowel voor de actieve als passieve bekendmaking (7.3.2). Daarnaast zorgen wij voor passend en transparant communicatiebeleid, open en uitlegbaar (7.3.3).

Bij de afhandeling van bezwaar en beroep richten wij ons op de dialoog en het oplossen van conflicten volgens de door ons vastgestelde 'Methode Overijssel' (7.3.4). De belangrijkste taak van Gedeputeerde Staten is het voorbereiden en uitvoeren van besluiten door Provinciale Staten. Daarnaast voeren GS een groot aantal regelingen van de rijksoverheid uit (7.3.5)

Prestaties

7.3.1 Doelen bereiken met partners

Acties 2025

1. In Regio Zwolle werken wij samen met partners aan de realisatie van de Meerjarenagenda (MJA) door invulling te geven aan de ruimtelijke opgaven (uitvoering NOVEX en Verstedelijkingsstrategie) in het Dagelijks Bestuur en afstemming van onze provinciale belangen in het Algemeen Bestuur. Wij zoeken aansluiting tussen onze programmafinanciering en de activiteiten van de MJA. In het verlengde hiervan verzorgen wij de kassierschappen Regio Deals en NOVEX;
2. In Regio Stedendriehoek werken wij samen met partners aan de realisatie van de Strategische Agenda door in te zetten op het opstellen van een Verstedelijkingsstrategie met het Rijk en afstemming van onze provinciale belangen met het Algemeen Bestuur. In het verlengde hiervan zoeken wij aansluiting tussen onze programmafinanciering en de projectvoorstellen van de Regio Deals;
3. In Twente werken wij samen met partners aan de realisatie van diverse regionale doelen, onder andere via gemeenten en de Twente Board, door in te zetten op het opstellen van een Verstedelijkingsstrategie met het Rijk en afstemming van onze provinciale belangen. In het verlengde hiervan participeren wij in de Regio Deals;
4. Wij lobbyen op Nederlandse-, Duitse- en Europese schaal op basis van geprioriteerde provinciale lobby-agenda's, met focus op de opgaven van Overijssel, zoals overeengekomen met onze partners en vastgelegd in het Coalitieakkoord.
5. Wij organiseren relatie- en netwerkbijeenkomsten en ontmoeten partners in Nederland, Duitsland en Europa, waaronder onder andere de jaarlijkse ontmoeting met Oost-Nederlandse Kamerleden, het Regiocongres, de Koningsdagreceptie in Düsseldorf en de European Week of Regions and Cities (EWRC) in Brussel.
6. We lobbyen samen met onze partners voor het beschikbaar komen van Europese fondsen voor Oost-Nederland/Overijssel in de periode 2021-2027, en in voorbereiding op de nieuwe programmaperiode 2027-2034. (Zie ook prestatie 5.3.4 Realisatie Europese programma's).

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema, Liesbeth Grijsen, Erwin Hoogland, Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

7.3.2 Wet open overheid

Acties 2025

De te behalen doelen uit de Wet open overheid (Woo) voor de actieve openbaarmaking zijn als volgt;

- de wettelijk verplichte informatie categorieën en de daarbinnen vallende stukken, worden gepubliceerd op een daarvoor centraal aangesteld portaal;
- de informatie stromen die betrekking hebben op de 11 vastgestelde informatie categorieën worden in kaart gebracht en er wordt gekeken naar de beste en snelste manier om deze informatie te publiceren.

De te behalen doelen uit de Wet open overheid (Woo) voor de passieve openbaarmaking zijn als volgt;

- Bij Woo-verzoeken zoeken wij altijd contact met de verzoeker om adequaat te voorzien in de behoefte aan informatie. Bij omvangrijke verzoeken kan de verzoeker worden uitgenodigd om gezamenlijk een selectie te maken uit de beschikbare documenten;
- De extern gedeelde documenten inzake een Woo-verzoek; ontvangstbevestiging, verzoek tot precisering, verdagingsbesluit, eventueel deelbesluit en eindbesluit zijn uniform door het gebruik van sjablonen. Daarmee beogen wij bij te dragen aan volledige, deugdelijke en zorgvuldig gemotiveerde besluitvorming.;
- Woo-besluiten worden inclusief de te openbaren documenten gepubliceerd op een daarvoor centraal aangesteld portaal, zodat herhaalverzoeken eenvoudig te doen zijn;
- Het publicatieportaal is goed vindbaar, zowel via de website als via de nationale centrale verwijsindex.
- Wij proberen zoveel mogelijk binnen de wettelijke termijn te besluiten op Woo-verzoeken. Redenen waarom het verzoek niet binnen de wettelijke termijn kan worden behandeld kunnen zijn onduidelijkheid over de gevraagde informatie of het aantal verzoeken in verhouding tot de beschikbare capaciteit.;
- Indien een voldoende gespecificeerd verzoek zodanig omvangrijk is dat niet binnen de wettelijke termijnen kan worden beslist, treden wij voor het einde van de termijn in overleg met de verzoeker over de prioritering.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

In september 2024 hebben wij u in een brief de daarop volgende monitor geïnformeerd over de toename van het aantal verzoeken, de omvang en de complexiteit. Termijnen van afhandeling en het gewenste contact met verzoekers, met name bij de omvangrijkere

verzoeken is daarom nog steeds niet altijd mogelijk. Met uitbreiding van de capaciteit in het vierde kwartaal van 2024 en de verbetering die we willen realiseren in onze informatiehuishouding werken we hier hard aan. Omdat we zien dat de toename blijvend lijkt te zijn hebben we in het tweede kwartaal van 2025 de capaciteit opnieuw uitgebreid en komen we in de P-nota met een aanvullend voorstel voor uitbreiding en een voorstel om de informatiehuishouding blijvend op orde te brengen.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

7.3.3 Communicatie

Acties 2025

1. We geven uitvoering aan acties die voortvloeien uit de 0-meting naar de digitale toegankelijkheid van de provinciale websites en applicatie.
2. Onderdeel van die acties (zie onder 1) is dat we "losse websites" over provinciale projecten en programma's in de provinciale websites of integreren in de provinciale websites of aanpassen zodat ze daarmee voldoen aan de wet- en regelgeving t.a.v. digitale toegankelijkheid.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

7.3.4 Bezwaar en beroep

Acties 2025

1. Wij handelen bezwaarschriften en klachten vanuit een open houding en gericht op een goede communicatie, in een begrijpelijke taal. Indien nodig schakelen wij een mediator of onafhankelijke deskundigen in om te komen tot een duurzame oplossing.
2. Wij benutten bezwaren, klachten en claims als leerpunten om het handelen van de provincie te verbeteren en adviseren intern over kansen voor verbeteringen.
3. We streven ernaar om minstens 75% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn af te handelen. Daarbij houden we rekening met wettelijke verdagingsmogelijkheden en opschorting van de termijn in overleg met belanghebbenden.
4. Wij voeren een onderzoek uit onder circa 100 bezwaarmakers over de tevredenheid over de gevolgde procedure en de genomen beslissing.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

- Procedurebesluit bezwaar, administratief beroepen klachten 2019 2020/1102327

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

7.3.5 Gedeputeerde Staten

Acties 2025

1. De circulaire van het Rijk betreffende beloning politieke ambtsdragers provincies uitvoeren.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Dit is wat wij doen

7.4 Provinciale Staten en advies

Provinciale Staten zijn in staat om hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol zo goed mogelijk uit te voeren. De Statengriffie ondersteunt, adviseert en informeert Provinciale Staten hierbij (7.4.1). Hierbij worden Provinciale Staten goed ondersteund in hun controlerende rol door de 'hulptroepen' Rekenkamer en accountant.

Via het Trendbureau Overijssel bevorderen we met trendverkenningen een meer toekomstgerichte (politieke) besluitvorming bij Overijsselse overheden (7.4.2). De SER Overijssel adviseert GS over sociaal-economische thema's in Overijssel (7.4.3).

Prestaties

7.4.1 Provinciale Staten

Acties 2025

1. Netwerken (Griffie) : binnen en buiten de organisatie zoeken we contact met professionals en collega's om de zichtbaarheid van zowel PS als de griffie te vergroten.
2. Communicatie: Onze communicatie is politiek neutraal en gericht op het vergroten van de zichtbaarheid van PS. Het uitgangspunt is laten zien wat PS doen, waar de Statenleden zijn en hoe besluitvorming verloopt. Bij communicatie aan PS valt te denken aan de Statensite, de nieuwsbrief en het activiteitenoverzicht. Communicatie over PS begint bij de webpagina van PS op overijssel.nl, NotuBox en berichten op social media om bijvoorbeeld vergaderingen aan te kondigen. Daarbij streven we naar begrijpelijk taalgebruik (niveau B1), een toegankelijke website en begeleiden we inwoners ook met hun verwachtingen van PS.
3. Ook vanuit het oogpunt van communicatie en participatie willen we inzetten op nieuwe kansen voor PS. Er zijn ideeën om meer te doen met video, te experimenteren met een podcast en we denken graag mee over een motiemarkt of andere invulling van infosessie- en commissiedagen, om zo de verbinding met de samenleving verder te versterken. In 2025 willen we dit verder doorontwikkelen.
4. Digitalisering en verbetering informatievoorziening richting PS. In 2025 krijgen we een nieuw Audio Visueel systeem bij PS.
5. Weerbaar bestuur: Met de werkgroep integriteit en integriteitsambassadeurs besteden we in 2025 aandacht aan integriteit, agressie en ongewenste omgangsvormen en ondermijning.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**7.4.2 Trendbureau Overijssel**Acties 2025**

Trendbureau verantwoordt financieel in de provinciale begroting en inhoudelijk en qua programmering aan de programmaraad. Met de programmaraad zijn de volgende prestaties voor 2025 afgesproken:

1. Oplevering Trendweb 2025 in kader van gemeenteraadsverkiezingen 2026;
2. Verdieping /doorwerking verkenning Kunst en Cultuur;
3. Focus bepaling verkenning 'De Toekomst is er al';
4. Op verzoek bijdrage leveren aan activiteiten van derden, in vorm van presentaties, workshops, hulp bij vraagarticulatie, schriftelijke bijdragen/commentaar, deelname werksessies etc..

Inhoudelijke kleurscore**Inhoudelijke toelichting****Financiële kleurscore****Financiële toelichting****Statenvoorstellen en -besluiten****Verantwoordelijk portefeuillehouder**

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging**Lasten begrotingswijziging**7.4.3 Sociaal Economische Raad Overijssel**Acties 2025**

De Sociaal Economische Raad (SER) Overijssel verantwoordt financieel aan haar raad, in de provinciale begroting en aan SER Nederland. Inhoudelijk verantwoordt de SER Overijssel aan haar raad en aan SER Nederland. Met GS vindt jaarlijks in het najaar overleg plaats over relevante thema's, ontwikkelingen en wensen. Voor 2025 zijn de volgende prestaties afgesproken:

1. Ten minste vier gevraagde en/of ongevraagde adviezen aan GS over sociaal-economische thema's in Overijssel (in kwartaal 4 van elk jaar zijn deze onderwerpen bekend).

2. Een platform bieden voor werkgevers- (VNO-NCW Midden en MKB Nederland) en werknemersorganisaties (FNV en CNV) in Overijssel, de arbeidsmarktregio's en LTO Noord.
3. Doorvertalen van landelijke ontwikkelingen vanuit SER Nederland en inbrengen van ontwikkelingen en adviezen vanuit SER Overijssel.
4. Contact onderhouden met de economic boards, Oost NL, kennis- en onderwijsinstellingen en andere sociaal-economische organisaties in Overijssel, deelnemen aan bijeenkomsten en input leveren voor beleid van derden.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Gevraagd en ongevraagd advies aan GS op sociaaleconomisch gebied.

Gevraagde adviezen in 2025 zijn: Eén grensoverstijgende arbeidsmarkt, Arbeidsproductiviteit en Vestigingsklimaat.

Ongevraagd adviesthema, samen met de andere regionale SER'en, is Ongekend talent.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Statenvoorstellen en -besluiten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

Baten begrotingswijziging

Lasten begrotingswijziging

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
Lasten						
7. Kwaliteit openbaar bestuur						
7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel						
7.1.1 Interbestuurlijke verhoudingen	27	0	27	0	1	26
7.1.2 Interbestuurlijk toezicht	9	0	9	3	1	4
7.1.3 Integere overheid en aanpak ondermijning	1.569	642	2.211	143	343	1.725
7.1.4 (Rijks)taken	224	1.524	1.748	186	78	1.484

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
Commissaris van de Koning						
Totaal 7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel	1.828	2.166	3.995	332	423	3.239
7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar best						
7.2.1 Jongeren en democratie	162	-29	133	33	55	45
7.2.2 Participatie	206	41	247	12	5	230
7.2.3 Beleidsinformatie: kennis, onderzoek en data-science	758	-160	598	412	188	-2
Totaal 7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar best	1.125	-147	978	456	249	273
7.3 Effectief eigen bestuur						
7.3.1 Doelen bereiken met partners	745	0	745	439	110	196
7.3.2 Wet open overheid	199	148	347	100	244	3
7.3.3 Communicatie	284	32	316	105	122	90
7.3.4 Bezwaar en beroep	62	0	62	10	23	29
7.3.5 Gedeputeerde Staten	2.182	-257	1.925	794	214	917
Totaal 7.3 Effectief eigen bestuur	3.472	-77	3.394	1.447	713	1.234
7.4 Provinciale Staten en advies						
7.4.1 Provinciale Staten	2.580	335	2.915	1.329	491	1.095
7.4.2 Trendbureau Overijssel	0	0	0	13	44	-57
7.4.3 Sociaal Economische Raad Overijssel	-27	0	-27	5	47	-78
Totaal 7.4 Provinciale Staten en advies	2.554	335	2.889	1.347	581	961
7.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
7.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	6.069	0	6.069	0	0	6.069
Totaal 7.66 Totaal personeelsgebonden kosten	6.069	0	6.069	0	0	6.069
Totaal 7. Kwaliteit openbaar bestuur	15.048	2.277	17.325	3.583	1.966	11.776
Totaal Lasten	15.048	2.277	17.325	3.583	1.966	11.776
Baten						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025
7. Kwaliteit openbaar bestuur						
7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel						
7.1.3 Integere overheid en aanpak ondermijning	0	0	0	0	-5	5
7.1.4 (Rijks)taken Commissaris van de Koning	0	0	0	0	0	0
Totaal 7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel	0	0	0	0	-5	5
7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar best						
7.2.3 Beleidsinformatie: kennis, onderzoek en data-science	-61	0	-61	54	0	-115
Totaal 7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar best	-61	0	-61	54	0	-115
7.3 Effectief eigen bestuur						
7.3.1 Doelen bereiken met partners	0	0	0	0	0	0
7.3.2 Wet open overheid	0	0	0	0	0	0
7.3.3 Communicatie	0	-46	-46	0	0	-46
7.3.4 Bezwaar en beroep	0	0	0	0	0	0
Totaal 7.3 Effectief eigen bestuur	0	-46	-46	0	0	-46
7.4 Provinciale Staten en advies						
7.4.2 Trendbureau Overijssel	-202	0	-202	0	0	-202
7.4.3 Sociaal Economische Raad Overijssel	0	0	0	100	0	-100
Totaal 7.4 Provinciale Staten en advies	-202	0	-202	100	0	-302
Totaal 7. Kwaliteit openbaar bestuur	-263	-46	-309	154	-5	-458
Totaal Baten	-263	-46	-309	154	-5	-458
Saldo baten en lasten	-15.311	-2.323	-17.634	-3.429	-1.971	-12.234

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Er zijn voor deze kerntaak geen voorgestelde begrotingswijzigingen.

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
7.1.3 Integere ovh. & aanpak onderm.	-40	0	40	-40	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024
7.1.3 Integere ovh. & aanpak onderm.	-602	0	602	-602	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024
7.1.3 Integere ovh. & aanpak onderm.	170	0	-170	170	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
7.1.3 Integere ovh. & aanpak onderm.	331	0	-331	331	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
7.1.3 Integere ovh. & aanpak onderm.	-170	0	170	-170	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
7.1.3 Integere ovh. & aanpak onderm.	-331	0	331	-331	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
7.1.4 (Rijks)taken CvdK	-684	0	684	-684	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024
7.1.4 (Rijks)taken CvdK	-840	0	840	-840	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024
7.2.1 Jongeren en democratie	29	0	-29	29	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
7.2.2 Participatie	-41	0	41	-41	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Van het begrote bedrag van €196.256 is een bedrag van €61.709 overgebleven. De middelen voor Trendbureau Overijssel zijn in 2024 niet volledig opgemaakt. Dit komt doordat opdrachten aan derden goedkoper uitvielen dan oorspronkelijk begroot. De verwachting is wel dat de middelen begroot in 2025 volledig benut zullen worden.
7.2.2 Participatie	202	0	-202	202	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
7.2.2 Participatie	-202	0	202	-202	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
7.2.3 Beleidsinf.: kennis, onderz., data	160	0	-160	160	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
7.3.1 Doelen bereiken met partners	0	-44	-44	0	Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2024 KT
7.3.2 Wet open overheid	-303	0	303	-303	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024
7.3.2 Wet open overheid	155	0	-155	155	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
7.3.2 Wet open overheid	0	79	79	0	GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024	Deze wijziging heeft betrekking op GS-wijz. 104 Jaarstukken 2024
7.3.3 Communicatie	-32	0	32	-32	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	Van het begrote bedrag van €0,83 miljoen is €0,43 miljoen overgebleven. Via de Monitor 2024-II hebben wij hiervan € 0,25 miljoen aangekondigd. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de middelen voor de Wet open overheid (WOO) en

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						het programma dienstverlening. Wet open overheid (WOO). In september 2024 hebben wij u een brief gestuurd (D2024-09-012725) waarin wij u informeerden over de stijging van het aantal WOO-verzoeken en de toenemende doorlooptijd. Wij verwachten dat dit zal resulteren in hogere kosten op een later tijdstip. Vanwege de langere doorlooptijd zullen sommige middelen die voor 2024 zijn bestemd, pas later nodig zijn. Wij voorzien dat het resterende bedrag in 2025 zal worden ingezet. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,3 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 7.3.2 van de begroting 2025. Budget programma dienstverlening In 2024 hebben we ingezet op dienstverlening en afspraken gemaakt met derden. Het zorgvuldig en weloverwogen vastleggen van deze afspraken heeft echter de nodige tijd gevergd, waardoor we niet in staat waren om alle middelen volledig toe te kennen. Wij verzoeken u daarom om eenmalig een bedrag van €32.052 over te hevelen naar 2025, zodat we onze gemaakte afspraken kunnen nakomen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 32.052 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 7.3.2 van de begroting 2025. SPUK compensatie VS WOO Op 16 december 2024 hebben wij namens het Rijk een beschikking ontvangen waarin €79.212 is toegezegd. In 2019 zijn er uitvoeringstoetsen geweest op de consequenties van de WOO voor gemeenten, provincies en waterschappen. Het resultaat van de onderhandelingen over deze toetsen was destijds dat gemeenten zijn gecompenseerd voor de aansluiting op de infrastructuur van de Minister van BZK ex artikel 3.3b, terwijl provincies en waterschappen niet werden gecompenseerd. Met deze beschikking wordt alsnog compensatie gegeven voor de incidentele aansluitkosten, op basis van de uitvoeringstoets 2019 en de daarin opgenomen claims van de provincies. Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de begrote onttrekking uit de doeluitkering compensatie VS WOO (baten) en de begrote exploitatielasten voor prestatie 7.3.2 Wet open overheid in 2025 te verhogen met €79.212.
7.3.3 Communicatie		-46	0	46	-46 Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
7.3.5 Gedeputeerde Staten	257	0	-257	257	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
7.4.1 Provinciale Staten	-335	0	335	-335	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
7.4.1 Provinciale Staten	180	0	-180	180	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
7.4.1 Provinciale Staten	-180	0	180	-180	Wijz. 205 diversen januari 2025 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 205 diversen januari 2025 2
Totaal	-2.323	35	2.358	- 2.323		

Overhead, financiering en dekkingsmiddelen

Overhead

Investeringsbudget aanpassing provinciehuis verhuurde ruimtes aan Shared Service Centrum Ons (SSC Ons)

Door personele groei bij SSC Ons is er vraag naar uitbreiding van het aantal werkplekken en vergaderruimten. Ook zijn de bureaustoelen aan het einde van hun levensduur en aan vervanging toe. SSC Ons ondervindt daarnaast door de personele groei hinder van het binnenklimaat, waardoor duurzaam gebruik van de verhuurde ruimtes onder druk komt te staan. Wij willen als mede-eigenaar en partner SSC Ons faciliteren om duurzaam gebruik van de verhuurde ruimtes mogelijk te maken. De afschrijvingskosten van de investeringen rekenen wij door in de huurprijs die SSC Ons betaalt. Een deel van deze kosten (circa 30%) komt conform het bijdragebesluit voor rekening van de provincie Overijssel. Deze stijging vangen wij op binnen de overheadbudgetten in kerntaak Overhead.

Wij stellen u voor om in het onderdeel overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen (OFD) een investeringskrediet van € 540.000 beschikbaar te stellen voor aanpassing van de werkomgeving, de aanleg van het klimaatsysteem en de aanschaf van bureaustoelen ten behoeve van SSC Ons. Gelijktijdig stellen wij voor de hieruit voortvloeiende kapitaallasten en huuropbrengsten budgettair neutraal bij te ramen. Wij bepalen de exacte baten en lasten na verbouwing en informeren u hierover in Monitor 2025-II.

Financiering

Lening BNG Bank

We hebben in 2016 een lening van € 25 miljoen verstrekt aan de BNG Bank. Jaarlijks heeft de BNG Bank het recht (dus niet de plicht) om per 16 mei de lening volledig af te lossen. Op 2 mei 2025 heeft de BNG Bank aangegeven om de lening niet af te lossen per medio mei 2025. Dat betekent dat we nog (minimaal) een jaar een rentebate van € 1,2 miljoen ontvangen, toe te rekenen aan 2025 (medio mei - december) en 2026 (januari - medio mei). Deze werkwijze is conform voorgaande jaren.

Wij stellen u voor om de rentebate over de BNG Banklening toe te voegen aan de begroting 2025 (€ 0,8 miljoen) en de begroting 2026 (€ 0,4 miljoen).

Eenmalige opbrengst opheffing CSV Amsterdam BV

CSV Amsterdam BV (CSV: Claim Staat Vennootschap) is een tijdelijke verbonden partij die nog een aantal openstaande zaken uit de verkoop van Essent moest afwikkelen. De laatste zaak die nog liep was een claim die CSV had ingediend bij de belastingdienst tegen een naheffingsaanslag afvalstoffenheffing 2014. Zoals ook gemeld in de jaarrekening 2024 heeft de rechtbank in oktober 2024 besloten dat de belastingdienst deze naheffingsaanslag niet had mogen opleggen. Inclusief de rente over de naheffing ontvangt CSV Amsterdam BV daarom € 8,3 miljoen terug van de belastingdienst. Aangezien de Provincie Overijssel voor 18,7% deelneemt in de CSV, ontvangt de provincie afgerond € 1,5 miljoen. De boekwaarde van de CSV is € 0,1 miljoen. Per saldo dus een boekwinst van € 1,4 miljoen. De CSV is volledig, dus voor € 46.764, afgedekt in de Algemene Financieringsreserve (AFR). Het is een PS-bevoegdheid om het bedrag uit de AFR te laten vrijvallen.

Wij stellen u voor om de CSV-reservering in de AFR van € 46.764 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.

Wij stellen u voor om de € 1,4 miljoen boekwinst vanuit de liquidatie van CSV Amsterdam BV ten gunste van de algemene middelen (Algemene Reserve) te brengen.

SVN Startersleningen (prestatie 1.3.2)

Vanuit SVN hebben wij voortgangsinformatie ontvangen over de uitgegeven startersleningen. Op basis daarvan zien we een verdere afname van de portefeuille van de uitgegeven leningen door vervroegde aflossingen. De meerjarige rente-effecten door de vervroegde aflossingen in 2024 en 2025 hebben we verwerkt in deze monitor bij prestatie 1.3.2.

Bij de jaarrekening 2024 hebben we de effecten op de AFR van de vervroegde aflossingen 2024 verwerkt. Bij deze monitor verwerken we de aflossingen in het 1e kwartaal van 2025. Dit leidt tot een hogere vrijval in 2025 van de bijbehorende Algemene Financieringsreserve (AFR). Conform uw besluit bij de Perspectiefnota 2023 wordt voorzien in afdekking van het actief Enexis door vrijvallende middelen binnen de AFR als gevolg van daling van het uitstaande saldo aan SVN-leningen.

Wij stellen u voor om de volgende bedragen toe te voegen aan de Algemene financieringsreserve voor de oormerking Enexis onder gelijktijdige onttrekking van de vrije ruimte binnen dezelfde reserve voor de oormerking SVN startersleningen: 2025 € 0,17 miljoen, 2026 -/- € 10.000, 2027 -/- € 11.000, 2028 -/- € 11.000 en 2029 -/- € 3.000.

Dekkingsmiddelen

Instellen nieuwe prestatie 5.1.6 Retail

PS besluitvorming

Wij stellen u bij prestatie 1.4.2 Investeringsprogramma ruimte, wonen, retail voor om een nieuwe prestatie 5.1.6 Retail aan de doelenboom toe te voegen. Dat betekent dat de voor retail gereserveerde middelen in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel van € 2,5 miljoen, omgelabeld moeten worden naar de prestatie 5.1.6.

Wij stellen u voor, om bij toevoeging van de prestatie 5.1.6 Retail, het voor retail gereserveerde bedrag van € 2,5 miljoen in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, te labelen aan prestatie 5.1.6 Retail.

GS besluitvorming

Wij hebben besloten om vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, onder voorbehoud van instemming door Provinciale Staten met instelling van de nieuwe prestatie 5.1.6, een bedrag van € 675.000 toe te voegen aan het budget voor prestatie 5.1.6 aan de jaarschijf 2025 van de begroting 2025, en € 975.000 en € 775.000 aan de jaarschijven 2026 en 2027.

Mutaties afschrijvingen

Bij de provinciale infrastructuur is er sprake van twee type investeringen: vervangingsinvesteringen en nieuwe investeringen. De afschrijvingslasten van de bestaande investeringen dekken we uit de Reserve dekking kapitaallasten activa. Zoals afgesproken in de Perspectiefnota 2022 passen we bij uitbreidingsinvesteringen in eigen infrastructuur de directe afschrijvingssystematiek toe, waarbij we de afschrijvingslasten ten laste van de jaarlijkse exploitatie brengen.

Afschrijvingslasten via de algemene middelen (exploitatie)

Via deze monitor stellen we voor om de kapitaallasten van investeringen die via de algemene middelen (de exploitatie) lopen, als volgt aan te passen:

2025: < € 0,1 miljoen

2026: aframing van € 0,1 miljoen

2027: aframing van € 0,1 miljoen

2028: aframing van € 2,2 miljoen

2029: aframing van € 0,9 miljoen

De aframingen zijn het gevolg van het doorschuiven van investeringen naar een latere jaarschijf. Hierdoor schuiven de afschrijvingslasten ook door naar achteren. De grootste post waarvoor dit geldt is de investering in de Vloedbeltverbinding (lagere afschrijvingen van € 2,2 miljoen in 2028 en € 0,9 miljoen in 2029).

Afschrijvingslasten via de Reserve dekking kapitaallasten activa

Via deze monitor stellen we voor om de afschrijvingslasten van investeringen die via de Reserve dekking kapitaallasten activa lopen, als volgt (budgettair neutraal) aan te passen:

2025: aframing van € 0,1 miljoen

2026: aframing van € 0,8 miljoen

2027: aframing van € 0,2 miljoen

2028: aframing van € 0,4 miljoen

2029: bijraming van € 0,1 miljoen

De aframingen zijn het gevolg van het doorschuiven van investeringen naar een latere jaarschijf. De aframing van € 0,8 miljoen in 2026 heeft voor het overgrote deel betrekking op het doorschuiven van investeringen in bruggen en sluisen. We verrekenen de mutaties van deze afschrijvingslasten met de Reserve dekking kapitaallasten activa.

Financiën

In dit hoofdstuk maken wij alle overige baten en lasten inzichtelijk voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. Het betreft hier de onderdelen 'overhead' waarin alle bedrijfsvoeringsbudgetten zijn opgenomen en de 'algemene dekkingsmiddelen', waarin met name de algemene inkomsten zijn opgenomen. Een nadere uitsplitsing van de algemene dekkingsmiddelen is te vinden onder financiën - meerjarig overzicht van baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroet per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025
Lasten						
10. Bedrijfsvoering						
10.0 Bedrijfsvoering						
10.0.0 Bedrijfsvoering	27.343	1.120	28.462	10.463	5.526	12.473
Totaal 10.0 Bedrijfsvoering	27.343	1.120	28.462	10.463	5.526	12.473
Totaal 10. Bedrijfsvoering	27.343	1.120	28.462	10.463	5.526	12.473
20. Algemene dekkingsmiddelen c.a.						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2025	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 14-04-2025	Besteed per 14-04-2025	Ruimte per 14-04-2025	Verplicht per 14-04-2025
20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen						
20.00.3 Dividend	4	0	4	0	4	0
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	-171	0	-171	-181	10	0
20.00.5 Overige alg dekkingsmiddelen	-1.000	0	-1.000	-637	-362	0
Totaal 20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen	-1.166	0	-1.166	-818	-349	0
20.20 Onvoorzien						
20.20.1 Onvoorzien	3.009	-205	2.804	0	2.804	0
Totaal 20.20 Onvoorzien	3.009	-205	2.804	0	2.804	0
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen c.a.	1.842	-205	1.638	-818	2.456	0
Totaal Lasten	29.185	915	30.100	9.645	7.982	12.473
Baten						
10. Bedrijfsvoering						
10.0 Bedrijfsvoering						
10.0.0 Bedrijfsvoering	-2.112	-659	-2.771	597	-3.322	-46
Totaal 10.0 Bedrijfsvoering	-2.112	-659	-2.771	597	-3.322	-46
Totaal 10. Bedrijfsvoering	-2.112	-659	-2.771	597	-3.322	-46
20. Algemene dekkingsmiddelen c.a.						
20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen						
20.00.1 Lokale heffingen	124.800	0	124.800	124.800	0	0
20.00.2 Algemene uitkeringen	265.788	17.341	283.129	284.736	-1.607	0
20.00.3 Dividend	13.047	0	13.047	3.380	9.667	0
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	21.373	0	21.373	625	20.748	0
20.00.5 Overige alg dekkingsmiddelen	13.844	-13.844	0	0	0	0
Totaal 20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen	438.852	3.498	442.349	413.541	28.808	0
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen c.a.	438.852	3.498	442.349	413.541	28.808	0
Totaal Baten	436.740	2.838	439.578	414.138	25.486	-46
Saldo baten en lasten	407.555	1.923	409.478	404.493	17.505	-12.519

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
10.0.0 Bedrijfsvoering	PS Begrotingswijziging		-2	0	2	-2
Investeringsbudget aanpassing provinciehuis verhuurde ruimtes aan Shared Service Centrum Ons (SSC Ons) Door personele groei bij SSC Ons is er vraag naar uitbreiding van het aantal werkplekken en vergaderruimten. Ook zijn de bureaustoelen aan het einde van hun levensduur en aan vervanging toe. SSC Ons ondervindt daarnaast door de personele groei hinder van het binnenklimaat, waardoor duurzaam gebruik van de verhuurde ruimtes onder druk komt te staan . Wij willen als mede-eigenaar en partner SSC Ons faciliteren om duurzaam gebruik van de verhuurde ruimtes mogelijk te maken. De afschrijvingskosten van de investeringen rekenen wij door in de huurprijs die SSC Ons betaalt. Een deel van deze kosten (circa 30%) komt conform het bijdragebesluit voor rekening van de provincie Overijssel. Deze stijging vangen wij op binnen de overheadbudgetten in kerntaak Overhead. Wij stellen u voor om in het onderdeel overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen (OFD) een investeringskrediet van € 540.000 beschikbaar te stellen voor						

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						aanpassing van de werkomgeving, de aanleg van het klimaatsysteem en de aanschaf van bureaustoelen ten behoeve van SSC Ons. Gelijktijdig stellen wij voor de hieruit voortvloeiende kapitaallasten en huuropbrengsten budgettair neutraal bij te ramen. Wij bepalen de exacte baten en lasten na verbouwing en informeren u hierover in Monitor 2025-II.
20.00.3 Dividend	PS Begrotingswijziging		1.450	1.450	0 1.450	Eenmalige opbrengst opheffing CSV Amsterdam BV CSV Amsterdam BV (CSV: Claim Staat Vennootschap) is een tijdelijke verbonden partij die nog een aantal openstaande zaken uit de verkoop van Essent moest afwikkelen. De laatste zaak die nog liep was een claim die CSV had ingediend bij de belastingdienst tegen een naheffingsaanslag afvalstoffenheffing 2014. Zoals ook gemeld in de jaarrekening 2024 heeft de rechtbank in oktober 2024 besloten dat de belastingdienst deze naheffingsaanslag niet had mogen opleggen. Inclusief de rente over de naheffing ontvangt CSV Amsterdam BV daarom € 8,3 miljoen terug van de belastingdienst. Aangezien de Provincie Overijssel voor 18,7% deelneemt in de CSV, ontvangt de provincie afgerond € 1,5 miljoen. De boekwaarde van de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						CSV is € 0,1 miljoen. Per saldo dus een boekwinst van € 1,4 miljoen. De CSV is volledig, dus voor € 46.764, afgedekt in de Algemene Financieringsreserve (AFR). Het is een PS-bevoegdheid om het bedrag uit de AFR te laten vrijvallen. Wij stellen u voor om de CSV-reservering in de AFR van € 46.764 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen. Wij stellen u voor om de € 1,4 miljoen boekwinst vanuit de liquidatie van CSV Amsterdam BV ten gunste van de algemene middelen (Algemene Reserve) te brengen.
20.00.3 Dividend	PS Begrotingswijziging		750	750	0	750 Lening BNG Bank We hebben in 2016 een lening van € 25 miljoen verstrekt aan de BNG Bank. Jaarlijks heeft de BNG Bank het recht (dus niet de plicht) om per 16 mei de lening volledig af te lossen. Op 2 mei 2025 heeft de BNG Bank aangegeven om de lening niet af te lossen per medio mei 2025. Dat betekent dat we nog (minimaal) een jaar een rentebate van € 1,2 miljoen ontvangen, toe te rekenen aan 2025 (medio mei - december) en 2026 (januari - medio mei). Deze werkwijze is conform voorgaande jaren. Wij stellen u voor om de rentebate over de BNG

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						Banklening toe te voegen aan de begroting 2025 (€ 0,8 miljoen) en de begroting 2026 (€ 0,4 miljoen).
Totaal			2.198	2.200	2 2.198	

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
10.0.0 Bedrijfsvoering	-550	0	550	-550	PS-wijz. 5 Jaarstukken 2024	De rol en positie van de provincie in het maatschappelijk krachtenveld is de laatste vijf jaar wezenlijk veranderd. De provincie staat veel meer op het toneel en in de wind. Denk bijvoorbeeld aan PAS-melders/stikstof, N2000-ontwikkelingen en de Kaderrichtlijn Water (KRW). Deze ontwikkeling vergt ook aanpassing in het samenspel tussen PS, GS en de ambtelijke organisatie. Zo willen wij in de bestuurlijke advisering meer het perspectief van de samenleving en de samenhang van opgaven centraal stellen. Dit hebben we opgenomen in de bestuursopdracht 'Sturen in samenhang'. Er is ontwikkeling van de organisatie nodig, onder andere versterking van integraal werken, ambtelijk vakmanschap en meer scherppte op (invulling van) rollen. Wij stellen u voor om voor begeleiding en uitvoering van de bestuursopdracht in 2025 een bedrag van € 0,25 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 10.0 Overhead van de begroting 2025.Geo Informatie Systeem (GIS) (voordeel € 0,75 miljoen) In de Perspectiefnota 2023 heeft u middelen beschikbaar gesteld voor de doorontwikkeling van ons Geo Informatie Systeem (GIS). Deze informatie kan gebruikt worden om besluitvorming- en uitvoering te verbeteren. Wij zijn er door (complexe) inrichtingsvraagstukken echter nog niet in geslaagd het project van de grond te laten komen. Dit leidt in 2024 tot een onderbesteding van circa € 0,75 miljoen. Het belang van duurzame en toegankelijke GIS data blijft echter onverminderd groot. Wij gaan hier in 2025 dan ook mee aan de slag en verwachten de projectkosten alsnog te gaan maken. Resultaatbestemming: Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,75 miljoen toe te voegen aan de Uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel (UKvO). Deze middelen kunnen vervolgens middels een onderbouwde GS-begrotingswijziging via de P&C-cyclus worden toegevoegd aan de Begroting.Resultaatbestemming digitale weerbaarheid/informatiehuishouding Uit in- en externe audits blijkt dat onze informatiehuishouding- en veiligheid nog niet voldoet aan gestelde kaders en richtlijnen zoals

Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
					de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Bovendien wordt in het derde kwartaal een Network and Information Security (NIS2) richtlijn van kracht die strenge eisen stelt aan onze digitale weerbaarheid. In 2024 heeft de accountant in de boardletter een aantal bevindingen gedaan ten aanzien van onze digitale weerbaarheid. Deze aanbevelingen zien met name op het borgen en op orde brengen van processen en protocollen. Wij hebben hiertoe in 2024 de eerste stappen gezet. Zo zijn onze CISO en ISO functies verstevigd, processen en protocollen beschreven en is gestart met de (her)inrichting van onze I-organisatie. In 2025 willen wij onze inzet op digitale weerbaarheid en informatieveiligheid verder verstevigen. Daarmee zijn we er echter nog niet. In de perspectiefnota 2026 komen wij hier bij u op terug en vragen wij om besluitvoering op dit onderwerp.
					Wij stellen u om voor het verbeteren van onze digitale weerbaarheid een bedrag van € 0,3 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2025 van prestatie 10.0 Overhead van de Begroting 2025.
10.0.0 Bedrijfsvoering	-1.229	0	1.229	-1.229	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
10.0.0 Bedrijfsvoering	0	0	0	0	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd. Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
10.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	82	0	-82	82	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
10.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-883	0	883	-883	Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd. Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking adm. 2024 Afd.
10.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	0	0	0	0	Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.) Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Diversen april 2025 3 (afd.)
20.00.2 Algemene uitkeringen	17.341	17.341	0	17.341	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
20.00.5 Overige alg dekkingsmiddelen	-13.844	-	0	-	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
		13.844	13.844		
20.20.1 Onvoorzien	205	0	-205	205	Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2024 KT
Totaal	1.122	3.498	2.376	1.122	

